

Avrupa'da Okullarda Dil Öğretimi Hakkında Temel Veriler

2008 Baskısı

EURYDICE

Eurostat

Avrupa'da Okullarda Dil Öğretimi Hakkında Temel Veriler

2008 Baskısı

Avrupa Komisyonu

Bu belge, Eğitim, Görsel-İşitsel ve Kültür İşleri Yürütme Ajansı tarafından yayınlanmıştır.

(EACEAP9 Eurydice)

Belge, İngilizce (Avrupa'da Okullarda Dil Öğretimi Hakkında Temel Veriler), Fransızca (*Chiffres clés de l'enseignement des langues à l'école en Europe*) ve Almanca (*Schlüsselzahlen zum Sprachenlernen an den Schulen in Europa*) dillerinde yayınlanmıştır.

ISBN 978-92-9201-085-0

DOI 10.2797/37454

Ayrıca belgeye internet (<http://www.eurydice.org>) adresinden de ulaşılabilir.

Belge metni, Ekim 2008'de tamamlanmıştır.

© Eğitim, Görsel-İşitsel ve Kültür İşleri Yürütme Ajansı, 2008.

Bu yayının içeriği, dokümanın basım tarihini takiben “Eurydice, Avrupa'da Eğitim Bilgi Ağı”na atıfta bulunmak şartıyla, ticari amaçlar dışında ve kısmen çoğaltılabilir. Belgenin tümünü çoğaltma istekleri Avrupa Birimi'ne ulaştırılmalıdır.

Eğitim, Görsel-İşitsel ve Kültür İşleri Yürütme Ajansı
P9 Eurydice

Avenue du Bourget 1 (BU 29)
B-1140 Brussels
Tel. +32 2 299 50 58
Fax +32 2 292 19 71
E-mail: eacea-eurydice@ec.europa.eu
İnternet adresi: <http://www.eurydice.org>

ÖNSÖZ

Barroso Komisyonu 2004'te göreve geldiğinde, ilk olarak, gündemi çokdillilik konusunda sorumluluk alabilecek bir komisyon üyesini atadı. Bu komisyon üyesine verilen sorumluluk aynı zamanda eğitim ve kültürü de kapsamaktaydı. Bu bağlamda, dil öğreniminde okulların önemli rolünü ve kültür içerisinde dilin merkezi rolünü de göz önünde bulundurması bu üyenin sorumluluğundaydı.

2004 yılı, aynı zamanda Birlik'in 15 ülkeden 25 ülkeye genişlediği ve resmi dillerin sayısının 25'e çıktığı bir yıldır. Birlik'in dilsel ve kültürel farklılığının önemli bir kazanç olduğu açıktı, ancak, bir Avrupa sorumluluğu gerektiren belli zorlukları da sunmuştu. Bunun bir bakış açısı, okullarda yeterli ve yüksek kalitede dil öğretimini sağlamak için gereken kararlı bir çabadır.

Komisyon, 2005 Toplantısı'nda, çokdilliliği desteklemek üzere vizyonunun ana hatlarını belirlemiştir, *Çokdillilik için Yeni Bir Strateji Çerçevesi*. Aynı yıl, Eurydice, *Okullarda Dil Öğretimi Hakkında Temel Veriler*'in ilk baskısını çıkartmıştı ve o zaman ilk defa okullarda hangi dillerin hangi yollarla ve hangi aşamalarda öğretildiğinin kapsamlı bir resmi de çizilmişti. Üye devletlere, deneysel bir tabanda, Haziran 2002'de Barselona Avrupa Konseyi'nde karara varılan hedefi gerçekleştirmeyi amaçlayan politika ölçütlerini sağlamıştır; çok erken yaştan itibaren en az iki yabancı dil öğretilmelidir.

Birlik, 2007'de 27 üye devleti içermek için genişlediğinde, çokdillilik tek bir komisyon üyesinin sorumluluğuna verildi, bu da çokdillilik hakkında tutarlı bir politika hem tanımlanıp hem de uygulanmadıkça Birlik'in iyi işlemeyeceğinin açık ve net bir tanımıydı. Komisyonun 18 Eylül 2008'de (1) çokdillilik hakkında ikinci toplantısı, çokdillilik politikası için iki merkezi hedef belirlemiştir: AB'nin dilsel çeşitliliğinin fırsatları ve değeri hakkında farkındalık uyandırmak ve ikinci olarak da, bütün vatandaşlara iki dilde artı ana dillerinde iletişimi öğrenmeleri için gerçek fırsatlar sunmak.

(1) *Çokdillilik: Avrupa için bir kazanç ve ortak mutabakat (COM) 2008 566 final*

Okullarda Dil Öğretimi Hakkında Temel Veriler'in bu ikinci baskısı, her üye devletteki, Avrupa Ekonomi Bölgesi'ndeki (EEA) ve Türkiye'deki okullarda yer alan dil öğretim sistemlerinin açık bir resmini çizmektedir. Çok erken yaşta yabancı dil öğrenimi, öğrenilen dillerin çeşitliliği, öğrenilen dillerin her düzeydeki oranı, içerik ve dil entegreli öğrenim (CLIL) gibi konuların yanı sıra yabancı dilde öğretmen eğitimi gibi değişik konular da kitapta bulunmaktadır. Eurydice Avrupa Birimi, Eurydice Ulusal Birimleri ve Eurostat, Avrupa Toplulukları İstatistik Bürosu'yla sıkı bir şekilde ortaklaşa çalışarak ortaya çıkmıştır. Bu işbirliğinin sonucu olarak, farklı kaynaklardan elde edilen güvenilir bilgi birbirleriyle ilişkilendirilerek okullarda dil öğretimine orijinal ve yeni görüşler sunabilmiştir. Bundan dolayı, inanıyoruz ki bu yayın, Avrupa'da okullarda dil öğretim stratejilerini oluşturmaktan ve uygulamaktan sorumlu olanlara oldukça yararlı olacaktır.

Barselona Avrupa Konseyi, ayrıca dilsel bir yeti göstergesinin de geliştirilmesi gerektiğine karar vermiştir.

Buna göre, komisyon, orta öğretim I. kademenin sonlarında Avrupa okul çocuklarının iki yabancı dilde yeterliğini ölçmek için önemli bir çalışma başlatmıştır. 2012'de halka açık hale

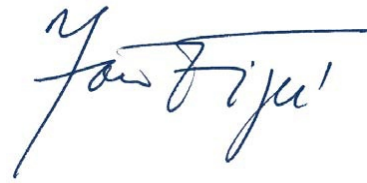
getirilmesi beklenen bulgular, ilk defa, tam olarak Birlik'in içinde çocuklarımızın sahip olduğu dil becerilerinin gerçek düzeylerini görmemize olanak sağlayacaktır.

Bulgular uygun olduğunda, *Okullarda Dil  đretimi Hakkında Temel Veriler 2008*, okullarda yabancı dil  đretiminde hangi sistemlerin ve hangi yaklaşımların en etkili olduğunu anlamamıza yardım etmede çok önemli olacaktır. Bu açıdan, oldukça değerli bir bilgi kaynağıdır ve bu alanda tüm çalışanlara önermekteyiz.

Leonard Orban

okdillilikten sorumlu
komisyon  yesi

Jan Figel'

Eğitim,  đretim, Kültür ve Gençlik'ten
sorumlu komisyon  yesi

İÇİNDEKİLER

Önsöz	3
Temel konular	6
Kodlar, kısaltmalar ve kısa adlar	10
Bölüm A: Bağlam	12
Bölüm B: Organizasyon	21
Bölüm C: Katılım	45
Bölüm D: Öğretmenler	62
Bölüm E: Öğretim Süreçleri	71
Sözlükçe ve İstatistiksel Araçlar	91
Ek	95
Şekiller Tablosu	104
Teşekkür	107

TEMEL KONULAR

Bu rapordaki göstergeler burada belirtilen dört ana konuyla ilgilidir:

- ☐ Okullardaki dil farklılıkları,
- ☐ Yabancı dillerin müfredattaki durumu,
- ☐ Öğretilen farklı dillerin aralığı,
- ☐ Öğretmen eğitiminin başlangıcı ve nitelikleri.

Okullardaki dil farklılıkları

15 yaşında olan öğrencilerin %7'si evde eğitim dilinden farklı bir dil konuştuklarını söylemektedir

Ülkeler arasında evde büyük ölçüde eğitim dilinden farklı bir dil konuştuklarını söyleyen 15 yaşındaki öğrencilerin oranlarında büyük farklılıklar bulunmaktadır. Bu oranlar Polonya'daki %0.4'ten Lüksemburg'daki %25'e kadar değişmektedir (Şekil A2). Bu farklı rakamlar yalnızca göçmen geçmişleri olan öğrencilerin varlığı veya başka bir durum bakımından açıklanamaz. Nitekim bazı ülkelerde öğrenciler evde bölgesel bir dil konuşurlar veya devlet dilinin bir lehçesini kullanırlar. Bunu yapma eğilimi ise özellikle Belçika'nın Fransızca Konuşan Topluluğunda gözlenmektedir.

Anadili yabancı olan göçmen öğrenciler için tanıtılan dil destek ölçütleri

Anadili yabancı olan göçmen öğrencilere yönelik dil destek ölçütleri Türkiye dışındaki bütün ülkelerde tanıtılmıştır (Şekil E8). Destek en çok iki ana prosedür çeşidiyle uyum içerisinde sağlanmaktadır: öğrenciler ya yaşlarına uygun olan sınıflarda (veya bazı durumlarda daha düşük sınıflarda) doğrudan entegre edilecek ve özel dil desteği alacaklar ya da sınırlı bir süre için ayrı olarak tutulacak ve ihtiyaçları doğrultusunda eğitim alacaklar. En yaygın durum her iki imkan çeşidinin de yan yana var olma durumudur.

Yabancı dillerin müfredattaki durumu

Zorunlu yabancı dil öğretimi gittikçe artan bir şekilde erken aşamada başlamaktadır

Öğrenciler hemen hemen bütün ülkelerde ilköğretimden itibaren yabancı bir dil öğrenmek zorundadır (Şekil B1). Bunların birkaçında ilköğretimin ilk yılında veya Belçika'nın Almanca Konuşan Topluluğu'nda ve İspanya'daki gibi ilköğretim öncesi düzeyde öğrenmek zorundadırlar. Aslında, bu imkanı öncekinden daha erken bir aşamada sunma eğilimi birçok eğitim sisteminde (Şekil B3) ve reformlarında gözlemlenebilir. İlköğretim eğitiminde en az bir yabancı dil öğrenen öğrencilerin yüzdesi son yıllarda hemen hemen her yerde yükselmiştir (Şekil C3). 2006/07 yıllarında, ülkelerin büyük çoğunluğunda, bu düzeydeki bütün öğrencilerin yarısı (veya belli ülkelerde daha fazlası) en az bir yabancı dil öğrenmiştir (Şekil C1).

İlköğretimde, zorunlu yabancı dil öğretimi toplam öğretilen zamanın %10'dan biraz fazlasına karşılık gelmektedir

İlköğretimdeki birçok öğrencinin durumu göz önünde alındığında, yabancı dil öğretimi uygulamasının kararlı bir şekilde genelleşme eğiliminde olmasına rağmen, ülkelerde buna ayrılan zaman, orta öğretim düzeyinde farklı dersler için verilen saatlerden çok daha az olarak düzenlenmektedir (Şekil E3).

Bu ülkelerde, buna ek olarak, zorunlu yabancı dil öğretimi toplam öğretilen zamanın zar zor %10'undan daha fazlasına karşılık gelir, bu durumun istisnaları da bulunmaktadır; Lüksemburg (%39), Malta (%15) ve Belçika'nın Almanca Konuşan Topluluğu (%14). Aslında,

on ülkede, oran %5'ten bile azdır (Şekil E6).

Ülkelerin büyük çoğunluğunda, müfredat, zorunlu eğitim boyunca bütün öğrencilerin en az iki yabancı dil öğrenmelerini mümkün kılmaktadır.

Ülkelerin büyük çoğunluğundaki müfredat, bütün öğrencileri zorunlu eğitim döneminde en az bir yıl asgari iki yabancı dil öğrenmeleri veya bütün öğrencilerin böyle yapabilmesi için okulları en az iki yabancı dil sunmaları konusunda zorunlu kılar (Şekil B4). Müfredata bu imkanın dahil edilmesi "çok erken yaşta en az iki yabancı dil öğretilmesiyle, özellikle temel becerilerin geliştirilmesine yönelik" kabul görmüş bir çabanın önemine ilişkin Avrupa Birliği Devlet veya Hükümet Başkanları'nın önerileriyle uyum içerisinde (Barselona Avrupa Konseyi, 2002).

Orta öğretim I. kademedede, öğrencilerin %58'i iki veya daha fazla dil öğrenmektedir

Ortalama olarak, orta öğretim I. kademedede genel olarak en az iki yabancı dil öğrenen öğrencilerin oranı verilerin uygun olduğu 27 AB ülkesinde %58'dir (Şekil C2). Ülkeler arasında değişkenler epey fazla olabilir. Lüksemburg'da bütün öğrenciler iki yabancı dil öğrenirken (ve öğrencilerin yarısından çoğu en az üç dil öğrenir), diğer taraftan, uygun istatistiki verilere göre, Belçika'nın Fransızca Konuşan Topluluğu'nda bu durum öğrencilerin %0.5'ine karşılık gelmektedir (ISCED 2). Fakat orta öğretim II. kademedede (ISCED 3), Belçika'nın Fransızca Konuşan Topluluğu'nda bu yüzde neredeyse %80'e ulaşır.

Okullar da ayrıca yabancı dil öğrenmeyi zorunlu hale getirebilir

Bazı ülkelerde, okullar, asgari müfredatın bir kısmına karar verirler. Bu yüzden, bütün öğrenciler için müfredata, merkezi eğitim yetkililerinin öğrencilerden öğrenmeleri için zorunlu tuttuğu dillere ek olarak, zorunlu bir yabancı dili daha dahil edebilirler (Şekil B2). Ayrıca bir kaç ülkede, herkes için zorunlu hale gelmeden önce öğrencilerin bir yabancı dili öğrenmeleri için pilot projeler tanıtılmaktadır (Şekil B5).

İçerik ve dil entegreli öğrenme, birçok eğitim sisteminde normal eğitim imkanında içermektedir

CLIL (İçerik ve dil entegreli öğrenme) imkanı, yabancı dil öğrenmeyi güçlendirir. CLIL, öğretim verilen öğrencilerin azınlık sayıda olması durumunda bile, birçok ülkede bulunmaktadır (Şekil B6). Bu türden bir imkan, ülkeden ülkeye değişebilir fakat genelde eğitim sisteminin bütünleşik bir parçasıdır. Bu, yalnızca daha az sayıdaki ülkede resmi olarak kabul gerektirmektedir (Şekil B8).

Ülkelerin büyük çoğunluğu, değerlendirme için Avrupa Konseyi'nin CEFR'ini kullanmayı tavsiye etmektedir

Yabancı dilde yeterlik, çoğu ülkede tam zamanlı zorunlu eğitimin tamamlanması ile verilecek sertifikayla belgelenir (Şekil E9). Avrupa Konseyi'nin Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı'nın (CEFR) kullanımı da ayrıca ülkelerin büyük çoğunluğunda değerlendirmeyle ilgili faaliyetler için önerilmektedir (Şekil E11).

Öğretilen farklı dillerin aralığı

İngilizce, Fransızca, Almanca, İspanyolca ve Rusça öğrenilen bütün dillerin %95'ini temsil etmektedir

Bazı ülkelerin müfredatına dahil olan olası yabancı dillerin çok geniş alanı bazen (Şekil B10)

yabancı dil öğrenimine yönelik okul imkanını çeşitlendirmek için eğitim politikası yapanların kararlılıklarını yansıtabilir. Fakat bu imkana yönelik istatistiksel veri orta öğretimde, ülkelerin büyük çoğunluğunda öğretilen bütün dillerin %95'inden daha fazlasının İngilizce, Fransızca, Almanca, İspanyolca ve Rusça olduğunu göstermektedir (Şekil C9). Rusça öğrenen öğrencilerin yüzdesi Baltık ülkeleri arasındaki en yüksek yüzdendir. Bu dil ayrıca, Bulgaristan'da da birçok öğrenci tarafından öğrenilmektedir. Öğrenciler bu yüzden daha yaygın olarak kullanılan dilleri öğrenmeyi tercih ediyor gibi görünmektedir. Bu, ya ailelerden gelen baskıyla ya da diğer dillerde nitelikli öğretmen bulunmamasıyla ilişkilendirilebilir.

İngilizce öğretimi sürekli olarak genişlemekte ve hemen hemen her yerde hakim olmaktadır

İngilizce hemen hemen bütün ülkelerde en yaygın olarak öğrenilen dildir (Şekil C4 ve C7). Buna ek olarak, hem ilköğretimde hem de orta öğretimde İngilizceyi öğrenen öğrencilerin yüzdesi gittikçe artmaktadır, özellikle Orta ve Doğu Avrupa ülkelerinin çoğunda ve güney Avrupa'nın Latin ülkelerinde (Şekil C5 ve C10). Güney Avrupa'nın Latin ülkelerinde, bu eğilim özellikle yabancı dil öğretiminin zorunlu olduğu ilköğretimde veya İngilizce'nin belli bir zorunlu ders olarak öğretildiğinde gittikçe artan bir şekilde erken aşamada gerçekleşmektedir (Şekil B1).

Orta öğretim II. kademedeki öğrencilerin %90 civarı zorunlu olsun ya da olmasın İngilizce'yi öğrenmektedir

13 Avrupa ülkesinde, bütün öğrenciler zorunlu eğitim süresinde İngilizce öğrenmek zorundadır, bazı ülkelerde bu süre orta öğretim II. kademeye kadar çıkabilir (Şekil B9). Bütün bu ülkelerde, bundan dolayı, orta öğretimde İngilizce öğrenen öğrencilerin yüzdesi buna uygun olarak %90'dan daha fazladır. Yine de, kalan diğer ülkelerde, benzer şekilde bu dili çok yüksek sayıda seçen öğrenciler de bu dili öğrenenlerin oranına (%90) sıklıkla yaklaşmaktadır (Şekil C8).

Almanca veya Fransızca en yaygın olarak öğrenilen ikinci dildir

Almanca ve Fransızca genellikle en yaygın olarak öğrenilen ikinci dil konumunu paylaşırlar. Almanca bu konuma Hollanda, birkaç İskandinav ülkesinde ve Orta ve Doğu Avrupa'da sahipken Fransızca ise Güney Avrupa'da ve özellikle Latin ülkelerde daha yaygındır (Şekil C7).

Bölgesel veya azınlık diller hem yabancı dil derslerinde hem de CLIL-türü imkanın bir parçası olarak öğretilir

Birçok bölgesel ve / veya azınlık dilleri müfredatta yer almaktadır. Bazı ülkelerde, ilgili resmi belgeler, bu dillerin sadece buna karşılık gelen azınlık gruplara öğretilmesi gerektiğini gösterirken diğer ülkelerde ise bütün öğrencileri hedef almaktadır (Şekil B11). Bölgesel ve / veya azınlık dilleri de ayrıca birçok ülkede CLIL-türü imkanda dahil edilmiştir (Şekil B7).

Latince, orta öğretimde birçok müfredata dahildir, fakat sadece belli ders dallarında

Latince orta öğretim düzeyinde birçok müfredata dahil edilmişken, bu durum belli ders dallarında geçerlidir (Şekil B12). Birkaç ülkede, Latince yabancı dil kategorisindedir ve bundan dolayı öğrencilerin seçim yapmaları gerektiğinde modern dillerle boy ölçüşmektedir.

Öğretmen eğitiminin başlangıcı ve nitelikleri

Dil öğretmenleri genellikle ilköğretimde alanda uzman olmayan, orta öğretimde ise alanda uzman kişilerdir.

İlköğretimde, yabancı diller genellikle yabancı dilleri de içeren müfredattaki bütün veya birçok dersi veren alanda uzman olmayan öğretmenler tarafından verilir (Şekil D1). Orta öğretimde, öğretim öncelikli olarak, belirli ülkeye bağlı olarak, ya sadece yabancı dil ya da birisi yabancı dil olmak üzere iki dersi öğretmekle yükümlü olan uzmanların sorumluluğundadır (Şekil D3). Her iki durumla da değişik ülkelerde karşılaşma yüzdesi genelde aynıdır. Sadece yabancı dil öğretmek üzere eğitilen uzman ya bir dil ya da iki veya daha fazla dili öğretmekle yükümlü olabilmektedir (Şekil D3).

Genelde, uzman veya yarı-uzman öğretmenlerin eğitiminin başlangıcı dört ya da beş yıl sürer

Bütün ülkelerde, uzman veya yarı-uzman yabancı dil öğretmenlerin eğitiminin başlangıcı yüksek öğrenimde gerçekleştirilmektedir. Genelde, bu eğitim dört veya beş yıl sürer (Şekil D4). Bu türdeki bir eğitim diğer ders öğretmenlerinin eğitimine benzer.

Öğretmenler adaylarının öğretilecek dilin konuşulduğu ülkede biraz zaman geçirmeleri gerektiği hakkında fazla öneri bulunmamaktadır

Avrupa'da hemen hemen öğretmen eğitiminin başlangıcına yönelik bütün kurumlar ya tam olarak ya da kısmi olarak imkanlarının içeriğine karar vermede özgürdür. Fakat birçok ülkede, orta öğretim yetkilileri kurumların dil öğretim kuramı, bir veya birkaç dil kursu ve okul-içi yerleştirmeler üzerine kurs sağlamaları gerektirdiğini önermektedir. Sadece çok az ülke öğretmenler adaylarının öğretecekleri dilin konuşulduğu ülkede bir süre vakit geçirmeleri gerektiğini önermektedir (Şekil D5).

Birçok ülkede, öğretmenlerin CLIL-türü imkanda çalışmak için özel niteliklere sahip olmaları gerekmemektedir.

Çok az ülkede eğitim yetkilileri, öğretmenlerin CLIL-türü imkana katkı sağlamak için özel niteliklere sahip olmalarını zorunlu kılar. Sonuç olarak, bu amaca yönelik işe alınacak yetkin öğretmenleri temin etmek için gereken işe alma kriterlerine karar veren, bu türdeki imkanı sunan okullardır (Şekil D6).

KODLAR, KISALTMALAR VE KISA ADLAR

Ülke Kodları

AB/AB-27	Avrupa Birliği
BE	Belçika
BE fr	Belçika Fransızca Konuşan Topluluk
BE de	Belçika Almanca Konuşan Topluluk
BE nl	Belçika Flamanca Konuşan Topluluk
BG	Bulgaristan
CZ	Çek Cumhuriyeti
DK	Danimarka
DE	Almanya
EE	Estonya
IE	İrlanda
EL	Yunanistan
ES	İspanya
FR	Fransa
Ekonomik	
IT	İtalya
CY	Kıbrıs
LV	Letonya
LT	Litvanya
LU	Lüksemburg
HU	Macaristan
MT	Malta
NL	Hollanda
AT	Avusturya

PL	Polonya
PT	Portekiz
RO	Romanya
SI	Slovenya
SK	Slovakya
FI	Finlandiya
SE	İsveç
UK	Birleşik Krallık
UK-ENG	İngiltere
UK-WLS	Galler
UK-NIR	Kuzey İrlanda
UK-SCT	İskoçya
EFTA/EEA	A v r u p a
ülkeleri	Alanı'nın üyeleri olan Avrupa Serbest Ticaret Birliği'nin üç ülkesi
IS	İzlanda
LI	Lihtenştayn
NO	Norveç
Aday ülke	
TR	Türkiye

İstatistikler

(:)	Veri mevcut değil
()	Uygun veri mevcut değil

Kısaltmalar ve Kısa Adlar

Uluslararası anlaşmalar

CEFR	Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı
CLIL	İçerik ve Dil Entegreli Öğrenme
AB-27	Avrupa Birliği'nin 27 Üye Ülkesi
Eurostat	Avrupa Topluluklarının İstatistik Bürosu
FYRM	Eski Yugoslav Makedonya Cumhuriyeti
ISCED	Uluslar arası Standart Eğitim Sınıflandırması
OECD	Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Organizasyonu
PISA	Uluslar arası Öğrenci Değerlendirme Programı (OECD)
UOE	UNESCO/OCDE/EUROSTAT

Orijinal dillerde ulusal kısaltmalar

AHS	<i>Allgemeinbildende höhere Schule</i>	AT
GCSE	<i>Orta öğretim sertifikası</i>	UK (ENG/WLS/NIR)
HAVO	<i>Hoger Algemeen Voortgezet Onderwijs</i>	NL
VMBO	<i>Vorbereidend Middelbaar Beroepsonderwijs</i>	NL
VWO	<i>Vorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs</i>	NL

BÖLGESEL VEYA AZINLIK DİLLER ON İKİ AVRUPA ÜLKESİNDE RESMİ OLARAK TANINMIŞTIR

Birçok Avrupa ülkesindeki dil kalıpları karışıktır ve her birinin sınırları içerisinde bulunan farklı dillerden oluşmuştur. Belli ülkeler ayrıca tarihlerini yansıttığı gibi sınır alanları çevresindeki aynı dilleri paylaşırlar. Avrupa'nın çok dilliliği farklı açılardan -ki bunlardan birisi tartışmasız bir şekilde Avrupa, ulusal veya bölgesel yetkililer tarafından dillerin resmi olarak tanınmasıdır- göz önünde bulundurulabilir.

Ocak 2007'de, Avrupa Birliği, farklı üye ülkelerinde devlet dili statüsüyle 23 resmi dili tanımıştır. (1) Bunların çoğunda, sadece bir dil resmi olarak tanınmıştır. Altı ülke, sınırları içerisindeki devlet dillerinden biri ile genişleterek, resmi dil durumunu bir dilden fazla olarak belirlemiştir. Genelde, farklı resmi devlet dilleri, söz konusu ülkede oturanların çoğunluğu tarafından konuşulmaktadır.

Başka yerde, Finlandiya'daki İsveççe gibi (Fince doğal olarak diğer resmi devlet dilidir), bir azınlık tarafından kullanılır.

On iki Avrupa ülkesi, yasal veya idari amaçlardan dolayı sınırları içerisindeki bölgesel veya azınlık dillerin varlığını resmi olarak tanır. Böyle ülkelerde, diller resmi olarak tanınır fakat sadece normal olarak konuşuldukları coğrafi alanda genellikle bir bölge veya özerk birim tanınır. İspanya'da örneğin, Bask dili, Katalanca, Galiçya dili ve Valensiya dili gibi bunlara karşılık gelen Özerk Topluluklarda İspanyolca'yla birlikte resmi dillerdir. Birçok durumda, resmi olarak tanınmış diller sadece bir ya da iki dille sınırlıdır. Bu hem devlet dilinin hem de ulusal sınırlar içerisinde konuşulan diğer dillerin resmi olarak tanınması durumuna aynı zamanda İtalyanca ve Romence'yle birlikte birkaç dilin konuşulduğu İtalya'da ve Romanya'da da rastlanmaktadır. Her iki ülkede, on iki bölgesel veya azınlık dili resmi olarak tanınmıştır. Toplamın en az %20'sine karşılık gelen bir azınlık nüfusun olduğu Romanya'daki bütün idari birimlerde, azınlık dili resmi olarak tanınmış ve yasal ve idari amaçlar için kullanılabilir. Bu ülkelerde, farklı dilleri konuşan kişilerin varlığı kısmen benimsenen dil politikalarına bağlı olarak az veya çok iki dilin kullanımının gösterildiği durumlarda ortaya çıkar.

Bir bölgesel veya azınlık dilini öğretmek veya eğitim dili olarak kullanmak, tartışmasız olarak bunu gelecek nesiller için canlı tutmak bakımından yararlıdır (Şekil B11 ve Ek). Avrupa'daki dilsel görünümün bir başka özelliği kamu yetkililerince resmi olarak tanınmayan fakat farklı Avrupa ülkelerinde değişik gruplar tarafından kullanılan diğer bütün dillerin varlığıdır. Resmi olarak tanınmayan diller coğrafi tabanlı dilsel azınlıklara karşılık gelmektedir. Bazı durumlarda, dilleri herhangi bir alanla bütünleşmeyen belli bir alana bağlı olmayan azınlıklarla (Çingeneler gibi) olduğu kadar devlet veya bölgesel olsun olmasın ana topraklarından uzakta yaşayanları içermektedir. Üç ülke, Avusturya, Romanya ve İsveç, Çingenece'ye şu anda resmi bölgesel veya azınlık dil statüsü vermektedir.

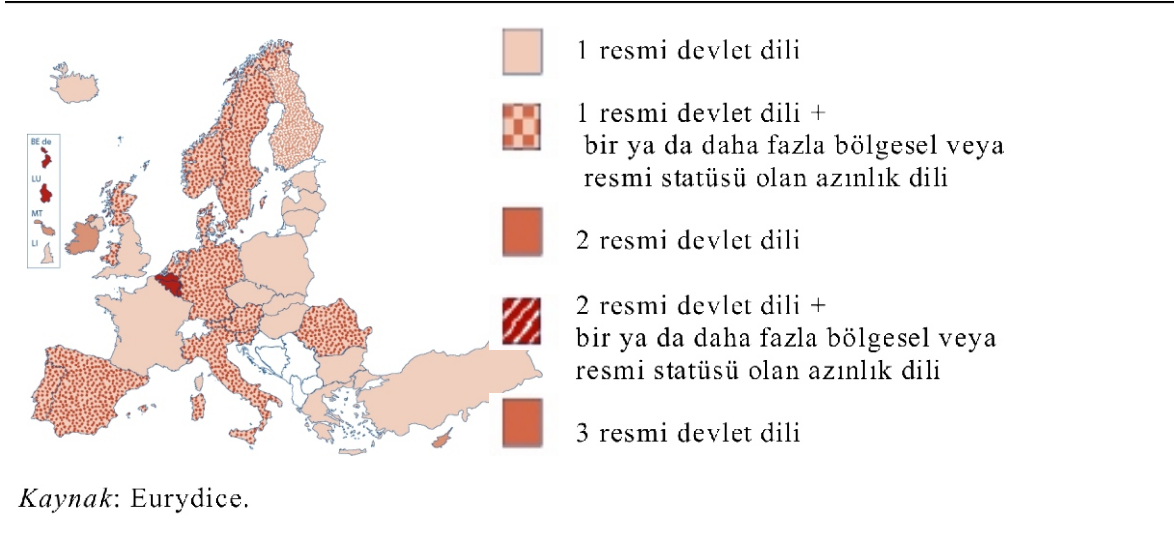
Bu türde olan bütün diller Avrupa Konseyi tarafından "bölgesel veya azınlık dilleri" adı altında resmi olarak belirlenmiştir. (*Bölgesel ya da Azınlık Dilleri Hakkında Avrupa Sözleşmesi*, Madde 1, 1992).

(1) Bulgarca, Çekçe, Danimarkaca, Hollandaca, İngilizce, Estonca, Almanca, Fince, Fransızca, Yunanca, Macarca, İrlandaca, İtalyanca, Letonca, Litvanyaca, Maltaca, Leh dili, Portekizce, Romence, Slovakça, Slovence, İspanyolca ve İsveççe.

1988 yılında Avrupa Parlamentosu'nun işaret dilleri hakkında, bütün AB üye ülkelerine ulusa işaret dillerini resmi dil olarak tanımalarını istemesi ve oybirliğiyle bir yasa tasarısı onaylamalarına rağmen, bazı Avrupa ülkeleri bunu daha yeni yapmaya başlamıştır. Ulusal işaret dilinin ulusal parlamento tarafından resmi dil olarak tanındığı ülkeler 2005 yılında Avusturya, Belçika (2003 yılında Fransızca Konuşan Topluluğu ve 2006 yılında Flamanca

Konuşan Topluluğu) ve 2007 yılında İspanya olmuştur. Son olarak, Avrupa'da bazı ülkelerde önemli sayıda kişileri içeren göçmen nüfus tarafından konuşulan dillerin varlığına da dikkat çekilmelidir (Şekil A3). (2)

Şekil A1: Avrupa'da resmi statüye sahip resmi devlet dilleri ve bölgesel veya azınlık diller, 2007

	Resmi devlet dili	Resmi statüye sahip bölgesel ve / veya azınlık dili		Resmi devlet dili	Resmi statüye sahip bölgesel ve / veya azınlık dili
BE	Almanca, Fransızca, Hollandaca		MT	İngilizce, Maltaca	
BG	Bulgarca		NL	Hollandaca	Frizye dili
CZ	Çekçe		AT	Almanca	Çekçe, Hırvatça, Macarca, Slovakça, Slovence, Çingenece
DK	Danimarkaca	Almanca	PL	Leh dili	
DE	Almanca	Danimarkaca, Sorb dili	PT	Portekizce	Mirandês
EE	Estonca		RO	Romence	Bulgarca, Hırvatça, Çekçe, Almanca, Macarca, Leh dili, Çingenece, Rusça, Sırpça, Slovakça, Türkçe, Ukraynaca
IE	İngilizce, İrlandaca		SI	Slovence	Macarca, İtalyanca

EL	Yunanca		SK	Slovakça	
ES	İspanyolca	Katalanca, Valensiya dili, Bask dili, Galiçya dili	FI	Fince, İsveççe	Sami (Lappi) dili
FR	Fransızca		SE	İsveççe	Sami dili, Fince, Meänkieli, Yahudice, Çingenece
IT	İtalyanca	Katalanca, Almanca, Yunanca, Fransızca, Friulya dili, Hırvatça, Oksitanca, Provençal, Ladin dili, Slovençe, Sardinyaca, Arnavutça	UK- ENG/NIR	İngilizce	
CY	Yunanca, Türkçe		UK-WLS	İngilizce	Galce
LV	Letonca		UK-SCT	İngilizce	İskoç Galcesi
LT	Litvanyaca		IS	İzlandaca	
LU	Almanca, Fransızca, Letzeburgesch		LI	Almanca	
HU	Macarca		NO	Norveççe	Sami dili
			TR	Türkçe	

Ek not

Belçika (BE fr, BE nl), İspanya ve Avusturya: Bu ülkeler (veya topluluklar) ulusal işaret dillerine resmi dil statüsü vermiştir.

Portekiz: Portekiz parlamentosu Ocak 1999'da Mirandês'e resmi statü vermiştir.

Norveç: Norveççe'nin iki versiyonu vardır (Bokmål ve Nynorsk). Her ikisi de resmidir.

Açıklayıcı not

Resmi dil; devlet dili; bölgesel ve / veya azınlık dili: Bakınız sözlükçe

(2) Avrupa'daki göçmen nüfuslar hakkında daha fazla bilgi için, bakınız:
Avrupa'daki Okullara Göçmen Çocukları Entegre Etme. *Araştırma*. Brüksel:
Eurydice, 2004.

AVRUPA'DA ÇOK AZ ÖĞRENCİ EVDE EĞİTİM DİLLERİNDEN FARKLI BİR DİL KONUŞUR

PISA 2006 çalışmasında, 15 yaşındaki gençlere aileleriyle hangi dili veya dilleri konuştukları sorulmuştur. Neredeyse her yerdeki öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun cevabı evde eğitim dilini konuştuklarını göstermiştir. Yine de, dil bağlamlarından şüphe edilmeyecek şekilde sıra dışı özellikleri olan bazı ülkelerde çelişen durumlar da bulunmaktadır (Şekil A1).

Örneğin, Lüksemburg'daki 15 yaşındaki öğrencilerin üçte-ikisi evde başka bir yerli dil konuştuklarını söylemektedir ki bu dil birçok durumda onlara öğretilmek için kullanılmayan Letzeburgesch'tir. Bu durum Belçika'nın Almanca Konuşan Topluluğu'ndaki duruma benzemektedir ve öğrencilerin %25'ine karşılık gelmektedir. Bu toplulukta, orta öğretimde Fransızca konuşan öğrencilerin sayısı ve evdeki yerel lehçelerin kullanımı bu yüzdeye karşılık gelmektedir. İspanya, İtalya ve Slovakya'da, öğrencilerin %14, %12 ve %15'i kendilerini ülkelerindeki diğer dillerin konuşucusu olarak göstermişlerdir. Bu ülkeler aynı zamanda, resmi olarak tanınmış (İspanya ve İtalya'daki gibi) veya tanınmasın (Slovakya'daki gibi), birkaç dilleri olan ülkelerdir.

Şekil A2: Evde genellikle eğitim dili dışında bir dil konuştuklarını söyleyen 15 yaşındaki öğrencilerin oranı, 2005/06

Kaynak: OECD, PISA 2006 veritabanı.

Ek not

Belçika (BE nl): “Ülkenin diğer dili” kategorisi temelde Flamanca lehçelerine aittir.

Almanya ve Portekiz: Danimarkaca ve Sorb dilinin Almanya’da veya Mirandês’in Portekiz’de resmi diller olmasına rağmen, evde bu dilleri konuşan öğrenciler “herhangi bir başka dil” kategorisinde yer almaktadır. “Ülkenin diğer dili” kategorisinde gösterilen %0, gerçeğinden az olan yaklaşık bir değeri gösterirken, “herhangi bir başka dil” değeri ise gerçeğinden fazladır.

İrlanda: Öğrencilere İrlandaca sunulan anket bu dilde fen bilgisi öğretmiştir: öğrenciler anketin İngilizce veya İrlandaca versiyonlarından birini seçebilir.

İspanya: Anket, fen bilgisi öğretmek için kullanılan dile bağlı olarak, Bask dili, Katalanca, Galiçya dili, İspanyolca veya Valensiya dilinde, uygulanmıştır.

Lüksemburg: “Ülkenin diğer dili” kategorisinde kısmen yüksek bir orana (%67) karşılık gelen Letzeburgesch, öğrencileri sınav yapmada kullanılmamıştır. PISA 2000 için, *Dillerin Öğretimi Hakkında Temel Veriler*’in 2005 baskısıyla şu anki baskısı arasındaki farkları açıklayan Letzeburgesch farklı bir kategoriye (sınav dili) yerleştirilmiştir.

Açıklayıcı not

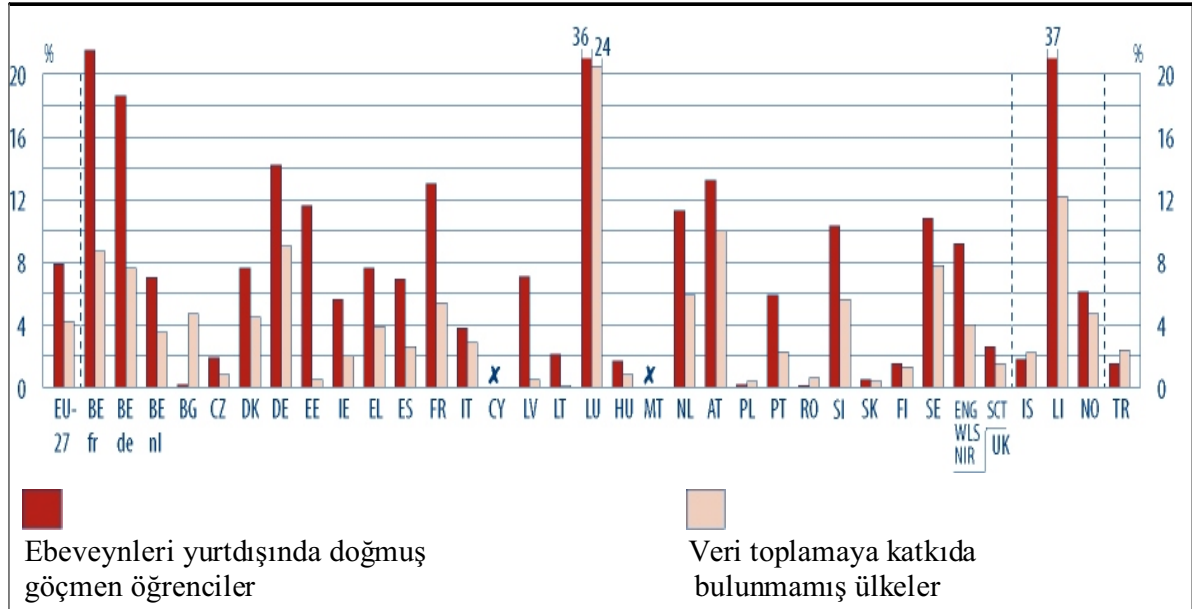
PISA araştırmasında sorulan, öğrencilerin evde konuştukları dile yönelik soruyla ilgili verinin yorumlanması, bazı ülkelerde, eğitim dilini ana dillerinde alan bölgesel veya etnik azınlıklardan gelen öğrencilerin, eğer söz konusu azınlık ülkenin hedef nüfusunun %0.5'inden daha azını temsil etmişse, örnekleme dahil edilmedikleri gerçeği göz önünde bulundurulmalıdır. Evde eğitim dilinden başka bir dil konuşan öğrencilerin oranı bu gibi durumlarda çok küçük bir şekilde değerinin üstünde gösterilmiştir.

Eğitim dili: Öğrencilere adı geçen dersi (bu durumda fen bilgisi) öğretmek için kullanılan ülkenin resmi veya diğer dili.

Çok az istisna ile birlikte, bu dil aynı zamanda anketin de diliydi.

Ülkenin diğer dili: Resmi statüsü olan veya olmayan bir ulusal dil veya bölgesel dil veya lehçe.

Herhangi bir başka dil: Resmi dil statüsü olmayan, ülkenin dili dışında herhangi başka bir dil. Genel olarak, bu göçmen öğrencilerinin konuştukları dildir.

Evde eğitim dili dışında bir dil konuştuklarını söyleyen öğrencilerin oranı, o dil de ülkenin resmi veya yerli dillerinden biri değil

Kaynak: OECD, PISA 2006 veritabanı.

Açıklayıcı not

Gösterge, evde eğitim dilinden başka bir dil (ülkenin diğer dillerinden veya resmi olsun veya olmasın) konuşan 15 yaşındaki öğrencilerin sayısının bütün 15 yaşındaki öğrencilerin sayısına bölünmesi ile hesaplanmaktadır.

Göçmen grubuna karşılık gelen grup, “hem 15 yaşındaki öğrencilerin hem de ebeveynlerinin yurtdışında doğmuş olmaları” ya da “ebeveynlerinin yurtdışında, 15 yaşındaki öğrencilerin ise söz konusu ülkede doğmuş olmaları” türlerine karşılık gelmektedir.

Daha fazla bilgi için, bakınız İstatistiksel Araçlar ve Ek.

BÜYÜK KASABALAR VE ŞEHİRLER, ANA DİLLERİ EĞİTİM DİLİ OLMAYAN 15 YAŞINDAKİLERİN EN YÜKSEK ORANINA SAHİP OLMA EĞİLİMİ GÖSTERMEKTEDİR.

PISA 2006 verileri, normal olarak eğitim dilini konuşan 15 yaşındakilerin dağılımıyla (Şekil A2) evde eğitim dilinden başka bir dil konuşan aynı yaştaki öğrencilerin buna karşılık gelen dağılımlarını öğrencilerin gittikleri okuldaki farklı alan türlerine ilişkin karşılaştırmak için kullanılabilir.

AB-27'de, ana dilleri eğitim dili olmayan 15 yaşındaki öğrencilerin dörtte biri nüfusu 15000'nin altında olan köylerde veya küçük kasabalarda okula giderken bu bölgelerde okula giden öğrencilerin üçte biri (%34) evde eğitim diliyle aynı dili konuşmaktadır.

Kırsal bölgelerdeki okullar bu yüzden, bütün 15 yaşındaki öğrencilerin genel dağılımıyla karşılaştırıldığında, nispeten ana dilleri eğitim dili olmayan öğrencilerin düşük oranına sahiptir, bu

durum özellikle Estonya, Finlandiya ve İsveç'te görülür.

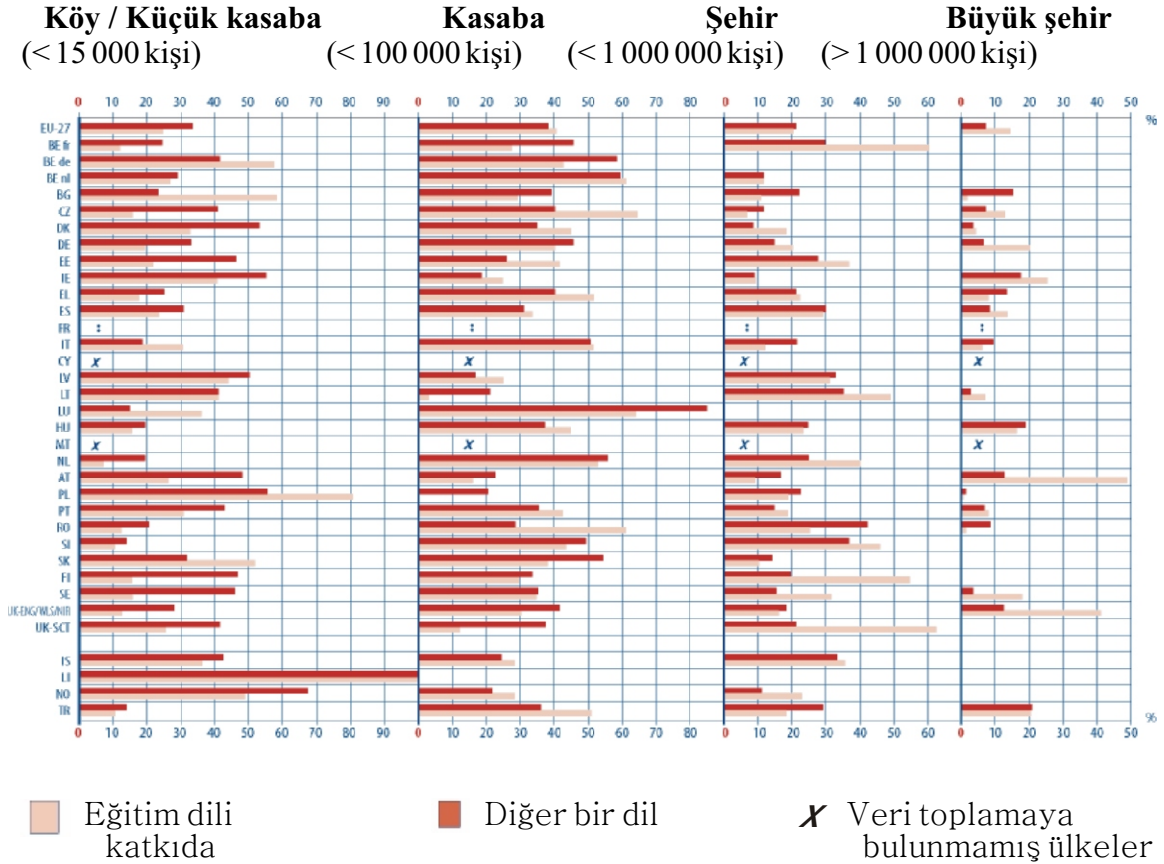
Buna karşılık, evde öğretildikleri dili konuşan öğrencilerin durumuyla karşılaştırıldığında, eğitim dilinden başka bir dili konuşan öğrencilerin daha yüksek bir oran itibarıyla büyük şehirlerde okula gittikleri görülmektedir. (%7 ile karşılaştırıldığında %14).

Viyana, eğitim gördükleri dilin ana dilleri olmayan öğrencilerin olağanüstü yüksek orana sahip olduğu bir "megalopolis" olarak Avrupa'da çarpıcı bir örnektir (aynı durum Londra için de geçerlidir fakat pek aynı ölçüde değil).

Bulgaristan'da ise durum tam tersidir. Ana dilleri eğitim dili olmayan 15 yaşındaki öğrenciler, Sofya'da göz ardı edilmişlerdir. Oysa değişik bölgelerde rastgele bir dağılımın beklendiğinden daha büyük çapta köylerde ve nüfusu 15 000'den az olan küçük kasabalarda yoğun bir şekilde bir araya gelmişlerdir.

Bu durum, aynı zamanda Belçika'nın Almanca Konuşan Topluluğu (kırsal kesimde lehçelerin daha yaygın olarak kullanılmasından dolayı) ve Lüksemburg'un (Letzeburgesch'in varlığı) da bir özelliğidir. Buna karşılık, Belçika'da (Flamanca Konuşan Topluluk) ana dilleri eğitim dili olmayan 15 yaşındakilerin oranı, alan türü gözölmeksizin, benzer bir düzeyde kalır.

Şekil A4: Evde genellikle eğitim dilini konuştuklarını veya okula gittikleri bölgeye göre eğitim dili dışında bir dil konuştuklarını söyleyen 15 yaşındaki öğrencilerin oranı, 2005/06

Kaynak: OECD, PISA 2006 veritabanı.

Eğitim dili
Köy
Kasaba
Şehir

Büyük şehir

Köy

Kasaba

Şehir

Büyük şehir

Diğer bir dil

Köy

Kasaba

Şehir

Büyük şehir

Köy

Kasaba

Şehir

Büyük şehir

Kaynak: OECD, PISA 2006 veritabanı.

Ek not

İrlanda: Eğitim dilinin İrlandaca olduğu okullardaki öğrenciler anketin İngilizce veya İrlandaca versiyonlarından birini seçebilir.

İspanya: Anket, fen bilgisi öğretmek için kullanılan dile bağlı olarak, Bask dili, Katalanca, Galisya dili, İspanyolca veya Valensiya dilinde, uygulanmıştır.

Fransa: Okul müdürleri anketi, PISA 2006 araştırmasında uygulanmamıştı ve okulların bulunduğu yerlerdeki alan türlerine ilişkin bilgi de yoktu.

Lüksemburg: “Ülkenin diğer dili” kategorisinde kısmen yüksek bir orana (%67) karşılık gelen Letzeburgesch, öğrencileri sınav yapmada kullanılmamıştır. PISA 2000 için, *Dillerin Öğretimi Hakkında Temel Veriler*'in 2005 baskısıyla şu anki baskısı arasındaki farkları açıklayan Letzeburgesch farklı bir kategoriye (sınav dili) yerleştirilmiştir.

Açıklayıcı not

Şekil, öğrencilerin iki dil-bağlantılı kategorisi (evde eğitim dilini konuşan öğrencilere karşı evde başka bir dil konuşan öğrenciler) için farklı bölgelerde yer alan okullarda (“köy / küçük kasaba”, “kasaba”, “şehir” ve “büyük şehir”) yaşı 15 olan öğrencilerin dağılımını göstermektedir. Bu veriler, büyük ölçüde, farklı bölgelerdeki genel nüfusun dağılımıyla ilişkilidir. Örneğin, bunun gibi bütün alanların nüfusunun 15000'den (burada yapılan sınıflamaya göre hepsi “köy / küçük kasaba”dır) az olduğu Lihtenştayn'da, evde başka bir dil konuşan bütün öğrenciler kaçınılmaz bir şekilde bu “köylerde / küçük kasabalarda” okula gitmektedir.

Eğitim dili: Öğrencilere öğretmek için kullanılan ülkenin resmi veya diğer dili.

Eğitim dilinden başka bir dil: Bu kategori, ülkenin diğer dillerini (resmi statüye sahip olsun olmasın) ve daha fazla dilleri içerir.

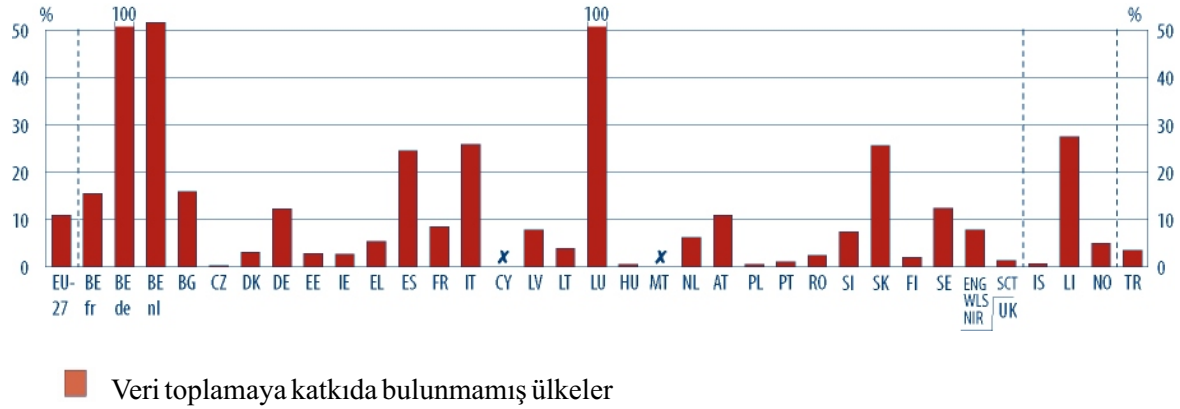
Daha fazla bilgi için, bakınız İstatistiksel Araçlar ve Ek.

BELLİ OKULLAR, BÜYÜK SAYIDA ANA DİLLERİ EĞİTİM DİLİ OLMAYAN ÖĞRENCİLERİ KAYIT EDER

Avrupa'da, bazı okullar, öğrenci alımında dil çeşitliliğine önemli ölçüde diğerlerinden daha fazla dikkat eder.

Öğrencilerinin büyük bir oranı (en az beşte biri) evde onlara öğretmek için kullanılan başka bir dili konuşmaktadır. Belçika'nın Almanca Konuşan Topluluğu ve Lüksemburg'daki (Şekil A2) dillerin bu sıra dışı durumu her iki yerdeki bütün okulların en az %20'si olmak üzere eğitim dilinden başka bir dil konuşan öğrencileri kayıt etmeleri gerçeğine dayanmaktadır. Veriler ayrıca İspanya, İtalya, Slovakya ve Lihtenştayn gibi ülkelerin, okullarında öğrencilerin konuştukları diller göz önünde bulundurulduğunda, çok karışık bir durumla karşı karşıya olduklarını göstermektedir. Bu ülkelerdeki her dört okulun birinden daha fazlasında öğrenci alımı, dil çeşitliliğinin farklı bir modelini yansıtır. Aynı olgu, daha az bir oranda Belçika'da (Fransızca Konuşan Topluluk), Bulgaristan'da ve Almanya'da görülmektedir.

Şekil A5: Evde genellikle eğitim dili dışında bir dil konuştuklarını söyleyen öğrencilerin en az %20'sinin kayıt olduğu bir okula giden 15 yaşındaki öğrencilerin oranı, 2005/06

Kaynak: OECD, PISA 2006 veritabanı.

Ek not

Belçika (BE nl): Gösterilen yüzde temelde Flamanca lehçelerine aittir.

Açıklayıcı not

Eğitim dili: Öğrencilere öğretmek için kullanılan ülkenin resmi veya diğer dili.

Eğitim dilinden başka bir dil: Bu kategori, ülkenin diğer dillerini (resmi statüye sahip olsun olmasın) ve daha fazla dilleri içerir.

Daha fazla bilgi için, bakınız İstatistiksel Araçlar ve Ek.

B

ORGANİZASYON

YABANCI BİR DİLİN ZORUNLU OLARAK ÖĞRENİLMESİ BİRÇOK AVRUPA ÜLKESİNDE İLKÖĞRETİMDE BAŞLAR

B1 ve B2 tabloları birlikte incelendiğinde, yabancı dil öğretiminin asgari düzeyde verilen eğitim imkanı içerisinde nasıl düzenlendiği hakkında genel bir bilgi görülmektedir.

B1 şekli, merkezi eğitim yetkilileri tarafından yayınlanan düzenlemelerin ve önerilerin içeriğiyle ilgilidir. B2 şekli, eğitim imkanının asgari düzeyinin içeriğine kısmen karar vermek için okulları yetkili kılan belirli özerklik alanlarını göstermektedir.

Bu şekilleri yabancı dil öğrenen öğrencilerin gerçek oranlarıyla ilişkilendirmek (Bölüm C) resmi daha da ileriye götürmektedir. Araştırma, müfredattaki yabancı dillere ayrılan tüm öğretim zamanının yüzdesi hakkındaki bilgiyle desteklenmektedir (Bölüm E)

2006/07'de İrlanda ve Birleşik Krallık (İskoçya) dışındaki bütün ülkelerde, bütün öğrencilerin en az bir yıl okulda yabancı bir dil öğrenme zorunlulukları bulunmaktadır. İrlanda'da bütün öğrenciler, yabancı dil olmayan İrlandaca ve İngilizce öğrenirler.

Müfredatın yasaya bağlı olmadığı Birleşik Krallık'ta (İskoçya), okulların yabancı bir dil sunma görevi bulunmaktadır fakat öğrencilerin bu yabancı dili öğrenme zorunlulukları bulunmamaktadır. Uygulamada, yine de, normal olarak 10 yaşından itibaren hatta bazen daha da önce, büyük çoğunluğu öğrenir.

Hemen hemen bütün ülkelerde, Slovakya ve Birleşik Krallık dışında, yabancı bir dilin ilköğretimde bütün çocuklar için zorunlu hale getirilmesi hakkında düzenlemeler bulunmaktadır. Slovakya ve Birleşik Krallık'ta, ancak uygulamada, dil öğrenimi ilköğretim düzeyinde bulunmaktadır (Şekil C4).

Bazı ülkelerde, bütün çocuklara ilköğretimin birinci yılından sonra yabancı bir dil zorunlu bir ders olarak öğretilir, hatta Belçika'da (Almanca Konuşan Topluluk) ve İspanya'daki bazı özerk topluluklarda daha erken bile öğretilir.

Estonya, Finlandiya ve İsveç'teki okullar, birinci dilin zorunlu bir ders olarak öğretilecek yıla karar verme konusunda belli bir dereceye kadar özgürdür. Bundan dolayı bütün öğrenciler ilköğretime başlar başlamaz dil öğrenmeye başlamaz. Ancak, İtalya, Lüksemburg, Malta, Avusturya ve Norveç'te durum böyledir.

Bazı ülkelerde uygulanan reformlar altında, herkes için zorunlu yabancı dil öğrenimi daha erken bir yaşta başlamak durumundadır. İspanya'daki belli özerk topluluklarda çocuklar hali hazırda 3 yaşından itibaren yabancı bir dil öğrenmek durumundalar ve bu uygulama 2008/09 okul yılında bütün ülkeye yayılmaktadır.

Fransa'da 2007'den bu yana, bütün öğrenciler 7 yaşından sonra yabancı bir dil öğrenmek zorundadır. Aynı durum 2008/09 okul yılından itibaren geçerli olarak Polonyalı öğrenciler için de geçerlidir. Litvanya'da (2008'den sonra), zorunlu dil öğrenimi 8 yaşına çekilecektir. 2007/08'den bu yana, İzlanda'da 9 yaşından itibaren başlamaktadır. 2008/09 okul yılından bu yana, Portekiz'deki okullar 6-10 yaşındaki öğrencilere İngilizce'yi sunmak zorundadır.

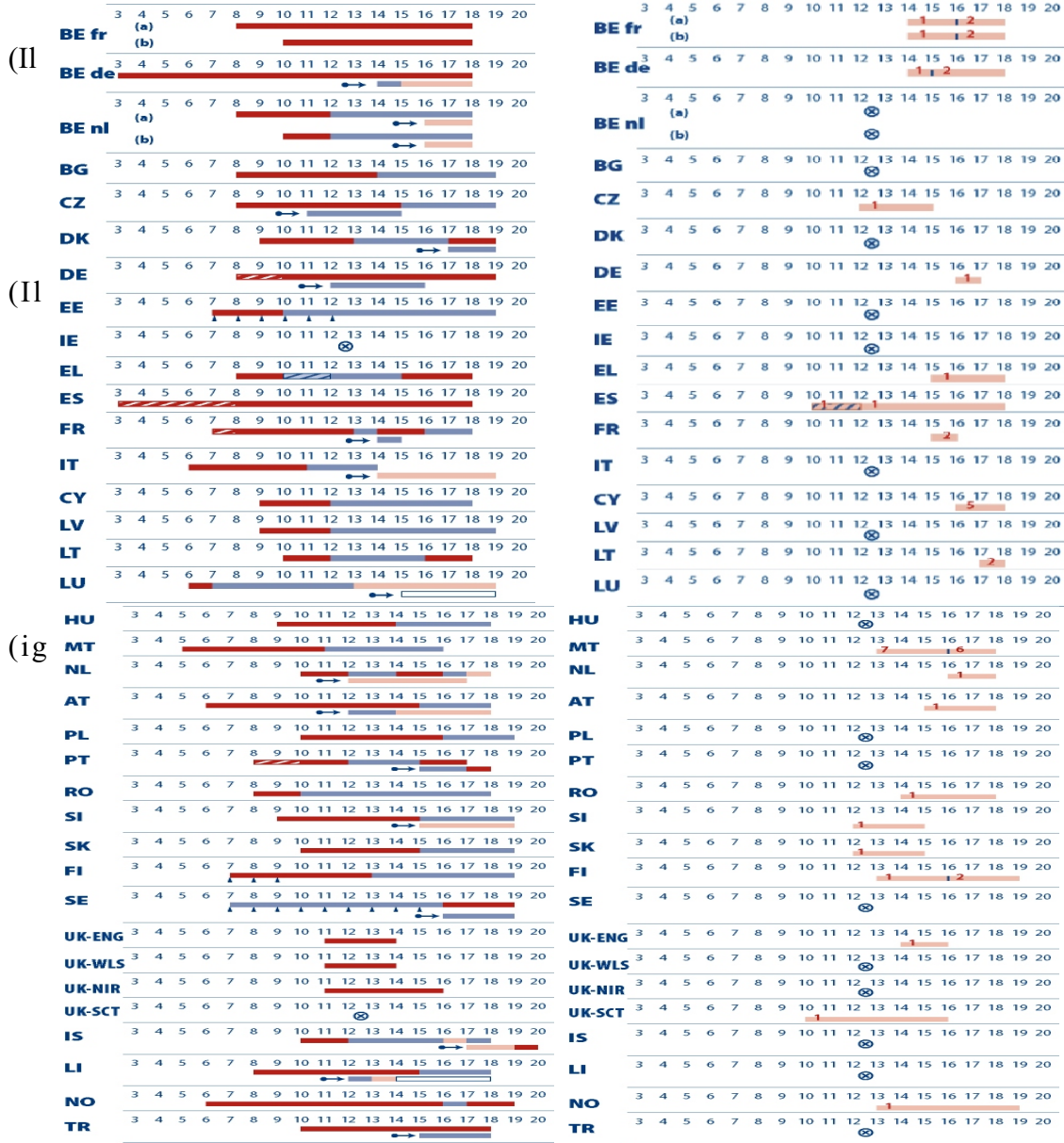
Zorunlu bir ders olarak yabancı bir dili erken yaşta öğrenme son yıllarda çok net bir eğilim göstermektedir (Şekil B3). Ancak, öğretim zamanı hakkındaki veriler, ülkelerin büyük çoğunluğunda, genel olarak dil öğrenimine harcanan zamanın miktarının orta öğretim I. kademedeki ilköğretimden daha fazla olduğunu göstermektedir (Şekil E3).

Bütün öğrenciler, İtalya ve Birleşik Krallık (İngiltere, Galler ve 2007'den bu yana Kuzey İrlanda) dışında, zorunlu eğitimin sonuna kadar en az bir yabancı dil öğrenmek zorundadır.

Şekil B1: Öğretilen yabancı dillerin sayısı ve bu imkanın okul öncesi, ilköğretim ve orta öğretimdeki süresi, 2006/07

Tüm öğrenciler için ve belli ders dallarında / okul türlerinde zorunlu ders olarak yabancı diller (CS)

Tüm öğrenciler için çekirdek müfredat seçeneği olarak yabancı diller (CCO)

yaş grupları)

Bir CS olarak dillerin sayısı

Bir CCO olarak okulların sunmak

Aşamalı Değişken başlangıç yaşı
Bu ok sadece bazı imkan çeşitleri veya ders alanlarındaki durumu gösterir

Zorunda oldukları dillerin sayısı

Aşamalı

Bir CS olarak yabancı dil mevcut değil
dil mevcut değil

Bir CCO olarak yabancı

Kaynak: Eurydice.

Kaynak: Eurydice.

Ek not

Belçika (BE fr): Fransızca Konuşan Topluluk, (a) eğitim dilinin Fransızca olduğu Brüksel'de ve (b) Wallonia bölgesinin Fransızca Konuşulan kısmında sorumludur.

Belçika (BE nl): Flamanca Konuşan Topluluk, (a) eğitim dilinin Hollandaca olduğu Brüksel'de ve (b) Flaman bölgesinde sorumludur. 2004/05'ten bu yana, bütün öğrenciler (diğer yasaların geçerli olduğu Brüksel bölgesindeki okullara gidenler dışında) 10 yaşından itibaren yabancı bir dil öğrenmek zorundadır.

Çek Cumhuriyeti: Burada sadece *Základní škola* müfredatı (ISCED 1 ve 2) ele alınmaktadır.

Almanya: 2004/05'ten bu yana, bazı *Länder*, *Gymnasium*'da geçirilen okul yıllarının sayısını azaltmıştır. Söz konusu okullarda, bundan dolayı, öğrenciler 10 yaşına geldiklerinde birinci yabancı dili, 11 yaşında ikinci yabancı dili ve 13 yaşında üçüncü yabancı dili öğrenmeye başlarlar. Baden-Württemberg'te, yabancı bir dil 6 yaşından itibaren zorunludur.

Öğrenciler, eğer *Abitur* için yabancı dili bir ders olarak seçmemişlerse, 17 yaşına geldiklerinde zorunlu bir ders olarak yabancı dil öğrenmeyi bırakabilirler.

İrlanda: Yabancı dil öğretimi zorunlu değildir. Bütün öğrencilere resmi dil olarak İngilizce ve İrlandaca öğretilir.

İspanya: 2008/09'dan bu yana, bütün öğrenciler 3 yaşından itibaren yabancı bir dil öğrenirler. 2009/10'dan itibaren geçerli olmak üzere, bütün öğrenciler 10 yaşına geldiklerinde çekirdek müfredat seçeneği olarak bir dili seçebileceklerdir.

Yunanistan: 2006/07 boyunca, 10 yaşındaki bütün öğrencilerin ikinci bir yabancı dili öğrenmeleri zorunluydu. 11 yaşındaki öğrenciler için bu durum, 2007/08'de gerçekleşti.

Fransa: 2007/08 okul yılının başlangıcından bu yana, 7 yaşındaki çocukların bir yabancı dil öğrenmeleri prensip olarak zorunlu hale gelmiştir. 14 yaşında, sadece “*découverte professionnelle*” (mesleki hayata giriş) (haftada 6 saat) seçeneğini almış olan öğrenciler artık iki yabancı dili zorunlu ders olarak öğrenmemektedir.

İtalya: 2006/07'den bu yana, bütün öğrenciler 11 ve 14 yaşları arasında ikinci bir dil öğrenmek zorundadır.

Litvanya: 2008/09'dan bu yana, 8 yaşındaki bütün öğrenciler yabancı bir dil öğrenmek zorundadır. 2006/07'de, okullar, eğer isterlerse, 8 yaşındaki öğrencilerine o dili öğretmeye başlayabilirlerdi.

Lüksemburg: “Klasik” bölümde, İngilizce'nin öğretimi (üçüncü zorunlu dil) öğrenciler 14, 13 değil, yaşına geldiklerinde başlarlar.

Macaristan: Eğitim imkanının yapısı değiştiğinde, öğrenciler 10 veya 12 yaşında ikinci zorunlu dili öğrenmeye başlayabilir.

Malta: Geriye kalan iki okulda (biri erkekler ve biri de kızlar için) yalnızca bir yabancı dil zorunludur. Her iki okul da 2011'de kapanacaktır.

Hollanda: 2007/08'den bu yana, HAVO ve VWO müfredatlarını takip eden öğrencilerin zorunlu olduğu yabancı dillerin sayısı bir tane azalmıştır.

Ancak, HAVO öğrencileri, eğer “kültür ve toplum” programını alıyorsa, hala uygun dili öğrenebilir ve VWO öğrencileri çekirdek müfredat seçeneği olarak o dili seçebilir.

Polonya: 2008/09'dan bu yana, yabancı bir dilin zorunlu öğretimi 7 yaşından 10 yaşına kadar olan öğrencilere tanıtılmıştır. 2009'dan itibaren, 13 ve 19 arasındaki yaşlardaki öğrencilerin iki dil çalışmaları için zorunlu olacaktır.

Portekiz: 2005/06'da, Eğitim Bakanlığı zorunlu eğitimin üçüncü ve dördüncü yılında İngilizce öğretimine yönelik bir program başlatmıştır (8 yaşından 10 yaşına kadar olan

öğrenciler için). Okulların katılıp katılmama seçenekleri bulunmaktadır. 2006/07'den bu yana, bütün okullar bu yaş grubundaki öğrencilere İngilizce sunmak zorundadır. 2008/09'dan bu yana, bu zorunluluk eğitimin birinci ve ikinci yıllarına doğru genişlemiştir (6 yaşından 8 yaşına kadar olan öğrenciler).

Slovenya: 2008/09'dan itibaren, 12 yaşından itibaren ikinci bir yabancı dil öğretmek zorunludur.

İsveç: Merkezi eğitim yetkilileri, her grup derse, öğrencilerin bu dersleri öğrenmeye başlayacakları yaşı belirtmeden, bir toplam zaman miktarı (saat olarak) ayırmıştır.

Birleşik Krallık (ENG): Okullar 14 yaşından 16 yaşına kadar olan öğrencilere bir dil sunmak durumundadır. Dilleri ilköğretimde tanıtmaya yönelik hükümet destekli bir program bulunmaktadır, bu program 2011 yılı itibarıyla, 7 yaşından 11 yaşına kadar olan bütün öğrencilere zorunlu dil öğretimini tanıtacaktır.

Birleşik Krallık (WLS): Okullar, 14 yaşından 16 yaşına kadar olan öğrencilere bir dil önermek durumunda olmamalarına rağmen genellikle önerir. Buna ek olarak, bütün öğrenciler Galce öğrenir.

Birleşik Krallık (NIR): 14 ve 16 yaş arasındaki bütün öğrencilerin bir dil öğrenmeleri gerekliliği Eylül 2007'de kaldırılmıştır. Ancak, okullar bütün öğrencilere bir dil öğrenme seçeneği sunmalıdır.

Birleşik Krallık (SCT): Müfredat kanuna bağlı değildir. Her okulun belirli koşullarına bağlı olarak, okullar ve yerel yetkililer, merkezi yetkililerden gelen yönergeleri yorumlamakta ve uyarlamada özgürdür. Bu yönergelere göre, öğrenciler 10 yaşından 16 yaşına kadar 6 yıllığına (yaklaşık 500 saate karşılık gelerek) en az bir dil öğrenmeye hak kazanmaktadır; ancak bu durum, hali hazırda Özellikle Müfredat altında, öğrenme ve öğretmeye yönelik yeni bir çerçeveye yürürlükten kaldırılmaktadır.

İzlanda: 2007/08'den bu yana, zorunlu yabancı dil öğrenimi 9 yaşında başlamaktadır. Bu reform 2009/10'da tamamen uygulanmalıdır. Orta öğretim II. kademe düzeyinde, öğrencilerin yabancı dil öğrenmeye başladıkları yaş bir okuldan diğerine ve bir öğrenciden diğerine değişebilir.

Norveç: 13 yaşında, öğrencilerin önemli ölçüde İngilizce, Norveççe veya Sami dili veya başka bir yabancı dil arasında seçim yapmaları gerekmektedir. Bu reform 2008/09'dan bu yana, tamamen uygulanmaktadır.

Açıklayıcı not

Bu şekiller, müfredatta yalnızca “yabancı” (veya “modern”) olarak tanımlanan dillerden bahsetmektedir. Bölgesel ve / veya azınlık diller (Şekil B11) ve antik diller (Şekil B12) sadece müfredatın bu dilleri yabancı dillere alternatif olarak kabul ettiği durumlarda dahil edilir.

Sol taraftaki sütunda, yaş skalasının tam altındaki çizgiler hangi yabancı dillerin herkes için zorunlu ders olarak öğretildiği toplam süreyi gösterirken her çizgideki renk de **herkesin** buna karşılık gelen yaşta öğrenmek zorunda olduğu dillerin sayısını göstermektedir. Bu okun sağındaki çizgiler **sadece bazı öğrencilerin** bir veya birkaç belirli ders dalında öğrenmek zorunda oldukları dillerin en yüksek sayısına ve bunun gerçekleştiği yaştan özellikle bahseder.

Aşamalı, Yabancı dil, zorunlu bir ders olarak dil, çekirdek müfredat seçeneği olarak dil: Bakınız Sözlükçe.

Değişken başlangıç yaşı: Merkezi eğitim yetkilileri, derslerin ilk defa öğretilmek zorunda olduğu yaşı belirtmezler, fakat kendilerini belirli bir eğitim düzeyine yönelik amaç belirlemek için sınırlamazlar. Okullar bu yüzden yabancı bir dili öğretmeye başlama yaşına karar vermede özgürdür.

Eğitim sistemlerinin çoğunda, orta öğretim ana müfredatı, herkes için iki yabancı dil öğrenmenin zorunlu olduğunu belirtmektedir.

Bunu sadece Estonya, Letonya, Lüksemburg, İsveç, İzlanda'nın yanı sıra bu zorunluluğun son zamanlarda 10-12 yaşındaki öğrencilere başlandığı Yunanistan'da yapmak zorunludur. Lüksemburg'da, bütün öğrenciler ilköğretimin birinci yılından itibaren Almanca ve ikinci sınıfından itibaren Fransızca öğrenirler. Her iki dilin de resmi dil statüsüne sahip olmalarına rağmen, ikisi de müfredatta yabancı dil olarak kabul edilmektedir.

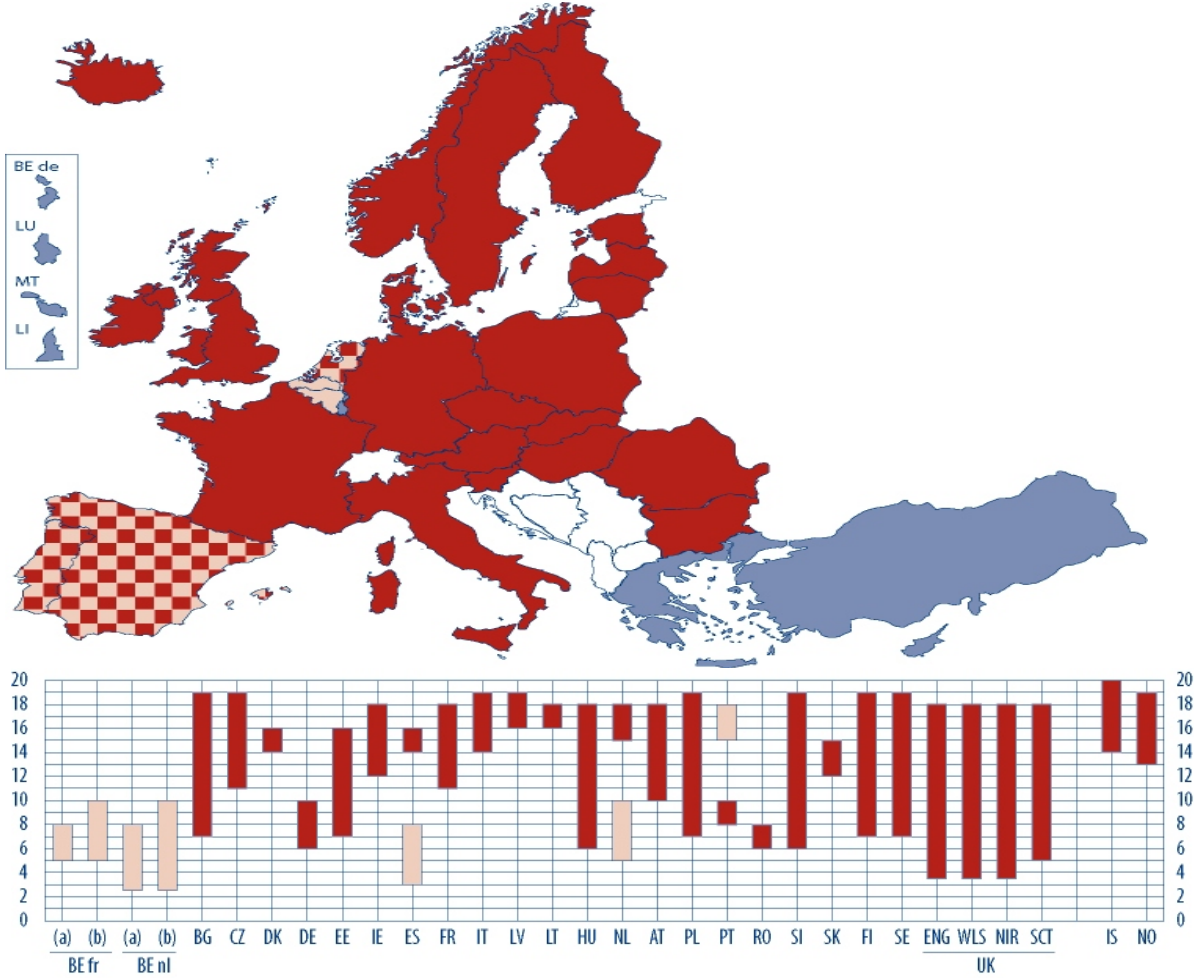
Yaklaşık 15 ülkede, belirli okul türlerine veya ders dallarına kayıt olmuş öğrenciler, bütün öğrencilere uygulanan zorunlu asgari sayıdan daha fazla sayıda yabancı dil öğrenmek zorundadır. Bu, özellikle orta öğretim II. kademedeki durumdur. Ancak, Çek Cumhuriyeti, Almanya, Hollanda, Avusturya ve Lihtenştayn'daki bazı okul türlerinde 12 yaşına gelen öğrenciler, bütün öğrenciler için zorunlu olan sayıdan daha fazla sayıda yabancı dil öğrenmek zorundadır. Bu yüzden, Hollanda'daki HAVO ve VWO okullarındaki 12 yaşındaki öğrenciler, üç yabancı dil öğrenmek zorunda iken, VMBO'ya kayıtlı olanlar iki yabancı dil öğrenmek zorundadır. Lüksemburg ve Lihtenştayn'da, bazı okul türleri veya ders dallarında olan öğrenciler dört yabancı dile kadar öğrenmelidir.

Hemen hemen 20 ülkede ve özellikle orta öğretim düzeyinde, merkezi (veya üst-düzey) eğitim yetkilileri okullardan kendi çekirdek müfredatlarına en az bir yabancı dili dahil etmelerini istemektedir. Bu düzenleme, herhangi bir okulda her öğrencinin ek bir dil öğrenmelerini sağlar. Bu durum, örneğin, orta öğretim okul programlarının sadece bir zorunlu yabancı dili içerdiği Belçika (Fransızca ve Almanca Konuşan Topluluk), Almanya ve İspanya'da olmaktadır. Kıbrıs'ta orta öğretim II. kademedeki okullar beş yabancı dil sunmak zorundadır. Malta'da, okullar orta öğretim I. kademe düzeyinde yedi dil sunmak zorundadır ve öğrenciler sadece birini seçerlerken orta öğretim II. kademedeki okullar altı yabancı dil sunarken öğrenciler de bunlardan üçünü seçebilmektedir.

OKUL ÖZERKLİĞİ ÇOK YAYGINDIR VE DİL ÖĞRETİM İMKANINI ARTTIRABİLİR

Pek çok ülkede, okulların eğitim imkanının asgari düzeyinin parçası olarak kendi seçtikleri dersleri ve özellikle yabancı dilleri tanıtılabilmeleri için belli bir dereceye kadar özerklikleri bulunmaktadır. Söz konusu ülkede, bu imkanın asgari düzeyi ya sadece merkezi olarak belirlenen düzenlemelerin içeriğiyle (Şekil B1) ya da özerklik derecesiyle uyum içerisinde olacak şekilde kendi inisiyatiflerini tanıtılabildikleri içerikle desteklenen ikincisinin içeriğiyle yönlendirilir.

Şekil B2: Okul öncesi, ilköğretim ve orta öğretimdeki eğitim imkanının asgari düzeyi içerisinde okulların kendi girişimleriyle yabancı dil eğitimi sağlamaya yönelik kapsamları, 2006/0

Alternatif olarak yabancı dil

Esnek müfredat
Özerklik mevcut değil
Yaşlar

Yaşlar

Alternatif olarak yabancı dil

Esnek müfredat

Kaynak: Eurydice.

Ek not

Belçika (BE fr): Fransızca Konuşan Topluluk, (a) eğitim dilinin Fransızca olduğu Brüksel'de

ve (b) Wallonia bölgesinin Fransızca Konuşulan kısmında sorumludur.

Belçika (BE nl): Flamanca Konuşan Topluluk, (a) eğitim dilinin Hollandaca olduğu Brüksel'de ve (b) Flaman bölgesinde sorumludur.

Çek Cumhuriyeti: 2007/08'den bu yana, yabancı bir dili, okullara eğer yalnızca öğrenciler ve aileleri hemfikir olursa, ilköğretimin birinci yılında (6 yaşında olanlar için) zorunlu bir ders olarak tanıtmaya izni verilir.

Danimarka: *Folkeskole* hakkındaki yasa, okulları, yaşları 14 ile 16 arasında olan öğrencilere yabancı bir dili seçmeli ders olarak sunması (bu da üçüncü dili oluşturmaktadır) için teşvik eder.

İspanya: 3 yaşından itibaren bütün öğrencilere bir yabancı dil öğretmeninin zorunlu hale gelmesine kadar (2008/09'da), Özerk Topluluklar, okulları bunu gerçekleştirmeleri için yetkilendirmektedir.

İtalya: Teoride, okullar ilköğretimin birinci yılından itibaren bu türden bir özerkliğe sahiptir. Uygulamada ise sadece orta öğretim II. kademe düzeyinde sahiptir.

Letonya: Ek bir dilin içerildiği bir müfredatı belirlemeye karar veren okullarda, bu ek dil herkes için zorunlu olur.

Macaristan: Okullara tanınan bu esneklikle uyum içerisinde, birçok okul, öğrencilerini bütün öğrenciler için zorunlu hale gelmeden önce yabancı bir dil öğrenmeleri için zorunlu tutar (Şekil B1).

Hollanda: İlköğretimde İngilizce öğrenmek zorunludur. Uygulamada, öğrenciler 10 yaşına geldiklerinde öğretilir. Okullar İngilizce'yi daha erken bir aşamada öğretmek için düzenleme yapabilir.

Avusturya: Okulların, merkezi eğitim yetkilileri tarafından belirlenen müfredattan biraz farklı bir müfredat sunmalarını yetkili kılan bir parça özerklikleri bulunmaktadır. Bu doğrultuda, okulların sunduğu dersler, merkezi eğitim yetkilileri tarafından çıkarılan listeye dahil edilmelidir.

Birleşik Krallık (ENG/WLS/NIR): Okulların kendi belirli ihtiyaçları ve koşulları doğrultusunda *Ulusal Müfredat ve Kuzey İrlanda Müfredatı*'nın gereklilikleri ötesinde kendi tam müfredatlarını geliştirmeleri beklenmektedir. Bu, bir yabancı dili statüdeki asgari durumun ötesinde öğretmek anlamına gelebilir. 16-18 yaşındaki öğrenciler için zorunlu bir ortak çekirdek müfredat bulunmamaktadır.

İzlanda: Orta öğretim II. kademedeki öğrenciler okullarının kendilerine sunduğu diller doğrultusunda hali hazırda zorunlu olarak öğrendikleri dille ilgili bilgilerini genişletmeyi tercih edebilir ya da başka bir dil çalışabilirler.

Açıklayıcı not

Bu şekil, müfredatta yalnızca “yabancı” (veya “modern”) olarak tanımlanan dillerden bahsetmektedir. Bölgesel ve / veya azınlık diller (Şekil B11) ve antik diller (Şekil B12) sadece müfredatın bu dilleri yabancı dillere alternatif olarak kabul ettiği durumlarda dahil edilir. Şekil, okulların eğitim imkanının asgari düzeyi içerisinde istedikleri dersleri (yabancı diller de olmak üzere) dahil etmede ne kadar özgür olduklarını gösterir.

Yabancı dil, alternatif olarak yabancı dil, eğitim imkanının asgari düzeyi, esnek müfredat: Bakınız Sözlükçe.

Bu yolla, okullar içinde bulundukları bölgenin veya nüfusun ihtiyaçlarına yönelik bir müfredat sunabilir. Sonuç olarak, eğitim imkanının asgari düzeyinin içeriği bir ölçüde bir okuldan diğerine farklılık gösterebilir. Okulların fazladan bir dil sunmaya karar verdikleri durumda, bütün öğrenciler ya onu öğrenmek zorundadır ya da eğitim imkanının asgari düzeyinin bir parçası olarak o dili bir çekirdek müfredat seçeneği olarak seçebilirler.

Okullar kendi inisiyatifiyle, ya alternatif dersler olarak dilleri sunarak ya da bunları esnek bir müfredat içerisine dahil ederek yabancı dilde kendi imkanlarını değiştirebilir. Bütün eğitim düzeyleriyle ve özellikle orta öğretim düzeyindeki esnek müfredatla uyum içerisinde, okullar öğretmek istedikleri dersleri seçer. Bu yüzden öğrencilerine (Şekil B1'de gösterilenlerden) daha fazla yabancı dil öğrenme fırsatı sunmalı ve bazı durumlarda,

öğrenmeleri için zorunlu hale getirmelidir. Örneğin, Fransa'daki *kolejler*, başlangıçtan itibaren (11 yaşında ve üzerindeki öğrenciler için) müfredatlarında ikinci bir dili içerebilir. Okul özerkliğinin özellikle belirgin olduğu İtalya'da (orta öğretim düzeyinde) ve Birleşik Krallık'ta merkezi olarak belirlenen müfredatlar, yabancı dil öğretimine diğer ülkelerden nispeten daha az önem vermektedir (Şekil B1).

Birkaç ülkede daha kısıtlayıcı bir anlamda okullar yabancı bir dili alternatif bir ders olarak sunabilecek özerkliktedir. Bundan dolayı, Belçika (Flamanca ve Fransızca Konuşan Topluluklar), İspanya (bazı Özerk Topluluklar) ve Portekiz'de, merkezi eğitim yetkilileri, okullara yabancı bir dili öğretmek amacıyla diğer derslere ayrılan zamanı kullanmalarına izin verirler. Bu, bütün öğrenciler için yabancı bir dil öğrenme daha zorunlu hale gelmediği durumlarda, ilk ve en başta ilköğretimde meydana gelir. Okullara sağlanan bu durumun sonucunda, eğitim imkanının asgari düzeyinin bir parçası olarak, yabancı bir dilin daha erken bir aşamada öğretilmesini düzenlemek olasıdır.

YABANCI BİR DİLİN ZORUNLU OLARAK ÖĞRETİLMESİ, EĞİTİMİN GİTTİKÇE DAHA ERKEN BİR AŞAMASINDA BAŞLAMAKTADIR

Son yıllarda, Avrupa, en az bir yabancı dilin zorunlu olarak öğretilmesi sırasındaki yılların sayısındaki artışa ve bu imkanın başladığı yaşın daha aşağıya inmesine tanıklık etmektedir. Bu değişiklikler, özellikle 2003'le 2007 yılları arasında, pek çok ülkede açıkça görülmektedir.

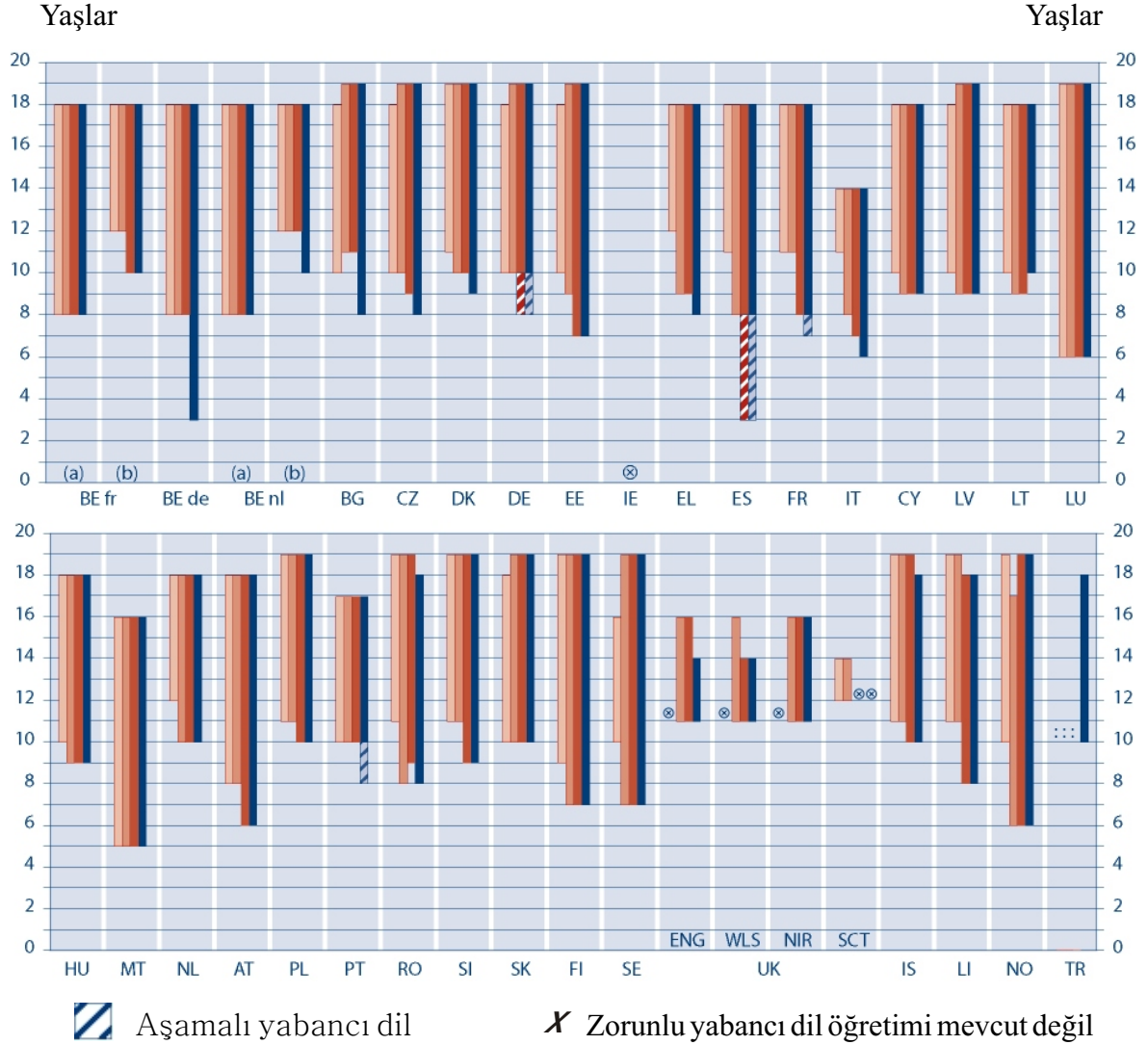
1984'le 2007 arasında yaklaşık 10 ülke, öğrencilerin yabancı bir dili ilk defa öğrenmek zorunda oldukları yaşı en az üç yıl aşağı çekmiştir. Örneğin, Güney Avrupa'daki birkaç ülke, bu doğrultuda istekli politikalar benimsemişlerdir. İspanya ve İtalya, şu anda eğitimleri boyunca öğrencilerin en erken (sırayla 3 ve 6 yaşına geldiklerinde) öğretildiği ülkelerdendir. Öğrencilerin hali hazırda yabancı bir dili çok erken öğretildikleri Lüksemburg ve Malta'da 1984 yılından 2007 yılına kadar bu durumun olduğu yaşta herhangi bir değişikliğe gidilmemiştir. Yasanın 1988'de (İngiltere ve Galler) ve 1989'da (Kuzey İrlanda) geçtiği yıla kadar Birleşik Krallık'ta (İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda) zorunlu müfredat bulunmamaktaydı. Bu yasa altında, diller 11 yaşından itibaren bütün öğrencilere zorunlu bir ders haline geldi.

Başlangıçta, 16 yaşa kadar uygulandı fakat sonra gelen müfredat değişiklikleri, esnekliği 14-16 yaşındaki öğrenciler için arttırdı ve şu anda İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda'da zorunlu dil öğrenimi diğer ülkelerden daha geç (11 yaşında) başlamakta ve daha erken (14 yaşında) sona ermektedir. Orta öğretim müfredatındaki bu değişikliklerin yanı sıra, ilköğretimde dil öğrenme üzerine gelişmeler olmuştur. İngiltere'de, örneğin, hükümet 2011 yılından itibaren 7 ila 11 yaşındaki öğrenciler için dilleri zorunlu ders haline getirmeye kararlıdır.

Ancak, çocukların dil öğrenmek zorunda oldukları ilk yaşı düşürme eğilimi bazı Orta ve Doğu Avrupa ülkelerinde çok daha az belirgindir. Bu ülkelerin büyük çoğunluğunda, çocuklar ilk olarak yabancı bir dili 1980'lerde nispeten daha da erken yaşta öğrenmek zorundaydılar. Pek çok durumda, bu dil Rusça'ydı. Baltık ülkelerinde, Rusçalaştırma özellikle dikkat çekiciydi ve bu dil zorunlu eğitimde çok erken yaşta öğretiliyordu. Ancak, yabancı dil olarak görülmemekteydi. 1990'ların başından bu yana eğitimin genel olarak düzenlenmesindeki değişiklikler bazı ülkelerde belli farklılıkları göz önünde bulundurabilir.

2003'le 2007 arasında, yaklaşık on ülkede değişiklikler görüldü. Belçika'da (Almanca Konuşan Topluluk), 2004 yılında kabul edilen yasa, yabancı dilde oyun etkinliklerini okul öncesinde ve dil öğrenmeyi ilköğretimin birinci yılından itibaren zorunlu hale getirdi erken eğitimin her iki türü de isteğe bağlıydı fakat yıllarca okulların büyük çoğunluğunda uygulandı. Değişikliklerin en büyük olduğu ülkeler, aynı zamanda yabancı dil öğretiminin daha geç bir aşamada başladığı ülkeler olmuştur (Belçika'nın Flamanca Konuşan Topluluğu ve Bulgaristan). Polonya'da, 2008/09'dan bu yana, zorunlu yabancı dil öğrenimi 7-10 yaşındaki çocuklara tanıtılmıştır. 2008/09'dan bu yana Portekiz'de okullar yaşları 6-10 olan öğrencilere İngilizce'yi sunmak durumundadır.

Şekil B3: Öğrencilere ilk başta birinci zorunlu yabancı dilin öğretildiği yaştaki değişiklikler ve bu imkanın okul öncesi, ilköğretim ve orta öğretimdeki süresi, 1984, 1994, 2003 ve 2007

Kaynak: Eurydice.

Ek not

Belçika (BE fr): Fransızca Konuşan Topluluk, (a) eğitim dilinin Fransızca olduğu Brüksel'de ve (b) Wallonia bölgesinin Fransızca Konuşulan kısmında sorumludur.

Belçika (BE nl): Flamanca Konuşan Topluluk, (a) eğitim dilinin Hollandaca olduğu Brüksel'de ve (b) Flaman bölgesinde sorumludur.

Almanya: Orta öğretim II. kademe (*Gymnasium*), bazı *Länder*'de 18 yaşında sona erer ve diğerlerinde 19'da sona erer. Belli *Länder*'da, öğrenciler birinci yabancı dili zorunlu bir ders olarak 10 yaşında öğrenmeye başlar. Baden-Württemberg'da, 6 yaşında başlarlar. Eğer öğrenciler bu dersi *Abitur* için seçmemişse, orta öğretim II. kademenin bitmesinden bir yıl önce öğrenmeyi bırakabilirler.

Estonya, Letonya ve Litvanya: 1984'te, Rusça yabancı bir dil olarak düşünülmemekteydi. Estonya ve Litvanya'da 7 yaşından, Letonya'da 8 yaşından itibaren öğrenilmekteydi.

Estonya ve İsveç: 2007 ve 2003'te, eğitim yetkilileri bütün öğrencilerin zorunlu bir ders

olarak yabancı dil öğrenmek zorunda oldukları yaşı belirtmemişlerdi. İsveç'te, 1994'teki durum da aynı bu şekildeydi. 2007'de, öğrenciler her iki ülkede de 7 ve 10 yaşları arasında yabancı dili zorunlu bir ders olarak öğrenmeye başlayabiliyorlardı.

İrlanda: Yabancı dil öğretimi zorunlu değil. Resmi diller olan İngilizce ve İrlandaca bütün öğrencilere öğretilmektedir, fakat yabancı dil değildir.

İspanya: 2008/09'dan itibaren, bütün öğrenciler 3 yaşından itibaren yabancı bir dil öğrenmeye başlamalıdır.

Letonya: 1984'te, orta öğretim, Rusça'nın eğitim dili olduğu okullarda 17 yaşında bitmişti.

Hollanda: İlköğretimde yabancı bir dil öğrenmek zorunludur. Uygulamada, bu 10 ve 12 yaşları arasında olmaktadır. Okullar bu imkanı daha erken bir aşamada düzenleyebilir.

Polonya: 2008/09'dan itibaren, yabancı bir dilin zorunlu olarak öğretimi 7 ile 10 yaş arasındaki öğrencilere tanıtılmaktadır.

Portekiz: 2005/06'da, Milli Eğitim Bakanlığı, zorunlu eğitimin üçüncü ve dördüncü yılında (8 ile 10 yaş arasındaki öğrencilere) İngilizce öğretimi için bir program başlatmıştır. Okulların katılıp katılmama seçenekleri bulunmaktadır. 2006/07'den bu yana, bütün okulların bu yaş grubundaki öğrencilere İngilizce sunma zorunluluğu bulunmaktadır. 2008/09'dan bu yana, bu zorunluluk eğitimin birinci ve ikinci yıllarına kadar genişlemiştir (6 ile 8 yaş arasındaki öğrenciler).

Finlandiya: 1994, 2003 ve 2007 yıllarına yönelik ulusal müfredat, bütün öğrencilerin yabancı bir dil öğrenmek zorunda oldukları yaşı belirtmemiştir. Bunu 7 ile 9 yaş arasındaki öğrenciler için belirleyebilir.

Birleşik Krallık (ENG/NIR/WLS): Modern dillerin zorunlu bir ders olarak tanıtıldığı yasa 1988'de (Kuzey İrlanda'da 1989'da) geçmiştir. Bundan daha önce, hiçbir ders zorunlu değildi (din eğitimi dışında). 1994 itibarıyla, modern dillerin gerekliliği genç öğrenciler için uygulandı fakat 14-16 yaşındaki öğrenciler için uygulanmadı. Gerekliklik, hiç uygulanmadan, Galler'de 1995 yılında 14-16 yaşındaki öğrenciler için kaldırıldı. Bu yaş aralığındaki öğrencilere yönelik bu gerekliklik İngiltere'de 2004 yılında kaldırıldı ve Kuzey İrlanda'da 2007 yılında kaldırıldı.

Birleşik Krallık (SCT): Zorunlu olmamasına rağmen, yabancı bir dilin öğretimi birçok kişi tarafından Diller Hakkında Bakanlık Eylem Grubu (2000)'nun önerilerinin uygulanmasından önce zorunlu olarak düşünülmemiştir. Bu önermeler bu imkanı daha esnek hale getirdi.

Açıklayıcı not

Bu şekil, müfredatta yalnızca “yabancı” (veya “modern”) olarak tanımlanan dillerden bahsetmektedir. Bölgesel ve / veya azınlık diller (Şekil B11) ve antik diller (Şekil B12) sadece müfredatın bu dilleri yabancı dillere alternatif olarak kabul ettiği durumlarda dahil edilir.

Öğrencilere yabancı dilin zorunlu bir ders olarak ilk defa öğretildiği yaş, bu imkanın başladığı yıldaki yaşlarına karşılık gelmektedir. Yabancı dilin zorunlu bir ders olarak öğretilmesinin durduğu yaş, bu imkanın bittiği yılda tamamladıkları yaşlarına karşılık gelmektedir. 1984, 1994 ve 2003 için şekil, öğrencilere yabancı dilin zorunlu bir ders olarak, resmi belgelere göre, adı geçen yıl boyunca bu imkan bütün okullara yayılmamış olsa bile, ilk defa öğretildiği yaşı göstermektedir. 2003 yılında olan durumda, aşamalı olan ölçüt sanki 2007'de hala tam olarak uygulanmamış gibi gösterilmektedir. 2006/07'deki bu durumla ilgili daha fazla bilgi için, bakınız Şekil B1.

Aşamalı, yabancı dil, zorunlu bir ders olarak dil: Bakınız Sözlükçe.

PEK ÇOK ÜLKEDE HERKES ZORUNLU EĞİTİM BOYUNCA EN AZ İKİ DİL ÖĞRENEBİLİR

Barselona Avrupa Konseyi'nde (2002), AB Devlet Başkanları veya Hükümet “temel becerilere hakimiyetin geliştirilmesi, özellikle çok erken yaştan itibaren en az iki yabancı dil öğretilmesi” için bir eylem çağrısı yapmıştır. Bu öneri, Avrupa Birliği'nin kendine “dünyanın en rekabetçi ve dinamik bilgi-tabanlı ekonomisi” olma stratejik hedefini belirlemiş olduğu Lizbon Avrupa Konseyi (2000) tarafından üretilen momentumdan türemiştir. 2006/07'de, pek çok ülkedeki eğitim politikaları, zorunlu eğitim boyunca bütün öğrencileri en az iki yabancı dil öğrenmeleri için olanak sağlama önerisi bakımından uyumludur. 2002/03'deki duruma kıyasla (bakınız *Okullarda Dil Öğretimi Hakkında Temel Veriler 2005 Baskısı*), tamamen Avrupa düzeyinde tebliğ edilmiş önerilerle uyum içerisinde olan Çek Cumhuriyeti ve İtalya'da tanıtılmış değişikliklere dikkat edilmelidir.

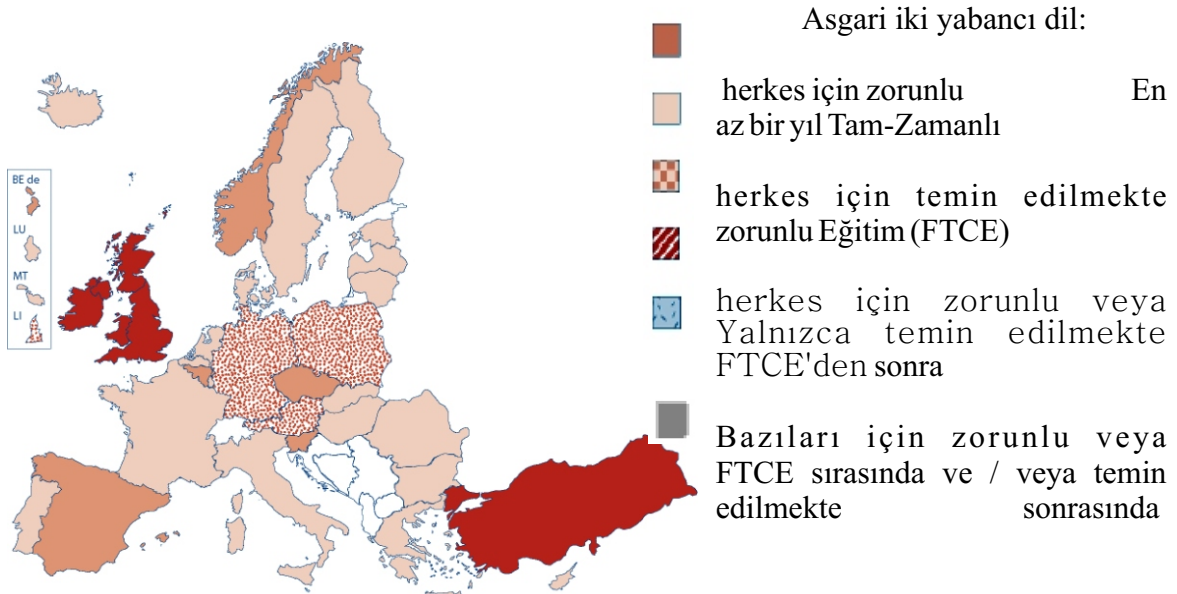
Bütün öğrencilerin tam zamanlı zorunlu eğitimlerinin en az bir yılında asgari iki yabancı dil öğrenmeleri durumu en yaygın durumdur (Şekil B1). Ülkelerin ikinci kategorisi, herkes için tam zamanlı zorunlu eğitimde iki yabancı dili zorunlu olarak öğrenmelerinin gerekmediğini kapsamaktadır. Bu ülkelerde, birinci yabancı dil zorunlu iken ikincisi ise çekirdek müfredat seçenekleri için kendi imkanları dahilinde bütün okullar tarafından sunulmaktadır.

Bu yüzden, öğrenciler kendi seçmeli derslerini seçecekleri zaman, gittikleri okula bakmaksızın ikinci bir yabancı dil öğrenmeye karar verebilirler.

Sadece pek az ülkede, tam zamanlı zorunlu eğitimde herkese ikinci yabancı dil öğretmek olası değildir. Almanya, Avusturya, Polonya ve Lihtenştayn'da, bütün öğrencilere iki dil öğrenme fırsatı sadece zorunlu eğitim sonrasında (üçüncü kategori) kayıt olduklarında verilir. Bu, Avusturya, Polonya ve Lihtenştayn'da bile zorunludur.

İrlanda ve Birleşik Krallık'ta, bu ülkelerdeki müfredat çerçeveleri okullarına kendi amaçları ve değerleri doğrultusunda kendi okul müfredatlarını şekillendirme izni verebilecek kadar esnek olduğundan zorunlu eğitimdeki öğrencilere aynı fırsat sunulabilir. Bu da şu demektir; ikinci bir yabancı dil sunulduğunda, öğretilecek yaşa karar vermek okulun elindedir. Türkiye'de, sadece belirli eğitim türlerindeki öğrenciler iki yabancı dil öğrenmek zorundadır ve bu zorunlu eğitim sonrasında ilgilendirmektedir.

Şekil B4: Okul öncesi, ilköğretim ve orta öğretimdeki müfredatta iki yabancı dilin öğretimi, 2006/07

Kaynak: Eurydice.

Ek not

İrlanda: Yabancı dil öğretimi zorunlu değildir. Resmi diller olan İngilizce ve İrlandaca bütün öğrencilere öğretilmektedir, fakat yabancı dil değildir.

Polonya: 2009'dan itibaren, 13-19 yaşındaki öğrencilere iki dilin zorunlu olacağı öngörülmektedir.

Açıklayıcı not

Bu şekil, müfredatta yalnızca “yabancı” (veya “modern”) olarak tanımlanan dilleri ele almaktadır. Bölgesel ve / veya azınlık diller (Şekil B11) ve antik diller (Şekil B12) sadece müfredatın bu dilleri yabancı dillere alternatif olarak kabul ettiği durumlarda gösterilir. Müfredattaki yabancı dillerin imkanıyla ilgili daha fazla bilgi için, bakınız Şekil B1 ve B2.

Herkes için temin edilmekte (asgari iki yabancı dil öğrenmek için): Genelde, birinci dil müfredata zorunlu bir ders olarak dahil edilir ve ikincisi ise bir çekirdek müfredat seçeneği olarak dahil edilir.

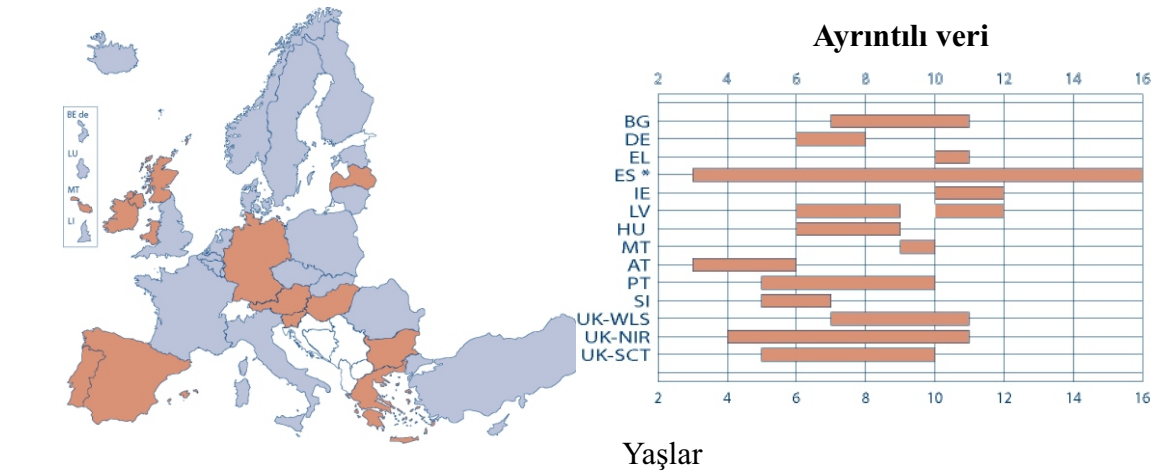
Bazıları için zorunlu veya temin edilmekte (asgari iki yabancı dil öğrenmek için): Yalnızca bazı öğrenciler iki dil öğrenmek zorundadır veya hakları bulunmaktadır, ya çünkü okulları onlara başka bir dil daha öğrenmeleri için fırsat sunmakta özgürdür (Şekil B2) ya da çünkü söz konusu öğrenciler diğer dillerin sunulduğu veya zorunlu olduğu ders dallarındadır.

Yabancı dil; zorunlu ders olarak yabancı dil; çekirdek müfredat seçeneği olarak dil; esnek müfredat: Bakınız sözlükçe.

PILOT PROJELER YABANCI DİL ÖĞRETİMİNİ GENELLİKLE DAHA ERKEN AŞAMADA HAZIRLAMAK İÇİN KULLANILIR

Eğitim imkanının asgari düzeyi içerisinde tedarik edilmeyen yabancı dil öğretimini tanıtan pilot projeler, (Şekil B1) son zamanlarda 14 ülkede uygulanmıştır. Eğitim yetkilileri tarafından düzenlenen ve finanse edilen bu projelerin çoğu, okul öncesi ve ilköğretim eğitiminde zorunlu olmayan düzeylerde yabancı dil öğretimini tanıtmayı amaçlamaktadır.

Şekil B5: Yabancı dillerin pilot proje olarak ilk başta öğretildikleri yaş ve bu imkanın okul öncesi, ilköğretim ve orta öğretimdeki süresi, 2006/07

Yaşlar

Pilot proje

Pilot proje mevcut değil

Kaynak: Eurydice.

Ek not

İspanya: Aragón, Castilla y León ve Extremadura Özerk Toplulukları, diğer Özerk Topluluklarda yaygın bir uygulama olmasına rağmen, pilot proje olarak 10 yaşından itibaren öğrencilere ikinci bir yabancı dilin öğretimini hala uygulamaktadır.

Birleşik Krallık (ENG): dillerin ilköğretim okullarına ileriye dönük olarak tanıtımına yönelik hükümet-destekli program şu anda pilot aşama olmaktan çıkmış ve 2011 itibarıyla 7-11 yaşındaki bütün öğrenciler için zorunlu dil öğrenimi olarak tanıtılma yolunda ilerlemektedir.

Birleşik Krallık (WLS): Eylül 2003'ten bu yana, Galler Hükümeti, 7-11 yaşları arasındaki öğrencilere yönelik pilot projeleri finanse etmiştir.

Birleşik Krallık (NIR): İlköğretim okullarına dilleri tanıtmaya yönelik hükümet-destekli bir pilot proje Eylül 2005'te başlamıştır.

Açıklayıcı not

Bu şekil, müfredatta yalnızca “yabancı” (veya “modern”) olarak tanımlanan dillerden bahsetmektedir. Bölgesel ve / veya azınlık diller (Şekil B11) ve antik diller (Şekil B12) sadece müfredatın bu dilleri yabancı dillere alternatif olarak kabul ettiği durumlarda dahil edilir.

Pilot proje: Bakınız Sözlükçe.

İspanya'da bazı Özerk Topluluklar, eğitim imkanının asgari düzeyi içerisinde yer alan dillerle birlikte, 3 yaşından itibaren birinci yabancı dili ve 10 yaşından itibaren ikincisini öğretmek için pilot projeler yürütmüştür. Ancak, bazı topluluklarda, bu genel bir uygulamadır. İspanya'daki pilot projeler gibi Letonya'daki birkaç okuldaki projeler veya girişimler öğrencilerin, hepsine zorunlu olan dile ek olarak bir dil daha öğrenmelerine olanak sağlamaktadır.

Birleşik Krallık'ta (İngiltere), ilköğretim okullarına dillerin aşamalı tanıtımı için hükümet-destekli bir program bulunmaktadır. Bu, şu anda pilot aşamanın ötesine geçmiş ve 2011 yılı itibarıyla 7 ila 11 yaşındaki bütün öğrenciler için zorunlu dil öğrenimini tanıtmaya doğru yol almaktadır. Malta ve Birleşik Krallık'ta (Galler), pilot projelerin amacı, çok erken yaşta öğrencilerde dille ilgili bir farkındalık yaratmak ve dil öğreniminde motivasyonlarını arttırmaktır. Yunanistan'da, süregelen pilot projelerin odak noktası hem çok dillilik hem de çok kültürlülük üzerinedir.

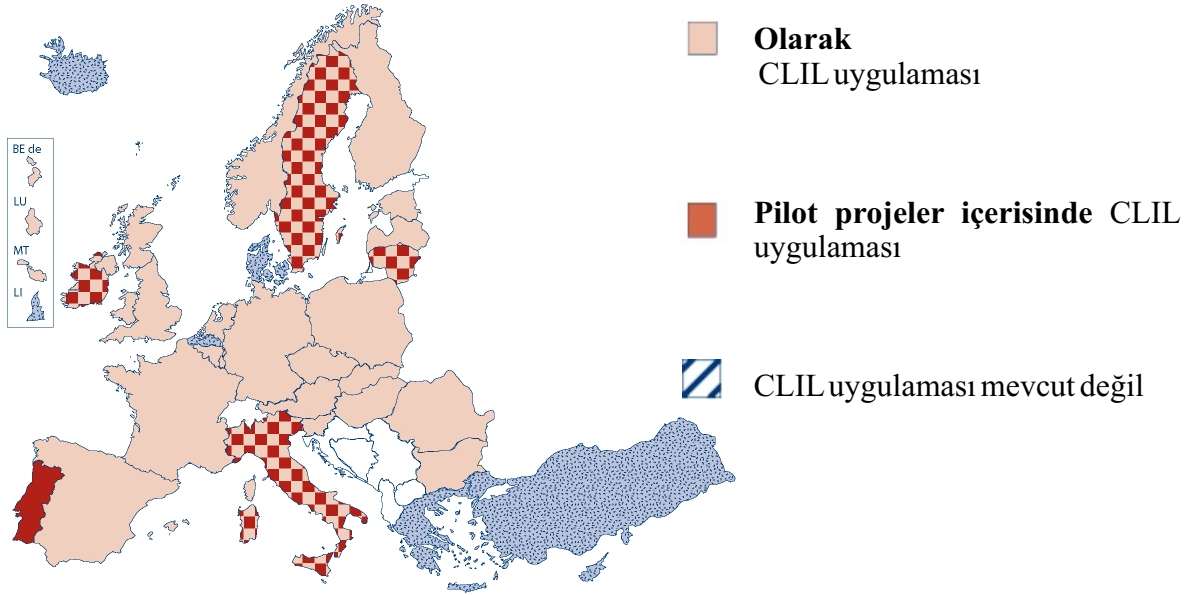
“CLIL” TÜRÜ İMKAN HEMEN HEMEN BÜTÜN ÜLKELERDE KAYNAŞTIRMA EĞİTİMİNİN BİR PARÇASIDIR

Avrupa ülkelerinin büyük çoğunluğunda, belli okullar öğrencilere en az iki farklı dil öğretildikleri bir imkan şekli sunmaktadır. Bu “İçerik ve Dil Entegreli Öğrenim” (CLIL) genellikle ilköğretim ve orta öğretimde bulunmaktadır, ancak yaygın değildir. Nitekim sadece Lüksemburg ve Malta okullarında CLIL tipi uygulama bulunmaktadır.

Daha önceki yıllarla karşılaştırıldığında, ülkeler daha fazla dil çiftleri (bakınız ek) için CLIL tipi uygulamayı benimseme eğilimindedir ve CLIL'in daha abı sunulmadığı ülkeler, Portekiz'de ve 2007/08'den bu yana Belçika'nın Flamanca Konuşan Topluluğunda olduğu gibi, pilot projelerinde bunu artık uygulamaya başlamışlardır. Pilot projelerde başarılı olarak uygulanmalarını takiben kaynaştırma eğitimine CLIL'in dahil edilmesi (Polonya ve İspanya'daki gibi) gittikçe daha yaygın bir hale gelmeye başlamıştır. Ancak, 2006/07'de altı ülkede hala CLIL tipi uygulama bulunmamaktaydı. Danimarka, CLIL tipi uygulamayı kesin bir şekilde tanıtmamış olmasına rağmen, öğrenciler arasında ilerlemiş dil yeterliğine yol

açabilecek ölçütleri dikkate almaktadır. Özellikle, bazı derslerin yabancı dilleri kullanarak öğretilebileceği önerilmiştir.

Şekil B6: İlköğretim ve orta öğretimde CLIL uygulamasının konumu, 2006/07
Kaynaştırma okul eğitiminin bir parçası

Kaynak: Eurydice.

Ek not

Belçika (BE nl): 2007/08'den bu yana, CLIL tipi uygulama, pilot projelerde sunulmaktadır.

Danimarka: Belli düzenlemeler olmamasına rağmen, orta öğretim II. kademeye yönelik resmi “toplum çalışmaları”ndaki yabancı edebiyat kursları yabancı dilde verilebilir, bu sayede, bu programı seçen öğrencilere iki dilde öğretilme fırsatı sunulur.

Litvanya: 2007/08'den bu yana, CLIL tipi uygulama, daha önce pilot uygulama yapılmış bütün okullarda devam etmektedir. Şu anda CLIL'i kaynaştırma eğitiminde tanıtmak isteyen diğer okullara da sunulabilmektedir.

Portekiz: CLIL tipi uygulama, 2006/07'de üç yıllık bir pilot proje olarak yedi okulda tanıtılmıştı. CLIL'den önce bir kaç uygulama, merkezi hizmetlerden kurumsal destek olmaksızın, okulların kendi inisiyatifleri doğrultusunda gerçekleştirilmişti. 2007/08'de, bu proje 16 okulda gerçekleştirilmiştir.

Lihtenştayn: CLIL uygulaması, yalnızca ilköğretimin üçüncü yılı boyunca ve çok sınırlı bir durumda uygundur. 2008/09'dan itibaren, CLIL uygulaması, ilköğretimin ikinci yılında sunulmaktadır.

Açıklayıcı not

Mevcut şekil, anadili yerli bir dil olmayan çocukların er geç kaynaştırma eğitimi sistemine daha etkili bir şekilde entegre edilmelerini temin eden iki dilde öğretimi sağlayan programları kapsamamaktadır. Hiçbirisi uluslararası okulları içermemektedir.

“CLIL” türü imkanın olduğu eğitimin dilleri ve düzeyleri hakkında ayrıntılı bilgi için, bakınız Ek.

CLIL tipi uygulama, kaynaştırma eğitiminin bir parçasıdır: İmkan, pilot projede olduğu gibi, zamanla sınırlı değildir. Kaynaştırma eğitiminin bir parçası olması demek çok yaygın olduğu anlamına gelmez.

CLIL, pilot proje: Bakınız sözlükçe.

BİRÇOK AVRUPA ÜLKESİNDE CLIL TÜRÜ İMKAN İÇİN BÖLGESEL VEYA AZINLIK DİLLER YAYGIN OLARAK KULLANILMAKTADIR

Avrupa'da hem kaynaştırma okul eğitiminin parçası olarak hem de pilot projelerinin içinde olarak CLIL tipi uygulamayla bağdaşan dil kalıpları farklılık göstermektedir (Şekil B6).

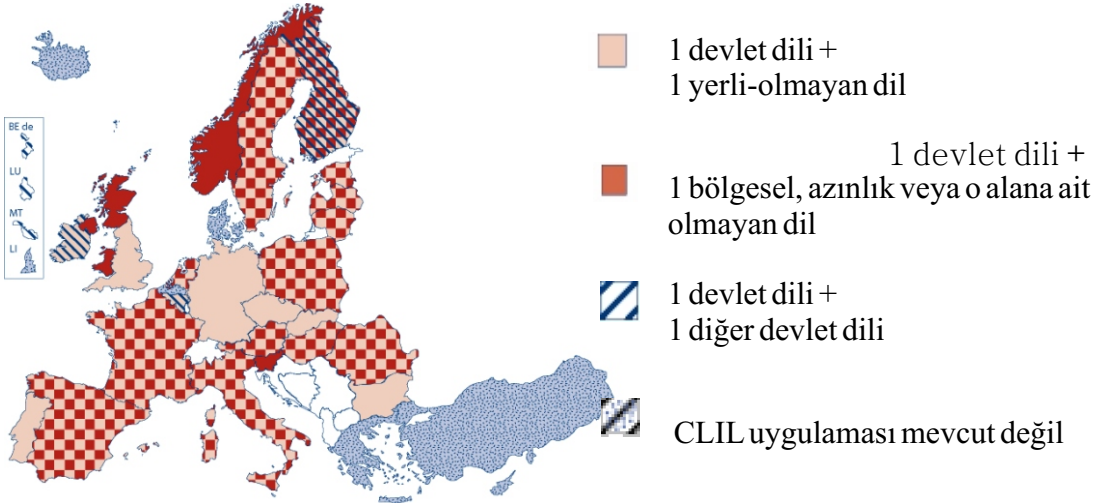
Tek bir ülke içinde bir uygulamalar karışımı olması en yaygın olanıdır. Bazı okullarda, öğretim hem resmi dil hem de bir bölgesel veya azınlık dil içinde ele alınabilirken diğer okullarda devlet dili ya da bölgesel veya azınlık dil olsun olmasın bu dillerin birinden vazgeçilebilir.

Dört ülkede (İspanya, Letonya, Hollanda ve Avusturya), bazı okullar eğitim dili olarak kullanılan üç farklı dille beraber CLIL'i sunarlar. Bu ülkelerde, üç dille beraber CLIL milli dili, yerli olmayan bir dili ve bir bölgesel veya azınlık dili birleştirir. Bu çok sık olmayan düzenleme Şekil B7'de gösterilmemiştir ve sadece iki dilde eğitimi içeren en yaygın durumla ilgilidir.

Ancak, ek, bu eğitim türüyle bağdaştırılan eğitim düzeyleri ve diller hakkında tam bilgi sağlamaktadır.

İtalya'da, Fransızca, Almanca ve İspanyolca CLIL için hem pilot projelerde hem de mevcut eğitim imkanının bir parçası olarak kullanılmaktadır. Belli bölgelerde, bölgesel ve / veya azınlık dil olan Fransızca veya Almanca, sadece ikisinden birinin konuşulduğu bölgelerdeki kaynaştırma imkanında CLIL için kullanılmaktadır.

Şekil B7: İlköğretim ve orta öğretimde CLIL için kullanılan hedef dillerin konumu, 2006/07

Kaynak: Eurydice.

Ek not

Belçika: Dört dil bölgesinde sırasıyla Fransız dili bölgesi, Hollanda dili bölgesi, ikidilli Brüksel-Başkent bölgesi (burada hem Fransızca hem de Hollandaca resmi dildir) ve Alman dili bölgesi olmak üzere üç ulusal dil (Hollandaca, Fransızca ve Almanca) konuşulmaktadır. 1963'te kabul edilen dil kanunları ve 2004'te Almanca Konuşan Topluluk'ta kabul edilen bir kararnameye göre, eğitim dili Flamanca Konuşan Topluluk'ta Hollandaca, Fransızca Konuşan Topluluk'ta Fransızca ve Almanca Konuşan Topluluk'ta Almanca olmak zorundadır. Ancak, Almanca Konuşan Topluluk'ta olduğu gibi, Fransızca ve Flamanca Konuşan Topluluklar'da

özel statüye sahip birkaç toplulukta ilköğretim belli koşullar altında diğer bir ulusal dilde sunulabilir.

İspanya: 1978 İspanyol Anayasası'na göre, İspanyolca resmi devlet dilidir, bundan dolayı bütün İspanya vatandaşlarının bu dilde yetkin olma zorunlulukları bulunmakta ve kullanmaya hakları vardır. Belli Özerk Topluluklar'ın ikinci bir resmi dili vardır ve daha belirgin olarak, Katalanca, Galiçya dili, Valensiya dili ve Bask dilinin ortak resmi statüleri bulunmaktadır.

İspanya, Letonya, Hollanda ve Avusturya: Üç dilin dil öğretimi için kullanıldığı bazı okullar, CLIL öğretimini sunar. Bu diller, ulusal dil, bir bölgesel veya azınlık dili (İspanya'daki bazı özerk bölgelerde ikinci resmi dil de olabilir) ve bir yabancı dil olabilir.

Letonya: Eğitim dilinin resmi devlet dilleri olmadığı yerlerde bazı okullar CLIL tipi uygulama sunar. Bu diller ya Rusça ve İngilizce'dir ya da Rusça ve Almanca'dır.

Avusturya: İki eğitim diliyle (eşit derecede) imkanı birleştiren alternatif bir seçenek, yedi ilköğretim okulunda sunulurken yerli olmayan bir dille aynı imkan Viyana'daki 13 orta öğretim okulunda sunulmaktadır.

Birleşik Krallık (WLS): 1993 Yasası, kamu sektörüne kamu hayatında eşitlik temeli doğrultusunda Galce ve İngilizce'yi kabul etme görevi vermiştir.

Lihtenştayn: CLIL uygulaması, ilköğretimin üçüncü yılında, fakat çok kısıtlı bir durumda uygundur.

Açıklayıcı not

Mevcut şekil, anadili yerli bir dil olmayan çocukların er geç kaynaştırma eğitimi sistemine daha etkili bir şekilde entegre edilmelerini temin eden iki dilde öğretimi sağlayan programları kapsamamaktadır. Hiçbirisi uluslararası okulları içermemektedir.

“CLIL” türü imkanın olduğu eğitimin dilleri ve düzeyleri hakkında ayrıntılı bilgi için, bakınız Ek.

Yerli olmayan dil: Belli bir devlette, ne resmi bir devlet dili, ne bir bölgesel veya azınlık dili ne de o alana ait bir dil (örneğin, İrlanda'da Almanca) olan herhangi bir dil.

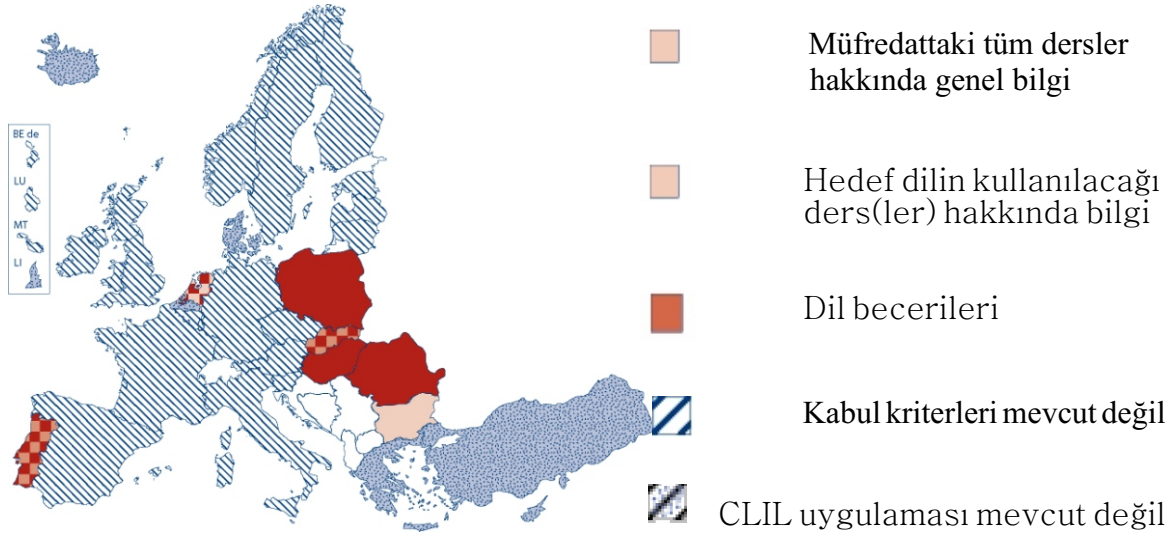
CLIL, o alana ait olmayan dil; bölgesel veya azınlık dili, resmi dil, pilot proje: Bakınız sözlükçe.

Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Almanya, Portekiz, Slovakya ve Birleşik Krallık'ta (İngiltere), CLIL tipi uygulama, yerli olmayan dillere odaklanmaktadır. Bulgaristan'da, okul dersleri sadece “yabancı dile yönelik” biçimlenmiş okullarda yabancı dille öğretilir. Slovenya, İngiltere (Galler, Kuzey İrlanda ve İskoçya) ve Norveç'te, CLIL tipi uygulama genellikle bir veya daha fazla bölgesel veya azınlık dilleriyle bağdaştırılır. Belçika (Fransızca Konuşan Topluluk ve Almanca Konuşan Topluluk), İrlanda, Lüksemburg, Malta ve Finlandiya'nın, iki devlet dilinin kullanımını bu tür bir imkanla birleştirmeyi sunmalarında belirgin farklılıklar bulunmaktadır. Belçika'nın Fransızca Konuşan Topluluğu, İrlanda ve Finlandiya, CLIL'i ek olarak bir veya daha fazla yerli olmayan dile odaklanarak sunar. Lüksemburg'da, Almanca ve Fransızca, resmi devlet dilleri, Letzeburgesch'a ek olarak eğitim dili olarak kullanılır ilköğretimde ve orta öğretim I. kademedede Almanca ve orta öğretim II. kademedede Fransızca. Ekte gösterilen CLIL hedef dilleri yakından incelendiğinde, eğitim imkanının veya birkaç dille sağlandığı ülkelerde, yerel olmayan İngilizce, Fransızca ve Almanca en yaygın olarak kullanılan hedef dillerdir.

CLIL'E KABUL İÇİN RESMİ KOŞULLAR YAYGIN DEĞİLDİR

CLIL tipi uygulamanın, kaynaştırma eğitiminin bir bütünsel parçası olduğu ülkelerin büyük çoğunluğunda (Şekil B6), genellikle bütün öğrencilere açıktır. Ancak, CLIL'e kabul için resmi koşullar, söz konusu öğrencileri seçen, özellikle hedef dilin yerli olmayan bir dil olduğu, ülkelerde bulunmaktadır (Şekil B7). Giriş noktasındaki bu seçim, müfredattaki bütün dersler hakkındaki bilgilerine, CLIL için kullanılan dildeki yeterliklerine veya hedef dilin kullanılacağı bir veya daha fazla ders hakkındaki bilgilerine dayanabilir.

Şekil B8: İlköğretim ve orta öğretimde CLIL'e kabulü yöneten bilgi değerlendirme kriterleri, 2006/07

Kaynak: Eurydice.

Yedi ülke, CLIL tipi uygulamaya kabul için öğrenci seçerken belirli alanlarda ya da bilgi türlerinde değerlendirme kriterleri oluşturmuştur. Bu yedi ülkenin altısı, öğrencilerin iyi dil becerilerine sahip olmasını bekler. Bulgaristan, dil becerilerini içermeyip genel eğitim bilgisine odaklanan kabul için resmi akademik kriterlere sahip tek ülkedir. Sadece Romanya ve Polonya dil yeterliğini içeren CLIL'e kabul gereksinimlerine sahip ülkelerdir. CLIL tipi uygulamanın sınırlı olduğu yerlerdeki Polonya okullarına giriş için başvuranlar dilde yetenekli olduklarını kanıtlamak için bir "yatkınlık testi"ne girmek zorundadır. Macaristan'da, giriş için temel kriter eğer kayıt yaptırmak isteyen öğrencilerin sayısı kabul edileceklerin sayısından bir buçuk kat fazlaysa dil yeterliğidir. Bu durumda, sadece CLIL öğretimi için değil, fakat genel olarak, matematikte ve Macarca'da istisnai bir merkezi sınav olabilir.

Portekiz ve Slovakia'da öğrencilerin kabulü, hem hedef dilin kullanılabileceği bir veya daha fazla derste bilgileriyle hem de dil yeterlikleriyle yönlendirilir. Orta öğretimde CLIL uygulaması için güçlü bir talep bulunan Hollanda'da, neredeyse bütün okullar seçim kriterlerini kullanır. Genelde, bu kriterler, okulların büyük çoğunluğunda öğrencilerin ilköğretim eğitiminin sonunda girdikleri sınavlarda elde ettikleri sonuçlara dayanır. Aynı zamanda öğrenci motivasyonuna da ayrı bir önem verilmektedir.

CLIL tipi uygulamanın uygunluğunu kontrol eden hiçbir akademik kriterin bulunmadığı Slovenya'da, buna başvuranların hem Slovence'nin hem de söz konusu hedef dilin konuşulduğu bir bölgede yaşamaları gerekmektedir.

İNGİLİZCE 13 ÜLKEDE ZORUNLU BİR DİLDİR

Eski 15 AB üyesi devletin yarısından çoğunda, öğrencilerin zorunlu bir ders olarak gördükleri ilk yabancı dil belli bir zorunlu dildir. Bundan dolayı, başka bir dil seçilemez. Bazı ülkeler Lüksemburg'da olduğu gibi iki dil veya hatta üç yabancı dil öğrenilmesi gerektiği konusunda ısrar eder.

Bu eğilim, belli bir dilin şu anda zorunlu olduğunu belirten hiçbir ülkenin olmadığı Orta ve Doğu Avrupa'nın bir özelliği değildir. Büyük çoğunlukla, İngilizce bütün öğrencilerin öğrenmek zorunda oldukları bir dildir. Fransızca ikinci bir zorunlu yabancı dil olarak daha yaygındır. Buna ek olarak, öğretilmek zorunda olduğu dört ülkenin / topluluğun üçünde resmi dillerden birini oluşturmaktadır. Çoğu eğitim sisteminde, birinci dil ilköğretim düzeyinde ve ikincisi ise orta öğretim düzeyinde tanıtılmıştır (Şekil B1). Belçika, Lüksemburg, Finlandiya ve İzlanda örneklerinde olduğu gibi, bazı ülkelerde, belirli dillerin çalışılması tarihsel veya siyasi nedenlerden dolayı zorunludur.

2006/07'de zorunlu eğitimin belli bir kısmında İngilizce öğrenimin zorunlu olduğu ülkelerin büyük çoğunluğu bu politikayı 1982/83'de benimsemişlerdir.

Fakat Yunanistan, Lihtenştayn ve İtalya bu duruma istisna ülkelerdir. İtalya'da reform 2003/04'te yürürlüğe girdiğinden dolayı daha oldukça yenidir. Portekiz'de 2008/09'dan itibaren bütün okullar 6 ile 10 yaş arasındaki çocuklara İngilizce dersi sunmak zorundadır. 10 yaşından itibaren, yabancı diller herkes için zorunlu hale gelir ve

öğrenciler böylece birinci dil olarak İngilizce ile Fransızca arasında seçim yapmak zorundadır. Genel olarak, bu yeni tedbirler, öğrencilerin İngilizce öğrenmeleri konusunda ısrar etmek için Avrupa'da büyüyen bir eğilimi göstermektedir. Ancak, 2002/03'te İngilizce'nin zorunlu bir ders olarak öğretilmesini öneren Letonya bu politikayı terk etmiş ve dil seçimini okullara ve öğrencilerin ailelerine bırakmıştır.

**Şekil B9: Merkezi eğitim yetkilileri tarafından belirlenen zorunlu yabancı diller
(tam zamanlı zorunlu eğitim), 1982/83, 1992/93, 2002/03 ve 2006/07**

İngilizce Fransızca Almanca Rusça Belli bir zorunlu dil mevcut değil

Zorunlu ders olarak yabancı dil mevcut değil

Kaynak: Eurydice.

Ek not

Belçika (BE fr): 1982/83, 1992/93, 2002/03 ve 2006/07'de, Hollandaca Brüksel'de zorunlu dil iken Fransızca ise eğitim diliydi.

Belçika (BE de): 1982/83, 1992/93, 2002/03 ve 2006/07'de, Almanca okullarda zorunlu dil iken Fransızca ise Almanca konuşulan bölgedeki Fransızca konuşan azınlığın eğitim diliydi.

Almanya: Saarland'da Fransızca, İngilizce'nin aksine, zorunludur.

Estonya, Letonya ve Litvanya: Rusça 1982/83'te öngörülen bir dildi, fakat yabancı bir dil olarak görülmemekteydi.

Portekiz: 2008/09'den itibaren, bütün okulların 6 ve 10 yaş arasındaki çocuklara İngilizce dersi sunma zorunluluğu bulunmaktadır. 10 yaşında, dil öğrenimi zorunludur ve öğrenciler birinci yabancı dil olarak Fransızca ve İngilizce arasında seçim yapmak durumundalar.

Finlandiya: İkinci devlet dili (öğrencinin anadiline bağlı olarak İsveççe veya Fince) zorunlu ders olarak alınmalıdır.

İzlanda: Öğrenciler, belli koşullara göre, Danimarkaca yerine İsveççe veya Norveççe'yi seçebilir.

Açıklayıcı not

Ders dallarına bakılmaksızın, yalnızca bütün öğrencileri etkileyen durumlar gösterilmiştir.

Belli bazı zorunlu dillerin olduğu durumlarda, dillerin yukarıdaki hücreler içindeki yerleri, dillerin öğrenilme sırasına karşılık gelmektedir.

Yabancı dil; belli zorunlu dil: Bakınız sözlükçe.

**DAHA AZ KULLANILAN DİLLER GENELLİKLE
ORTA ÖĞRETİMDE ÖĞRETİLMEKTEDİR**

Bir sonraki şekil, ilk ve orta öğretim müfredatında yabancı dil olarak dahil edilen dillerin bir genel taslağını sunmaktadır. Bu aslında uygulamada okul tarafından sunulan diller veya belirli zorunlu diller hakkında bilgi içermemektedir (Şekil B9). Ancak, istatistiksel verilere göre, (Bölüm C) biraz yabancı dil öğrenen öğrencilerin yüzdesini belirlemek mümkündür.

Dikey olarak listelendiğinde, diller bütün ülkelerdeki müfredatlarda içerildikleri sıklık bakımına göre

Avrupa dilleri olmayan diller gibi daha az yaygın olarak kullanılan Avrupa dilleri, Hollandaca, Çince, Türkçe, Leh dili, Arapça ve Japonca gibi durumlarda, genellikle orta öğretimde sunulmaktadır. Bu dillerin bazılarının aynı zamanda ilköğretim düzeyinde de sağlanır ki bu durum genellikle Letonya gibi çok çeşitli sayıda dil sunan ülkelerde veya Danimarka'nın zorunlu bir dil olduğu İzlanda gibi tarihsel veya dilsel sebeplerle birleştiren ülkelerde geçerlidir (Şekil B9). Bazı ülkelerde, antik diller (Şekil B12) ve bölgesel ve / veya azınlık statüsüne sahip diller yabancı dil kurslarında sunulmaktadır. Bu, Avusturya'da Latince ve antik Yunanca'nın örnek olması gibi bölgesel ve / veya azınlık dillere de örnek olabilir.

[illegible]

Ek not

Belçika (BE fr): Brüksel'de, Fransızca-konuşulan okullarda, sadece Hollandaca (zorunlu dil, bakınız Şekil B9) ISCED 1 ve 2 düzeylerinde sunulabilir.

Bulgaristan, İspanya, Macaristan, Polonya ve Birleşik Krallık (SCT): Müfredatlar veya resmi belgeler okulların hangi dilleri sunabileceğini belirlemez.

Çek Cumhuriyeti: *Základní škola program*'ında, daha ileri dil öğretimi sunan sınıflar için birinci dil olarak İngilizce veya Almanca'nın, ikinci dil olarak ise Fransızca, Rusça veya İspanyolca'nın öğretilmesi gerektiği resmi olarak önerilmektedir. Temel eğitimin eğitim programı çerçevesi (2007/08'de birincinin tanıtıldığı), okulların, öğrenmede sürekliliği teşvik etmek için diğer dillerden önce İngilizce'yi sunmaları gerektiğini belirtmektedir. Ancak, okulların başka dilleri sunma izinleri de bulunmaktadır.

Danimarka: Okullar 13 ile 16 yaş arasındaki öğrencilere Almanca sunmak zorundadır, fakat Fransızca da sunabilir.

Yunanistan: İspanyolca, İtalyanca ve Türkçe (yalnızca Trakya bölgesindeki bazı okullarda) bir pilot proje olarak ikinci dil olarak öğretilmektedir.

İtalya: Resmi belgelerde sadece İngilizce'den bahsedilmektedir.

Litvanya: Bütün okullar İngilizce, Fransızca ve Almanca sunmak zorundadır (fakat başka diller de sunabilirler). Öğrenciler birinci zorunlu dil olarak bu üçünden birini seçmek durumundadır.

Hollanda: İlköğretim okulları yalnızca İngilizce (zorunlu), Fransızca ve Almanca sunabilir. Diğer dillerin durumunda ise izin almaları gerekmektedir. Orta öğretim okulları prensip olarak istedikleri diğer dilleri sunabilirken eğer öğrenciler İngilizce, Fransızca, Almanca, İspanyolca, Türkçe, Rusça, İtalyanca ve Arapça'dan başka bir dilde sınava girmek isterlerse okulların Bakanlık'tan izin almaları gerekmektedir.

Avusturya: ISCED 2 ve 3 düzeylerinde, Çingenece yalnızca Burgenland eyaletinde sunulabilir. ISCED 2 düzeyinde, *Hauptschule*'de yalnızca Türkçe sunulurken, *Allgemeinbildende Höhere Schule*'de yalnızca Slovakça sunulmaktadır.

Slovenya: Müfredatlarda, Eski Yugoslavya Makedonya Cumhuriyeti'nin diline *makedonščina* denmektedir. Belli koşullar altında, antik Yunanca yabancı dil olarak görülebilir.

Finlandiya: Bütün öğrenciler için zorunlu ders olan Fince ve İsveççe'nin istisnai durumları itibarıyla, okullar istedikleri dili sunabilir. Müfredat, İngilizce, Sami dili ve Latince ve diğer bütün dillere yönelik ortak amaçlar için özel amaçlar belirler.

İsveç: Okullar hangi dilleri sunacaklarını seçebilir fakat İngilizce'ye ek olarak, Fransızca, İspanyolca veya Almanca arasından en az ikisini önermelidir.

Birleşik Krallık (ENG): Eylül 2008'e kadar, okulların en az bir resmi AB dilini sunma zorunluluğu bulunmaktaydı. Bunun yerine Arapça, Fransızca, Almanca, İtalyanca, Japonca, Mandarin, Rusça, İspanyolca ve Urduca gibi önemli Avrupa veya Dünya dilleri içinden bir seçimi teşvik etmeye yönelik yardım sağlanarak herhangi bir modern yabancı dili sunma gerekliliği geldi.

Birleşik Krallık (WLS): Ağustos 2008'e kadar, okulların 11-14 yaş arasındaki öğrencilere en az bir resmi AB dilini sunma zorunluluğu bulunmaktaydı. Bu kısıtlama kaldırıldı. Okullar şu an, Arapça, Fransızca, Almanca, Japonca, Mandarin, Rusça, İspanyolca ve Urduca gibi Avrupa veya dünya dilleri içinden birini seçebilir.

Birleşik Krallık (NIR): Eylül 2007'den itibaren, belirli dillere yönelik kısıtlamalar kaldırıldı, fakat 11 ile 14 yaş arasındaki öğrenciler için olan müfredat AB'nin bir resmi dilini (İngilizce ve İrlandaca konuşulan okullarda İrlandaca dışında) içermelidir.

Birleşik Krallık (ENG/WLS/NIR): İlköğretim düzeyinde, hangi dillerin öğretilebileceğine ilişkin kısıtlama bulunmamaktadır. Orta öğretim düzeyinde, sadece onaylanmış niteliklerin sunulabileceği konusunda genel kısıtlamalar bulunmaktadır. Birçok önemli Avrupa ve dünya dillerinde ve bazı az kullanılan dillerde onaylanmış nitelikler bulunmaktadır.

Norveç: Orta öğretim I. kademedeki okullar Fransızca, Almanca, İspanyolca veya Rusça dillerinden en az birini sunmak zorundadır. Diğer dilleri de sunma özgürlükleri bulunmaktadır.

Açıklayıcı not

Bu şekil, müfredatta / resmi belgelerde yalnızca “yabancı” olarak tanımlanan dillerden bahsetmektedir. Bölgesel ve / veya azınlık diller olduğu kadar antik diller de sadece müfredatın bu

dilleri yabancı dillere alternatif olarak kabul ettiği durumlarda dahil edilir. Okul türleri veya ders dalları arasındaki olası değişiklikler gösterilmemiştir. Diller, okul türlerinin tümündeki bütün müfredatlarda sunulmamış olsa bile tabloda gösterilmiştir. Diller, bütün ülkelerin müfredatlarındaki bulunma sıklıklarına göre listelenmiştir. En çok müfredatta yer alan diller listenin en üstündedir ve sıralamaları söz konusu eğitim düzeyine bakılmaksızın aynı kalmıştır. Belirli zorunlu dillere yönelik bilgi Şekil B9'da ele alınmıştır.

BÖLGESEL VEYA AZINLIK DİLLER BİRÇOK MÜFREDATA DAHİL EDİLMEKTEDİR

Pek çok AB üye devletlerinde, o alanlara ait olmayan diller olduğu kadar çok sayıda bölgesel veya azınlık dili konuşulmaktadır. Söz konusu bazı ülkelerde, bu diller resmi statüye sahiptir (Şekil A1). Böyle oldukları yerde, imkanları, İtalya dışında, merkezi (veya üst-düzey) eğitim yetkilileri tarafından önerilen edilen müfredatın bir kısmıdır. Burada, zorunlu olan İngilizce dışında (Şekil B9), öğretilecek dillerin seçimi okullara bırakılmıştır. Ayrıca, bölgesel veya azınlık dillerin konuşulduğu bölgelerdeki okullar, bunları müfredata eklemeye karar verebilir. Ancak, bu dillerin öğretimi resmi müfredatın %20'sinden fazlasına karşılık gelmemelidir.

Genel olarak, bölgesel veya azınlık diller ilköğretimde ve (I. ve II. kademe) orta öğretimde sunulmaktadır. Ancak, bazı ülkelerdeki müfredat bu dilleri sadece iki düzeyde sunmaktadır, genellikle ilköğretim ve orta öğretim I. kademe. Çingenece, sadece Letonya'da ilköğretim düzeyinde sunulmaktadır. Bazı ülkelerde, bu diller sadece konuşuldukları bölgede sunulmaktadır. Letonya'da, örneğin, ülke genelinde bulunan sekiz farklı azınlık gruplar için ilköğretim ve orta öğretim I. kademe özel müfredatlar bulunmaktadır. Diğer ülkelerde, söz konusu diller prensip olarak sınırları içerisindeki bütün öğrencilere sunulabilir (Şekil B11'de hem italik hem de kalın olarak gösterilen ülkeler). Böylece Fransa'da, Bretonca teorik olarak Britanya dışında yaşayan öğrencilere bir ders olarak sunulabilir. Her iki şekilde de durum, dillerin kendilerine bağlı olmayan, fakat yalnızca dil öğrenim imkanı için genel bir politikadır. Belli ülkelerde, bölgesel ve/veya azınlık dilleri de, Macaristan ve Avusturya örneklerinde olduğu gibi, yabancı dil olarak sunulabilir (Şekil B10).

Almanya ve Portekiz dışında bütün ülkelerde, çoğu bölgesel veya azınlık dilleri de aynı zamanda CLIL tipi uygulamada eğitim dili olarak kullanılmaktadır (Şekil B6, B7 ve B8). Bu İspanya, Letonya, Hollanda, Polonya, Finlandiya, Birleşik Krallık ve Norveç'teki bütün diller için geçerlidir. Buna karşılık, örneğin Litvanya'da, sadece Rusça eğitim dili olarak kullanılırken Slovenya'da sadece resmi statüye sahip diller (Macarca ve İtalyanca) eğitim dili olarak kullanılır. Birleşik Krallık'ta (Galler), Galce zorunlu eğitimde bütün öğrenciler için zorunludur. Müfredat çerçevesi, Galce'nin öğretimi için iki alternatif modele izin verir; ya İngilizce'nin yanı sıra birinci dil olarak (İngilizce / Galce CLIL tipi uygulama çerçevesinde) ya da zorunlu bir ikinci dil olarak.

Şekil B11: Merkezi eğitim yetkilileri tarafından yayınlanan belgelere göre ilköğretim ve orta öğretimdeki belirli bölgesel ve / veya azınlık dilleri, 2006/07

Kod Diller

	DE	ES	FR	LV	LT	HU	NL	AT	PL	PT	RO	SI	FI	SE	UK-WLS	UK-NIR	UK-SCT	NO
Ermenice											1							
Bask dili		1	1															
Beyaz Rusça				1					1									
Bretonca			1															
Bulgarca						1					1							
Katalanca		1	1															
Valensiya dili		1																
Korsikaca			1															
Kreol			1															
Kaşubca									1									
Çekçe								1			1							
Galce															1			
Danimarkaca	1																	
Almanca					1	1			1		1							
Yunanca						1					1							
Estonca																		
Fince				1														
Meänkieli (Torneda)														1				1
Frizye dili														1				
R.I. of Alsace							1											
İskoç Galcesi			1															
İrlandaca																	1	
Galiçya dili																1		
Hırvatça	1																	
Macarca						1		1			1	1						
İtalyanca								1			1	1						
Melanezya dilleri												1						
Litvanyaca			1															
FYROM dilleri				1					1									
Mirandês												1						
Oksitanca										1								
Leh dili			1															
Çingenece				1	1	1					1							
Romence				1		1		1	1		1	1		1				
Rusça						1												
Slovakça				1	1						1							
Slovenca						1		1	1		1							
Sami dili						1		1										
Sırpça													1	1				1
Tahitice						1					1	1						
Türkçe			1															
Rutenya dili											1							
Ukraynaca						1			1									
Sorb dili				1					1		1							
İbranice	1																	
Kaynak: Eurydice.																		
Ek not				1										1				
İspanya: Bask dili, Katalanca	DE	ES	FR	LV	LT	HU	NL	AT	PL	PT	RO	SI	FI	SE	UK-WLS	UK-NIR	UK-SCT	NO
zorunludur.																		
Macaristan ve Romanya: Eğer dersler bölgesel veya azınlık dillerden (ve kültürlerden) birinde																		

olacaksa, Romanya'da okullar en az yedi öğrenci ve velilerinden, Macaristan'da ise okullar en az sekiz öğrenci ve velilerinden bir talep almak durumundadır.

Hollanda: Frizye dili, 1980'den bu yana Friesland eyaletinde zorunludur.

Avusturya: ISCED 2 düzeyinde, Slovakça yalnızca *Allgemeinbildende Höhere Schule*'de sunulmaktadır.

Slovenya: Müfredatlarda, Eski Yugoslavya Makedonya Cumhuriyeti'nin diline *makedonščina* denmektedir.

Birleşik Krallık (SCT): 1980 kanunu, müfredatın Galce konuşulduğu bölgelerde bu dili içermesi gerektiğini belirler.

Norveç: Bazı bölgelerde, öğrenciler ikinci bir dil olarak Finceyi öğrenebilir. Sami dilinin konuşulduğu bölgelerde, Sami dili birinci (ve bundan dolayı, belli bir zorunlu dil olan İngilizce'den önce) veya ikinci dil olarak sunulabilir.

Açıklayıcı not

Bu şekil, resmi statüye sahip olsun olmasın, yalnızca o alana ait olmayan dillerle olduğu kadar bölgesel veya azınlık dilleri olarak da tanımlanan dillerden bahsetmektedir. Bazı durumlarda, müfredat bu dilleri yabancı dil olarak görebilir (Şekil B10).

Ülkeler, eğer yalnızca müfredatları veya resmi belgeleri okulda öğretilebilecek o alana ait olmayan dillere olduğu kadar bölgesel veya azınlık dillerden bahsederse şekle dahil edilir.

Kodları koyu ve italik olarak gösterilen ülkelerdeki müfredat bu dilleri her yerdeki bütün öğrencilere sunar.

Diller, kodlarının alfabetik sırasına göre sınıflandırılır (üç-harf ISO 639-2 standart).

Bölgesel veya azınlık dilleri, o alana ait olmayan dil, resmi dil: Bakınız sözlükçe.

LATİNCE BİRÇOK MÜFREDATTA YERALMAKTADIR FAKAT BELLİ DERS DALLARINDA

Latince, antik Yunanca ve İncil İbranicesi, bütün öğrencilerin ilköğretim düzeyinin sonrasında antik Yunanca öğretildiği Kıbrıs dışında, yalnızca orta öğretim müfredatı içinde sunulmaktadır. Latince, bu üç dilden en yaygın olarak sunulandır. Nitekim öğrenciler hemen hemen bütün ülkelerde, çoğu durumda, orta öğretim II. kademedeki olduğu kadar orta öğretim I. kademedeki de, bu dili öğrenebilirler. Ancak, bu durumların büyük çoğunluğunda, bunu gerçekleştirme fırsatı belirli ders dalları ile sınırlıdır. Bütün öğrencilerine Latince sunan ülkeler ve bölgeler arasında, Malta ve Romanya (yalnızca orta öğretim I. kademe düzeyi) ve Kıbrıs ve Slovakya (yalnızca orta öğretim II. kademe düzeyi) olduğu kadar Finlandiya'da gösterilebilir. Latince'nin bütün öğrencilere eğitim içinde sunulmasına rağmen, bu durum Latince'nin çok sayıdaki öğrencilere öğretildiği anlamına gelmemektedir.

Antik Yunanca, müfredatlarda Latince'den genellikle daha az yer alırken, müfredatların çoğu antik Yunanca'nın öğrenilmesi için fırsat sağlar. Antik Yunanca, orta öğretim II. kademedeki öğrencilere Latince'den daha fazla öğretilmektedir. Antik Yunanca'nın öğretimi, orta öğretim II. kademedeki öğrenciler için Latince'nin öğretiminden daha büyük ölçüde amaçlanmıştır. İncil İbranicesi, yalnızca Almanya'da orta öğretim II. kademedeki bazı öğrenciler ve İrlanda'da prensipte mümkün olabilecek şekilde bütün öğrenciler için müfredatta yer alır.

Bu diller için imkan sağlanmasının yanında, bazı müfredatlar bu dilleri öğrenmenin zorunlu olduğunu ısrar eder. Bu yüzden birleştirilmiş tarihsel ve dilsel nedenlerden dolayı, antik Yunanca Kıbrıs'taki ilköğretim ve orta öğretim düzeylerindeki bütün öğrenciler ve Yunanistan'daki orta öğretim I. ve II. kademe düzeyindeki öğrenciler için zorunludur. Benzer şekilde, İtalya'da Latince, sanata-yönelik okullar dışında, bütün orta öğretim türü okullardaki orta öğretim II. kademe öğrencilerine öğretilir. Romanya'da, zorunlu eğitimin son yılında bütün öğrenciler Latince öğrenmek zorundadır.

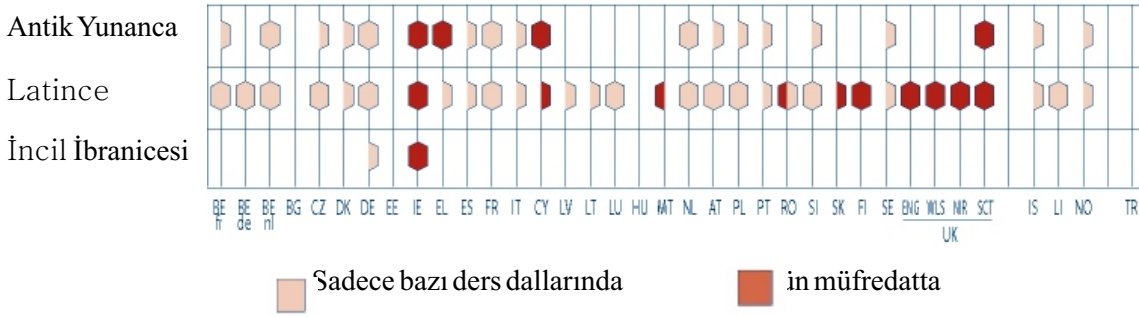
Birkaç ülkede, Latince veya antik Yunanca sözde “klasik” denilen ders alanlarına kayıt olmuş belli öğrenciler için zorunludur.

Bu, Lihtenştayn'da orta öğretim I. kademeyi sağlayan *lycées*'ler ve Belçika (Fransızca ve Almanca Konuşan Toplulukları), Çek Cumhuriyeti, Yunanistan (Latince'deki durum gibi), İspanya, Portekiz, Romanya ve Slovenya'daki orta öğretim II. kademe düzeyi için geçerlidir.

Belçika (Flamanca Konuşan Topluluk) ve Hollanda'da, klasik çalışmaları tercih eden öğrenciler de Latince ve / veya antik Yunanca öğrenmek zorundadır, fakat orta öğretim I. ve II. kademe düzeylerinde. Polonya'da, sadece bazı öğrenciler her iki düzeyde bu zorunluluğa tabidir.

Bulgaristan ve Malta'nın yanı sıra Almanca konuşulan çoğu ülkenin müfredatında da antik diller yabancı dil olarak kabul edilmektedir (Şekil B10). Bu nedenle bu diller birbirleriyle rekabet içindedir. Uygulamada, bu, Avusturya'da, örneğin, üç “yabancı” dil öğrenmek zorunda olan *Gymnasium* öğrencilerinin ikinci dil olarak Latince ve modern bir dil arasında ve üçüncü dil olarak ise antik Yunanca ve modern bir dil arasında seçim yapabilmeleri anlamına gelmektedir.

Şekil B12: Orta öğretimdeki müfredat içerisinde antik diller, 2006/07

Kaynak: Eurydice.

Ek not

Bulgaristan, Almanya, Malta, Avusturya ve Lihtenştayn: Bu dillerin, müfredatlarda yabancı dil statüsü bulunmaktadır.

Çek Cumhuriyeti: Temel eğitimde 2007/08'de ve *gymnázium*'da 2009/10'da tanıtılan yeni müfredatlar artık açık bir şekilde Latince'den ve antik Yunanca'dan bahsetmemektedir. Ancak, bu diller, resmi müfredatlar bu olasılığı sağladığından dolayı okulda tasarlanan müfredatlarda yer alabilir.

Almanya: İncil İbranicesi'nin yabancı dil statüsü bulunmamaktadır.

İrlanda: Okulların üç antik dili sunmaları olasıdır, fakat gerçekte, çok azı bunu yapar.

İspanya: 2008/09'dan itibaren, Latince ISCED 2 düzeyinde öğrencilere bir dil olarak sunulmaktadır. 2006/07'de, Latince dil özelliklerinden çok kültür özelliklerine yoğunlaşan ve “klasik kültür” olarak bilinen dersin bir parçasıydı.

İtalya: Latince, orta öğretim II. kademedeki programların çoğunda öğretilmektedir.

Macaristan: Ana müfredat, okulların antik dilleri (ayrı ayrı belirlenmeyenler) sunabileceğini, fakat modern bir yabancı dilin birinci sırada öğretilmesi gerektiğini belirler.

Slovenya: Belli koşullar altında, antik Yunanca yabancı bir dil olarak görülebilir.

Birleşik Krallık (ENG/WLS/NIR): Çok az sayıda okul Latince'yi sunar. Latince, antik Yunanca ve İncil İbranicesi'ne yönelik tanınmış nitelikler bulunmaktadır, fakat son ikisi yalnızca çok az sayıdaki okullarda öğretilmektedir.

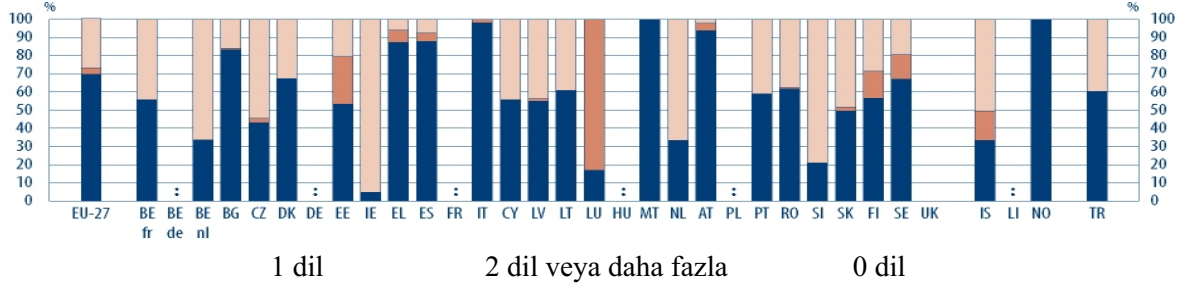
KATILIM

2006'DA ÜLKELERİN ÇOĞUNDA, İLKÖĞRETİMDE OKUL NÜFUSUNUN YARISINDAN ÇOĞU YABANCI BİR DİL ÖĞRENMİŞTİR

Hemen hemen bütün Avrupa ülkelerinde, yabancı bir dilin zorunlu öğretimi ilköğretim sırasında başlar (Şekil B1). Sonuç olarak, orta öğretime başlayan neredeyse bütün öğrenciler en az bir yabancı dil öğrenmeye başlamıştır. Ancak, adı geçen ülkeye bağlı olarak, yabancı dil öğretimi çok erken bir aşamada veya tam tersine sadece ilköğretimin son yıllarında müfredatın bir parçası olarak başlayabilir. İlköğretim okul nüfusunun tümünde dil öğrenim katılım oranları her durumdaki müfredat doğrultusunda bir ülkeden diğerine büyük ölçüde değişebilir. Bu yüzden, bütün öğrenciler ilköğretim eğitimlerinin sonunda bir veya birkaç dil öğrenmiş olacaklarına rağmen bazı ülkelerde ilköğretimdeki öğrencilerin belli bir yüzdesi belirli bir zamanda (bu durumda 2006) yabancı bir dil öğreniyor olmayacaktır.

Böylece 2006 yılında birçok ülkede (Norveç ve Türkiye ile birlikte AB-27'deki 19 ülke), ilköğretimdeki bütün öğrencilerin %50 veya daha fazlası en az bir yabancı dil öğrenmiştir. Bu yüzdelere 2001/02'den bu yana sürekli olarak değişmektedir (Şekil C3). Lüksemburg'da, bu düzeydeki bütün öğrencilerin %83.1'i iki veya daha fazla yabancı dil öğrenmiştir. Estonya, Finlandiya, İsveç ve İzlanda'da, öğrencilerin en az %13'ü bu durumdaydı.

Şekil C1: Öğrenilen yabancı dillerin sayısına göre bütün öğrencilerin yüzde dağılımı, ilköğretim (ISCED 1), 2005/06

Kaynak: Eurostat, UOE.

Ek not

AB-27: AB-27'nin tümü, uygun veri doğrultusunda hesaplanmaktadır.

Belçika: Özel okullara kayıt yaptıran özel eğitime muhtaç öğrenciler dahil edilmemiştir. **Belçika (BE de):** Dil hakkında veri mevcut değil.

Belçika (BE nl): Yalnızca Fransızca öğrenmenin zorunlu olduğu öğrenciler veri toplamaya dahil edilmiştir.

Bulgaristan, Litvanya ve Romanya: Bilişsel gelişimde yetersizliği olan öğrenciler, toplam öğrenci sayısına dahil edilmemiştir.

Estonya ve Avusturya: Tahmini hesaplar.

Estonya ve Finlandiya: Okullarda öğretilen milli dil, eğitim dili olmadığı durumlarda, yabancı dil olarak sayılmaktadır.

İrlanda: İrlandaca dahil edilmemiştir. Bütün öğrenciler ilköğretimde ve orta öğretimde İrlandaca öğrenirler.

Fransa: Veri yalnızca Fransız Metropolitan bölgesi için geçerlidir.

İtalya: Yeni yasa altında, İngilizce öğrenme zorunludur.

Kıbrıs: 'Bir dil' en az bir dil öğrenen öğrencileri içermektedir.

Lüksemburg: İlköğretimde ve orta öğretimde bütün öğrenciler tarafından öğrenilen Letzeburgesch, dahil edilmemiştir.

Slovenya: Veri okul yılının sonuna aittir. Dilsel azınlıklı bölgelerde ikinci bir dil öğrenen öğrenciler

göz önünde bulundurulmamıştır.

Slovakya: Veri yalnızca tam zamanlı öğrencilere aittir.

İsveç: Yetişkin eğitimi verilerde yer almamaktadır.

Birleşik Krallık: (0 dil: 33.8 %; 1 dil: 66.2 %). Veri, bütün ISCED 1 nüfusu (4/5 yaşlarıyla 10/11 yaşları arası) yerine 10 yaşındakilerin (ISCED 1'in sonlarına yaklaşanlar) katılım oranının tahmini hesaplarıdır.

Galce'nin dahil edilmemesine rağmen, Galler'deki bütün öğrenciler Galce öğrenir.

Açıklayıcı not

Sadece merkezi eğitim yetkilileri tarafından tasarlanan müfredatta yabancı dil olarak görülen diller dahil edilmiştir.

Bölgesel diller sadece müfredatın bu dilleri yabancı dillere alternatif olarak kabul ettiği durumlarda dahil edilir. Müfredat dışında seçmeli ders olarak öğretilen diller dahil edilmemiştir. 0, 1, 2 (veya daha fazla) yabancı dil öğrenen öğrencilerin yüzdesi, hatta bu türde öğrenme bu düzeyin ilk yıllarında başlamasa bile, bütün öğrencilerin **ilköğretim yıllarının tümünde** hesaplanır. 0, 1, 2 (veya daha fazla) yabancı dil öğrenen öğrencilerin sayısı, söz konusu ISCED düzeyinde kayıtlı olan öğrencilerin buna karşılık gelen sayısına bölünür.

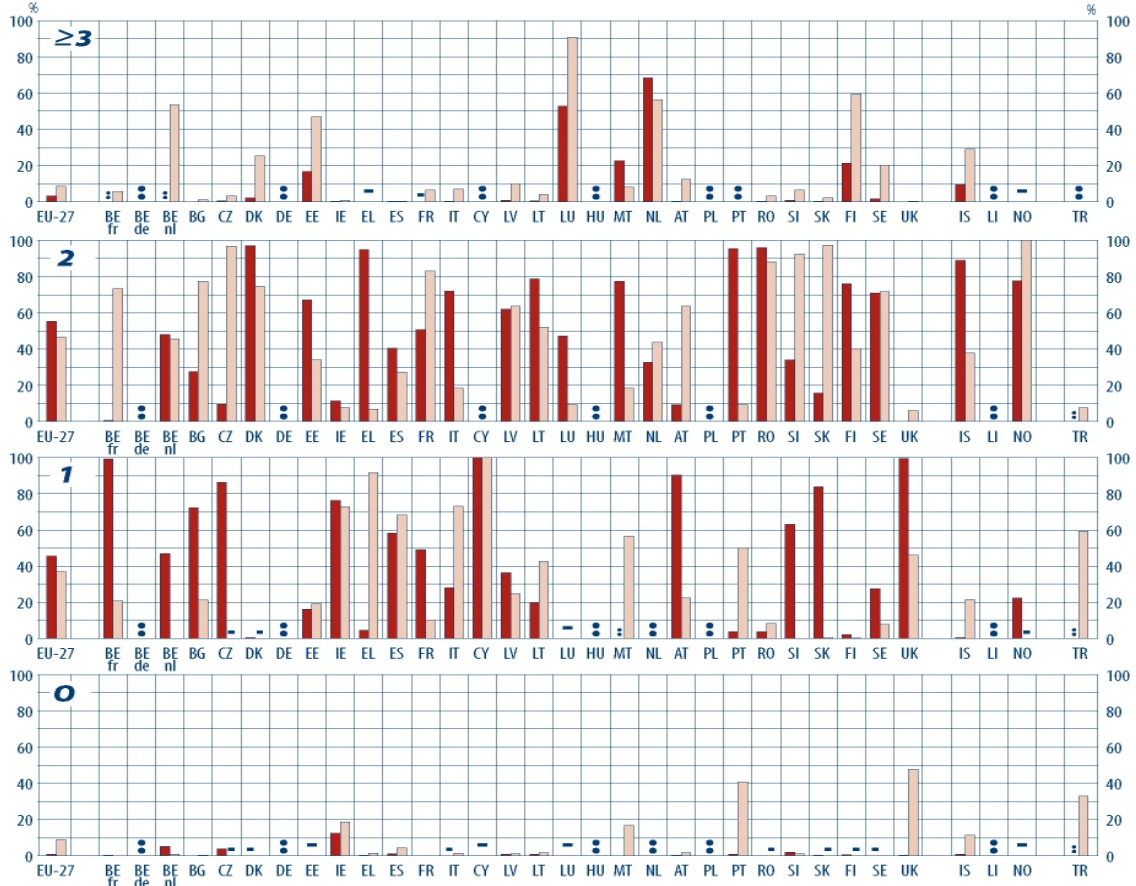
Öğrencilerinin %80'inden fazlasının ilköğretimde en az bir dil öğrendiği hemen hemen bütün ülkelerde, öğrenciler o düzeyde ikinci veya hatta birinci yıldan itibaren dil öğrenmek zorundadır (Şekil B1). Bu durumun aksine, yabancı bir dil öğrenen öğrencilerin oranının %50'den daha az olduğu ülkelerde, yabancı dil öğrenimi ilköğretim düzeyinde zorunlu değildir (İrlanda) veya son yıllarda zorunlu olmaktadır (Belçika'nın Flamanca Konuşan Topluluğu, Slovenya ve İzlanda). İlköğretimde İngilizce öğretiminin zorunlu olduğu Hollanda'da, öğrencilere ilk olarak hangi yaşta dil öğretilceğine okulların kendileri karar vermektedir. Bulgaristan'da, öğrencilerin bir yabancı dilden daha fazlasını öğrenmeye hakları bulunmaktadır ve çoğu bu tamamlayıcı imkandan, zorunlu olmamasına rağmen, faydalanır.

Biraz sıra dışı olan İzlanda'daki bu durum, birinci yabancı dilin zorunlu bir ders olarak 2005/06 için nispeten geç (öğrenciler 10 yaşına geldiklerinde), 2007/08'den bu yana ise 9 yaşında verilmesi ve aynı zamanda ikinci yabancı dilin öğrenilmesinin de ilköğretim düzeyinde nispeten erken bir yaşta (12 yaşında) zorunlu olması gerçeğiyle ilişkilendirilebilir.

ÖĞRENCİLER ORTA ÖĞRETİM II. KADEMEDE DAHA FAZLA YABANCI DİL ÖĞRENİR

Şekil C1'de görüldüğü üzere ilköğretimdeki durumun tersine (ISCED 1 düzeyi), hiçbir ülke orta öğretim I. kademesinde (ISCED 2 düzeyi) yabancı bir dil öğrenmeyen öğrencilerin önemli bir oranını rapor etmez. Sadece İrlanda'da bu oran %10'un üzerinde kalır, tam olarak %12.4. İrlanda'da, yabancı bir dil öğrenme, hem orta öğretim I kademesinde hem de II. kademesinde zorunlu değildir. Yunanistan, Fransa, İtalya, Lüksemburg, Malta, Portekiz ve Romanya'da olduğu kadar bütün İskandinav ülkelerini ve üç Baltık ülkesini içeren büyük bir grup ülkede öğrencilerin en az %50'si iki veya daha fazla yabancı dil öğrenmektedir ve Estonya, Lüksemburg, Malta, Hollanda ve Finlandiya'da üç veya daha fazla dil öğrenen öğrencilerin oranı %15'ten daha fazladır.

**Şekil C2: Öğrenilen yabancı dillerin sayısına göre öğrencilerin yüzde dağılımı,
orta öğretim (ISCED 2 ve 3), 2005/06**

0 1 2 - ≥3 Dil sayısı

Kaynak: Eurostat, UOE.

Ek not

AB-27: AB-27'nin tümü, uygun veri doğrultusunda hesaplanmaktadır.

Belçika: Özel okullara kayıt yaptıran özel eğitime muhtaç öğrenciler dahil edilmemiştir. **Belçika (BE de):** Dil hakkında veri bulunamamıştır.

Bulgaristan, Litvanya ve Romanya: Bilişsel gelişimde yetersizliği olan öğrenciler, toplam öğrenci sayısına dahil edilmemiştir.

Estonya: Okullarda öğretilen ulusal dil, eğitim dili olmadığı durumlarda, yabancı dil olarak sayılmaktadır.

Estonya ve Avusturya: Tahmini hesaplar.

İrlanda: İrlandaca dahil edilmemiştir. Bütün öğrenciler ilköğretimde ve orta öğretimde İrlandaca öğrenirler.

Fransa: Veri yalnızca Fransız Metropolitan bölgesi için geçerlidir. Dil öğrenimi üzerine veri, yalnızca Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yönetilen okullara kayıt yaptıran öğrencileri kapsamaktadır. Tahmini miktar, ISCED 3 düzeyindeki toplam kayıtların %80-90'ıdır.

İtalya: Yeni yasa altında, orta öğretim I. kademedede (ISCED 2) iki yabancı dil öğrenme zorunludur.

Kıbrıs: %100 şekiller en az bir yabancı dil öğrenen öğrencilerin sayısından bahsetmektedir.

Lüksemburg: İlköğretimde ve orta öğretimde bütün öğrenciler tarafından öğrenilen Letzeburgesch, dahil edilmemiştir.

Slovenya: Veri okul yılının sonuna aittir. Dilsel azınlıklı bölgelerde ikinci bir dil öğrenen öğrenciler göz önünde bulundurulmamıştır (ISCED 1 ve 2).

Slovakya: Veri yalnızca tam zamanlı öğrencilere aittir.

Finlandiya: Orta öğretim II. kademe yetişkin eğitimi içermektedir. Ulusal dilin eğitim dili olmadığı okullarda öğretilen ulusal dil yabancı dil olarak sayılmaktadır.

İsveç: Orta öğretim II. kademe, yalnızca bu düzeyi tamamlayıp bir yeterlik almaya hak kazanan öğrencileri içermektedir. Yetişkin eğitimi bu veride dahil edilmemiştir.

Birleşik Krallık: Galce'nin dahil edilmemesine rağmen, Galler'deki bütün öğrenciler Galce öğrenir. ISCED 2: İskoçya'da (bir dil öğrenme imkanı temin edilir, fakat zorunlu değildir) yapılan araştırmaya olan katılımla birlikte, 11-14 yaşları arasında yabancı bir dil öğrenmenin zorunlu olduğu İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda'da %100 katılıma dayanan tahmini hesaplar. ISCED 3: zorunlu eğitimin sonundaki sınava girişlere dayalı tahmini hesaplar.

Açıklayıcı not

Sadece merkezi eğitim yetkilileri tarafından tasarlanan müfredatta yabancı dil olarak görülen diller dahil edilmiştir.

Bölgesel diller sadece müfredatın bu dilleri yabancı dillere alternatif olarak kabul ettiği durumlarda dahil edilir. Müfredat dışında seçmeli ders olarak öğretilen diller dahil edilmemiştir. 0, 1, 2, 3 (veya daha fazla) yabancı dil öğrenen öğrencilerin yüzdesi, hatta bu türde öğrenme bu düzeyin ilk yıllarında başlamasa bile, bütün öğrencilerin **ilköğretim yıllarının tümünde** hesaplanır. 0, 1, 2, 3 (veya daha fazla) yabancı dil öğrenen öğrencilerin sayısı, söz konusu ISCED düzeyinde kayıtlı olan öğrencilerin buna karşılık gelen sayısına bölünür.

Bütün öğrencilerinin en az yarısının iki veya daha fazla yabancı dil öğrendiği ülkelerin sayısı, orta öğretim II. kademedede (ISCED 3 düzeyi) orta öğretim I. kademedede olduğundan daha fazladır (ISCED 2 düzeyi).

Benzer şekilde, öğrencilerin en az %15'i ISCED 3 düzeyinde ISCED 2 düzeyinde olduğundan daha fazla sayıda ülkede üç veya daha fazla dil öğrenir.

ISCED 3 düzeyinde, en az bir yabancı dil öğrenen öğrencilerin yüzdesi Portekiz'de, Birleşik Krallık'ta veya Türkiye'de %70'e ulaşmamaktadır. Bu üç ülkede, bu kısmen yabancı dillerin ISCED 3 düzeyinde eğitimin son yıllarında artık zorunlu olmamaları gerçeğiyle açıklanabilir (Şekil B1). Romanya'da da, zorunlu eğitim imkanı orta öğretim II. kademenin bitmesinden bir yıl önce son bulmaktadır fakat bütün öğrenciler en az bir yabancı dil öğrenir.

Belli ülkeler, bütün öğrencilerin orta öğretim eğitimlerinin sonunda bir veya birkaç dil öğrenmiş olacaklarına rağmen belirli bir zamanda (bu durumda, 2006) yabancı bir dil öğrenmeyen ortaokul öğrencilerinin yüzdesini gösterir.

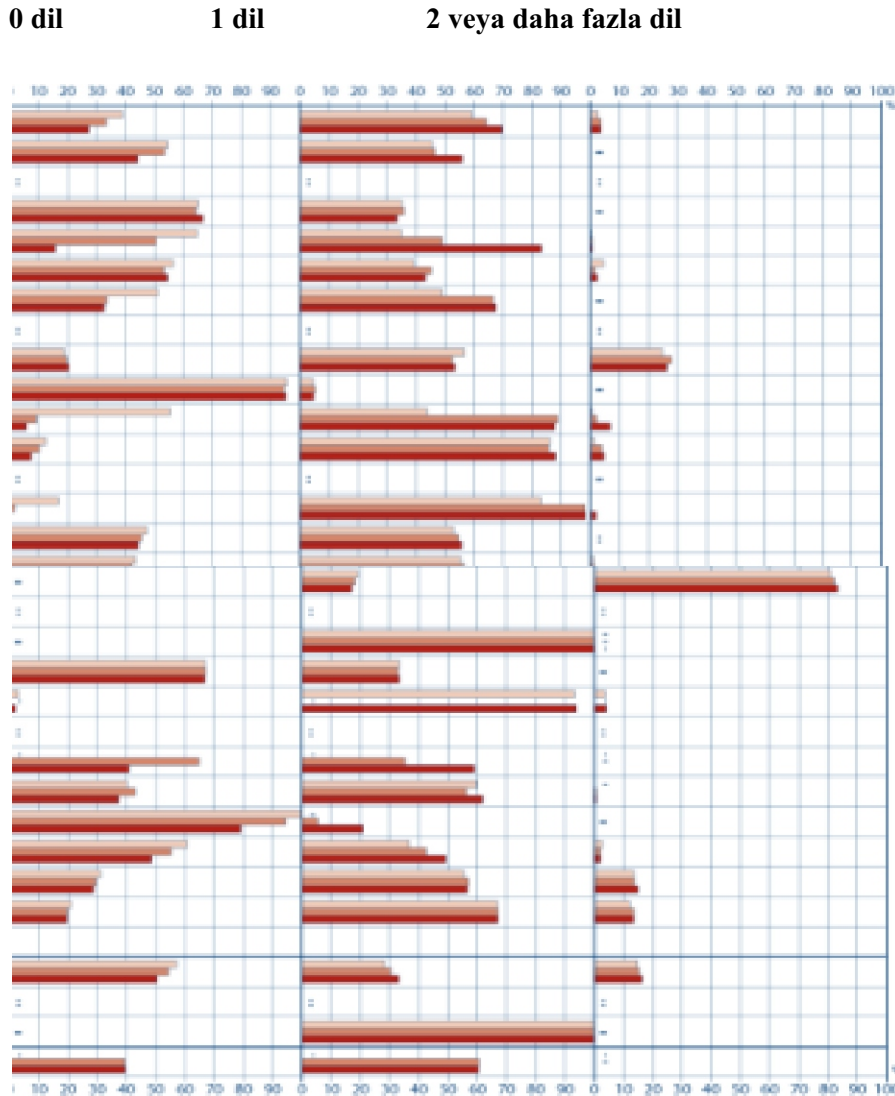
İLKÖĞRETİMDE YABANCI BİR DİL ÖĞRENEN ÖĞRENCİLERİN YÜZDESİ ARTMAKTADIR

Bulgaristan, Danimarka, Yunanistan, İtalya, Portekiz ve Slovenya'da 2001/02 okul yılından bu yana, bütün ilköğretimde en az bir yabancı dil öğrenen öğrencilerin yüzdesinde büyük bir artış görülmektedir. Bu ülkeler, yabancı dil öğretiminin erken bir aşamada zorunlu bir ders olarak veren reformlar sonucunda artış olan ülkeler arasındadır (Şekil B1).

Başka bir yerde artış bu kadar büyük değildir. Tersine, Estonya ve Letonya'da, hiç dil öğrenmeyen öğrencilerin yüzdesi artmıştır. Ancak bu eğilim, hiç bir yabancı dil öğretiminin doğal olarak göstergeyi etkilemediği yıllardaki ilköğretim kayıtlarındaki artış gibi, ilköğretim düzeyi kayıtlarındaki demografik değişikliklerle ilişkilendirilebilir. Böyle bir durum, zorunlu yabancı dillerin henüz öğretilmediği erken okul yıllarında (örneğin, çocuklar 9 yaşına gelmeden önce) ilköğretim düzeyi öğrenci kayıtlarının yükseldiği Letonya'da gözlenmiştir.

İlköğretimde en az iki yabancı dil öğrenen öğrencilerin yüzdesi gözlem altındaki dönemde biraz değişmiştir. Ancak, Yunanistan, İspanya, İtalya, Lüksemburg, Finlandiya, İsveç ve İzlanda'da daha belirgin bir artış gözlenmiştir.

Şekil C3: Öğrenilen yabancı dillerin sayısına göre bütün öğrencilerin yüzde dağılımındaki eğilimler, ilköğretim (ISCED 1), 2001/02, 2003/04 ve 2005/06

(n): Dillerin sayısı

Kaynak: Eurostat, UOE.

Ek not

AB-27: AB-27'nin tümü, uygun veri

doğrultusunda hesaplanmaktadır.

Belçika: Özel okullara kayıt yaptıran özel eğitime muhtaç öğrenciler dahil edilmemiştir. **Belçika (BE de):** Dil hakkında veri bulunamamıştır.

Belçika (BE nl): 2006: Yalnızca Fransızca öğrenmenin zorunlu olduğu öğrenciler veri toplamaya dahil edilmiştir.

Bulgaristan, Litvanya ve Romanya: Bilişsel gelişimde yetersizliği olan öğrenciler, toplam öğrenci sayısına dahil edilmemiştir (2006'dan bu yana Romanya'da, 2005'ten bu yana Bulgaristan'da ve 2003'ten bu yana Litvanya'da).

Estonya ve Avusturya: 2006 verileri için tahmini hesaplar.

Estonya ve Finlandiya: Okullarda öğretilen ulusal dil, eğitim dili olmadığı durumlarda, yabancı dil olarak sayılmaktadır.

İrlanda: İrlandaca dahil edilmemiştir. Bütün öğrenciler ilköğretimde ve orta öğretimde İrlandaca öğrenirler.

İtalya: Yeni yasa altında, İngilizce öğrenme zorunludur.

Kıbrıs: Bir dile yönelik yüzdeler, en az bir yabancı dil öğrenen öğrenci sayısına aittir.

Lüksemburg: İlköğretimde ve orta öğretimde bütün öğrenciler tarafından öğrenilen Letzeburgesch, dahil edilmemiştir.

Slovenya: Veri okul yılının sonuna aittir. Dilsel azınlıklı bölgelerde ikinci bir dil öğrenen öğrenciler göz önünde bulundurulmamıştır (ISCED 1 ve 2). Daha erken aşamada dil öğrenimi sağlayan yeni dokuz-yıllık zorunlu müfredat 2006/07 okul yılında hala tam olarak yürürlüğe girmemişti. Önceki müfredatta (temel eğitimin sekiz yılını kapsayan), öğrenciler yabancı dilleri yalnızca orta öğretim I. kademedede öğrenmeye başlamışlardı.

Slovakya: Veri yalnızca tam zamanlı öğrencilere aittir.

İsveç: Yetişkin eğitimi verilerde yer almamaktadır

Birleşik Krallık: Araştırmalardan elde edilen veriler, yabancı bir dil öğrenmeyen öğrencilerin yüzdelerinin 2002'de 79.3, 2004'te 59.8 ve 2006'da 33.8 olduğunu göstermektedir. 1 yabancı dil öğrenen öğrencilerin yüzdeleri 2002'de 20.7, 2004'te 40.2 ve 2006'da 66.2'ydi. Galce'nin dahil edilmemesine rağmen, Galler'deki bütün öğrenciler Galce öğrenir.

Açıklayıcı not

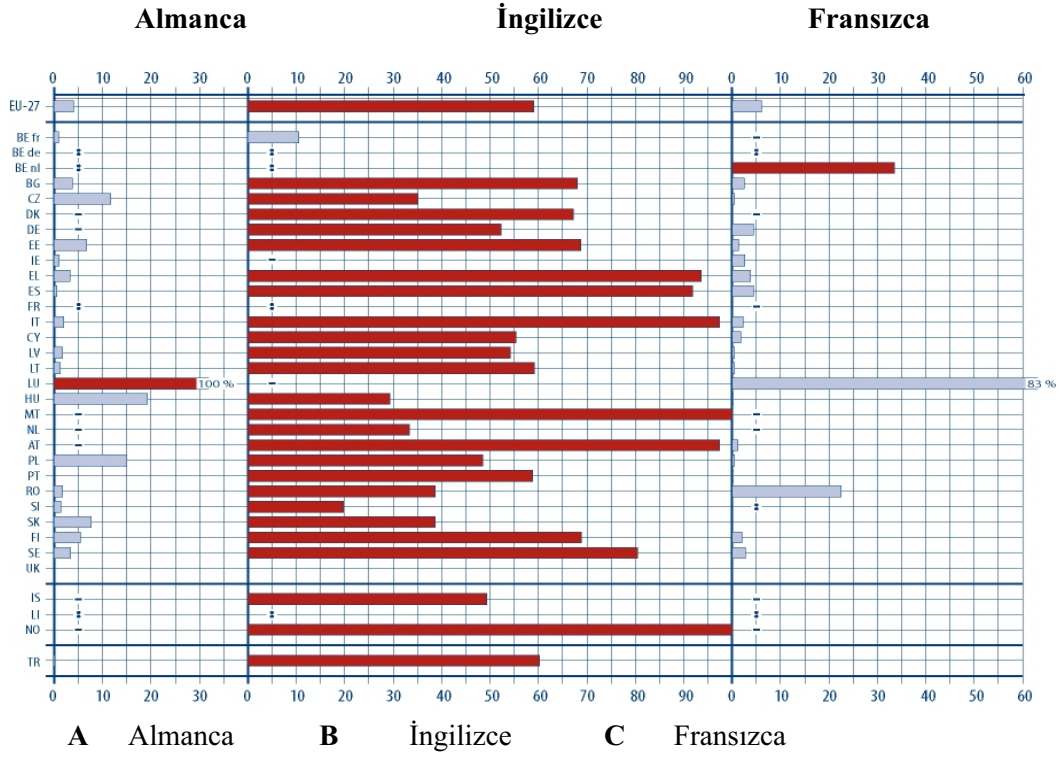
Sadece merkezi eğitim yetkilileri tarafından tasarlanan müfredatta yabancı dil olarak görülen diller dahil edilmiştir.

Bölgesel diller sadece müfredatın bu dilleri yabancı dillere alternatif olarak kabul ettiği durumlarda dahil edilir. Müfredat dışında seçmeli ders olarak öğretilen diller dahil edilmemiştir. 0, 1, 2 (veya daha fazla) yabancı dil öğrenen öğrencilerin yüzdesi, hatta bu türde öğrenme bu düzeyin ilk yıllarında başlamasa bile, bütün öğrencilerin **ilköğretim yıllarının tümünde** hesaplanır. 0, 1, 2 (veya daha fazla) yabancı dil öğrenen öğrencilerin sayısı, söz konusu ISCED düzeyinde kayıtlı olan öğrencilerin buna karşılık gelen sayısına bölünür.

İNGİLİZCE İLKÖĞRETİMDE EN YAYGIN OLARAK ÖĞRETİLEN DİLDİR

Belçika ve Lüksemburg dışındaki bütün Avrupa ülkelerinde, İngilizce ilköğretimde en yaygın olarak öğretilen yabancı dildir ve son yıllarda bu durum giderek artmaktadır (Şekil C5). 17 ülkede, İngilizce bu düzeydeki bütün öğrencilerin %50 veya daha fazlasına öğretilmektedir. Almanca Lüksemburg'da en yaygın olarak öğrenilen dildir. Orta ve Doğu Avrupa'daki üç diğer ülkede, yani Çek Cumhuriyeti, Macaristan ve Polonya'da, ilköğretimde Almanca öğrenen öğrencilerin oranı %10'dan daha fazladır. Fransızca, Belçika (Flamanca ve Almanca Konuşan Toplulukları) ve İrlanda'da en yaygın olarak öğretilen yabancı dildir. Belçika'da (Almanca Konuşan Topluluk) ilköğretimdeki bütün öğrencilere ilk yabancı dil olarak Fransızca öğretilmelidir (eğer öğrenciler Fransızca konuşan azınlıktan ise Almanca) (Şekil B9). Lüksemburg'da ilköğretim düzeyinde Fransızca öğrenen öğrencilerin yüzdesi %60'dan daha fazladır. Romanya'da ilköğretimdeki öğrencilerin %20'sinden fazlasına, ikinci yabancı dil olan, Fransızca öğretilir.

Şekil C4: İlköğretimde İngilizce, Almanca ve / veya Fransızca öğrenen bütün öğrencilerin (ISCED 1) yüzdesi. Bu dillerden birinin en yaygın olarak öğrenildiği ülkeler, 2005/06

Kaynak: Eurostat, UOE.

Ek not

AB-27: AB-27'nin tümü, uygun veri doğrultusunda hesaplanmaktadır.

Belçika: Özel okullara kayıt yaptıran özel eğitime muhtaç öğrenciler dahil edilmemiştir. **Belçika (BE de):** Dil hakkında veri bulunamamıştır.

Belçika (BE nl): Yalnızca Fransızca öğrenmenin zorunlu olduğu öğrenciler veri toplamaya dahil edilmiştir.

Bulgaristan, Litvanya ve Romanya: Bilişsel gelişimde yetersizliği olan öğrenciler, toplam öğrenci sayısına dahil edilmemiştir (2006'dan bu yana Romanya'da, 2005'ten bu yana Bulgaristan'da ve 2003'ten bu yana Litvanya'da).

Estonya ve Avusturya: Tahmini hesaplar.

İrlanda: Veriler yalnızca kamu tarafından finansman sağlanan okullara kayıtlı öğrencilere aittir.

İtalya: Yeni yasa altında, İngilizce öğrenme zorunludur.

Macaristan: Bilişsel gelişimde yetersizliği olan öğrenciler, toplam öğrenci sayısına dahil edilmemiştir.

Polonya ve Slovakya: Veri yalnızca tam zamanlı öğrencilere aittir.

Slovenya: Veri okul yılının sonuna aittir. Dilsel azınlıklı bölgelerde ikinci bir dil öğrenen öğrenciler göz önünde bulundurulmamıştır (ISCED 1 ve 2).

İsveç: Yetişkin eğitimi verilerde yer almamaktadır

Birleşik Krallık: Bir araştırmadan elde edilen veriler, öğrencilerin %60.5'inin Fransızca ve %7.6'sının Almanca öğrendiklerini göstermektedir. Galce'nin dahil edilmemesine rağmen, Galler'deki bütün öğrenciler Galce öğrenir.

Açıklayıcı not

Sadece merkezi eğitim yetkilileri tarafından tasarlanan müfredatta yabancı dil olarak görülen diller

dahil edilmiştir. Bölgesel diller sadece müfredatın bu dilleri yabancı dillere alternatif olarak kabul ettiği durumlarda dahil edilir.

Müfredat dışında seçmeli ders olarak öğretilen diller dahil edilmemiştir. Yabancı dil öğrenen öğrencilerin yüzdesi, hatta bu türde öğrenme ilköğretimin ilk yıllarında başlamasa bile, ilköğretim yıllarının tümündeki öğrenciler için hesaplanmaktadır.

Öğrencilere bir dilin ilk olarak hangi yaşta öğretileceği (Şekil B1) olduğu kadar özellikle İngilizce'nin (Şekil B9) öğretilip öğretilmeyeceği belirli bazı yüzdelere ile ilişkilendirilebilir. Dil öğrenimi ilköğretimde ne kadar erken başlarsa veya ne kadar uzun sürerse, yüzdelere de o kadar yüksek olur. Bu yüzden, İngilizce Malta ve Norveç'te ilköğretimin başından itibaren zorunlu bir derstir. Fransızca, Lüksemburg'da ilköğretimin ikinci yılından itibaren zorunludur. Bunun aksine, dil öğreniminin ilköğretimin sadece son iki yılında zorunlu olduğu Belçika'da (Flamanca Konuşan Topluluk) öğrencilerin %33.5'i bu düzeyde Fransızca öğrenmektedir. Aynı şekilde, okulların İngilizce'yi daha erken aşamada öğretmeye karar verebilmelerine rağmen 10 yaşında (son iki yılda) İngilizce öğrenmeye başlamanın bütün öğrencileri için zorunlu olduğu Hollanda'da 2006'da toplam ilköğretim okul nüfusunun yaklaşık %35'i İngilizce öğreniyordu ve ilköğretimin sonunda bütün öğrencilerin %100'ü İngilizce öğrenmişti.

İLKÖĞRETİMDE İNGİLİZCE ÖĞRENEN ÖĞRENCİLERİN YÜZDESİNDEKİ ARTIŞ

2002 ve 2006 yılları arasında, ilköğretimde İngilizce öğrenen bütün öğrencilerin yüzdesi, söz konusu ülkelere göre önemli ölçüde artmıştır. Letonya ve Polonya'da İngilizce öğrenen öğrencilerin yüzdesi çok az düşmüştür. Letonya'da, bu kısmen yabancı dil öğretilmesinin başladığı belirgin aşamaya (erken veya geç) olduğu kadar demografik etkenlerle de (ilköğretimdeki öğrencilerin sayısı yabancı dil öğrenmenin henüz başlamadığı yaşlarda artmıştır) ilişkilendirilebilir.

2002'de, İspanya'da ve Avusturya'da, bu oranın hali hazırda %85'ten daha yüksek olmasına rağmen, İspanya'da 6 puanlık bir artış gözlenmiştir. 20 puanlık artışın üzerinde, İngilizce imkanındaki artış özellikle Bulgaristan, Almanya, Yunanistan, İtalya ve Portekiz'de görülmüştür. Bundan dolayı, ilköğretimde İngilizce öğrenen öğrencilerin yüzdesi Bulgaristan ve Yunanistan'da ikiye ve Almanya'da üçe katlanmıştır. Bu oran aynı zamanda - ama daha az bir ölçüde - Danimarka, Litvanya, Portekiz, Romanya ve Slovakya'da da artmıştır.

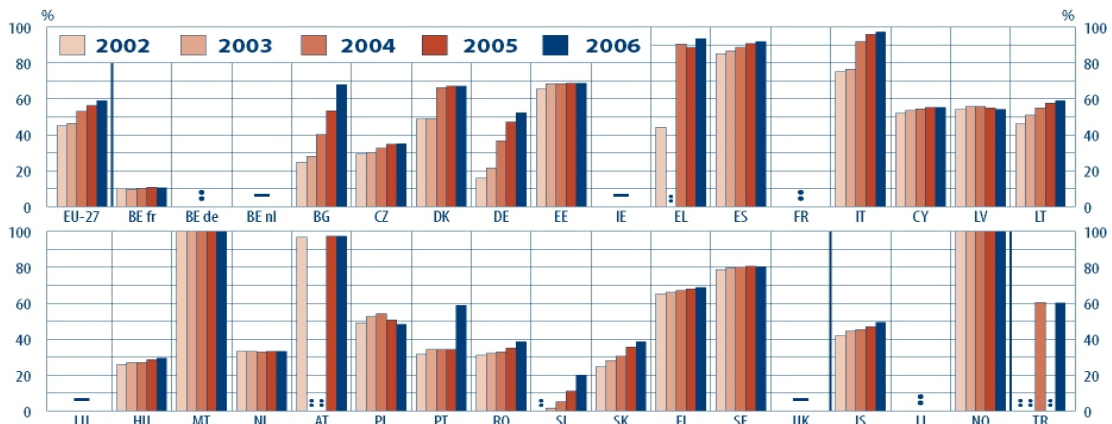
Şekil C5: İngilizce öğrenen bütün öğrencilerin yüzdesindeki eğilimler, ilköğretim (ISCED 1), 2001/02, 2002/03, 2003/04, 2004/05 ve 2005/06

Kaynak: Eurostat, UOE.

Ek not

AB-27: AB-27'nin tümü, uygun veri doğrultusunda hesaplanmaktadır.

Belçika: Özel okullara kayıt yaptıran özel eğitime muhtaç öğrenciler dahil edilmemiştir. **Belçika (BE**

de): Dil hakkında veri bulunamamıştır.

Belçika (BE nl): Yalnızca Fransızca öğrenmenin zorunlu olduğu öğrenciler veri toplamaya dahil edilmiştir.

Bulgaristan, Litvanya ve Romanya: Bilişsel gelişimde yetersizliği olan öğrenciler, toplam öğrenci sayısına dahil edilmemiştir (2006'dan bu yana Romanya'da, 2005'ten bu yana Bulgaristan'da ve 2003'ten bu yana Litvanya'da).

Estonya ve Avusturya: 2006 verileri için tahmini hesaplar.

İtalya: Yeni yasa altında, İngilizce öğrenme zorunludur.

Macaristan: Bilişsel gelişimde yetersizliği olan öğrenciler, toplam öğrenci sayısına dahil edilmemiştir.

Polonya ve Slovakya: Veri yalnızca tam zamanlı öğrencilere aittir.

Slovenya: Veri okul yılının sonuna aittir. Dilsel azınlıklı bölgelerde ikinci bir dil öğrenen öğrenciler göz önünde bulundurulmamıştır (ISCED 1 ve 2). Daha erken aşamada dil öğrenimi sağlayan yeni dokuz-yıllık zorunlu müfredat 2006/07 okul yılında hala tam olarak yürürlüğe girmemişti. Önceki müfredatta (temel eğitimin sekiz yılını kapsayan), öğrenciler yabancı dilleri yalnızca orta öğretim I. kademedede öğrenmeye başlamışlardı.

İsveç: Yetişkin eğitimi verilerde yer almamaktadır.

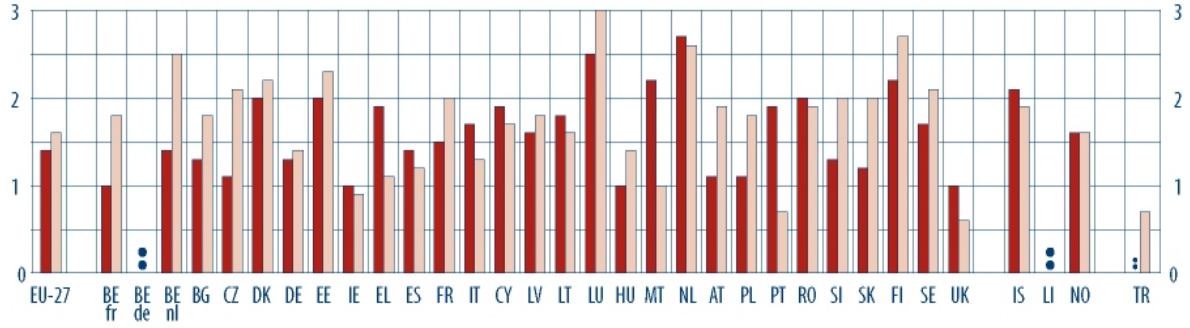
Açıklayıcı not

Yabancı dil öğrenen öğrencilerin yüzdesi, hatta bu türde öğrenme bu düzeyin ilk yıllarında başlamasa bile, bütün öğrencilerin ilköğretim yıllarının tümünde hesaplanmaktadır. Müfredat dışında seçmeli ders olarak öğretilen diller dahil edilmemiştir. Bilişsel gelişimde yetersizlik çeken öğrenciler dışında, özel eğitimdeki öğrenciler dahil edilmiştir.

ORTA ÖĞRETİMDEKİ HEMEN HEMEN BÜTÜN ÖĞRENCİLER EN AZ BİR YABANCI DİL ÖĞRENİRLER

Orta öğretim I. kademedede (ISCED 2 düzeyi), öğrenci başına görülen yabancı dil ortalaması pek çok ülkede 1'den 1.9'a kadar değişir. 2.5 veya daha fazlasıyla, bu ortalama en yüksek olarak Lüksemburg ve Hollanda'dadır. Bütün olarak bakıldığında, öğrenci başına görülen yabancı dil ortalaması, orta öğretim II. kademedede (ISCED 3), orta öğretim I. kademededen daha yüksektir. İkincisinde, sekiz ülke 2 veya daha fazla bir ortalama sahiptir. Orta öğretim II. kademedede ise, 11 ülke bu ortalama ulaşır ve kesinlikle aynı değildir. 3'ten daha büyük ortalama sahip tek ülke Lüksemburg'tur. Hollanda'da, orta öğretim II. kademedede (ISCED 3) öğrenci başına görülen yabancı dil ortalaması hemen hemen orta öğretim I. kademe (ISCED 2) düzeyiyle aynıdır ve öğrenci başına 2.6 dildir. Belçika ve Çek Cumhuriyeti'nde, ISCED 3 düzeyindeki ortalama ISCED 2 düzeyindeki ortalamanın iki katıdır. Çek Cumhuriyeti'nde, öğrenciler 15 ve 16 yaşlarına geldiklerinde (Şekil B1), orta öğretim II. kademenin başında ek bir yabancı dil öğrenmek durumundadır. Belçika'nın Almanca ve Flamanca Konuşan Toplulukları'nda, 16 yaşına geldiklerinde, orta öğretim II. kademedede belirli ders dallarında öğrencilere üçüncü bir yabancı dil tanıtılır. İzlanda'da, orta öğretim II. kademedede üçüncü bir yabancı dil zorunludur ve genellikle bu düzeydeki ilk yılda tanıtılır. Benzer şekilde, Malta'daki bu düzeydeki ortalamadaki düşüş kısmen yabancı dil öğretiminin artık zorunlu olmadığı gerçeğiyle ilişkilendirilir. Yunanistan ve Portekiz'deki önemli azalma muhtemelen, sadece bazı ders dallarındaki çok sayıda dilin zorunlu imkanıyla karşılanmayan, ISCED 2'den ISCED 3'e geçişteki kaynaştırma müfredatındaki zorunlu dillerin sayısındaki düşüşle ilişkilendirilir.

Şekil C6: Öğrenci başına öğrenilen yabancı dillerin ortalama sayısı, orta öğretim (ISCED 2 ve 3), 2005/06

Kaynak: Eurostat, UOE.

Ek not

AB-27: AB-27'nin tümü, uygun veri doğrultusunda hesaplanmaktadır.

Belçika: Özel okullara kayıt yaptıran özel eğitime muhtaç öğrenciler dahil edilmemiştir. **Belçika (BE de):** Dil hakkında veri bulunamamıştır.

Bulgaristan ve Romanya: Bilişsel gelişimde yetersizliği olan öğrenciler, toplam öğrenci sayısına dahil edilmemiştir.

Estonya ve Avusturya: Tahmini hesaplar.

Estonya ve Finlandiya: Okullarda öğretilen ulusal dil, eğitim dili olmadığı durumlarda, yabancı dil olarak sayılmaktadır.

İrlanda: İrlandaca dahil edilmemiştir. Bütün öğrenciler ilköğretimde ve orta öğretimde İrlandaca öğrenirler.

Fransa: Veri yalnızca Fransız Metropolitani bölgesi için geçerlidir. Dil öğrenimi üzerine veri, yalnızca Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yönetilen okullara kayıt yaptıran öğrencileri kapsamaktadır. Tahmini miktar, ISCED 3 düzeyindeki toplam kayıtların %80-90'ıdır.

İtalya: Yeni yasa altında, orta öğretim I. kademede (ISCED 2) iki yabancı dil öğrenme zorunludur.

Lüksemburg: İlköğretimde ve orta öğretimde bütün öğrenciler tarafından öğrenilen Letzeburgesch, dahil edilmemiştir.

Macaristan: Bilişsel gelişimde yetersizliği olan öğrenciler, toplam öğrenci sayısına dahil edilmemiştir.

Polonya: Veri yalnızca tam zamanlı öğrencilere aittir.

Slovenya: Veri okul yılının sonuna aittir. Dilsel azınlıklı bölgelerde ikinci bir dil öğrenen öğrenciler göz önünde bulundurulmamıştır (ISCED 1 ve 2).

İsveç: Orta öğretim II. kademe, yalnızca bu düzeyi tamamlayıp bir yeterlik almaya hak kazanan öğrencileri içermektedir. Yetişkin eğitimi verilerde yer almamaktadır.

Birleşik Krallık: Galce'nin dahil edilmemesine rağmen, Galler'deki bütün öğrenciler Galce öğrenir. ISCED 2: İskoçya'da (bir dil öğrenme imkanı temin edilir, fakat zorunlu değildir) yapılan araştırmaya olan katılımla birlikte, 11-14 yaşları arasında yabancı bir dil öğrenmenin zorunlu olduğu İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda'da %100 katılıma dayanan tahmini hesaplar. ISCED 3: zorunlu eğitimin sonundaki sınava girişlere dayalı tahmini hesaplar.

Açıklayıcı not

Sadece merkezi eğitim yetkilileri tarafından tasarlanan müfredatta yabancı dil olarak görülen diller dahil edilmiştir. Bölgesel diller sadece müfredatın bu dilleri yabancı dillere alternatif olarak kabul ettiği durumlarda dahil edilir.

Müfredat dışında seçmeli ders olarak öğretilen diller dahil edilmemiştir. Payda, modern bir yabancı dil öğrenen her öğrenci, öğrenilen her dil için bir defa sayılır. Diğer bir ifadeyle, bir dilden fazla öğrenen öğrenciler öğrendikleri diller kadar sayılırlar. Antik Yunanca, Latince, Esperanto ve işaret dilleri göz önünde bulundurulmamaktadır. Benzer şekilde, özel sınıflarda anadillerini öğrenen yabancı

milliyetlerdeki öğrencilerle ev sahibi ülkelerin dilini öğrenenlerle ilgili veriler de dahil edilmemektedir.

Dillerin toplamı, söz konusu ISCED düzeyine kayıtlı öğrencilerin toplam sayısına bölünür.

PEK ÇOK ÜLKEDE, ORTA ÖĞRETİMDE EN ÇOK ÖĞRETİLEN İKİNCİ DİL ALMANCA VEYA FRANSIZCADIR

Verilerin ulaşılabilir olduğu hemen hemen bütün ülkelerde, orta öğretimde en çok öğretilen dil İngilizce'dir ve birkaç yıldır da gittikçe artmaktadır (Şekil C10). Sadece iki istisna bulunmaktadır; Hollandaca'nın (Fransızca Konuşan Topluluk) ve Fransızca'nın (Flamanca ve Almanca Konuşan Topluluklar) en yaygın olarak öğretildiği Belçika ve öğrencilere Almanca ve Fransızca'nın en çok ve eşit oranda öğretildiği Lüksemburg.

Almanca söz konusu ülkelerin üçte birinden daha fazlasında en yaygın olarak öğretilen ikinci dildir. Bu durum, özellikle, İskandinav ülkeleri ve Orta ve Doğu Avrupa ülkeleri için geçerlidir. Güney Avrupa ülkelerinde, özellikle Latin ülkelerinde (İspanya, İtalya ve Portekiz), aynı zamanda Yunanistan ve Romanya ve Almanca konuşan ülkelerde, Fransızca ikinci en yaygın olarak öğretilen dildir. Rusça, üç Baltık ülkesinde ve Bulgaristan'da bu konuma sahiptir. Bulgaristan'da, İngilizce, Almanca ve Fransızca zorunlu dersler olarak en çok öğretilen diller olduğundan, öğrenciler seçmeli ders olarak seçtiklerinde Rusça çoğu zaman ikinci yabancı dil olarak öğretilir. Sadece beş ülkede, başka bir dil en yaygın olarak öğretilen ikinci yabancı dil konumundadır; Fransa ve İsveç'te İspanyolca, Malta'da İtalyanca, Finlandiya'da İsveççe (İsveççe konuşan öğrenciler için Fince) ve İzlanda'da Danimarkaca. Son iki ülkede, adı geçen diller zorunlu dillerdir (Şekil B9). İspanyolca ve İtalyanca önemli sayıda ülkede üçüncü ve dördüncü konumdadır. Rusça da aynı zamanda bu üç ülkede bu konumdadır (Almanya, Polonya ve Romanya).

Şekil C7: En yaygın olarak öğretilen yabancı diller ve bunları öğrenen öğrencilerin yüzdesi, orta öğretim (ISCED 2 ve 3), 2005/06

İngilizce Fransızca Almanca İspanyolca İtalyanca Rusça

Bilginin uygun olduğu 31 ülkedeki / bölgedeki altı dilin her biri için 1-4 sıralama ölçütü (söz konusu dili öğrenen öğrencilerin yüzdesine göre karar verilen)

Durum / Sıralama	İngilizce	Fransızca	Almanca	İspanyolca	İtalyanca	Rusça
1.						
2.						
3.						
4.						

Kaynak: Eurostat, UOE.

Ek not

AB-27: AB-27'nin tümü, uygun veri doğrultusunda hesaplanmaktadır.

Belçika: Özel okullara kayıt yaptıran özel eğitime muhtaç öğrenciler dahil edilmemiştir.

Belçika (BE de): Dil hakkında veri bulunamamıştır.

Bulgaristan ve Romanya: Bilişsel gelişimde yetersizliği olan öğrenciler, toplam öğrenci sayısına dahil edilmemiştir.

Estonya ve Avusturya: Tahmini hesaplar.

Yunanistan: 2005/06 okul yılından bu yana, İtalyanca orta öğretim I. kademe okullarının

bazılarında tanıtıldı (pilot proje olarak). Aynısı 2006/07'de İspanyolca için uygulandı. Daha yenilerde, Milli Eğitim Bakanlığı 2008/09 okul yılı için, pilot proje olarak, orta öğretim I. kademenin beş okulunda Rus dilinin öğretimini tanıttı.

Fransa: Veri yalnızca Fransız Metropolitani bölgesi için geçerlidir. Dil öğrenimi üzerine veri, yalnızca Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yönetilen okullara kayıt yaptıran öğrencileri kapsamaktadır. Tahmini miktar, ISCED 3 düzeyindeki toplam kayıtların %80-90'ıdır.

İtalya: Yeni yasa altında, orta öğretim I. kademe (ISCED 2) iki yabancı dil öğrenme zorunludur.

Macaristan: Bilişsel gelişimde yetersizliği olan öğrenciler, toplam öğrenci sayısına dahil edilmemiştir.

Hollanda: Orta öğretim I. kademe verileri dille ayrıştırılmaz. Orta öğretim II. kademe, İngilizce, Almanca ve Fransızca öğrenen öğrencilerin yüzdeleri sırasıyla %100, %86.2 ve %70.1'dir.

Polonya: Veri yalnızca tam zamanlı öğrencilere aittir.

Slovenya: Veri okul yılının sonuna aittir. Dilsel azınlıklı bölgelerde ikinci bir dil öğrenen öğrenciler göz önünde bulundurulmamıştır (ISCED 1 ve 2).

Finlandiya: Orta öğretim II. kademe yetişkin eğitimi içermektedir.

İsveç: Orta öğretim II. kademe, yalnızca bu düzeyi tamamlayıp bir yeterlik almaya hak kazanan öğrencileri içermektedir. Yetişkin eğitimi verilerde yer almamaktadır.

Birleşik Krallık: Galce'nin dahil edilmemesine rağmen, Galler'deki bütün öğrenciler Galce öğrenir. ISCED 2: İskoçya'da (bir dil öğrenme imkanı temin edilir, fakat zorunlu değildir) yapılan araştırmaya olan katılımı birlikte, 11-14 yaşları arasında yabancı bir dil öğrenmenin zorunlu olduğu İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda'da %100 katılıma dayanan tahmini hesaplar. ISCED 3: zorunlu eğitimin sonundaki sınava girişlere dayalı tahmini hesaplar.

Açıklayıcı not

Sadece merkezi eğitim yetkilileri tarafından tasarlanan müfredatta yabancı dil olarak görülen diller dahil edilmiştir. Bölgesel diller sadece müfredatın bu dilleri yabancı dillere alternatif olarak kabul ettiği durumlarda dahil edilir.

Müfredat dışında seçmeli ders olarak öğretilen diller dahil edilmemiştir. Orta öğretim düzeyinde İngilizce, Fransızca, Almanca, İspanyolca, Rusça, Hollandaca, İtalyanca, İsveççe ve Danimarkaca öğrenen öğrencilerin sayısı söz konusu ISCED düzeyine kayıtlı öğrencilerin buna karşılık gelen sayısına bölünür. Şekil, yukarıda bahsedilmiş olan dokuz dilden en yaygın olarak öğretilen dördünü ele almaktadır. Bu dilleri öğrenen öğrencilerin yüzdesine bağlı olarak azalan sırada sınıflandırılmışlardır. "Belirtilmemiş" kategorisi, yukarıda belirtilen dillerin dışındaki dillere aittir.

Dil kodları için, bakınız "Kodlar, kısaltmalar ve kısa adlar".

ZORUNLU DİL OLSUN OLMASIN ÖĞRENCİLER ÇOK YÜKSEK BİR YÜZDEYLE İNGİLİZCE ÖĞRENMEKTEDİR

Ülkelerin büyük çoğunluğunda, orta öğretim I. veya II. kademedede (ISCED 2 veya 3 düzeyleri) veya her ikisindeki öğrencilerin en az %90'ı **İngilizce** öğrenmektedir. Bu iki düzey arasındaki yüzdelerdeki fark özellikle Belçika, Çek Cumhuriyeti, Lüksemburg ve Slovakya'da yüksektir ve birleştiğinde kısmen şu iki faktörle ilişkilendirilir; ilköğretim düzeyinde İngilizce dışında bir dil (Şekil C4) öğrenen öğrencilerin nispeten yüksek oranının varlığı ve orta öğretim II. kademedede zorunlu bir ders veya çekirdek müfredat seçeneği olarak ikinci bir yabancı dilin varlığı. İlköğretim düzeyinde farklı bir dil öğrenen öğrenciler orta öğretim II. kademedede İngilizceyi tercih edebilir ki bu da bu düzeydeki yüzdedeki artışı açıklayabilir. Malta'da, orta öğretim I. kademedeki (ISCED 2) bütün öğrenciler İngilizce öğrenir fakat sadece üçte ikisi orta öğretim II. kademedede (ISCED 3) İngilizce öğrenir.

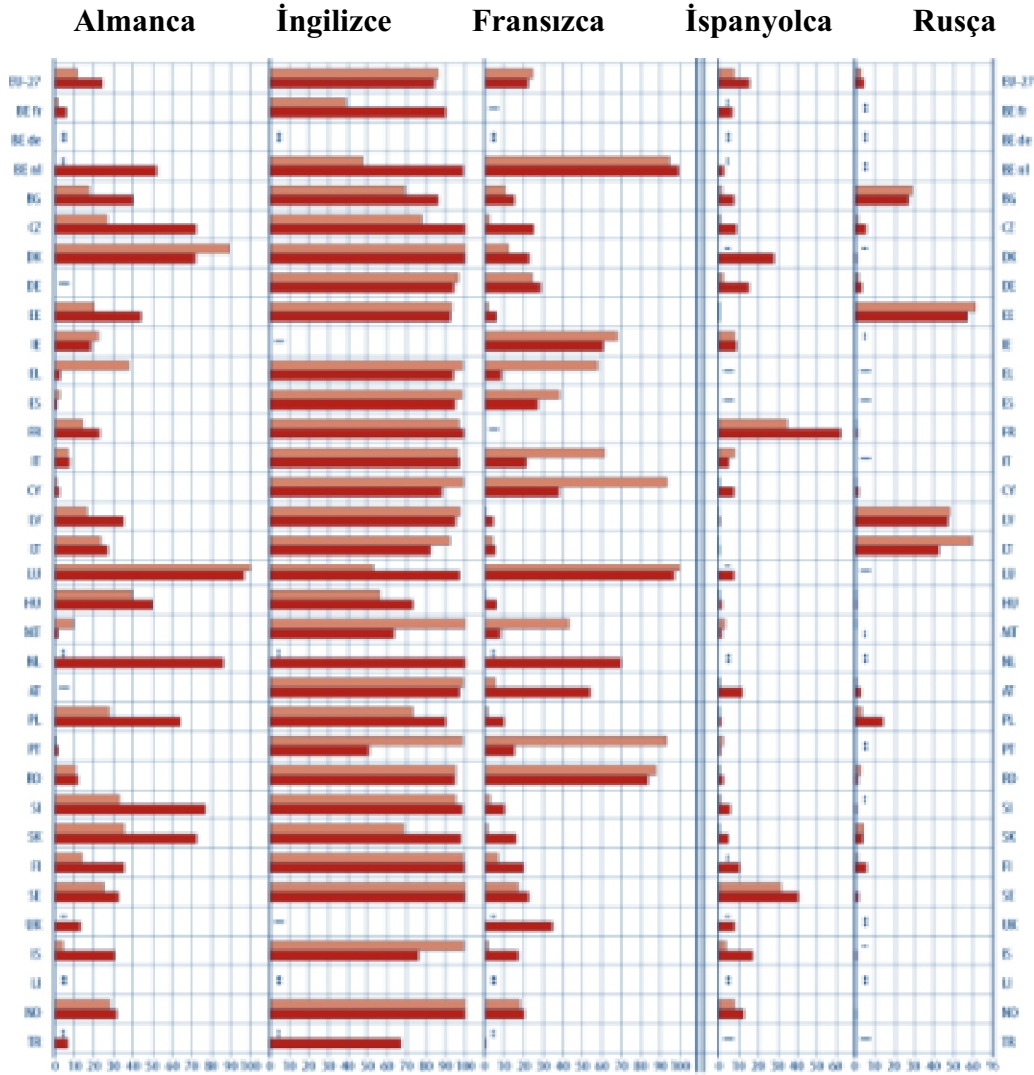
Litvanya ve Romanya dışında, Orta ve Doğu Avrupa'daki ülkelerin tamamında, öğrencilerin yaklaşık %40'ı veya daha fazlası orta öğretimde **Almanca** öğrenir. Bu aynı zamanda, Almanca'nın zorunlu bir dil olduğu (Şekil B9), ki bu her iki eğitim düzeyinde de nispeten yüksek bir yüzdeye karşılık gelmektedir, Belçika'da (Flamanca Konuşan Topluluk), İskandinav ülkelerinin çoğunda ve Lüksemburg'da daha küçük ölçüde geçerlidir. Bu yüzden, yüzdeler özellikle Çek Cumhuriyeti'nde (ISCED 3'te %72,2), Danimarka'da (ISCED 2 ve 3'te sırasıyla %89,4 ve %71,9), Slovenya'da (ISCED 3'te %77) ve Slovakya'da (ISCED 3'te %72,6) olarak görülmektedir. Öğrencilerin %10'undan daha azının Almanca öğrendiği ülkeler, Roman dillerinin konuşulduğu veya Güney Avrupa'daki diğer ülkelerdir.

Orta öğretim I. kademedede (ISCED 2) ve / veya orta öğretim II. kademedede (ISCED 3) öğrencilerin yaklaşık %30 veya daha fazlasının olduğu ülkelerde **Fransızca** öğrenen öğrenciler şu üç kategoriden birine girmektedir: İlk grup İngilizce konuşan veya Almanca konuşan ülkelere (İrlanda, Avusturya ve Birleşik Krallık) oluşmaktadır. İkinci grup bir Roman dilinin resmi devlet dili olduğu ülkelerle birlikte Güney Avrupa'nın diğer ülkelerinden (Yunanistan, İspanya, İtalya, Malta, Portekiz ve Romanya) oluşmaktadır. Son grup ise Fransızca'nın Belçika (Flamanca ve Almanca Konuşan Topluluklar), Kıbrıs ve Lüksemburg gibi zorunlu dil olduğu ülkelere oluşmaktadır. Nitekim yüzdelerin en yüksek (%90'dan daha fazla) olduğu ülkeler bu ülkelerdir. Orta öğretim II. kademedede son iki yıldır. Fransızca öğrenmenin zorunluluğunun durduğu Kıbrıs'ta, yüzde artık %38.3'ten daha yüksek değildir.

Orta öğretimde İngilizce öğrenen öğrencilerin yüzdesi bu yüzden zorunlu olsun olmasın bütün ülkelerde çok yüksektir. Bunun aksine, Almanca'yı veya Fransızca'yı zorunlu yapma, bu dilleri öğrenen öğrencilerin oranına belirgin bir etki yapmaktadır. Nitekim sadece bu dillerin zorunlu olduğu ülkelerde bu oran %90'a eşittir veya daha fazladır. Ancak, Fransızca'nın zorunlu bir dil olmadığı Portekiz ve Romanya'da karşılaştırılabilir bir yüzde kaydı bulunmaktadır.

İspanyolca aslında orta öğretim II. kademedede (ISCED 3) öğretilir. Çoğu zaman, bu dili öğrenen öğrencilerin oranı %20'den (ve hatta çoğu zaman %10'dan bile) daha azdır. Danimarka (%27.9), Fransa (%62.4) ve İsveç (%40.6) bu duruma istisna oluşturan birkaç AB-27 ülkesindendir. Son olarak, Rusça genel olarak Orta ve Doğu Avrupa ülkelerinde (üç Baltık Devleti ve daha az miktarda Bulgaristan ve Polonya'da) öğretilir. Geri kalan ülkelerde, hiç değilse de çok az öğretilir. Tabii ki, öğretilen dillerin aralığı birçok ülkede daha geniştir (Şekil C9) fakat genellikle daha az oranlardaki öğrenciler tarafından öğrenilir.

Şekil C8: İngilizce, Fransızca, Almanca, İspanyolca ve Rusça öğrenen öğrencilerin yüzdesi, orta öğretim (ISCED 2 ve 3), 2005/06

Kaynak: Eurostat, UOE.

Ek not

AB-27: AB-27'nin tümü, uygun veri doğrultusunda hesaplanmaktadır.

Belçika: Özel okullara kayıt yaptıran özel eğitime muhtaç öğrenciler dahil edilmemiştir.

Belçika (BE de): Dil hakkında veri bulunamamıştır.

Bulgaristan ve Romanya: Bilişsel gelişimde yetersizliği olan öğrenciler, toplam öğrenci sayısına dahil edilmemiştir.

Estonya ve Avusturya: Tahmini hesaplar.

İrlanda: Veriler yalnızca kamu tarafından finansman sağlanan okullara kayıtlı öğrencilere aittir.

Fransa: Veri yalnızca Fransız Metropolis bölgesi için geçerlidir. Dil öğrenimi üzerine veri, yalnızca Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yönetilen okullara kayıt yaptıran öğrencileri kapsamaktadır. Tahmini miktar, ISCED 3 düzeyindeki toplam kayıtlı %80-90'dır.

İtalya: Yeni yasa altında, orta öğretim I. kademedeki (ISCED 2) iki yabancı dil öğrenme zorunludur.

Macaristan: Bilişsel gelişimde yetersizliği olan öğrenciler, toplam öğrenci sayısına dahil edilmemiştir.

Polonya: Veri yalnızca tam zamanlı öğrencilere aittir.

Slovenya: Veri okul yılının sonuna aittir. Dilsel azınlıklı bölgelerde ikinci bir dil öğrenen öğrenciler göz önünde bulundurulmamıştır (ISCED 1 ve 2).

Finlandiya: Orta öğretim II. kademe yetişkin eğitimi içermektedir.

İsveç: Orta öğretim II. kademe, yalnızca bu düzeyi tamamlayıp bir yeterlik almaya hak kazanan öğrencileri içermektedir. Yetişkin eğitimi verilerde yer almamaktadır.

Birleşik Krallık: Galce'nin dahil edilmemesine rağmen, Galler'deki bütün öğrenciler Galce öğrenir. ISCED 2: İskoçya'da (bir dil öğrenme imkanı temin edilir, fakat zorunlu değildir) yapılan araştırmaya olan katılımı birlikte, 11-14 yaşları arasında yabancı bir dil öğrenmenin zorunlu olduğu İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda'da %100 katılıma dayanan tahmini hesaplar. ISCED 3: zorunlu eğitimin sonundaki sınava girişlere dayalı tahmini hesaplar.

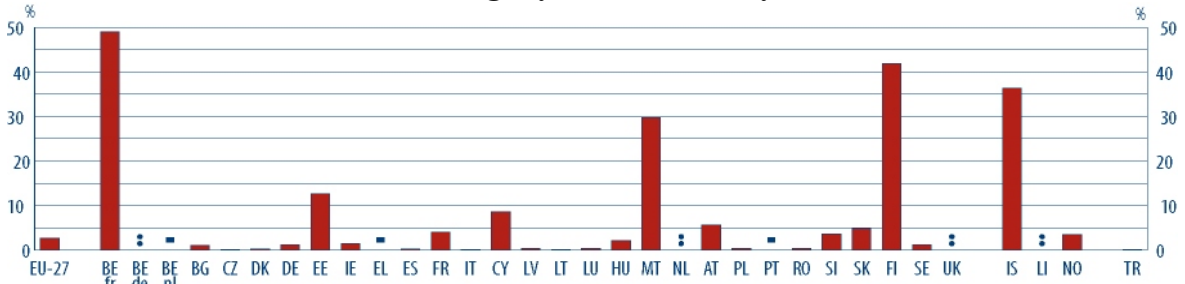
Açıklayıcı not

Orta öğretim düzeyinde İngilizce, Fransızca, Almanca, İspanyolca ve Rusça öğrenen öğrencilerin sayısı söz konusu ISCED düzeyine kayıtlı öğrencilerin buna karşılık gelen sayısına bölünür. Müfredat dışında seçmeli ders olarak öğretilen diller dahil edilmemiştir.

AVRUPA'DA PEK ÇOK ÜLKEDE İNGİLİZCE, FRANSIZCA, ALMANCA, İSPANYOLCA VE RUSÇA DIŞINDA KALAN DİLLER YAYGIN OLARAK ÖĞRENİLMEMEKTEDİR

Çoğu ülkede, İngilizce, Fransızca, Almanca, İspanyolca ve Rusça dışında kalan diller bütün öğrenilen dillerin çok küçük bir oranına karşılık gelmektedir. Diğer bir deyişle, Avrupa ülkelerinin büyük çoğunluğunda, öğrenciler ilk başta ve öncelikle aslında neredeyse yalnızca daha geniş çapta kullanılan önemli dilleri öğrenmektedir. Estonya, Finlandiya ve İzlanda'da, diğer dilleri öğrenen öğrencilerin oranı %10'dan fazladır ve bu oran öğrencilerin belli bir zorunlu dili öğrenme durumlarını yansıtmaktadır (Şekil B9). Bu dil, Estonya'da Rusça konuşan öğrenciler için Estonca, Finlandiya'da İsveççe (İsveççe konuşan öğrenciler için Fince) ve İzlanda'da Danimarkaca'dır. Belçika'da (Fransızca ve Almanca Konuşan Topluluklar), öğrencilerin büyük bir kısmı Belçika'nın üç resmi devlet dilinden biri olan Hollandaca'yı öğrenir (Şekil A1). İtalya'nın kültürel etkisinin çok olduğu Malta'da birçok öğrenci İtalyanca öğrenmektedir.

Şekil C9: Bu düzeyde öğrenilen bütün dillere ilişkin orta öğretimdeki (ISCED 2 ve 3 düzeyleri) öğrenciler tarafından öğrenilen Almanca, İngilizce, İspanyolca, Fransızca ve Rusça dışındaki diğer yabancı dillerin yüzdesi, 2005/06

Kaynak: Eurostat, UOE.

Ek not

AB-27: AB-27'nin tümü, uygun veri doğrultusunda hesaplanmaktadır.

Belçika: Özel okullara kayıt yaptıran özel eğitime muhtaç öğrenciler dahil edilmemiştir.

Belçika (BE de): Dil hakkında veri bulunamamıştır. Belli bir sayıda öğrenci Hollandaca

öğrenir fakat veri uygun değildir.

Bulgaristan Romanya: Bilişsel gelişimde yetersizliği olan öğrenciler, toplam öğrenci sayısına dahil edilmemiştir.

Estonya ve Avusturya: Tahmini hesaplar.

İrlanda: Veriler yalnızca kamu tarafından finansman sağlanan okullara kayıtlı öğrencilere aittir.

Fransa: Veri yalnızca Fransız Metropolitan bölgesi için geçerlidir. Dil öğrenimi üzerine veri, yalnızca Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yönetilen okullara kayıt yaptıran öğrencileri kapsamaktadır. Tahmini miktar, ISCED 3 düzeyindeki toplam kayıtlı %80-90'dır.

İtalya: Yeni yasa altında, orta öğretim I. kademe (ISCED 2) iki yabancı dil öğrenme zorunludur.

Macaristan: Bilişsel gelişimde yetersizliği olan öğrenciler, toplam öğrenci sayısına dahil edilmemiştir.

Polonya: Veri yalnızca tam zamanlı öğrencilere aittir.

Slovenya: Veri okul yılının sonuna aittir. Dilsel azınlıklı bölgelerde ikinci bir dil öğrenen öğrenciler göz önünde bulundurulmamıştır (ISCED 1 ve 2).

Finlandiya: Orta öğretim II. kademe yetişkin eğitimi içermektedir.

İsveç: Orta öğretim II. kademe, yalnızca bu düzeyi tamamlayıp bir yeterlik almaya hak kazanan öğrencileri içermektedir. Yetişkin eğitimi verilerde yer almamaktadır.

Birleşik Krallık: Galce'nin dahil edilmemesine rağmen, Galler'deki bütün öğrenciler Galce öğrenir. ISCED 2: İskoçya'da (bir dil öğrenme imkanı temin edilir, fakat zorunlu değildir) yapılan araştırmaya olan katılımı birlikte, 11-14 yaşları arasında yabancı bir dil öğrenmenin zorunlu olduğu İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda'da %100 katılıma dayanan tahmini hesaplar. ISCED 3: zorunlu eğitimin sonundaki sınava girişlere dayalı tahmini hesaplar.

Açıklayıcı not

Sadece merkezi eğitim yetkilileri tarafından tasarlanan müfredatta yabancı dil olarak görülen diller dahil edilmiştir. Bölgesel diller sadece müfredatın bu dilleri yabancı dillere alternatif olarak kabul ettiği durumlarda dahil edilir.

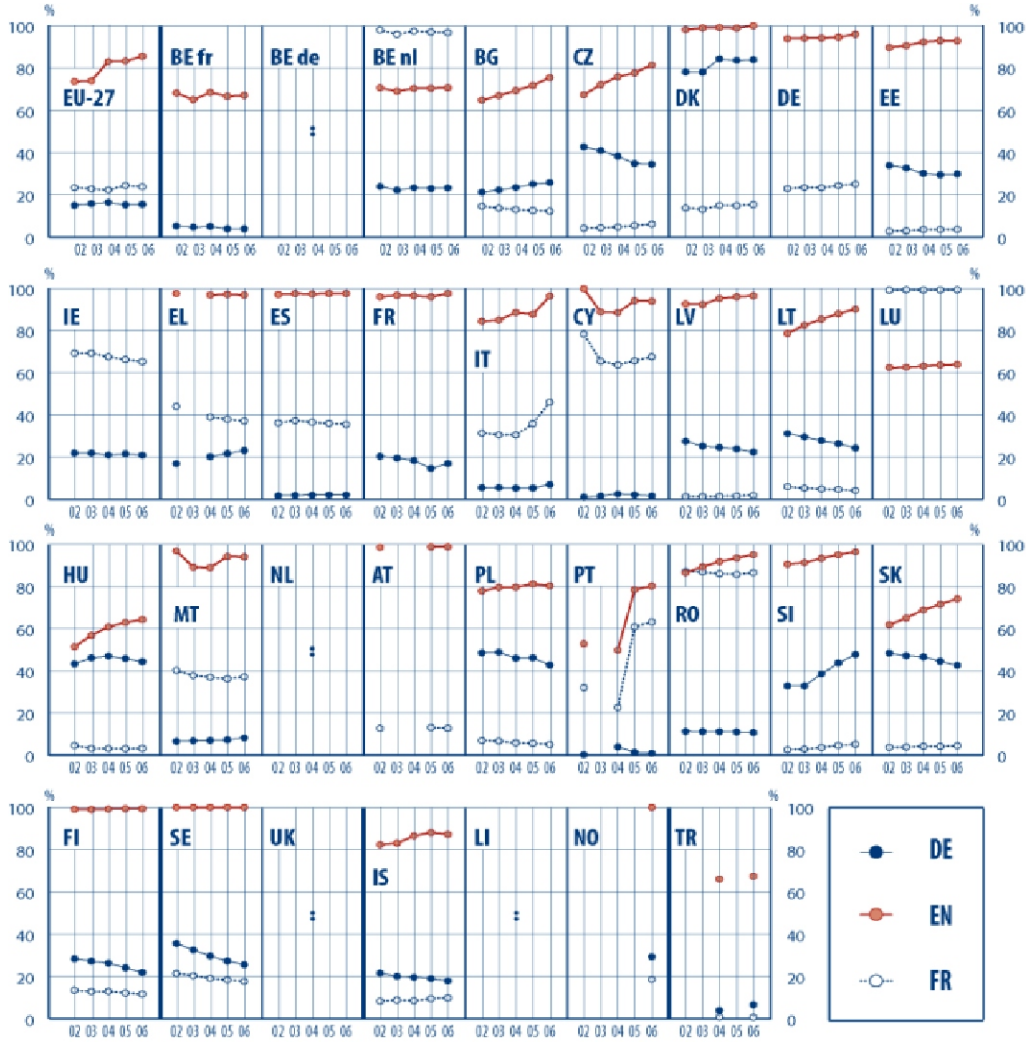
Müfredat dışında seçmeli ders olarak öğretilen diller dahil edilmemiştir. Antik Yunanca, Latince, Esperanto ve işaret dilleri göz önünde bulundurulmamaktadır. Benzer şekilde, özel sınıflarda anadillerini öğrenen yabancı milliyetlerdeki öğrencilerle ev sahibi ülkelerin dilini öğrenenlerle ilgili veriler de dahil edilmemektedir.

Payda, İngilizce, Fransızca, Almanca, İspanyolca ve Rusça öğrenen her öğrenci, öğrenilen her dil için bir defa sayılır. Paydada, yabancı bir dil öğrenen her öğrenci öğrendikleri her dil için bir defa sayılır. Diğer bir ifadeyle, bir dilden fazla öğrenen öğrenciler öğrendikleri diller kadar sayılırlar.

ORTA ÖĞRETİMDE GİTTİKÇE DAHA FAZLA ÖĞRENCİ İNGİLİZCE ÖĞRENMEKTEDİR, ÖZELLİKLE ORTA VE DOĞU AVRUPA'DA

Özellikle Orta ve Doğu Avrupa ülkelerinde, İngilizce öğrenen öğrencilerin yüzdesi 2002'den bu yana önemli ölçüde artmaktadır. Bu eğilim, özellikle Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Macaristan ve Slovakya'da ve aynı zamanda Portekiz'de de dikkat çekmektedir. İncelenmekte olan dönemde Almanca ve Fransızca değişkenleri genellikle belirgin değildi. Bazı ülkelerde, Fransızca öğrenen öğrencilerin yüzdesi biraz azalmıştır. 10 puanlık bir artış sadece İtalya ve Portekiz'de görülebilmektedir. İtalya'da, bu durum, iki yabancı dil öğrenmenin zorunlu hale getirildiği 2005'teki yeni yasanın sonucudur. Pek çok ülkede, Almanca öğrenen öğrencilerin yüzdesi de azalmıştır. İsveç'te 10 puanlık bir azalma görülmüştür. Sadece Slovenya'da 2002 ve 2006 yılları arasında belirgin bir artış kaydedilmiştir.

Şekil C10: Orta öğretimde (ISCED 2 ve 3) İngilizce, Almanca ve Fransızca öğrenen öğrencilerin yüzdesindeki eğilimler, 2001/02, 2002/03, 2003/04, 2004/05 ve 2005/06

Kaynak: Eurostat, UOE.

Ek not

AB-27: AB-27'nin tümü, uygun veri doğrultusunda hesaplanmaktadır.

Belçika: Özel okullara kayıt yaptıran özel eğitime muhtaç öğrenciler dahil edilmemiştir.

Belçika (BE de): Dil hakkında veri bulunamamıştır.

Bulgaristan, Litvanya ve Romanya: Bilişsel gelişimde yetersizliği olan öğrenciler, toplam öğrenci sayısına dahil edilmemiştir (2006'dan bu yana Romanya'da, 2005'ten bu yana Bulgaristan'da ve 2003'ten bu yana Litvanya'da).

Estonya ve Avusturya: Tahmini hesaplar.

İrlanda: Veriler yalnızca kamu tarafından finansman sağlanan okullara kayıtlı öğrencilere aittir.

Fransa: Veri yalnızca Fransız Metropoliten bölgesi için geçerlidir. Dil öğrenimi üzerine veri, yalnızca Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yönetilen okullara kayıt yaptıran öğrencileri kapsamaktadır. Tahmini miktar, ISCED 3 düzeyindeki toplam kayıtlı %80-90'dır.

İtalya: Yeni yasa altında, orta öğretim I. kademedeki (ISCED 2) iki yabancı dil öğrenme zorunludur.

Polonya ve Slovakya: Veri yalnızca tam zamanlı öğrencilere aittir.

Slovenya: Veri okul yılının sonuna aittir. Dilsel azınlıklı bölgelerde ikinci bir dil öğrenen öğrenciler göz önünde bulundurulmamıştır (ISCED 1 ve 2).

Finlandiya: Orta öğretim II. kademe yetişkin eğitimi içermektedir.

İsveç: Orta öğretim II. kademe, yalnızca bu düzeyi tamamlayıp bir yeterlik almaya hak kazanan öğrencileri içermektedir. Yetişkin eğitimi verilerde yer almamaktadır.

Açıklayıcı not

Orta öğretim düzeyinde İngilizce, Fransızca ve Almanca öğrenen öğrencilerin sayısı söz konusu ISCED düzeyine kayıtlı öğrencilerin buna karşılık gelen sayısına bölünür. Müfredat dışında seçmeli ders olarak öğretilen diller dahil edilmemiştir.

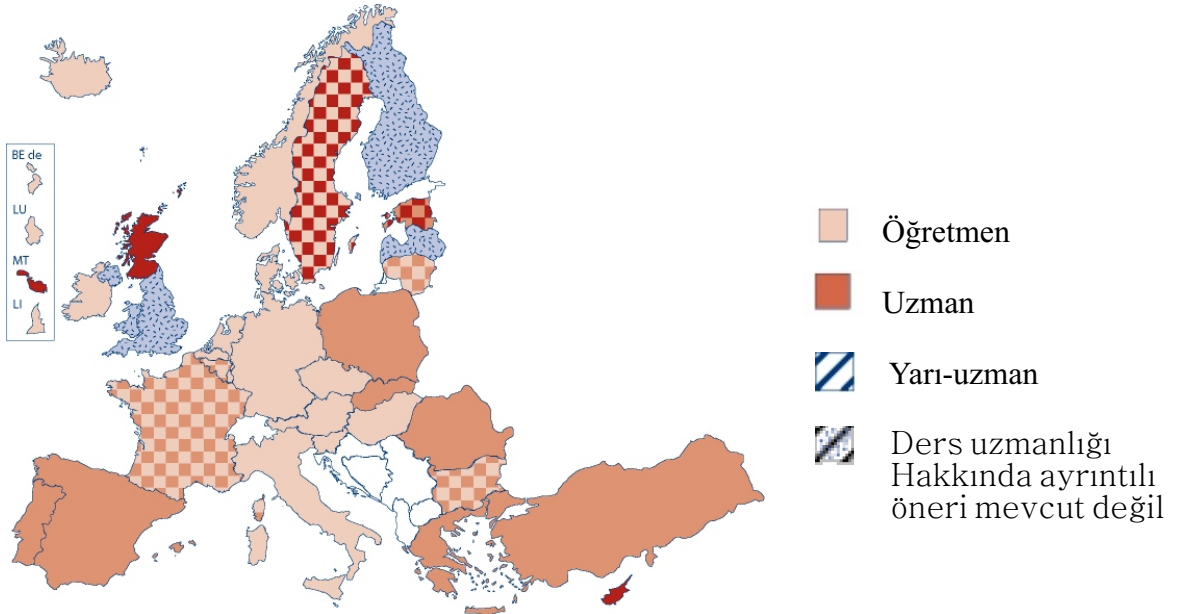
D

ÖĞRETMENLER

İLKÖĞRETİMDE, YABANCI DİLLER GENELLİKLE ÖĞRETMENLER TARAFINDAN ÖĞRETİLMEKTEDİR

Neredeyse tüm Avrupa ülkelerinde, ilköğretimde yabancı dil öğretmek için gereken niteliklerle ilgili resmi düzenlemeler bulunmaktadır. Ülkelerin çoğunda, bu düzeyde diller müfredattaki bütün (veya hemen hemen bütün) dersler, öğretme niteliği olan öğretmenler tarafından öğretilir. Bu, söz konusu dilin zorunlu ders ya da çekirdek müfredat seçeneği olduğu durumlarda geçerlidir. Yabancı dil öğretmenleri, Estonya ve İsveç'te olduğu gibi, Kıbrıs, Malta ve Birleşik Krallık'ta (İskoçya) da yarı-uzmandır. Estonya ve İsveç'te, başka şekilde de nitelikli olabilirler. 11 ülkede, yabancı diller ilköğretimde uzman öğretmenler tarafından öğretilmektedir. Bunların üçünde, yani Belçika (Fransızca Konuşan Topluluk), Fransa ve Litvanya'da, öğretmenler aynı zamanda dil öğretmenleri de olabilir.

**Şekil D1: İlköğretimdeki yabancı dil öğretmenlerinin
nitelikleriyle ilgili öneriler, 2006/07**

Kaynak: Eurydice.

Ek not

Belçika (BE de): Öğretmenlik mesleğini geliştirmeye yönelik ölçütlerle ilgili kararname, Eylül 2008'den bu yana geçerli olarak, ilköğretim okullarında birinci yabancı dil için özel öğretmen görevini ortaya çıkarır. Bu göreve atanan öğretmenler söz konusu dile yönelik tam bilgisini (Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı'na göre) göstermeli ve yabancı dil öğretimi yönteminde uzmanlık eğitimini kanıtlamalıdır.

Almanya: Yarı-uzmanlar yavaş yavaş öğretmenlerin yerine geçmektedir.

Slovenya: Uzman dil öğretmenleri, tek yapıya sahip okulların dördüncü yılından dokuzuncu yılına kadar görevlendirilirler.

İsveç: Diller, *grundskola*'nın altıncı yılında yarı-uzmanlar tarafından öğretilir.

Birleşik Krallık (ENG/WLS/NIR): İngiltere'de, az sayıda ilköğretim programları, ilköğretim müfredatının bütün derslerini öğretme eğitiminin yanı sıra yabancı dilde uzmanlık da sağlar. Ancak, düzenlemeler sadece öğretmenlerin tek kategori Nitelikli Öğretmen Statüsü'ne (Kuzey İrlanda'da öğretme yetkisi) sahip olmaları gerektiğini belirtir.

Açıklayıcı not

(Uzman-olmayan) öğretmen; yarı-uzman öğretmen (yabancı dil); uzman öğretmen (yabancı dil): Bakınız sözlükçe.

Letonya, Finlandiya ve Birleşik Krallık'ta ilköğretimde dil öğretmenleri için gereken niteliklerle ilgili ayrıntılı düzenlemeler olmamasına rağmen, bu ülkelerde bütün öğretmenler için geçerli olan standartlar bulunmaktadır. Letonya'da örneğin, bu düzeydeki öğretmenler alan uzmanı değildir. Uygulamada ise, yine de, dil dersleri genellikle uzman öğretmenlerin sorumluluğundadır. Finlandiya'da, yabancı dil öğretmenleri yarı uzman, uzman ya da alan dışından olabilir.

Birleşik Krallık'ta (İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda), ilköğretim düzeyinde çalışan öğretmenler müfredatta yer alan bütün dersleri öğretmek için eğitilmiştir. Yabancı dildeki bu imkan, bu düzeyde (Şekil B1) zorunlu olmazken bazı okullar yine de bunu sunar. Böyle yerlerde, dersler aldıkları sınıfın tüm sorumluluğunu üstlenen alan dışı öğretmenler tarafından veya bu amaca yönelik işe alınmış uzman öğretmenler tarafından verilir.

Çek Cumhuriyeti'nde, eğitim kadrosu hakkındaki 2005 yılındaki yeni yasadan bu yana, alan uzmanı olmayan öğretmenler, artık ilköğretimde dil öğretiminden sorumludur. Öğretmen eğitim programları, öğretmen adayları gereken becerilere sahip olsun diye yabancı dil öğrenimini içermiştir. Birkaç yıldır çalıştıkları yerde bu becerilere sahip olmayan öğretmenlerin yerine yabancı dilde dersleri uzman öğretmenler verir. Polonya hükümeti, şu anda ilköğretimde dil öğretmek için alan uzmanı olmayanları işe alıp almamayı düşünmektedir. Çek Cumhuriyeti'nde olduğu gibi bu ülkede de bu değişiklikler çocukların şu anda daha erken bir aşamada yabancı dil öğrenmeleri gerçeğinden kaynaklanmaktadır (Şekil B1 ve B3).

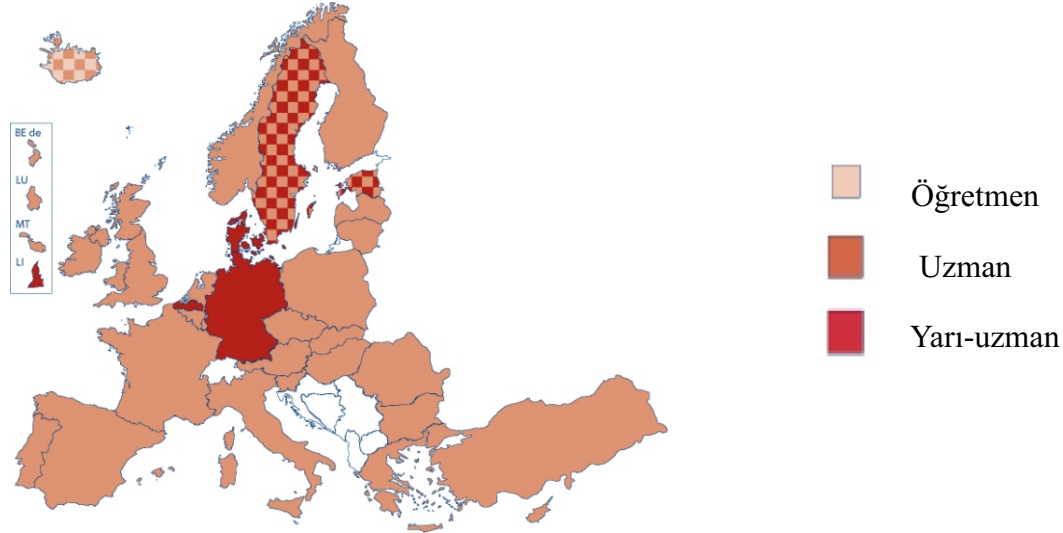
ORTA ÖĞRETİM I. KADEMEDE, DİL ÖĞRETMENLERİ GENELLİKLE DERS UZMANLARIDIR

İlköğretim durumunda olduğu gibi (Şekil D1), hemen hemen bütün Avrupa ülkelerinde, orta öğretim I. kademedeki yabancı dil öğretmek için gereken niteliklerle ilgili resmi düzenlemeler bulunmaktadır. Adı geçen ülkelerin büyük çoğunluğunda, uzman öğretmenlere bu düzeyde dil öğretmek için ihtiyaç duyulmaktadır. Belçika (Flamanca Konuşan Topluluk), Danimarka ve Lihtenştayn'da, yabancı dil öğretmenleri yarı-uzman olarak yetiştirilmektedir. Estonya'da, yabancı dil öğretmenleri ya yarı-uzman ya da uzman olabilir. Aynı durum, ihtiyaç duyulan öğretmenlerin nitelikleri, ilgili okulun türüne bağlı olduğu Almanya'da da geçerlidir. İsveç'te, yarı uzman öğretmenler yabancı dil öğretebilir fakat genelde uzman öğretmenler öğretir.

İzlanda, dil öğretmenlerinin, tek bir sürekli yapı (ISCED 1 ve 2 düzeyleri) içerisinde düzenlenmiş bütün zorunlu eğitim boyunca, alan dışından olabildiği tek ülkedir. Ancak, uzmanlar genellikle dilleri, ISCED 2 düzeyine karşılık gelen, tek yapının üst sınıflarında öğretir.

Yabancı dil uzman öğretmenleri, biri yabancı bir dil veya sadece yabancı diller olmak üzere iki farklı dersi öğretmek üzere yetiştirilebilir (Şekil D3).

Şekil D2: Orta öğretim I. kademedeki yabancı dil öğretmenlerinin nitelikleriyle ilgili öneriler, 2006/07

Kaynak: Eurydice.

Ek not

İrlanda: Orta öğretim I. kademedeki birçok öğretmen yarı-uzman veya uzman öğretmendir. Ancak, öğretme görevlerinin dağıtımı okul yetkililerinin takdirine bırakıldığında, dil öğretimi yöntemlerinde herhangi bir özel eğitim almamış öğretmenlerin de bulunduğu görülmektedir. Resmi belgeler buna engel teşkil etmemektedir.

Birleşik Krallık (ENG/WLS/NIR): Düzenlemelerin sadece öğretmenlerin (tek kategori) nitelikli öğretmen statüsüne (Kuzey İrlanda'da öğretme yetkisi) sahip olmaları gerektiğini belirtmesine rağmen, öğretmen eğitiminin başlangıç programları, belirli bir evreye özgüdür ve orta öğretim programları durumunda ise bir veya iki belli derse özgüdür. Orta öğretim düzeyinde dil öğretimine yönelik birçok program sağlayıcısı, birçok okulun da tercih ettiği gibi, iki dil sunabilen adayları tercih eder.

Türkiye: ISCED 2 düzeyi bulunmamaktadır. Tek yapı (6 yaşından 14 yaşına kadar olan öğrenciler için) ISCED 1'dir. Harita, bu durumu tek yapı içerisinde göstermektedir.

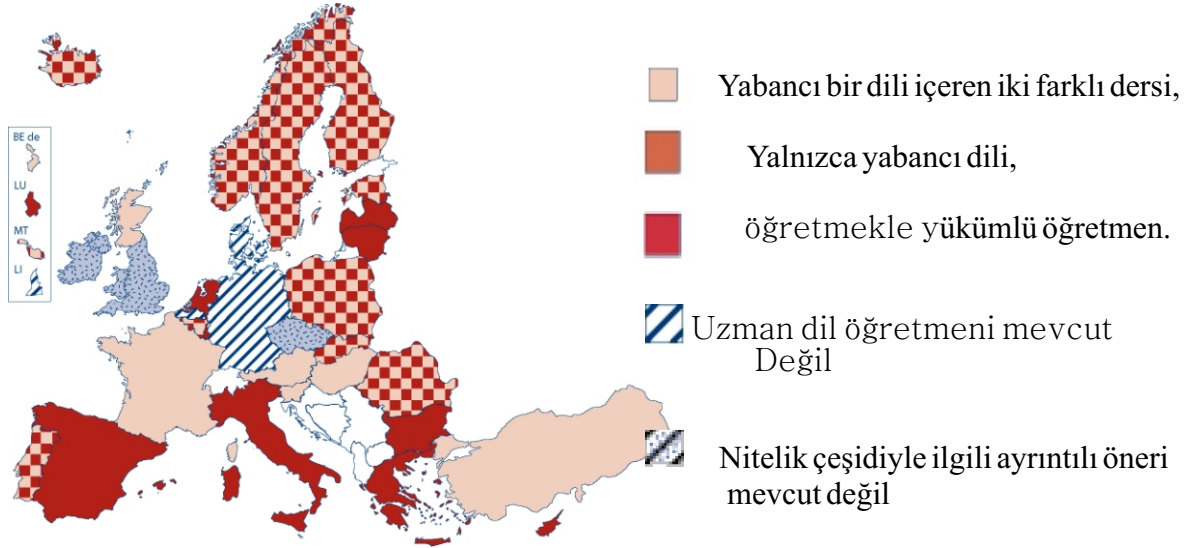
Açıklayıcı not

(Uzman-olmayan) öğretmen; yarı-uzman öğretmen (yabancı dil); uzman öğretmen (yabancı dil): Bakınız sözlükçe.

BÜTÜN ÜLKELERİN YARISINDA, UZMAN YABANCI DİL ÖĞRETMENLERİNİN BAŞKA BİR DERSİ ÖĞRETME YETKİSİ BULUNMAKTADIR

Yabancı dil öğretmenleri, alan dışından veya alandan olabilir. ISCED 1'de, yabancı diller genellikle müfredattaki bütün veya birçok dersi, yabancı diller de dahil olmak üzere (Şekil D1), veren alan uzmanı olmayanlar tarafından öğretilir. ISCED 2 düzeyinde, öğretimde sorumluluk genellikle uzmanda ve bazen de yarı uzmandadır (Şekil D2). Bir sonraki şekil, sadece ilköğretim ve orta öğretim I. kademedeki uzman yabancı dil öğretmenleri arasındaki ders uzmanlığının düzeyini göstermektedir; bu öğretmenler, söz konusu ülkeye göre, ya tamamen yabancı dilleri ya da biri yabancı dil olmak üzere iki dersi öğretmekle yeterlidir. Eğitimin genel kalıpları ve süresi bu şekilde (1) ele alınmamıştır.

Şekil D3: İlköğretim ve / veya orta öğretim I. kademedeki uzman yabancı dil öğretmenleri arasındaki dersin uzmanlık düzeyi, 2006/07

YALNIZCA yabancı dil öğretmekle yükümlü öğretmen

A sadece **bir** yabancı dil **B** **İki veya daha fazla** yabancı dil

Kaynak: Eurydice.

Ek not

Çek Cumhuriyeti: Bir öğretmenin öğretmesi gereken yabancı dil sayısına yönelik herhangi bir kural veya öneri bulunmamaktadır.

Eğitim fakülteleri, orta öğretim I. kademedeki öğretmenlere ya iki dilin olduğu bir kombinasyon ya da bir yabancı dil artı başka bir dersin olduğu bir çalışma programı sunar.

Birleşik Krallık (ENG/WLS/NIR): Düzenlemelerin sadece öğretmenlerin (tek kategori) nitelikli öğretmen statüsüne (Kuzey İrlanda'da öğretme yetkisi) sahip olmaları gerektiğini belirtmesine rağmen, başlangıç öğretmen eğitimi programları, belirli bir evreye özgüdür ve orta öğretim programları durumunda ise bir veya iki belli derse özgüdür. Orta öğretim düzeyinde dil öğretimine yönelik birçok program sağlayıcısı, birçok okulun da tercih ettiği gibi, iki dil sunabilen adayları tercih eder.

Türkiye: Öğretim saatleri az olan öğretmenler dersleri Türkçe dilbilgisi ve Türkçe konuşarak verebilir.

(1) Bütün kategorilerdeki öğretmenlerle ilgili bu ders hakkında daha fazla bilgi, *Avrupa'da Eğitim Hakkında Temel Veriler 2009*'un genel cildinde verilmektedir.

Birkaç ülkede, yani Belçika (Flamanca Konuşan Topluluk), Almanya ve Lihtenştayn'da, hem ISCED 1 hem de ISCED 2'de uzman yabancı dil öğretmeni bulunmamaktadır. Söz konusu öğretmenlerin, biri veya daha fazlası yabancı dil olmak üzere, en az üç farklı dersi öğretme niteliği bulunmaktadır, bu yüzden şekil bunları dikkate almamaktadır.

Uzman öğretmenlerin iki farklı yeterlilik profili olabilir. Ya, biri yabancı dil olan, iki farklı dersi öğretme ya da yalnızca yabancı dili öğretme niteliği olabilir. Her iki durum da yaklaşık olarak eşit derecede yaygındır. Yalnızca yabancı dil öğretmek için yetiştirilmiş uzmanların, ya bir dil ya da iki veya daha fazlasını öğretme niteliği olabilir. Bazı ülkelerde, yabancı dil uzman öğretmenleri az da olsa ders kombinasyonlarını seçebilir. Bu durum İskandinav ülkelerinin büyük çoğunluğunda (Finlandiya, İsveç, İzlanda ve Norveç), Macaristan, Portekiz ve Slovakya'da geçerlidir.

ÜLKELERİN YARISINDA, YABANCI DİL ÖĞRETMENLERİN BAŞLANGIÇ EĞİTİMLERİ DÖRT YIL SÜRER

Neredeyse tüm ülkelerde, ilköğretim için yabancı dil öğretmenlerinin başlangıç eğitimleri, paralel olarak (eş zamanlı eğitim modeli) sunulan genel ve mesleki eğitimden oluşmaktadır. Orta öğretim I. kademedeki çalışmak isteyenlerin eğitimlerinin başlangıcında, önce genel eğitim daha sonra da mesleki eğitim (ardışık eğitim modeli) sunulur. Orta öğretim I. kademe düzeyinde, her iki model de söz konusu ülkelerin yarısında bir arada bulunmaktadır. (2)

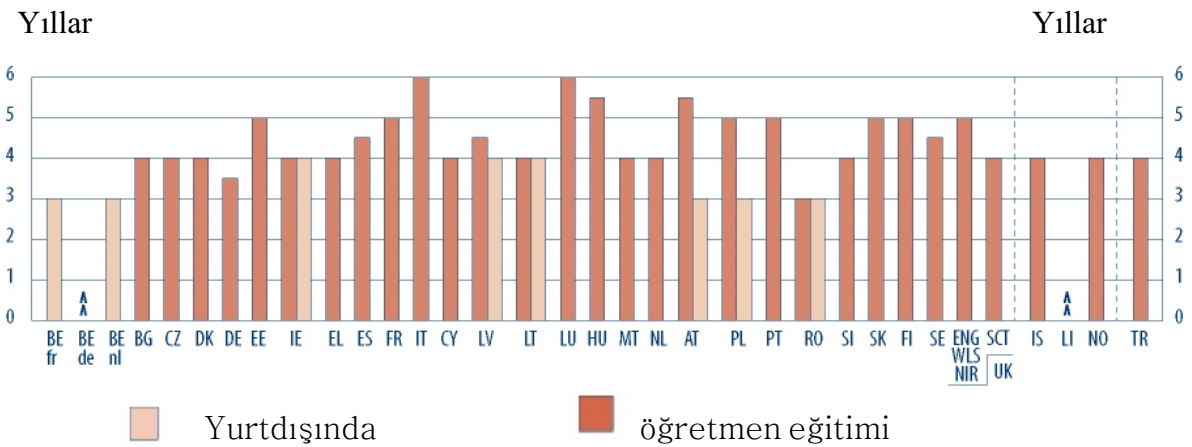
Bütün ülkelerde, yalnızca aşağıdaki şekilde tartışılan kategoriler için, uzman ve yarı uzman yabancı dil öğretmenlerinin eğitimlerinin başlangıcı üçüncül eğitimde sağlanmaktadır. Birkaç ülkede ve çoğunlukla ilköğretim düzeyinde, öğretmenlerin yabancı dil öğretmeleri için nitelikli olmalarına rağmen (Şekil D1 ve D2), bu kategori için eğitimin genel kalıpları ve süresi şekilde dikkate alınmamıştır.

Hemen hemen her yerde, yabancı dilde uzman ve yarı uzman öğretmenlerinin eğitimlerinin başlangıç asgari süresi ve ISCED düzeyiyle ilgili öneriler diğer öğretmenlerinkilerle tamamen aynıdır.

Bazı ülkelerde, asgari eğitim süresi, en yaygın asgari süre dört yıl olarak, üç yıldan (Belçika, Avusturya, Polonya ve Romanya) altı yıla (İtalya ve Lüksemburg) kadar değişmektedir. Kural olarak, öğretmen eğitiminin başlangıcı, İrlanda, Letonya, Litvanya, Avusturya, Polonya ve Romanya'da hem ISCED 5A hem de ISCED 5B düzeyinde yer almasına rağmen, ISCED 5A düzeyinde olmaktadır. Sadece Belçika'da, hem ilköğretimde hem de orta öğretim I. kademedeki çalışmak için, ISCED 5B düzeyinde olmaktadır.

(2) Bütün kategorilerdeki öğretmenlerle ilgili bu ders hakkında daha fazla bilgi, *Avrupa'da Eğitim Hakkında Temel Veriler 2009*'un genel cildinde verilmektedir.

Şekil D4: İlköğretim ve / veya orta öğretim I. kademedeki uzman veya yarı uzman öğretmenlere yönelik eğitimin başlangıç düzeyi ve asgari süresi, 2006/07

Kaynak: Eurydice.

Ek not

Belçika (BE de): Orta öğretim I. kademe düzeyinde (ISCED 2) çalışan birçok öğretmen,

Belçika'nın Fransızca Konuşan Topluluğu'nda eğitim görmektedir.

Almanya, Fransa, Lüksemburg ve Avusturya: Son “işbaşında” yeterlik aşaması, öğretmen eğitiminin başlangıcının ayrılmaz bir parçası olarak görülmekte ve bundan dolayı eğitim boyunca yer verilmektedir. Genellikle, öğretmen eğitiminin başlangıcından mesleki hayata zorunlu geçişi gösterir. Bu dönem sırasında, öğretmenlerin tamamen nitelikli olmaları beklenmez ve genellikle onlara “öğretmen adayı” veya “stajyer” denir. Tamamen nitelikli öğretmenlerin yükümlü oldukları görevlerin tümünü veya bir kısmını yürütür ve faaliyetlerinin karşılığını alırlar. Bu dönemin sonunda ve bir dizi resmi değerlendirme kriterlerini tamamladıktan sonra öğretmen adayları tamamen nitelikli öğretmen olurlar.

Avusturya: ISCED 5A ve 5B'ye yönelik veriler, sırasıyla *allgemein bildende höhere Schule* ve *Hauptschule*'deki öğretmenler için geçerlidir.

Slovenya: 2008/09 akademik yılından itibaren, öğretmen eğitimi başlangıcının süresi beş yıla çıkarılmıştır.

Birleşik Krallık (ENG/WLS/NIR): Öğretmenlerin belli ders niteliklerine sahip olmalarına yönelik yasal gereklilikler bulunmamaktadır.

Şekil, orta öğretim düzeyindeki uzman bir dil öğretmeni tarafından takip edilen genel bir güzergahı göstermektedir.

Lihtenştayn: Öğretmen adayları yurtdışında eğitim görür, çoğunlukla Avusturya veya İsviçre'de.

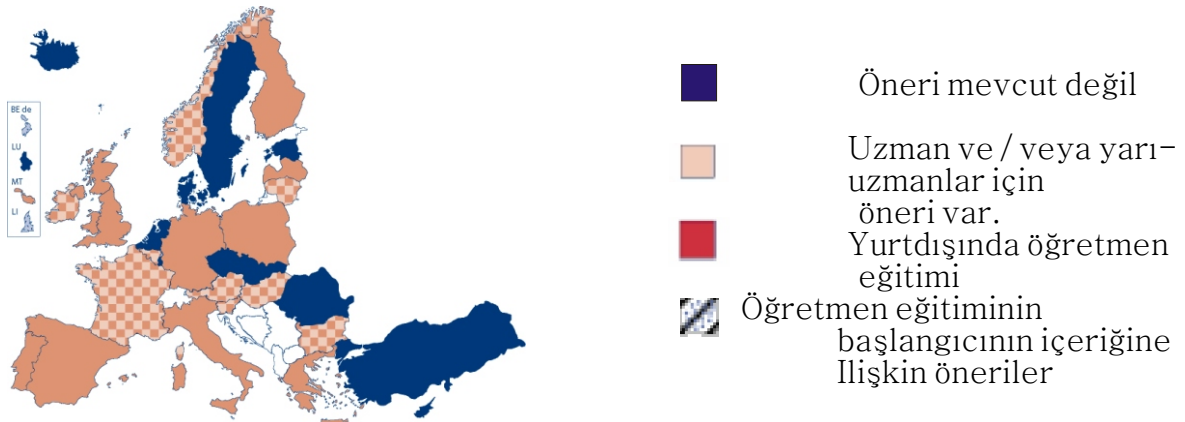
Açıklayıcı not

Öğretmen eğitiminin başlangıcı, genellikle genel eğitim ve mesleki eğitimden oluşmaktadır. Genel eğitim bileşeni, bir veya daha fazla ders hakkında tam bilgi sağlarken mesleki eğitim öğretilmesi gereken teorik ve pratik becerileri sağlar. İkisi de aynı anda veya peş peşe sunulabilir. **Eşzamanlı modelde**, mesleki eğitim genel eğitimle aynı anda verilir. **Ardışık modelde**, mesleki eğitim genel eğitimden sonra gelir. Bu modelde, belli bir alanda üçüncül eğitim almış olan öğrenciler daha sonra ayrı bir aşamada mesleki eğitime geçiş yaparlar

GELECEĞİN DİL ÖĞRETMENLERİNİN HEDEF DİLDEKİ BİR ÜLKEDE BİR EĞİTİM DÖNEMİ GEÇİRMELERİNİ ÖNEREN ÇOK AZ ÜLKE BULUNMAKTADIR

İncelenmekte olan ülkelerin yarısından fazlasında, eğitim yetkilileri, başlangıç öğretmen eğitimi kurumlarının, öğretmen adaylarının yabancı dilleri öğretmeleri için gereken becerileri edinmelerine yönelik belli kurslar veya faaliyetler sunması gerektiğini önermektedir. Geri kalan ülkelerde, resmi olarak hiçbir önerme bulunmamaktadır ve eğitim kurumları sundukları eğitim türlerine karar vermede tamamen özgürdür.

Şekil D5: İlköğretim ve / veya orta öğretim I. kademedeki yabancı dil öğretme yetkisi olan öğretmenlerin eğitimlerinin başlangıç içeriğiyle ilgili öneriler, 2006/07

Öğretmenler ve uzman
yarı uzmanlar

Uzman ve / veya ve / veya yarı-uzmanlar

Bir veya birkaç yabancı dil öğrenme

Yabancı dillerin öğretimi hakkında teorik ders(ler)
Okul-içi yabancı dil öğretimi yerleştirmeleri
Bir hedef dil ülkesinde harcanan süre

Kaynak: Eurydice.

Ek not

Belçika (BE de): Bilgi, yalnızca ilköğretimdeki yabancı dil öğretmenlerin eğitimlerinin başlangıç içeriğiyle ilgilidir. Birçok durumda, orta öğretim I. kademedeki çalışan uzman öğretmenler, eğitimlerinin başlangıcını Belçika'nın Fransızca Konuşan Topluluğu'nda görmektedir.

Almanya: İlköğretim okullarındaki (uzman-olmayan) öğretmenler, yabancı dilde başlangıç eğitimi almazlar fakat hizmet-içi eğitim faaliyetlerine katılırlar.

İtalya: İlköğretim okullarındaki (uzman-olmayan) öğretmenler, yabancı dilde başlangıç eğitimi almazlar fakat hizmet-içi eğitim faaliyetlerine katılırlar.

Birleşik Krallık (ENG/WLS/NIR): Orta öğretimdeki dil öğretmenlerinin mesleki eğitimi, dili (dilleri) öğretmede teorik eğitimi ve okul yerleştirmelerini içermektedir. Ders bilgisine yönelik gereksinimler lisansüstü programın giriş gereksinimleri tarafından karşılanmaktadır. Bu da bir yılı yurtdışında olmak üzere dört-yıllık dil diplomasından elde edilen bilgiye eş değer bir bilgi düzeyi gerektirir.

Lihtenştayn: Öğretmen adayları yurtdışında eğitim görür, çoğunlukla Avusturya veya İsviçre'de.

Norveç: Öğretmenlere yönelik öneriler okul-içi yabancı dil öğretimi yerleştirmelerini içermemektedir.

Açıklayıcı not

Bütün ülkelerde, öğretmen eğitiminin başlangıç içeriğiyle ilgili öneriler, Belçika (Almanca Konuşan Topluluk), Almanya ve İtalya dışında, ISCED 1 ve 2 düzeyleri için aynıdır. Bu ülkelerde, ISCED 2 düzeyindeki durum büyük haritada gösterilirken ISCED 1 düzeyi için olan durum ise üst sağ köşede gösterilmektedir.

Hedef dil ülkesinde geçirilen süre: Öğretilecek dilin konuşulduğu ülkede veya bölgede geçirilen süre. Bu süre, bir okulda (asistan olarak), üniversitede (derslere katılma) veya hatta iş sektöründe geçirilen süreyi içerebilir. Amaç, öğrenci öğretmenleri öğretecekleri dille ve kültürle doğrudan temas etmelerini sağlamaktır.

Program içeriği hakkında önerileri olan ülkeler için, yukarıdaki şekil dört eğitim bileşenine odaklanır: bir veya birkaç yabancı dil öğrenme; yabancı dil öğretimi üzerine teorik dersler; okul-içi dil öğretimi yerleşimleri ve hedef dilin olduğu ülkede geçirilen süre. İlk kategori, öğrenci öğretmenleri bir veya birkaç yabancı dil hakkında tam bir bilgi ve ustalık kazanmalarına olanak sağlar. Yabancı dil öğretimine yönelik teorik dersler, özel öğretim yöntemleri ve dil öğrenme teorileri üzerine dersler içerebilir. Okul-içi öğretim yerleşimleri, öğretmen adaylarının gerçek bir çalışma ortamına ilişkin ilk deneyimlerini kazanmalarını sağlar. Hedef dilin olduğu ülkede geçirilen bir süre onları doğrudan öğretecekleri dille ve kültürle buluşturur.

Söz konusu öğrencilerin öğretmen, yarı-uzman veya uzman öğretmen olmak istemelerine bakılmaksızın, bu gibi durumların çoğunda, ilk üç bileşen öngörülmektedir.

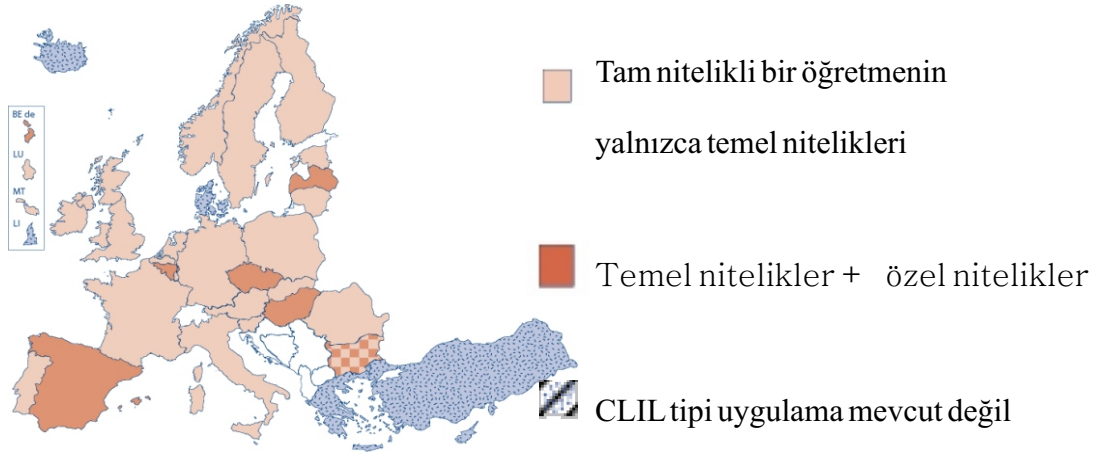
Sadece sekiz ülkede, öğretmen adaylarına önerilen faaliyetler arasında hedef dilin konuşulduğu ülkede harcanan bir süre bulunmaktadır.

BİRÇOK ÜLKEDE, ÖĞRETMENLERİN CLIL İÇİN BELİRLİ NİTELİKLERE SAHİP OLMALARI GEREKMEZ

Ülkelerin büyük çoğunluğunda, bazı okullar öğrencilere en az iki farklı dilin öğretildiği CLIL tipi uygulama sunar (Şekil B6). Bu koşullar altında, dil kombinasyonları temelde üç çeşittir: resmi devlet dili, ya yerli olmayan bir dil ya bir bölgesel ve / veya azınlık dil ya da her ikisi tarafından tamamlanmaktadır (Şekil B7). Neredeyse bütün ülkelerde, öğretim için normal olarak gereken nitelikler CLIL'de çalışmak için tamamen yeterlidir.

Sonuç olarak, uygun yetkin öğretmenleri işe almaya veya gerekli durumlarda onları eğitmeye yönelik gereksinimlere veya stratejilere karar veren bu türdeki bir imkanı aslında sunan okullardır. Sadece altı ülke, CLIL alanında aktif olan öğretmenlerin bu hususta yeterliklerini göstermek için özel niteliklere sahip olmaları gerektiğini taahhüt eder. Bu nitelikler aslında dillerle ilgili yetiye ve bilgiye yöneliktir. Öğretmenler bu yüzden bir veya daha fazla resmi devlet dili dışında bir dilde müfredattaki dersleri öğretmeye yeterli olduklarını kanıtlamalıdır.

Şekil D6: İlköğretimde (ISCED 1) ve orta öğretimde (ISCED 2 ve 3) CLIL alanında çalışmak için gereken nitelikler, 2006/07

Kaynak: Eurydice.

İstenen ek/özel niteliklerin çeşidiyle ilgili ayrıntılar
BE fr Hedef dilde veya bir sertifikada (sınavla elde edilen), o dilin tam bilgisini ölçmede kazanılan nitelik.

BE de Hedef dilde kazanılan nitelik, bu hedef dilde bir orta öğretim II. kademe sertifikası veya bu dilin tam bilgisini ölçen sertifika (sınavla alınmış).

BG Yoğun yabancı dil eğitimiyle orta öğretim için ya üniversitede ya da bir okulda kazanılan asgari yeterliği ölçmeye yönelik daha ileri düzeyde nitelik / yabancı dil sertifikası

CZ Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı'ndaki (Avrupa Konseyi) yeterlik skalasında hedef dildeki C1 düzeyi.

ES Hedef dilin bilgisini ölçmeye yönelik sertifika.

LV Anadili Letonca olmayan ve dilsel azınlıklara yönelik programlarda öğretmenlik yapan öğretmenlerin Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı'ndaki (Avrupa Konseyi) yeterlik skalasında Letonca'da C2 düzeyine ulaşmaları gerekmektedir. CLIL'in diğer kategorilerinde çalışanların bir veya birkaç derste nitelikli olmaları ve o hedef dilde yeterli olduklarının resmi kanıtını sunmaları gerekmektedir.

HU Bir dili içeren iki derste nitelikler.

SI Öğretmenlerin ek niteliklere sahip olmaları gerekmemektedir, fakat gerekli görülürse daha sonra sınavlara girmeleri gerekebilir. Genellikle anadil konuşucularıdır. Slovenya'daki hiçbir yüksek öğrenim kurumu Macarca (Slovenya'da bir CLIL hedef dili) sunmaz, bu yüzden ek bir niteliğe sahip olmak olası değildir.

Çeşitli faktörler az sayıdaki birkaç ülkenin neden CLIL'de çalışmak için ekstra niteliklere ihtiyaç duyduğunu açıklayabilir. Birçok eğitim sisteminde, CLIL tipi uygulama çok gelişmemiştir veya bir pilot projede kısa bir süre için var olmuştur. Bu, örneğin İtalya ve Portekiz'de geçerlidir. Diğer taraftan, birkaç ülkede yaygındır veya Lüksemburg ve Malta'da olduğu gibi evrensel olarak uygulanmaktadır. Bu gibi durumlarda, eğitim imkanı istisnai olarak kabul edilmez ve hiç ek nitelik belirtilmemiştir. Son olarak, CLIL'in bir bölgesel veya azınlık dilinin olduğu topluluklarda sunulduğu yerlerde, öğretmenler genellikle her iki dilde de yeterlidir, yani ana dillerini oluşturan bölgesel ve / veya azınlık dili ve resmi devlet dili olan diğer dil (veya eğer birkaç tane varsa resmi devlet dillerinden biri).

2005 yılından bu yana Fransa'da, yabancı bir dilde, dil olmayan bir dersi öğretmek için bir tamamlayıcı onaylı nitelik bulunmaktadır. Şimdiye kadar, ancak, bu nitelik her ikisinin de CLIL tipi uygulama sunduğu *sections européennes*'a veya *sections internationales*'a (okullardaki Avrupa veya uluslar arası bölümler) öğretmen almak için zorunlu hale getirilmemiştir.

Polonya'daki öğretmen eğitimi standartlarıyla ilgili yeni düzenlemelere (2004) göre, bütün mezunlar yabancı bir dilde tamamen yetkin olmalıdır ve Avrupa Konseyi'nin Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı'ndaki B2 veya B2+ düzeyine ulaşmalı. Buna ek olarak, öğretmenler artık başka bir derste uzmanlaşmak zorundadır. Öğretmenler, eğer dil olmayan ders + yabancı dil kombinasyonunu seçerse, yabancı dil durumunda, Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı'ndaki C2 düzeyine ulaşmaları gerekmektedir. Bütün öğretmenlerin eğitimini ilgilendiren bu genel düzenlemeler, daha fazla CLIL tipi uygulama sunmak için eğitim sistemlerinin becerisi üzerinde önemli etkiye sahip olabilir. Nitekim kalifiye öğretmenlerin eksikliğinin CLIL'in gelişimini sınırladığının söylenmesi yüzünden, bu türdeki tedbirler sadece onu geliştirmeye yardımcı olabilir.

yeni 3-18 müfredatı geliştirilmektedir, taslak müfredat deneyimleri ve sonuçları bütün dört dil becerilerinde yetiyi tanımlarken, okuma, yazma ve konuşma ve dinleme arasındaki denge, farklı aşamada farklı olacaktır.

Açıklayıcı not

Dört iletişim becerisi: Bakınız sözlükçe.

Bir veya daha fazla temel beceriye açıkça öncelik verilmektedir: Yabancı dillere yönelik resmi müfredat, tüm öğretme / öğrenme sürecinde bir veya daha fazla beceriye daha fazla önem verilmesi gerektiğini açık ve net bir şekilde belirler.

Dört iletişim becerisi eşit derecede öneme sahiptir: Yabancı dillere yönelik resmi müfredat, hedefler göz önünde bulundurulduğu sürece, dört iletişim becerisinden herhangi birine veya daha fazlasına öncelik verilmemesi gerektiğini açık bir şekilde belirler.

Önceliklere gönderimde bulunulmaz: Yabancı dillere yönelik resmi müfredat, dört iletişim becerisinden birine veya daha fazlasına diğerleriyle karşılaştırıldığında öncelik verilip verilmemesi konusunu sormaz.

İlköğretim düzeyinde, müfredatların her iletişim becerisine eşit derecede önem verilmesi gerektiğini ifade eden ülkeler, çoğunlukla öğrencilerinin birinci zorunlu yabancı dillerini öğrenmeye nispeten geç bir aşamada, 9 yaşında veya daha geç, başladığı ülkelerdir (Şekil B1). Ancak, tam zamanlı zorunlu eğitimin sonunda, ülkelerin büyük çoğunluğu dört iletişim becerisine eşit derecede önem verme konusundaki önerilerini belirtmiştir. Lüksemburg, müfredatın orta öğretim düzeyinde tek bir beceriye, yazma becerisine, üst düzeyde öncelik verdiği tek ülkedir.

BEŞ YIL İÇİNDE, YABANCI DİLLER İÇİN ÖNGÖRÜLEN ZAMAN MİKTARI BİRÇOK ÜLKEDE ARTMIŞTIR

2002 ile 2006 yılları arasında, ilköğretim ve / veya orta öğretim I. kademedeki zorunlu bir ders olan yabancı dil derslerinin öğretildiği zamanın miktarı bütün Avrupa ülkelerinde ya artmıştır ya da değişmeden aynı kalmıştır. Ülkelerin büyük çoğunluğunu oluşturan birinci grupta, bir yılda zorunlu bir ders olan yabancı dillerin öğretimi için önerilen zamanın miktarı artmıştır ve bazen de büyük ölçüde böyledir. Bu ülkelerin altısında, yani Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Fransa, Letonya, Slovenya ve Norveç'te, artış hem ilköğretim hem de orta öğretim I. kademe düzeyinde görülmüştür. Grupta sadece üç ülke, Belçika (Almanca Konuşan Topluluk), Danimarka ve Yunanistan, ilköğretim düzeyinde daha fazla bir imkana yoğunlaşırken, diğerleri Almanya (*Hauptschule* ve *Realschule*'de), İtalya, Kıbrıs ve Lihtenştayn sadece orta öğretim I. kademe düzeyinde yabancı dillere daha fazla zaman öngörmüştür.

Dillerin öğretilmesine yönelik zamanın miktarındaki artış, genellikle dil öğretiminin nasıl düzenlendiğindeki bir değişimden kaynaklanır (Şekil B3). Örneğin, bir yabancı dilin öğretimi Bulgaristan'da olduğu gibi, ilköğretim için müfredatta ilk başta yer almış olabilir; alternatif olarak, aynı düzeyde ikinci bir yabancı dili öğretmek için zorunlu olmuş olabilir. Danimarka, Yunanistan ve Fransa ilköğretimin daha erken bir aşamasında yabancı dilin başlamasına, bunlara fazladan zaman ayırarak, karar vermiştir. Ancak her zaman durum bu şekilde değildir. İtalya şimdi de ilkokulda dil öğretimine, fakat buna ayrılan toplam zaman miktarını artırmadan, daha erken başlamaktadır.

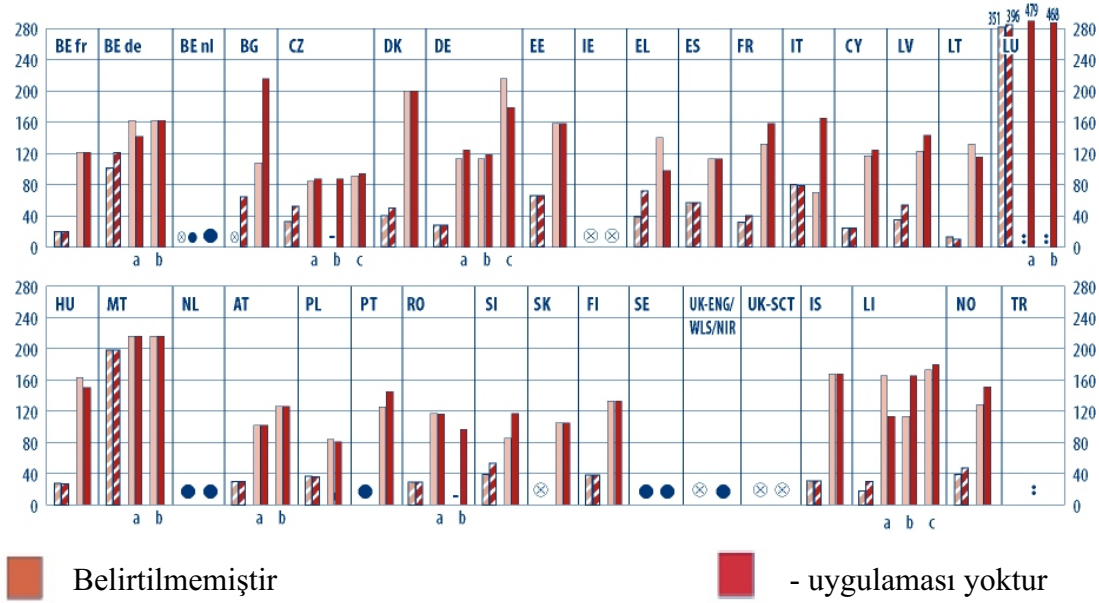
İkinci bir ülkeler grubunda, bir okul yılında yabancı dil öğretimine ayrılan zamanın miktarı son beş yıldır değişmeden aynı kalmıştır. Bu eğilim, ilköğretimde Almanya, İtalya, Kıbrıs, Polonya ve Romanya'da, orta öğretim düzeyinde ise Danimarka'da belirgindir. Estonya, Malta, Avusturya, Finlandiya ve İzlanda, 2002/03'teki okul yılından bu yana her iki düzeyde de dil öğretimine öngörülen zamanın yıllık miktarını değiştirmemiştir. İki ülkede, Belçika (Fransızca Konuşan Topluluk) ve İspanya, bu durum bu şekilde 15 yıldır değişmeden aynı kalmıştır (1).

Son olarak, birkaç ülke yabancı dillere harcanan yıllık zaman miktarını azaltmıştır. Bu eğilim özellikle Almanya (*Gymnasium*'da), Yunanistan ve Litvanya'da olduğu gibi, orta öğretim I. kademedeki belirgindir.

Yunanistan'da 2005/06 okul yılının başlangıcından bu yana, ilköğretimde birinci yabancı dil öğretimi bir yıl erken başlarken ikinci bir dil aynı okul yılında ilköğretim düzeyinin sonunda o dile orta öğretim I. kademe düzeyinde ayrılacak daha az zaman sonucuyla başlamaktadır.

(1) 1992/93 ve 1997/98 okul yıllarıyla ilgili ayrıntılı veriler için, bakınız Eurydice *Avrupa'da Dillerin Öğretimi Hakkında Temel Veriler* 2005 Baskısı.

Şekil E2: İlköğretimde ve tam zamanlı zorunlu orta öğretimde bir yıl boyunca zorunlu bir ders olarak yabancı dil öğretimi için önerilen saat sayısına yönelik eğilimler, 2002/03 ve 2006/07

a, b ya da c: ISCED 2: Farklı okullaşma türleri (notlara bakınız)

Esnek zamanlı zorunlu ders

Zorunlu ders olmayan yabancı dil

a, b ya da c: ISCED 2: Farklı okullaşma türleri (notlara bakınız) - uygulaması yoktur

Esnek zamanlı zorunlu ders

Zorunlu ders olmayan yabancı dil mevcut değil

Kaynak: Eurydice.

Ek not

Belçika (BE fr): Zorunlu yabancı dillerin öğretimi, Brüksel Başkent Bölgesi'nde önemli derecede farklıdır.

Fransızca'nın eğitim dili olduğu yerlerde, zorunlu yabancı dil öğretimi ilköğretimin üçüncü yılında başlar ve bu düzeyde öğretilen okul süreleri bakımından daha kapsamlıdır. İlköğretimin bir yılında zorunlu bir ders olarak dil öğretimine yönelik önerilen zaman miktarı 81 saattir.

Belçika (BE de): a) kamu-sektörü okullar; b) devlet-destekli özel okullar.

Belçika (BE nl): İlköğretimin beşinci yılından itibaren, Fransızca'nın öğretimi zorunludur.

Çek Cumhuriyeti: a) *Základní škola* (önceki sistem); b) *Základní škola* (bir çerçeve eğitim programını içeren yeni sistem); c) *Základní + Gymnázium* (eski sistem).

Almanya: a) *Hauptschule*; b) *Realschule*; c) *Gymnasium*. 2002/03'te ISCED 1 düzeyinde, zorunlu yabancı dillerin öğretimine yönelik asgari saat sayısı, ilk iki yıl için (8-10 yaş arasındaki öğrenciler için) önerilen saatleri içerdiğinden daha sonra bazı okullar hala aşamalı olarak yapmaktaydı. 5 ile 10 yıl arasındaki veriler, orta öğretim I. kademenin toplam sayısı üzerinden her ders için olan toplam okul dönemi sayısını belirleyen, *Länder* arasındaki

anlaşmaya dayanmaktadır. 16 *Länder*'deki her yıl için olan belirgin zaman çizelgesine karşılık gelmeyen verilerin sonucu olarak yıllık bir ortalama hesaplanmıştır.

Fransa: 2002/03'te, yabancı dillerin zorunlu öğretimine yönelik asgari saat sayısı, ilk iki yıl için (8-10 yaş arasındaki öğrenciler için) tahsis edilen saatleri içerdiğinden daha sonra bazı okullar hala aşamalı olarak yapmaktaydı.

İtalya: 2002/03'te ISCED 2 düzeyinde, a) *Scuola media*'dan sonra *Liceo scientifico*'nun birinci yılı gelir; b) *Scuola media*'dan sonra *Liceo classico*'nun birinci yılı gelir; c) *Scuola media*'dan sonra *Liceo artistico*'nun birinci yılı gelir.

Lüksemburg: a) 'klasik' bölüm; b) 'modern' bölüm.

Macaristan: Ulusal çekirdek müfredat, her ders için ayrılan zamanı, toplam öğretime ayrılan zamanın yüzdesi olarak belirler. Bu da, 1-4 yılları için %2-6, 5-6, 7-8 ve 9-10 yılları için %12-20 ve 11-12 yılları için %13'tür. Kendi yerel okul müfredatlarını hazırlamada yüksek özerklik düzeyine sahip okullar, her ders için, önerilen zaman çerçevesinde veya bunun üzerinde hangi yüzdede zaman ayıracaklarına karar verebilirler. Bu arada kamu eğitim kurumları, yabancı dil öğretiminde şartlar yerine geldiğinde, zorunlu olan 4. yıldan daha erken başlayabilirler. 2004'ten itibaren orta öğretim okulları, toplam öğretim saatinin en az % 40'ının (en az 11 iletişim saati) yoğun dil öğretimine ayrıldığı bir Yoğun Dil Öğretimi Yılı'nı uygulamaya koyma fırsatına sahiptir.

Malta: a) *Junior Lyceum*; b) *Orta okullar*.

Hollanda: a) VMBO; b) HAVO; c) VWO. HAVO'nun (orta öğretim II. kademe) dördüncü ve beşinci yılındaki bütün öğrenciler iki yılda asgari 360 saat İngilizce alırlarken, VWO'nun (bu da orta öğretim II. kademe) dördüncü, beşinci ve altıncı yılındaki öğrenciler bu üç yılda 400 saat İngilizce alırlar.

Avusturya: ISCED 2 düzeyinde: a) *Hauptschule* ve *Polytechnische Schule*; b) *Allgemeinbildende Höhere Schule*'nin (AHS) alt-türü olan *Realgymnasium*.

Portekiz: İlköğretimin ikinci aşamasında (okulun 5 ve 6. yılları) dil öğretimine ayrılan saatlerin sayısı 80'dir. 2005/06'dan bu yana, ilköğretimin birinci aşamasında (zorunlu eğitimin ilk dört yılına karşılık gelen) ulusal İngilizce öğretimi programı altında okul yıllarının 3 ve 4. yıllarında (8-10 yaşındaki öğrenciler) yabancı dillerin öğretimine de 80 saat ayrılmıştır.

Romanya: a) *Gimnaziu + Liceu*; b) *Gimnaziu + Școala de arte și meserii*.

İsveç: Okullar, verilen bir derse ayrılan zamanı %20'ye kadar azaltabilir ve bunu farklı müfredat seçeneklerini sonlandırırken başka bir derse verebilir. Bu da öğrencilerin, zorunlu eğitime ayrılmış olan toplam zaman içerisinde, 600 saati kendi tercih ettikleri derslere nasıl ayıracaklarını seçebildikleri eğitim imkanını sağlar. Bu şekilde, her öğrenci bir veya birkaç dersi daha fazla çalışmaya karar verebilir.

Birleşik Krallık (SCT): Zorunlu olmamasına rağmen, yabancı bir dilin öğretimi, diller üzerine bakanlık eylem grubunun önerilerinin uygulanmasından önce, zorunlu olarak düşünülmekteydi (2000). Öneriler, bu imkanı daha esnek hale getirdi. 2002/03'te, bütün öğrenciler, ilköğretimin altıncı yılından itibaren ve altı yıllık veya toplamda 500 saate eşit gelecek şekilde modern bir dil öğrenmeye hakları bulunmaktadır.

Lihtenştayn: a) *Oberschule*; b) *Realschule*; c) *Gymnasium*.

Türkiye: Tek-yapı eğitim sistemine sahip bir ülke olduğundan, ISCED 1 ve 2 düzeylerine yönelik farklı zaman ayrımları bulunmamaktadır.

Açıklayıcı not

Bu şekilde verilen yabancı dil öğretimine yönelik zaman, her yıl için müfredattaki ulusal asgari önermelere dayanmaktadır.

İlköğretim veya tam zamanlı zorunlu orta öğretimin her yılı için öğretim yükü, günlük ortalama yükü, yıllık öğretim günü sayısı ile çarpılarak hesaplanmaktadır. Her çeşit eğlence veya diğer aralar, seçmeli dersler için ayrılan zaman da dahil olmak üzere, göz önünde bulundurulmamıştır. Her yılın toplam öğretim zamanı, ilköğretim ve tam zamanlı zorunlu orta

öğretimdeki toplam öğretim yükünü elde etmek için üst üste eklenir. Bu değerler, her iki eğitim düzeyine karşılık gelen eğitim yıllarına bölünür.

Tam zamanlı zorunlu eğitim normalde orta öğretim I. kademenin (ISCED 2 düzeyi) veya tek yapının (ISCED 1 ve 2 düzeyleri) tamamlanmasıyla sona erer. Belçika, Bulgaristan, Fransa, Macaristan, Hollanda (VWO ve HAVO), Slovakya ve Birleşik Krallık'ta (İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda) tam zamanlı zorunlu orta öğretim daha sonra, ISCED 3 düzeyinin bazı kısımlarını veya tamamını (*Avrupa'da Eğitim Hakkında Temel Veriler 2009*, Şekil B1, yakında çıkacak olan) kapsayarak sona erer.

Esnek zaman: Bakınız sözlükçe.

Dil öğretimiyle doğrudan bağlantısı olmayan gelişmelerin sonucu olarak bu türde değişiklikler meydana gelebilir. Okul zamanının düzenlenmesindeki belirli reformların (okul yılındaki günlerin sayısındaki veya okul dönemlerinin uzunluğundaki değişiklikler gibi) dillerin öğretilmesi için ayrılan zamana etkisi olabilir. Örneğin, Litvanya'da, haftalık okul dil öğretim dönemlerinin sayısı değişmeden aynı kalmıştır fakat ilköğretimde 45 dakikadan 35 dakikaya düşürülmüştür.

Bazı ülkelerde, düzenlemeler veya önermeler, Belçika'da (Flamanca Konuşan Topluluk) olduğu gibi, yalnızca her okul yılı için toplam öğretim zamanına veya Birleşik Krallık'ta olduğu gibi zamanı bölmeyi okullara bırakarak asgari toplam öğretim zamanına veya Birleşik Krallık'ta olduğu gibi istedikleri dersler arasında zamanı bölmeyi arttırmayı okullara bırakarak belirtir.

Bundan dolayı, yabancı dil öğretimine ayrılan zamanın miktarını göstermek mümkün değildir. Portekiz'de, “müfredatlar arası esneklik”, her okulun söz konusu alan içerisinde zamanı iki veya üç ders arasında bölmekten sorumlu olarak toplam zamanın müfredat alanları arasında bölünmesi konusunda görecelidir.

İsveç ve Türkiye'de, zorunlu eğitimin tümünde her derse ayrılan saatlerin toplam sayısı belirlenmiştir. Bu durum, aynı zamanda orta öğretim I. kademe düzeyinde bütün dersler için bir toplam zaman miktarının ayarlandığı Hollanda'daki orta öğretim II. kademe (HAVO ve VWO) için de geçerlidir. Bu yüzden, yabancı dil öğretimine ayrılan yıllık zaman miktarını veya eğitim düzeyiyle toplam miktarı göstermek mümkün değildir.

Yabancı dil öğretiminin her iki eğitim düzeyinde de zorunlu olduğu yerde, bunlara ayrılan zaman, Yunanistan ve Lüksemburg dışında, orta öğretim I. kademe ilköğretimden daha fazladır. Bu yüzden, her iki düzey toplam saat sayısı veya yabancı dillere ayrılan toplam öğretim zamanının oranı (Şekil E6) bakımından karşılaştırıldığında, orta öğretim I. kademe ilköğretimden daha fazla dil öğrenimi gerçekleşmektedir.

Eğitim için merkezi (veya üst) düzey yetkide belli bir zaman miktarı ayarlayan bütün ülkelerde, öğrenciler nadiren ilköğretimde yabancı diller için yılda 60 saatten fazla bir ortalama yapmak durumundadır; bu orta öğretim I. kademe yılda genellikle 90 saatin üzerine çıkmaktadır.

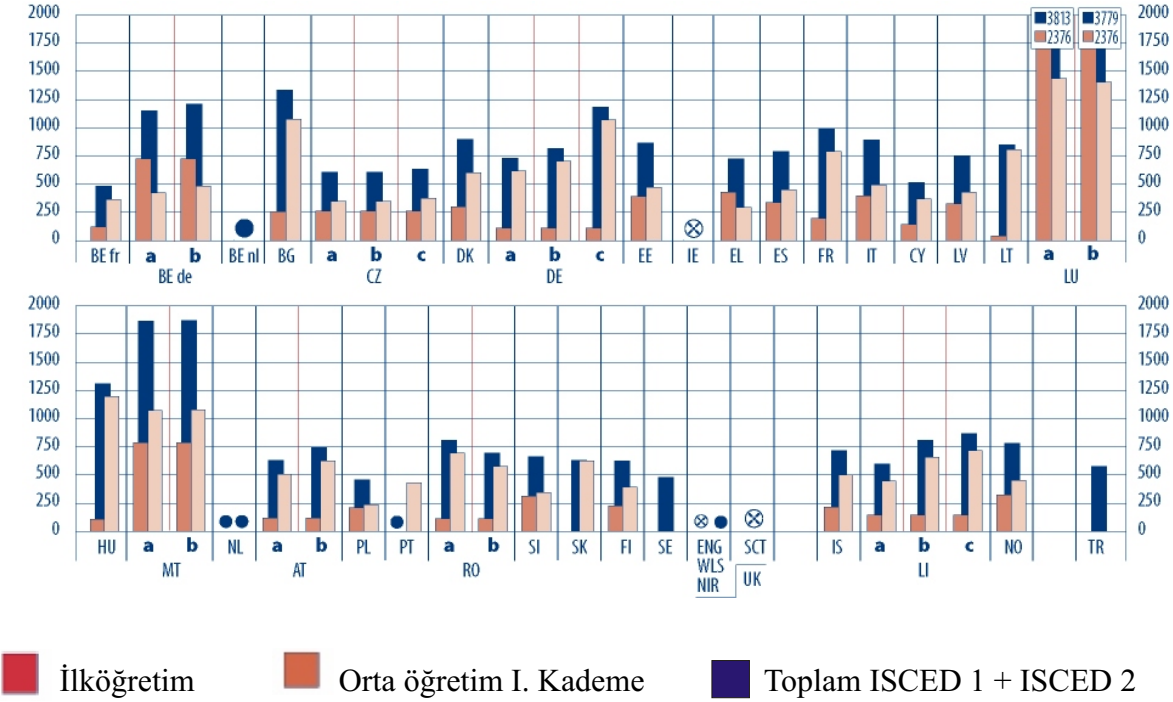
Ancak, ülkeler arasındaki farklılıklar orta öğretimde önemlidir. Dört ülke, Bulgaristan, Danimarka, Lüksemburg ve Malta, (2002/03'ten bir ülke daha fazla) bir yılda 200 saatlik veya daha fazla bir yabancı dil öğrenimi sağlarken dört ülke Çek Cumhuriyeti, Yunanistan, Polonya ve Romanya (*Școala de arte și meserii*) bir yılda 100 saatten daha az önermektedir.

ZORUNLU EĞİTİM BOYUNCA DİL ÖĞRETİMİNE HARCANAN ZAMANIN TOPLAM MİKTARI ORTA ÖĞRETİM I. KADEMEDE YOĞUNLAŞMAKTADIR

Zorunlu eğitim boyunca yabancı dil öğretimine ayrılan zamanın (saat olarak) genel miktarı bir ülkede bütün genç insanlara dil öğrenmeleri için harcanan zamanın asgari toplam süresini değerlendirmek için bir temel sağlamaktadır.

Uluslar arası düzeyde, genel miktar herkes için tanımlanması bakımından, zorunlu eğitim süresindeki farklılıklar veya bir veya daha fazla yabancı dilin öğretildiği yılların sayısı (Şekil B1), birkaç milli dilin varlığı (Şekil A1) ve yabancı dillerin konumunun müfredattaki diğer derslere göre durumu gibi yapısal farklılıkların sonucu olarak hatta karşılaştırmaları yaparken dikkat gerekse bile, sağlanan imkanlardaki farklılıklara olanak sağlar. .

Şekil E3: İlköğretimde ve tam zamanlı zorunlu orta öğretimde zorunlu bir ders olarak yabancı dil öğretimi için önerilen toplam asgari saat miktarı, 2006/07

Kaynak: Eurydice.

Ek not

Belçika (BE fr): Brüksel bölgesinde, ilköğretimde zorunlu ders olarak yabancı dillerin öğretimi için önerilen toplam asgari zaman miktarı 485 saattir. Zorunlu orta öğretimde ise 364 saattir.

Belçika (BE de): a) Kamu-sektörü okullar; b) devlet-destekli özel okullar.

Belçika (BE nl): İlköğretimin beşinci yılından itibaren, Fransızca öğretimi zorunludur.

Çek Cumhuriyeti: a) *Základní škola* (önceki sistem); b) *Základní škola* (bir çerçeve eğitim programını içeren yeni sistem); c) *Základní + Gymnázium* (eski sistem).

Almanya: a) *Hauptschule*; b) *Realschule*; c) *Gymnasium*. 5 ile 10 yıl arasındaki veriler, orta öğretim I. kademenin toplam sayısı üzerinden her ders için olan toplam okul dönemi sayısını belirleyen, *Länder* arasındaki anlaşmaya dayanmaktadır.

Lüksemburg: a) 'klasik' bölüm; b) 'modern' bölüm.

Macaristan: Ulusal çekirdek müfredatı, her ders için ayrılan zamanı toplam öğretime ayrılan zamanın yüzdesi olarak ifade eder. Bu da, 1-4 yılları için %2-6, 5-6, 7-8 ve 9-10 yılları için %12-20 ve 11-12 yılları için %13.

Malta: a) *Junior Lyceum*; b) *Orta okullar*.

Hollanda: a) VMBO; b) HAVO; c) VWO. HAVO'nun (orta öğretim II. kademe) dördüncü ve beşinci yılındaki bütün öğrenciler iki yılda asgari 360 saat İngilizce alırlarken, VWO'nun (bu da orta öğretim II. kademe) dördüncü, beşinci ve altıncı yılındaki öğrenciler bu üç yılda 400 saat İngilizce alırlar.

Avusturya: İlköğretim için, zorunlu yabancı dil öğretiminin asgari saat sayısı ilk iki yıl için (6 yaşından 8 yaşına kadar) önerilen saatleri içermektedir. a) *Hauptschule* ve *Polytechnische Schule*; b) *Allgemeinbildende Höhere Schule*'nin (AHS) alt-türü olan *Realgymnasium*.

Portekiz: İlköğretimin ikinci aşamasında (okulun 5 ve 6. yılları) dil öğretimine ayrılan saatlerin sayısı 80'dir. 2005/06'dan bu yana, ilköğretimin birinci aşamasında (zorunlu eğitimin ilk dört yılına karşılık gelen) ulusal İngilizce öğretimi programı altında okul yıllarının 3 ve 4. yıllarında (8-10 yaşındaki öğrenciler) yabancı dillerin öğretimine de 80 saat ayrılmıştır.

Romanya: a) *Gimnaziu + Liceu*; b) *Gimnaziu + Școala de arte și meserii*.

İsveç: Okullar, verilen bir derse ayrılan zamanı %20'ye kadar azaltabilir ve bunu farklı müfredat seçeneklerini sonlandırırken başka bir derse verebilir. Bu da öğrencilerin, zorunlu eğitime ayrılmış olan toplam zaman içerisinde, 600 saati kendi tercih ettikleri derslere nasıl ayıracıklarını seçebildikleri eğitim imkanını sağlar. Bu şekilde, her öğrenci bir veya birkaç dersi daha fazla çalışmaya karar verebilir.

Lihtenştayn: a) *Oberschule*; b) *Realschule*; c) *Gymnasium*.

Türkiye: Tek-yapı eğitim sistemine sahip bir ülke olduğundan, ISCED 1 ve 2 düzeylerine yönelik farklı zaman ayrımları bulunmamaktadır.

Açıklayıcı not

Bu şekilde verilen yabancı dil öğretimine yönelik zaman, her yıl için müfredattaki ulusal asgari önermelere dayanmaktadır.

İlköğretim veya tam zamanlı zorunlu genel orta öğretimin her yılı için öğretim yükü, günlük ortalama yükü, yıllık öğretim günü sayısı ile çarpılarak hesaplanmaktadır. Her çeşit eğlence veya diğer aralar, seçmeli dersler için ayrılan zaman da dahil olmak üzere, göz önünde bulundurulmamıştır. Her yılın toplam öğretim zamanı, ilköğretim ve tam zamanlı zorunlu orta öğretimdeki toplam öğretim yükünü elde etmek için üst üste eklenir.

Tam zamanlı zorunlu eğitim normalde orta öğretim I. kademenin (ISCED 2 düzeyi) veya tek yapının (ISCED 1 ve 2 düzeyleri) tamamlanmasıyla sona erer. Belçika, Bulgaristan, Fransa, Macaristan, Hollanda (VWO ve HAVO), Slovakya ve Birleşik Krallık'ta (İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda) tam zamanlı zorunlu orta öğretim daha sonra, ISCED 3 düzeyinin bazı kısımlarını veya tamamını (*Avrupa'da Eğitim Hakkında Temel Veriler 2009*, Şekil B1, yakında çıkacak olan) kapsayarak sona erer.

Esnek zaman: Bakınız sözlükçe.

Sadece altı ülkede, Belçika (Almanca Konuşan Topluluk), Bulgaristan, Almanya (orta öğretim I. kademedeki *Gymnasium*'daki öğrenciler için), Lüksemburg, Macaristan ve Malta'da, zorunlu eğitim boyunca yabancı dil öğretimine 1000 saatten fazla ayrılmıştır. Bu toplam saat sayısı, bütün öğrencilerin ilköğretimin ilk yılından itibaren Almanca ve ikinci yılından itibaren Fransızca öğrendikleri Lüksemburg'da (3700 saatten biraz fazla) yüksektir. Bu ülkede, her iki dil de, resmi dil statülerine rağmen, müfredatta yabancı dil olarak ele alınır. Malta'daki durum (1800 saatin biraz üstünde) bir bakıma farklılık arz eder, Maltaca'nın yanı sıra resmi dil olarak İngilizce ilköğretimin ilk yılından itibaren öğretilir.

Bazı ülkelerde son zamanlarda gerçekleştirilen reformların sonucu olarak, yabancı bir dilin zorunlu öğrenimi, daha erken bir yaşta gerçekleşme eğilimindedir (Şekil B3). Ancak, zorunlu eğitim boyunca yabancı dillerin en çok öğrenildiği düzeyin orta öğretim I. kademe düzeyi olduğu da belirgindir. Bu yüzden, Yunanistan ve Lüksemburg dışındaki bütün ülkelerde, zorunlu ders olarak dillerin öğretimine harcanan saatlerin sayısı bu düzeyde ilköğretimden daha fazladır. İsveç'te, tüm zorunlu eğitim boyunca yabancı dillerin öğretimi için olan saatlerin

toplam sayısı, bu dağılımı okulların istediği gibi yapmaları şeklinde ayarlanmıştır. Belçika (Flamanca Konuşan Topluluk), Hollanda, Portekiz ve Birleşik Krallık'ta (İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda) müfredat, okulları yabancı dillerin öğretimine harcanacak zamanı nasıl dağıtacakları konusunda olanak sağlayacak kadar esnektir.

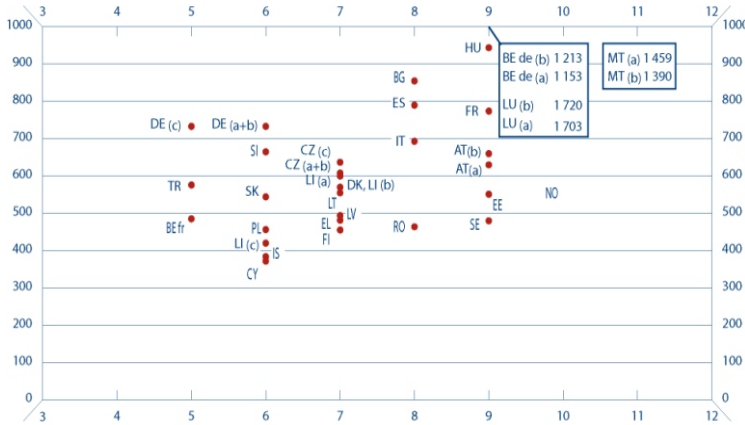
DİL DERSİNİN ÖĞRETİLDİĞİ YILLARDA DİL DERSİNE AYRILAN SAATLERİN DAĞILIMINA YÖNELİK GENİŞ ÖLÇÜDE FARKLI MODELLER

Birinci yabancı dilin zorunlu öğretimi için belirlenen zamanın saat olarak toplam miktarı ve bu imkanın zorunlu eğitimde sürdüğü yılların sayısı (Şekil B1), yabancı dil öğretimi imkanını etkileyen iki değişkendir. Her ikisinin birbiriyle ilişkisi düşünüldüğünde, bir ülkeden diğerine yüksek değerde çelişen durumlar ortaya çıkmaktadır. Yabancı dil öğretiminin aynı sayıda yıllarda gerçekleştiği ülkeler dillere yönelik öğretim zamanının tam miktarı bakımından belirgin şekilde farklılaşır. Birinci dile ayrılan toplam zaman Almanya'yla (*Gymnasium*) karşılaştırıldığında, Slovakya'da %50'den daha fazla miktarda olmasıyla veya yine Romanya, İspanya'yla karşılaştırıldığında sırasıyla toplamdaki 5 ve 8 yıllık sürelerle, her iki ülke çiftinde farklılık göstermektedir.

Diğer taraftan, benzer bir toplam zaman miktarı sunan ülkeler de bunu farklı yıllar için yapabilir. Polonya, Romanya, Finlandiya ve İsveç birinci yabancı dil için 6, 8, 7, 9 yıllık sürelerin üzerinde 455 ile 470 saat arasında bir öğretim sunmaktadır. Lüksemburg ve Malta'da (dillerle ilgili sıra dışı durumları verildiğinde), benzer toplamalar (yıl olarak zamanın uzunluğu ve saat olarak zamanın miktarı) her ikisinde de yüksektir.

Bu farklılıklar aynı zamanda sadece birinci yabancı dilin öğretiminin burada gösterildiği gerçeğinden de ileri gelebilir. Örneğin, Norveç'te, birinci yabancı dil okulların kendilerinin istediği ölçüde dağıttıkları 550 saatlik bir zaman boyunca on yıllık bir süreden fazla öğretilir. Fakat ikinci bir dil yaklaşık 220 saat civarında üç-yıllık bir süre üzerinden öğretilir.

Şekil E4: Birinci zorunlu yabancı dil öğretimi için önerilen toplam asgari saat miktarıyla bu imkanın tam zamanlı zorunlu eğitim süresine yayılma yılları sayısı arasındaki ilişki, 2006/07

Birinci zorunlu yabancı dili öğretirken geçen yıl sayısı

Birinci zorunlu yabancı dile ayrılan
Birinci zorunlu yabancı dile ayrılan
asgari toplam zaman
(saat olarak)
asgari toplam zaman
(saat olarak)

Birinci zorunlu yabancı dili öğretirken geçen yıl sayısı

Kaynak: Eurydice.

Ayrılan asgari toplam zaman
Yıl sayısı

Ayrılan asgari toplam zaman
Yıl sayısı

Ayrılan asgari toplam zaman
Yıl sayısı

Zorunlu ders olmayan yabancı dil

Esnek zamanlı zorunlu ders

Kaynak: Eurydice.

Ek not

Belçika (BE fr): Brüksel bölgesinde, önerilen toplam asgari saat sayısı 849'dur ve bu 7 yıl boyunca devam eder.

Belçika (BE de): a) Kamu-sektörü okullar; b) devlet-destekli özel okullar.

Çek Cumhuriyeti: a) *Základní škola* (önceki sistem); b) *Základní škola* (bir çerçeve eğitim programını içeren yeni sistem); c) *Základní + Gymnázium* (eski sistem).

Almanya: a) *Hauptschule*; b) *Realschule*; c) *Gymnasium*.

Estonya, Finlandiya ve İsveç: Öğrencilerin birinci zorunlu yabancı dili öğrenmeye başladıkları yaş değiştiğinden dolayı, mümkün olan en küçük yaş gösterilmektedir.

İtalya: Zorunlu eğitimin son yılında (15 yaşında biter), burada gösterilen durum, *Liceo classico*'nun birinci yılıdır.

Litvanya: Öğrencilerin ilköğretimin ikinci yılında öğrenmek zorunda kalacakları yabancı bir dilin olduğu “Zorunlu Erken Yabancı Dil Öğretimi Uygulama Programı” 2009/10 okul yılından itibaren geçerli olacaktır.

Lüksemburg: a) 'klasik' bölüm; b) 'modern' bölüm.

Macaristan: Ulusal çekirdek müfredatı, her ders için ayrılan zamanı toplam öğretime ayrılan zamanın yüzdesi olarak ifade eder. Bu da, 1-4 yılları için %2-6, 5-6, 7-8 ve 9-10 yılları için %12-20 ve 11-12 yılları için %13.

Malta: a) *Junior Lyceum*; b) *Orta okullar*.

Avusturya: İlköğretim için, zorunlu yabancı dil öğretiminin asgari saat sayısı ilk iki yıl için (6 yaşından 8 yaşına kadar) önerilen saatleri içermektedir. a) *Hauptschule* ve *Polytechnische Schule*; b) *Allgemeinbildende Höhere Schule*'nin (AHS) alt-türü olan *Realgymnasium*.

Romanya: a) *Gimnaziu + Liceu*; b) *Gimnaziu + Școala de arte și meserii*.

İsveç: Okullar, verilen bir derse ayrılan zamanı %20'ye kadar azaltabilir ve bunu farklı müfredat seçeneklerini sonlandırırken başka bir derse verebilir. Bu da öğrencilerin, zorunlu eğitime ayrılmış olan toplam zaman içerisinde, 600 saati kendi tercih ettikleri derslere nasıl ayıracaklarını seçebildikleri eğitim imkanını sağlar. Bu şekilde, her öğrenci bir veya birkaç dersi daha fazla çalışmaya karar verebilir.

Birleşik Krallık (ENG/WLS/NIR): Zorunlu müfredat, öğretilmesi gereken dersleri belirler, fakat her derse ne kadar zaman ayrılacağını belirlemez.

Lihtenştayn: a) *Oberschule*; b) *Realschule*; c) *Gymnasium*.

Açıklayıcı not

Tam zamanlı zorunlu eğitim normalde orta öğretim I. kademenin (ISCED 2 düzeyi) veya tek yapının (ISCED 1 ve 2 düzeyleri) tamamlanmasıyla sona erer. Belçika, Bulgaristan, Fransa, Macaristan, Hollanda (VWO ve HAVO), Slovakya ve Birleşik Krallık'ta (İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda) tam zamanlı zorunlu orta öğretim daha sonra, ISCED 3 düzeyinin bazı kısımlarını veya tamamını (*Avrupa'da Eğitim Hakkında Temel Veriler 2009*, Şekil B1, yakında çıkacak olan) kapsayarak sona erer.

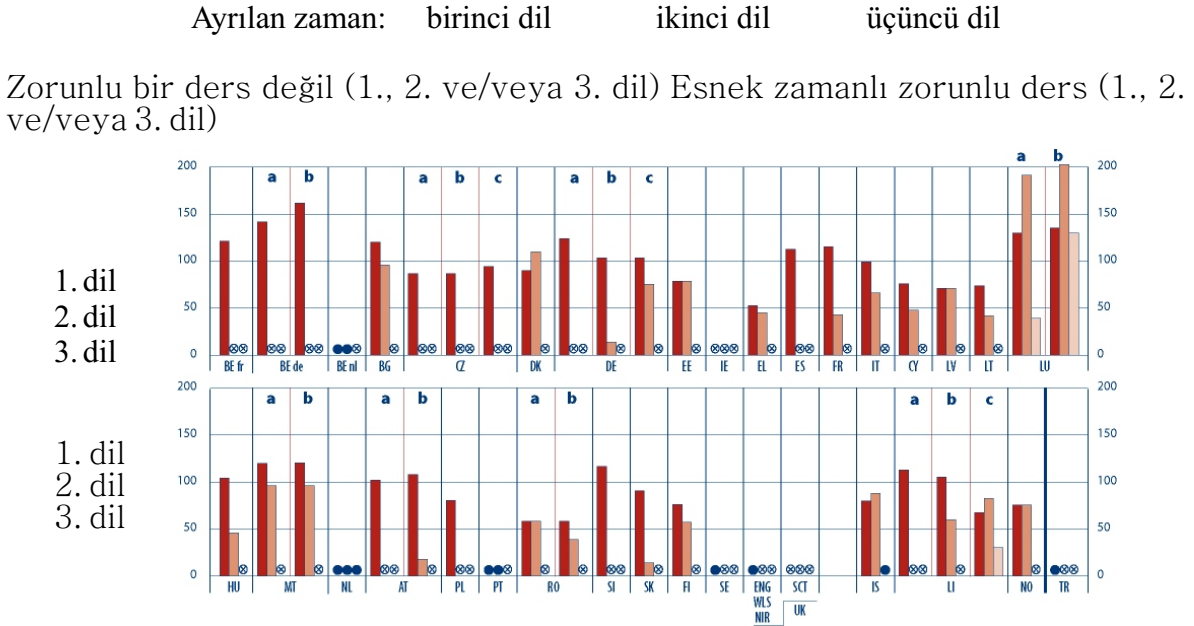
Esnek zaman: Bakınız sözlükçe.

YABANCIDİL ÖĞRETİMİNE YÖNELİK ZAMAN ÇİZELGESİNDE EN BÜYÜK PAY GENELLİKLE BİRİNCİ DİLE AYRILMIŞTIR

İlköğretimde bir yabancı dilden fazla dilin öğretilmesi hala yaygın değilken (Şekil B1), orta öğretim I. kademedede, bu uygulama daha yaygındır. Söz konusu ülkelerin yaklaşık yarısı orta öğretim I. kademe müfredatına ikinci bir yabancı dili dahil eder. Üçüncü bir yabancı dil yalnızca Lüksemburg, Hollanda (HAVO ve VWO) ve Lihtenştayn'da (*Gymnasium*) öğretilmektedir.

İki dilin zorunlu ders olarak öğretildiği yerlerde, bir yılda ikinci dile ayrılan zamanın tam miktarı genellikle birincisine ayrılandan daha azdır. Saat bakımından ikisi arasındaki fark Almanya (*Realschule*'de), Fransa, Avusturya (*Allgemeinbildende Höhere Schule*'de), Macaristan, Slovenya ve Lihtenştayn'da (*Realschule*'de) olduğu gibi bazen çok büyüktür. Fransa ve Avusturya'da bu fark, ikinci yabancı dilin öğretiminin orta öğretim I. kademesinin üçüncü yılında (ancak zorunlu eğitimin sonundan iki yıl önce) başladığı gerçeğiyle kısmen ilişkilendirilir. Her iki dil için yıldaki tam saat sayısı Estonya, Letonya, Romanya (*gimnaziu* ve *liceu*) ve Norveç'te tamamen aynıdır. Son iki ülkede, birinci ve ikinci dili öğretmek için harcanan zamanın miktarının orta öğretimdekiyle tamamen aynı olması gerçeği diğer ülkelerle karşılaştırıldığında, Romanya ve Norveç'te birinci dile ayrılan zamanın miktarının daha az olmasını açıklayabilir (Şekil E4). Diğer yandan, Danimarka, Lüksemburg, İzlanda ve Lihtenştayn (*Gymnasium*) bir yılda ikinci dile zorunlu orta öğretimdeki birinci dilden daha fazla saat ayırmaktadır.

Şekil E5: Tam zamanlı zorunlu orta öğretimde zorunlu bir ders olarak birinci, ikinci ve üçüncü yabancı dilin öğretiminde bir yılda önerilen asgari saat miktarı, 2006/07

Kaynak: Eurydice.

Ek not

Belçika (BE de): a) Kamu-sektörü okullar; b) devlet-destekli özel okullar.

Çek Cumhuriyeti: a) *Základní škola* (önceki sistem); b) *Základní škola* (bir çerçeve eğitim programını içeren yeni sistem); c) *Základní + Gymnázium* (eski sistem).

Almanya: a) *Hauptschule*; b) *Realschule*; c) *Gymnasium*.

Lüksemburg: a) 'klasik' bölüm; b) 'modern' bölüm.

Macaristan: Ulusal çekirdek müfredatı, her ders için ayrılan zamanı toplam öğretime ayrılan zamanın yüzdesi olarak ifade eder. Bu da, 1-4 yılları için %2-6, 5-6, 7-8 ve 9-10 yılları için %12-20 ve 11-12 yılları için %13.

Malta: a) *Junior Lyceum*; b) *Orta okullar*.

Hollanda: a) VMBO; b) HAVO; c) VWO. İlköğretimde, birinci dil zorunludur ve buna ayrılan zaman esnektir.

Avusturya: a) *Hauptschule* ve *Polytechnische Schule*; b) *Allgemeinbildende Höhere Schule*'nin (AHS) alt-türü olan *Realgymnasium*.

Portekiz: Toplamda, iki yabancı dilin öğretime ayrılan saat 435'tir, fakat her kurum her dile ayrılacak zamana kendisi karar verir.

Romanya: a) *Gimnaziu + Liceu*; b) *Gimnaziu + Școala de arte și meserii*.

İsveç: Okullar, verilen bir derse ayrılan zamanı %20'ye kadar azaltabilir ve bunu farklı müfredat seçeneklerini sonlandırırken başka bir derse verebilir. Bu da öğrencilerin, zorunlu eğitime ayrılmış olan toplam zaman içerisinde, 600 saati kendi tercih ettikleri derslere nasıl ayıracaklarını seçebildikleri eğitim imkanını sağlar. Bu şekilde, her öğrenci bir veya birkaç dersi daha fazla çalışmaya karar verebilir.

Lihtenştayn: a) *Oberschule*; b) *Realschule*; c) *Gymnasium*.

Türkiye: Tek-yapı eğitim sistemine sahip bir ülke olduğundan, ISCED 1 ve 2 düzeylerine yönelik farklı zaman ayrımları bulunmamaktadır.

Açıklayıcı not

Bu şekilde verilen yabancı dil öğretime ayrılan zaman, her yıl için müfredattaki ulusal asgari önermelere dayanmaktadır.

İlköğretim veya tam zamanlı zorunlu orta öğretimin her yılı için öğretim yükü, günlük ortalama yükü, yıllık öğretim günü sayısı ile çarpılarak hesaplanmaktadır. Her çeşit eğlence veya diğer aralar, seçmeli dersler için ayrılan zaman da dahil olmak üzere, göz önünde bulundurulmamıştır. Her yılın toplam öğretim zamanı, ilköğretim ve tam zamanlı zorunlu orta öğretimdeki toplam öğretim yükünü elde etmek için üst üste eklenir. Bu değerler, her iki eğitim düzeyine karşılık gelen eğitim yıllarına bölünür.

Tam zamanlı zorunlu eğitim normalde orta öğretim I. kademenin (ISCED 2 düzeyi) veya tek yapının (ISCED 1 ve 2 düzeyleri) tamamlanmasıyla sona erer. Belçika, Bulgaristan, Fransa, Macaristan, Hollanda (VWO ve HAVO), Slovakya ve Birleşik Krallık'ta (İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda) tam zamanlı zorunlu orta öğretim daha sonra, ISCED 3 düzeyinin bazı kısımlarını veya tamamını (*Avrupa'da Eğitim Hakkında Temel Veriler 2009*, Şekil B1, yakında çıkacak olan) kapsayarak sona erer.

Esnek zaman: Bakınız sözlükçe.

Birinci, ikinci ve üçüncü yabancı dillerin öğretildiği zamanın uzunluğuyla ilgili daha fazla bilgi için, bakınız Şekil B1.

ORTA ÖĞRETİMDE, YABANCI DİLLER TOPLAM ÖĞRETİM ZAMANININ %9 İLE %20 ARASINA KARŞILIK GELMEKTEDİR

Derse göre toplam öğretim zamanının ayrıntılı olarak çözümlenmesi ilköğretimdeki öğretimin çok küçük bir miktarının yabancı dillere ayrıldığını doğrulamaktadır (Şekil E3).

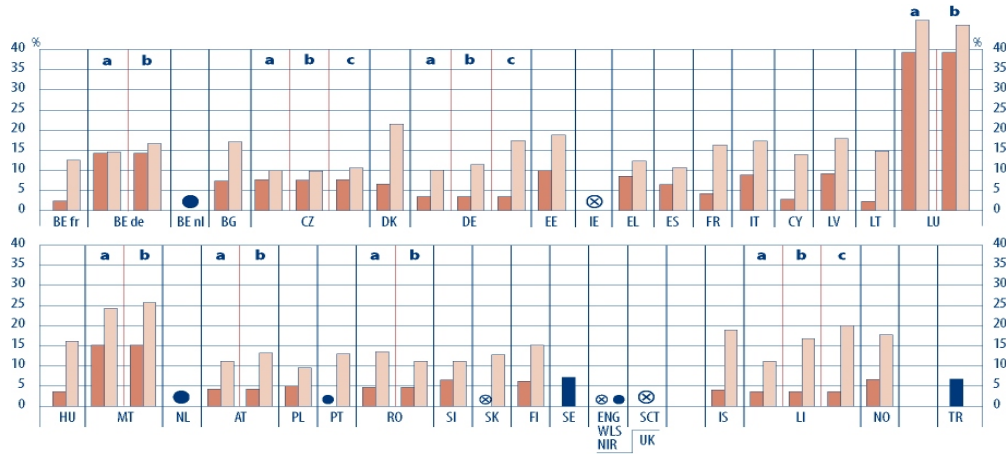
Ancak, Belçika (Flamanca Konuşan Topluluk), Hollanda, Portekiz ve Birleşik Krallık'ta (İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda) yabancı dil öğretimine ayrılan zaman okulların takdirine bırakılmıştır ve bu yüzden hiç karşılaştırma yapılamamaktadır. Ayarlanmış asgari saat sayısı olan ülkelerde, yabancı dillerin öğretimine ayrılan toplam öğretim zamanı içerisindeki zamanın göreceli paylaşımı tam zamanlı orta öğretimde ilköğretimden daha fazladır. Bu fark, her iki düzeyde belirlenen dillerin sayısının sıklıkla farklılaşmasından dolayı (ikinci dilin öğretimi genellikle orta öğretimin başında başlar) yapısal faktörlerle ilişkilendirilebilir. Buna ek olarak, birinci yabancı dilin öğretimi ilköğretimin birinci yılından itibaren geçerli olarak başlamaz (Şekil B1).

İlköğretimde, yabancı dillerin zorunlu öğretimi Belçika (Almanca Konuşan Topluluk), Lüksemburg ve Malta (sırasıyla %14, %39 ve %15'e karşılık gelen) dışında toplam öğretim zamanının asla %10'dan fazlasına karşılık gelmez. Ayrıca, Lüksemburg ilköğretim düzeyinden sonra ikinci bir dilin öğretildiği çok az ülkeden biridir. 10 ülkede, yani Belçika (Fransızca Konuşan Topluluk), Almanya, Fransa, Kıbrıs, Litvanya, Macaristan, Avusturya, Romanya, İzlanda ve Lihtenştayn'da, yabancı dil öğretimine ayrılan toplam öğretim zamanının oranı %5'ten bile daha azdır.

Zorunlu orta öğretimdeki yabancı diller için belirlenen zamanın yüzdesi söz konusu ülkeye bağlı olarak %9 ve %20 arasında gidip gelir. Ancak, iki grup ülke bunun dışında kalır.

Belçika (Fransızca Konuşan Topluluk), Çek Cumhuriyeti, Almanya (*Hauptschule* ve *Realschule*'de), Yunanistan, İspanya, Macaristan, Avusturya (*Hauptschule*'de), Polonya, Portekiz, Romanya (*Scoala de arte și meserii*), Slovenya ve Slovakya'daki öğrenciler toplam öğretim zamanının en az %10'unda bir yabancı dil öğrenirlerken Danimarka, Estonya, Letonya, İzlanda, Lihtenştayn (*Gymnasium*'da) ve Norveç'te yabancı diller öğretilen zamanın yaklaşık beşte birini veya daha fazlasını tutar. Bu oran Malta'da toplam zamanın dörtte birine ve Lüksemburg'da ise neredeyse yarısına ulaşır.

Şekil E6: İlköğretimde ve tam zamanlı zorunlu orta öğretimde, zorunlu bir ders olarak yabancı dillere ayrılan asgari zamanın, asgari öğretim zamanına oranı, 2006/07

İlköğretim

Zorunlu orta öğretim

ISCED 1 + ISCED 2

Zorunlu olarak yabancı dil dersi mevcut değil

Esnek zamanlı zorunlu ders

İlköğretim
Zorunlu orta öğretim

İlköğretim
Zorunlu orta öğretim

Kaynak: Eurydice.

Ek not

Belçika (BE fr): Brüksel bölgesinde, ilköğretimde zorunlu ders olarak yabancı dillerin öğretimine ayrılan asgari zamanın nispi payı %9.6'dır. Zorunlu orta öğretimde ise %12.5'tir.

Belçika (BE de): a) Kamu-sektörü okullar; b) devlet-destekli özel okullar.

Çek Cumhuriyeti: a) *Základní škola* (önceki sistem); b) *Základní škola* (bir çerçeve eğitim programını içeren yeni sistem); c) *Základní + Gymnázium* (eski sistem). Yeni sistemde, zaman çizelgesi esnektir. Okul müdürlerinin ya hali hazırda var olan yabancı dil derslerini arttırmak için tahsis edebilecekleri ya da yabancı bir dili birinci yıl gibi erken bir sürede tanıtabilecekleri belirli sayıda dersleri bulunmaktadır.

Almanya: a) *Hauptschule*; b) *Realschule*; c) *Gymnasium*.

Lüksemburg: a) 'klasik' bölüm; b) 'modern' bölüm.

Macaristan: Ulusal çekirdek müfredatı, her ders için ayrılan zamanı toplam öğretime ayrılan zamanın yüzdesi olarak ifade eder. Bu da, 1-4 yılları için %2-6, 5-6, 7-8 ve 9-10 yılları için %12-20 ve 11-12 yılları için %13.

Malta: a) *Junior Lyceum*; b) *Orta okullar*.

Hollanda: Zorunlu orta öğretim: a) VMBO; b) HAVO; c) VWO.

Avusturya: İlköğretim düzeyinde, zorunlu yabancı dil öğretiminin asgari saat sayısı ilk iki yıl için (6 yaşından 8 yaşına kadar) önerilen saatleri içermektedir. Orta öğretim için, a) *Hauptschule und Polytechnische Schule*; ve b) AHS'nin *Realgymnasium alt-türü*.

Romanya: a) *Gimnaziu + Liceu*; b) *Gimnaziu + Școala de arte și meserii*.

İsveç: Okullar, verilen bir derse ayrılan zamanı %20'ye kadar azaltabilir ve bunu farklı müfredat seçeneklerini sonlandırırken başka bir derse verebilir. Bu da öğrencilerin, zorunlu eğitime ayrılmış olan toplam zaman içerisinde, 600 saati kendi tercih ettikleri derslere nasıl ayıracıklarını seçebildikleri eğitim imkanını sağlar. Bu şekilde, her öğrenci bir veya birkaç dersi daha fazla çalışmaya karar verebilir.

Lihtenştayn: a) *Oberschule*; b) *Realschule*; c) *Gymnasium*.

Türkiye: Tek-yapı eğitim sistemine sahip bir ülke olduğundan, ISCED 1 ve 2 düzeylerine yönelik farklı zaman ayrımları bulunmamaktadır.

Açıklayıcı not

Şekil E6, tam zamanlı zorunlu eğitimin tümü için, zorunlu ders olarak yabancı dillerin öğretimine ayrılan zamanla toplam öğretim zamanının miktarı arasındaki ilişkiyi göstermektedir. Hesaplama, ulusal önermelere veya ulusal düzeyde önerilen asgari saat sayısına dayanmaktadır. Tam zamanlı zorunlu eğitimin farklı dallarda düzenlenmiş orta öğretim II. kademenin bir veya birkaç yılını içeren ülkelerin durumunda, hesaplama söz konusu yıl veya daha fazla yıllar için belli daldaki saat sayısına dayanmaktadır.

Tam zamanlı zorunlu eğitim normalde orta öğretim I. kademenin (ISCED 2 düzeyi) veya tek yapının (ISCED 1 ve 2 düzeyleri) tamamlanmasıyla sona erer. Belçika, Bulgaristan, Fransa, Macaristan, Hollanda (VWO ve HAVO), Slovakya ve Birleşik Krallık'ta (İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda) tam zamanlı zorunlu orta öğretim daha sonra, ISCED 3 düzeyinin bazı kısımlarını veya tamamını (*Avrupa'da Eğitim Hakkında Temel Veriler 2009*, Şekil B1, yakında çıkacak olan) kapsayarak sona erer.

Esnek zaman: Bakınız sözlükçe.

YALNIZCA BİRKAÇ ÜLKE ÖZELLİKLE YABANCI DİL ÖĞRETİMİ İÇİN SINIFTAKİ ÖĞRENCİ SAYISI İÇİN NORMLAR BELİRLER

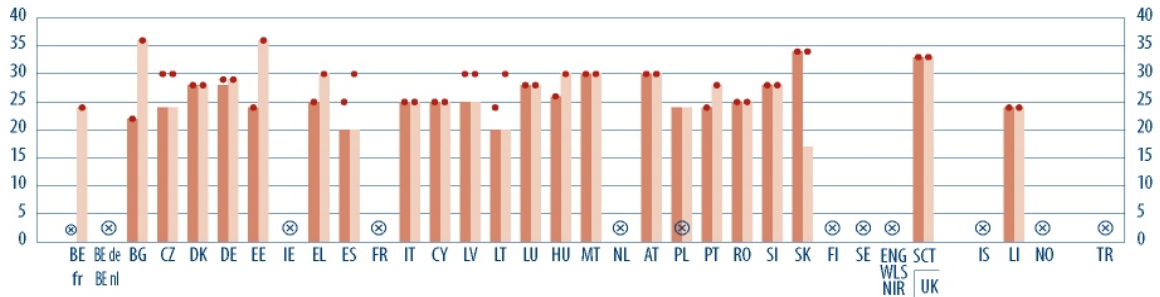
Bütün ülkelerin yaklaşık üçte birinde, öğretilen ders veya eğitim düzeyine bakmaksızın, bir sınıftaki azami öğrenci sayısı ile ilgili düzenleme veya resmi önerme bulunmamaktadır. Geri kalan ülkelerde, merkezi (veya üst-düzey) yetkililer sınıfların öğrenci sayısı hakkında azami ve / veya asgari sınırlar koymuştur. Bu resmi şartnameler örneğin önerilen azami sayıdan az olabilen gerçek sınıf öğrenci sayısı ortalamalarına karşılık gelmemektedir. Yabancı dilleri içeren birçok dersin öğretimi için azami grup veya sınıf öğrenci sayısı normları bir ülkeden diğerine büyük ölçüde farklılaşabilir, fakat asla 36 öğrenciyi geçmez, bu sayı Bulgaristan ve Estonya'da orta öğretimdeki azami sayıdır. On iki ülkede, ilköğretim ve zorunlu orta öğretimdeki sınıf öğrenci sayısı normları tamamen aynıdır. Bu sayıların farklılaştığı yedi ülkede, Bulgaristan ve Estonya'da gözlenen eğitim düzeyleri arasındaki en büyük farkla birlikte en büyük değer, orta öğretim düzeyinde daha fazladır.

Genel olarak, sınıf öğrenci sayısındaki gereksinimler müfredattaki farklı dersler arasında ayırım yapmaz.

Ancak, küçük bir grup ülke, yabancı diller için daha küçük sınıf öğrenci sayısı belirler. Çek Cumhuriyeti, İspanya, Letonya ve Litvanya'da hem ilköğretimde hem de zorunlu orta öğretimde yabancı dil sınıfları için önerilen azami öğrenci sayısı müfredattaki diğer dersler için önerilen azami sayıdan %30 kadar daha azdır. Slovakya'da bu durum yalnızca yabancı dil sınıflarının diğer derslerin olduğu sınıfların öğrenci sayısının yarısı kadar olması gerektiği zorunlu orta öğretim için gereklidir. Polonya'da, azami sınıf öğrenci sayısına yönelik öneriler yalnızca yabancı dil öğretimi durumunda bulunmaktadır, diğer derslerde bulunmamaktadır.

Şekil E7: İlköğretim ve tam zamanlı zorunlu orta öğretimdeki azami sınıf öğrenci sayısına ilişkin düzenlemeler ve öneriler, 2006/07

Genel azami Sınıftaki azami öğrenci sayısı normları İlköğretim Öneri mevcut değil

İlköğretim Tam-zamanlı zorunlu orta öğretim

Kaynak: Eurydice.

Ek not

Belçika (BE fr): Şekil, ISCED 2 düzeyindeki durumu göstermektedir. ISCED 3 düzeyinde, sınıftaki azami öğrenci sayısı 27/30'dur.

Bulgaristan: Orta öğretim II. kademe için genel sınıftaki azami öğrenci sayısı 26'dır.

Almanya: Farklı *Länder*'da sınıf öğrenci sayısı için verilen sınırın ortalaması.

İrlanda: Sınıftaki azami öğrenci sayısına ilişkin merkezi olarak dayatılan düzenlemelerin bulunmamasına rağmen, Eğitim ve Bilim Bölümü, okul yetkililerinden sınıflardaki öğrenci

sayısını olabildiğince az sayıda tutmalarını istemekte ve bir kaynaştırma sınıfının ortalama öğrenci sayısının 28 olduğunu önermektedir.

Letonya: Bu, sınıftaki azami öğrenci sayısı normları devlet tarafından finanse edilen okullara yöneliktir. Belediyeler, eğer mali durumları olanak tanırsa, sınıftaki öğrenci sayısını daha aşağı çekebilir.

Macaristan: Bütün derslerdeki sınıfların her biri, öğrenci sayısının her sınıf için belirlenen azami öğrenci sayısının yarısından daha fazla olmadığı gruplara ayrılır. Orta okulun 9-12 yaşların olduğu yıllarda ise sınıftaki azami öğrenci sayısı normu 35'tir.

Avusturya: 2007/08 okul yılından itibaren, genel azami sınıf öğrenci sayısı normları yavaş yavaş 25 öğrenciye düşürülmektedir.

Polonya: Bir sınıftaki azami öğrenci sayısı ile ilgili herhangi bir kısıtlama bulunmamaktadır. Yabancı dil dersleri söz konusu olduğunda, okul müdürünün eğer sınıftaki öğrenci sayısı 24'ten fazla ise sınıfı ikiye bölme zorunluluğu bulunmaktadır. Eğer sayı 24 veya daha azsa, sınıf aynı şekilde yerel eğitim yetkilileriyle anlaşma doğrultusunda bölünebilir (*gminy*).

Slovakya: İlköğretimin birinci yılı için, azami sınıf öğrenci sayısı 29'dur.

Birleşik Krallık (ENG/WLS/NIR): Yalnızca çok küçük öğrenciler için, ilköğretim okullarında bir sınıftaki azami öğrenci sayısı 30 iken yabancı diller genellikle daha büyük yaştaki ilköğretim öğrencilerine öğretilir.

Birleşik Krallık (SCT): İlköğretimin ilk üç yılında, azami sınıf öğrenci sayısı gerekliliği 30'dur. Orta öğretim I. ve II. kademelerinin son iki yılı için de azami sınıf öğrenci sayısı 30'dur. Uygulamalı dersler için, azami sınıf öğrenci sayısının 20 olması gerektiği önerilmektedir.

Türkiye: Anadolu liselerinde, bütün dersler için sınıfın öğrenci sayısı 30'u geçmemelidir.

Açıklayıcı not

Pek çok ülkede, ilköğretim ISCED 1 düzeyine karşılık gelir. Tek yapıda, ilköğretimle (ISCED 1) orta öğretim I. kademe (ISCED 2) arasında resmi bir farklılık bulunmamaktadır.

Tam zamanlı zorunlu eğitim normalde orta öğretim I. kademeye (ISCED 2 düzeyi) karşılık gelmektedir. Belçika, Bulgaristan, Fransa, Macaristan, Hollanda (VWO ve HAVO), Slovakya ve Birleşik Krallık'ta (İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda) tam zamanlı zorunlu orta öğretim daha sonra sona erer ve ISCED 3 düzeyinin bazı kısımlarını veya tamamını (*Avrupa'da Eğitim Hakkında Temel Veriler 2009*, Şekil B1, yakında çıkacak olan) içerir.

EĞİTİM DİLİNİ ÖĞRENME DESTEĞİ GENELLİKLE ANADİLİ YABANCI DİL OLAN GÖÇMEN ÇOCUKLAR İÇİN SAĞLANIR

Göçmen çocukların ve özellikle ana dili eğitim dili olmayan çocukların (bkz. Şekil A2), eğitim sistemine entegre olmaları için, Avrupa ülkeleri onlar için okuldaki yaşamı düzenleme yolları bulmuştur. Hemen hemen bütün eğitim sistemlerinde, yabancı ana dile sahip göçmen çocuklar, eğitim diline egemen olmak için belli ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik özel yardım almaktadır. Sadece Türkiye'de bu türde tedbirler alınmamıştır.

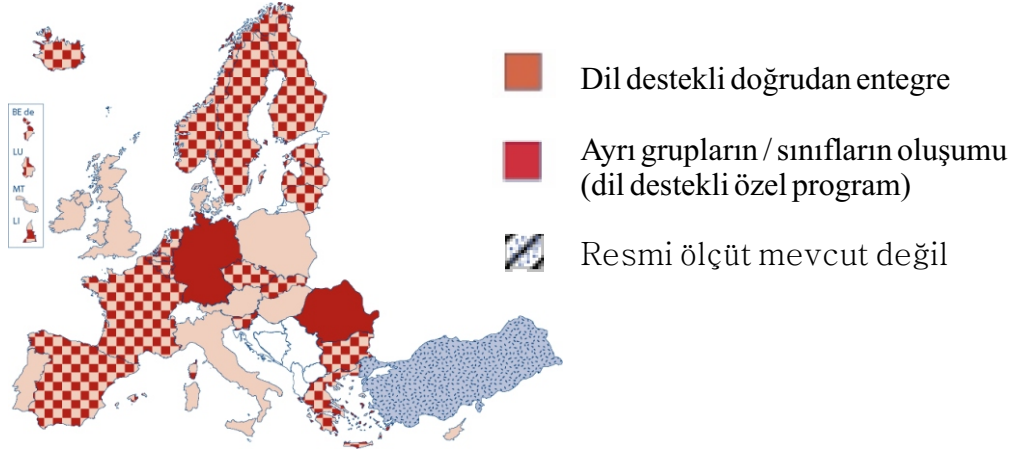
Bu dil destek ölçütlerinin büyük çoğunluğu ev sahibi ülkeye yeni gelmiş göçmen çocuklar için tasarlanmıştır. Bu destek iki ana modelle uyum içerisinde sağlanmaktadır:

- Kaynaştırma eğitimindeki aynı yaştaki çocukları (veya şartlara bağlı olarak daha küçük) içeren sınıflara doğrudan yerleştirilen göçmen çocuklara yönelik dil desteğiyle doğrudan entegre. Burada bütün çocuklara yönelik olan yöntemleri ve müfredat içeriğini takip ederler. **Dil destek ölçütleri**, normal okul saatleri boyunca her göçmen öğrenci için ayrı bir temel üzerinde uygulanmaktadır.

- Göçmen çocukların, **sınırlı bir süreyle** (birkaç haftadan bir ya da iki okul yılına kadar değişebilen) **diğer çocuklardan ayrı olarak** gruplandığı ayrı grupların / sınıfların oluşumu, bu sayede ihtiyaçlarına göre özel eğitim alabilirler. Ancak, diğer bütün öğrencilerle birlikte benzer kaynaştırma sınıflarında bazı derslere katılabilirler.

Eğitim diline egemen olmak için ana dilleri yabancı dil olan göçmen çocuklara yapılan bu iki ana model yardımı genellikle belli bir ülkede gerçekleşir. Ancak, çok az ülkede, yalnızca bir model kullanılmaktadır. On ülkede, öğrenciler uygun olan yerde fazladan dil desteğiyle doğrudan kaynaştırma sınıflarına entegre edilir. Sadece iki ülkede, Almanya ve Romanya'da, dil desteği sağlamanın tek yolu sırayla dört yıllık ve bir yıllık azami süre için yabancı ana dile sahip çocuklara yönelik ayrı sınıfların oluşturulması yoludur.

Şekil E8: Tam zamanlı zorunlu eğitimde anadili yabancı dil olan göçmen çocuklara sunulan eğitim dilini öğrenmeleri için destek türleri, 2006/07

Kaynak: Eurydice.

Ek not

Çek Cumhuriyeti: Okulların kaynaştırma sınıflarına entegre edilmiş AB-dışı ülkelerden gelen öğrencilere Çek dilini öğrenmeleri için yardım sunma zorunluluğu bulunmamaktadır fakat, uygulamada, bu öğrencilere özel destek sağlanır. AB'den gelen öğrenciler için, bölgesel yetkililer bedava hazırlık dil sınıfları düzenler.

İspanya: Bölgesel yetkililerin, okullar tarafından her öğrenci için özel ihtiyaçlara yönelik uygulanan belirli ölçütlere karar vermesinin ardından merkezi hükümet genel yönergeleri belirler.

İrlanda: Eğitim yetkilileri, öğrencilerin, sınıf öğretmenlerinden aldıkları desteğe ek olarak, küçük gruplar halinde veya sınıf içerisinde ek dil desteği almalarını önermektedir. Bir okulun destek amaçlı ayrı bir dil sınıfı açması için, öğrencilerinin %20'si göçmen kökenli olmalıdır. Bu şekilde çok az sayıda okul vardır.

Avusturya: Almanca'nın ikinci dil olarak öğretimi, okullara ayrılan kaynaklara bağlıdır. Yalnızca federal bakanlığın onayına ihtiyaç duyulan nadir durumlarda, ülkeye yeni gelen öğrenciler için özel sınıflar açmak olasıdır.

Birleşik Krallık (ENG/WLS/NIR): Merkezi yetkililerin doğru uygulamaya yönelik destek ölçütleri ve rehberlik için finansman sağlamalarına rağmen, bu finansman, ölçütler yerel koşullara bağlı olarak uygulansın diye yerel yetkililere ve (İngiltere ve Galler'de) okullara geçmiştir. Ek destek yaparak öğrenciyi doğrudan sınıfa entegre etmek kullanılan tek model değildir, ancak en yaygın olanıdır.

Açıklayıcı not

Yalnızca eğitim için merkezi (veya üst-düzey) yetkililer tarafından çıkarılan resmi belgelerde belirtilen destek türlerinden bahsedilmektedir. Bu yetkililerin yerel yetkilileri ve okulları hangi politikaları benimsemelerine karar vermeleri için açıkça yetki verdiklerinde, bu bir notla

gösterilmekte ve harita bir veya en sık karşılaşılan durumları göstermektedir.

Göçmen çocukların anadillerini öğrenmelerine yönelik destek ölçütleri, resmi zaman çizelgesi dışındaki daha sonraki dersler ve merkez tarafından sığınmacılar için sağlanan hizmetler şekilde gösterilmemiştir.

Ayrı grupların / sınıfların oluşumu: yabancı anadilleri olan elverişli göçmen çocuklar için özel olarak düzenlenen sınıflardaki / derslerdeki geçici katılım. Bu sınıflarda öğrenciler, eğitim dilini öğretmeye ayrılmış zamanı içeren ve özellikle ihtiyaçlarına karşılık veren bir programı takip ederler.

Doğrudan entegre: yabancı anadilleri olan elverişli göçmen çocuklar, kaynaştırma eğitimindeki sınıflara doğrudan kayıt olurlar.

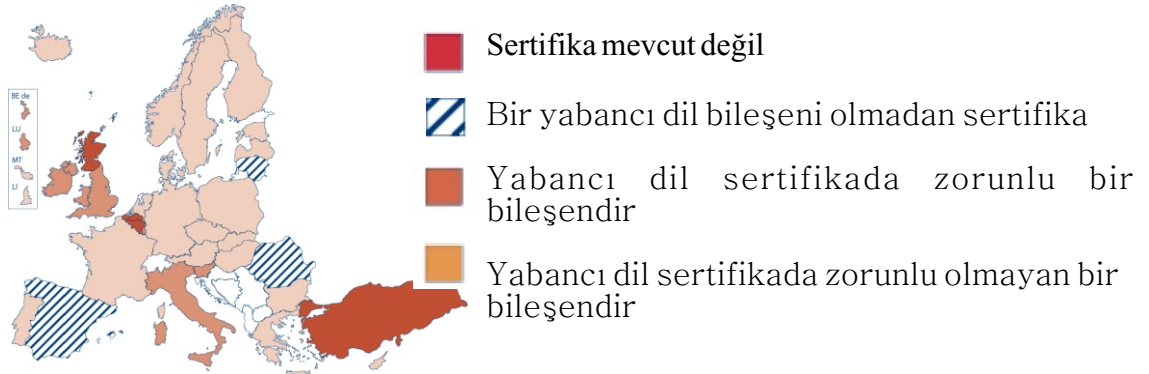
Bu çocuklar, normal okul saatlerinde eğitim dilini öğrenirken özel destek alırlar.

Göçmen çocuklar: Bakınız sözlükçe.

ZORUNLU EĞİTİMİN TAMAMLANMASI ÜZERİNE VERİLEN SERTİFİKALAR GENELLİKLE BİR YABANCI DİL BİLEŞENİ İÇERİR

Belçika (Fransızca ve Flamanca Konuşan Topluluklar), Birleşik Krallık (İskoçya) ve Türkiye dışında, Avrupa ülkelerinin büyük çoğunluğunda tam zamanlı zorunlu eğitimi tamamlayan öğrencilere bir sertifika verilir. İspanya, Litvanya ve Romanya dışında, bir sertifikanın verildiği ülkelerde, bu sertifika zorunlu veya seçmeli bir unsur olarak yabancı dil veya diller bileşenini içerir. Ülkelerin çoğunda, bir veya daha fazla yabancı dildeki değerlendirme sonuçları sertifikalarda gösterilmelidir. İstisnalar, yabancı dilin veya dillerin seçmeli bir bileşen olduğu ve dahil edilmelerinin eğitim yetkilileri tarafından alınan kararlara veya öğrencilerin seçmiş oldukları derslerin sınavlarına bağlı olduğu Belçika (Almanca Konuşan Topluluk), İrlanda, İtalya, Lüksemburg, Slovenya ve Birleşik Krallık'tır (İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda).

**Şekil E9: Tam zamanlı zorunlu eğitimin tamamlanması sonucu
Verilen sertifikaların yabancı dil bileşeni, 2006/07**

Kaynak: Eurydice.

Ek not

Belçika (BE fr, BE nl): Orta öğretimin ikinci aşamasından sonra (örneğin, tam zamanlı zorunlu eğitimin tamamlanmasından bir yıl sonra) bir sertifika verilir. Dil becerileri, ayrı bir ders değildir, fakat eğitim yılı boyunca verilen tüm derslerde dil becerileri ele alınarak işlenir.

Çek Cumhuriyeti: Zorunlu eğitimin sonunda, öğrencilere içinde yabancı dil notlarının ve zorunlu eğitimin tamamlandığına dair bir yazının da bulunduğu final yılı notlarını gösteren bir sertifika verilir.

İtalya: 2006/07 okul yılından bu yana, bir “beceri sertifikası”, deneysel bir durumda final sertifikasıyla birlikte verilir. Zorunlu bir yabancı dil bileşenini içerir.

Hollanda: ISCED 2 düzeyinin sonunda, sadece VMBO sınavını alan öğrenciler yabancı dil bileşeni olan diploma alırlar. HAVO ve VWO'daki öğrenciler, sınavlarını daha sonra, ISCED 3 düzeyinin sonunda, alacaklarından dolayı orta öğretim I. kademenin sonunda bir sertifika almazlar.

Slovenya: Eğitim bakanlığının kararına göre, yabancı bir dil zorunlu eğitimin sonundaki dış sınavda sorulacak üç dersten biri olarak seçilebilir.

Birleşik Krallık (ENG/WLS/NIR): Öğrenciler yabancı dilleri içerebilen bir dizi dersten tek ders niteliklerini seçerler.

Açıklayıcı not

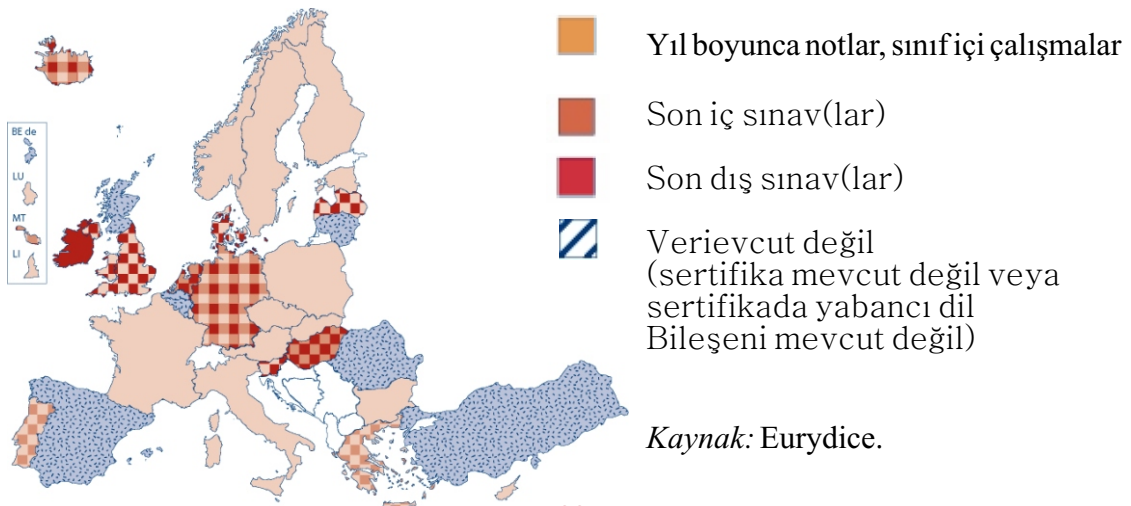
Tam zamanlı zorunlu eğitim normalde orta öğretim I. kademenin (ISCED 2 düzeyi) veya tek yapının (ISCED 1 ve 2 düzeyleri) tamamlanmasıyla sona erer. Belçika, Bulgaristan, Fransa, Macaristan, Hollanda (VWO ve HAVO), Slovakya ve Birleşik Krallık'ta (İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda) tam zamanlı zorunlu orta öğretim daha sonra sona erer ve ISCED 3 düzeyinin bazı kısımlarını veya tamamını (*Avrupa'da Eğitim Hakkında Temel Veriler 2009*, Şekil B1, yakında çıkacak olan) içerir.

Sertifika, final sınavı olarak veya olmadan belli bir aşamanın tamamlanmasından veya eğitim kursunun tamamından sonra öğrenci tarafından kazanılan niteliğin resmi kanıtıdır.

YABANCI DİL BECERİLERİ YIL BOYUNCA GENELLİKLE NOTLARLA DEĞERLENDİRİLİR

Tam zamanlı zorunlu eğitimin tamamlanması sonucu bir yabancı dil veya diller bileşeniyle birlikte sertifikanın verildiği ülkelerde (Şekil E9), o bileşen için en yaygın değerlendirme türü yıl boyunca devam eden notların ve sınıf çalışmasının sürekli olarak değerlendirilmesidir. Bazı ülkelerde, Yunanistan ve Portekiz'de olduğu gibi, sürekli değerlendirme bir final iç sınavıyla, Danimarka, Letonya ve Slovenya'da olduğu gibi, dış sınavlarla veya Almanya, Malta ve İzlanda'da olduğu gibi her iki türdeki sınavlarla tamamlanır. Birleşik Krallık'ta (İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda), bütün değerlendirme şemaları bazı dış değerlendirmeyi içerir, fakat sürekli değerlendirmenin tümünü içermez. Aksine, Macaristan ve Hollanda iç ve dış final sınavlarını yapıp sertifika amaçlar için sürekli değerlendirmeyi kullanmazken İrlanda sadece dış sınavlardan etkili bir şekilde yararlanır.

Şekil E10: Tam zamanlı zorunlu eğitimi tamamlayan bütün öğrencilere verilen sertifikalardaki yabancı dil bileşeninin değerlendirilme türleri, 2006/07

Ek not

Macaristan: Öğrenciler, dil final sınavlarını orta veya ileri düzeyde alabilirler. Orta düzeyde, değerlendirme bir iç sınavla gerçekleştirilirken ileri düzeyde dış bir sınavla gerçekleştirilir.

Malta: ISCED 2 düzeyinin sonunda iki tür final sınavı bulunmaktadır. Birincisi zorunludur ve okul düzeyinde olmasına rağmen bunu ayarlayıp düzenleyen merkezi eğitim yetkilileri tarafından gerçekleştirilir. İkincisi ise, Malta Üniversitesi tarafından düzenlenen seçmeli bir dış sınavdır.

Polonya: 2008/09 okul yılından bu yana, ISCED 2 düzeyinin sonundaki final dış sınavı bir dil bileşenini içerecektir.

Slovenya: Eğitim bakanlığının kararına göre, yabancı bir dil zorunlu eğitimin sonundaki dış sınavda sorulacak üç dersten biri olarak seçilebilir.

Birleşik Krallık (ENG/WLS/NIR): Bilgi, bir yabancı dili içerebilen veya içermeyen bir dizi dersten alınan tek ders niteliklerine, GCSE'lere yönelik değerlendirmeye dayalıdır. Değerlendirme, bağımsız organlarca yapılır. Bunlar, ulusal düzenleyicilere karşı sorumludur. Değerlendirme çizelgeleri değişiklik gösterir. Bazıları doğrusalken (değerlendirme dersin sonunda) bazıları ise modülerdir (değerlendirme ders sırasında). Bazıları içsel olarak değerlendirilen ve dışsal olarak düzenlenen bir ders içeriğini kapsar. Hepsi dışsal olarak belirlenmiş bir final sınavını içerir.

Norveç: Zorunlu eğitimin sonunda, bütün öğrenciler genel başarı notları alırlar. Bazı öğrenciler merkezi olarak hazırlanan ve değerlendirilen (yazılı sınavlar için) ve yerel olarak (sözlü sınavlar için) hazırlanan ve değerlendirilen ek yazılı ve sözlü sınavlara girmek için de seçilirler.

Açıklayıcı not

Tam zamanlı zorunlu eğitim normalde orta öğretim I. kademenin (ISCED 2 düzey) veya tek yapının (ISCED 1 ve 2 düzeyleri) tamamlanmasıyla sona erer. Belçika, Bulgaristan, Fransa, Macaristan, Hollanda (VWO ve HAVO), Slovakya ve Birleşik Krallık'ta (İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda) tam zamanlı zorunlu orta öğretim daha sonra sona erer (*Avrupa'da Eğitim Hakkında Temel Veriler 2009*, Şekil B1, yakında çıkacak olan).

ÜLKELERİN BÜYÜK ÇOĞUNLUĞU AVRUPA DİLLERİ ÖĞRETİMİ ORTAK ÇERÇEVE PROGRAMI'NIN KULLANIMI ÜZERİNE DÜZENLEMELER VEYA ÖNERİLER YAYINLANMAKTADIR

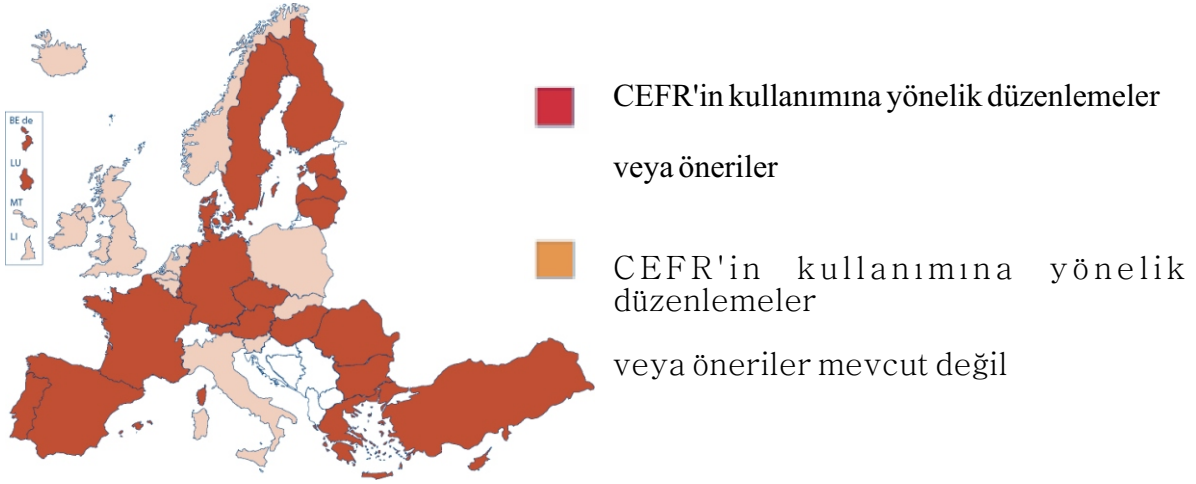
2001'de Avrupa Konseyi tarafından çıkarılan Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı (CEFR), uluslar arası karşılaştırılabilir bir yolla yabancı dil öğreniminin sonuçlarını değerlendirmeye yönelik bir araç niteliğindedir (bkz. Açıklayıcı not). Şubat 2002'deki Avrupa Birliği Konseyi Karar'ı, dil yeterliklerinin geçerliğine yönelik sistem kurmak için CEFR'in kullanımını önermiştir (2).

Avrupa ülkelerinin büyük çoğunluğundaki eğitim yetkilileri, stratejik programlarda ve diğer bağlayıcı-olmayan belgelerde CEFR'e gönderimde bulunur. Ülkelerin yarısından çoğu, daha da ileri giderek bir değerlendirme aracı olarak CEFR'in doğrudan kullanımına yönelik düzenlemeler veya önermeler yayınlar. Bu ülkeler ayrıca ISCED 1-3 düzeylerinin sonunda başarılmaması gereken CEFR yeterlik düzeylerini de belirler. Eğitim yetkilileri müfredattaki (zorunlu bir ders veya çekirdek müfredat seçeneği olarak) yabancı bir dilin statüsüne göre ve imkanın başladığı başlangıç tarihine göre yeterlik düzeyleri belirler (Şekil B1). Ülkelerin çoğunda, CEFR yeterlik düzeylerine ulaşmaya yönelik hedefler ilk olarak ISCED 1'in sonunda belirlenir, fakat Danimarka, Almanya, Estonya, Yunanistan, Litvanya ve Macaristan'da bu durum sadece ISCED 2'den itibaren geçerlidir.

(2) 2001 Avrupa Diller Yılı'nın hedeflerinin uygulanmasının çerçevesinde dil çeşitliliğini ve

dil öğrenimini artırma hakkındaki 14 Şubat 2002 AB Konseyi Önergesi, OJ 2002/C 50/01.

Şekil E11: ISCED 1 veya ISCED 2'den itibaren geçerli olmak üzere bir değerlendirme aracı olarak Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı'nın (CEFR) kullanımı, 2006/07

Kaynak: Eurydice.

Ek not

İspanya: CEFR bir değerlendirme aracı olarak kullanılmamaktadır fakat Eğitim Anayasası'nda bir değerlendirme aracı olarak görülmektedir. Ancak, resmi özelliklere sahip dil okulları tarafından verilen sertifikalar CEFR yeterli düzeylerine dayanmaktadır.

İtalya: 2007/08 okul yılı sırasında yürürlüğe girmiş okul-öncesi ve ilköğretim okullarının müfredatlarına yönelik yönergeler, değerlendirme için CEFR'in kullanımını önermektedir.

Hollanda: CEFR resmi olarak bir değerlendirme aracı olarak kullanılmaz fakat Eğitim, Kültür ve Bilim Bakanlığı adına üstlenilen araştırma, dil sınavları sonuçlarını CEFR yeterli düzeylerine bağlama olasılığını araştırmıştır.

Slovenya: 2007/08 okul yılından bu yana, CEFR bir değerlendirme aracı olarak kullanılmaktadır. Her ISCED düzeyinin sonunda başarılması gereken yeterli düzeyleri konusunda da bu tarihten itibaren uygulanması konusunda görüş birliğine varılmıştır.

Türkiye: ISCED 2 düzeyi bulunmamaktadır. Bütün tek yapı (6 yaşından 14 yaşına kadar olan öğrenciler için) ISCED 1 olarak düşünülmektedir.

Açıklayıcı not

Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı (CEFR), Avrupa Konseyi tarafından geliştirilmiş olup dil öğrenimine, öğretime ve değerlendirmesine yönelik bir çerçevedir. Temel amacı, dil eğitimi ve niteliklerinin sağlanmasında şeffaflığı ve karşılaştırılabilirliği kolaylaştırmaktır. CEFR, yabancı bir dilde iletişimde gerekli olan yetileri, ilgili bilgiyi ve becerileri ve durumları ve iletişim alanlarını anlaşılabilir bir şekilde tanımlamaktadır.

CEFR, ölçülebilen bir biçimde yabancı dil öğrenenlerin ve kullanıcıların gelişimine olanak sağlayan altı yeterli düzeyini (A1 Temel kullanıcıdan C2 Yetkin kullanıcıya kadar) tanıtmaktadır. Daha fazla bilgi ve 30 dilden fazla uygun olan CEFR'in tam metni için, bakınız http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/Source/Framework_EN.pdf

SÖZLÜKÇE VE İSTATİSTİKSEL ARAÇLAR

I. SINIFLAMALAR

Uluslar arası Standart Eğitim Sınıflandırması (ISCED 1997)

Uluslar arası Standart Eğitim Sınıflandırması (ISCED), eğitim hakkındaki istatistikleri uluslar arası olarak derlemek için uygun olan bir araçtır. İki çapraz sınıflandırma değişkenini kapsar: Genel / mesleki / meslek öncesi oryantasyonun zorunlu boyutlarıyla birlikte eğitim alanları ve düzeyleri ve eğitim / iş piyasası hedefi. Geçerli versiyon, ISCED 97 (1) eğitimin yedi düzeyini ayrıştırır.

ISCED 97 DÜZEYLERİ

Deneysel olarak, ISCED eğitim düzeylerine eğitim programlarını tahsis etmeye yardımcı olabilecek bir kaç kriterin varlığını varsaymaktadır. Adı geçen eğitim türü ve düzeyine göre, temel ve yan kriterler arasında hiyerarşik bir sıralama sistemi kurmaya gerek vardır. (genel giriş nitelikleri, asgari giriş gereklilikleri, asgari yaş, personel nitelikleri, v.b).

ISCED 0: Okul öncesi eğitim

Okul öncesi eğitim, düzenli eğitimin başlangıç aşaması olarak tanımlanmaktadır. Okul veya merkez tabanlıdır ve en az üç yaşındaki çocuklar için tasarlanmıştır.

ISCED 1: İlköğretim

Bu düzey, dört ile yedi yaş arasında başlar ve bütün ülkelerde zorunludur ve genellikle 5-6 yıl sürer.

ISCED 2: Orta öğretim I. kademe

Eğitimin genel olarak daha ders-odaklı olmasına rağmen ilköğretim düzeyinin temel programlarını devam ettirir. Genellikle, bu düzeyin sonu zorunlu eğitimle kesişir.

ISCED 3: Orta öğretim II. kademe

Bu düzey genellikle zorunlu eğitimin sonunda başlar. Giriş yaşı genel olarak 15 veya 16'dır. Giriş niteliklerine (zorunlu eğitimin sonu) ve diğer asgari giriş gerekliliklerine genellikle ihtiyaç duyulmaktadır. Eğitim, genellikle ISCED 2 düzeyinden daha derse-yöneliktir. ISCED 3 düzeyinin genel süresi ikiden beş yıla kadar değişir.

ISCED 4: Orta öğretim sonrası üçüncül olmayan eğitim

Bu programlar, orta öğretim II. kademeye üçüncül eğitim arasındaki sınırın her iki tarafında da bulunur. ISCED 3 düzeyi mezunlarının bilgilerini genişletmeye hizmet eder. Öğrencileri 5. düzeydeki çalışmalara hazırlamak için tasarlanmış programlarla doğrudan iş piyasasına girmeleri için öğrencileri hazırlayan programlar genel örneklerdir.

ISCED 5: Üçüncül eğitim (birinci aşama)

Bu programlara giriş normalde ISCED 3 veya 4 düzeylerinin başarılı olarak tamamlanmalarını gerektirir. Bu düzey, büyük ölçüde kuramsal olan akademik oryantasyonlu üçüncül programları (A türü) ve A türü programlardan genel olarak daha kısa olan ve iş piyasasına girişe uygun olan mesleki oryantasyonlu üçüncül programları (B türü) içerir.

ISCED 6: Üçüncül eğitim (ikinci aşama)

Bu düzey, ileri bir araştırma niteliğine yol açan üçüncül çalışmalara ayrılmıştır. (Ph.D veya doktora).

(1) http://www.uis.unesco.org/ev.php?ID=3813_201&ID2=DO_TOPIC

II. TANIMLAR

Antik dil: “İletişim” dışındaki amaçlar için öğretilen dil, aynı zamanda hiç bir ülkede de konuşulmamaktadır. Öğretme hedefleri, söz konusu antik dilden ortaya çıkan modern bir dilin köklerinin daha derin bilgisini kazanma, eski edebiyatta orijinal metinleri okuma ve anlayabilme ve dili kullanmış ve hedef grupla kültürel bağlar kurabilmiş medeniyetle bir aşinalık kurma olabilir. *Antik bir dilin bir ► devlet dil, ► resmi dil, ► bölgesel veya azınlık dil veya o alana ait-olmayan bir dil konumu olmaz. Bazı müfredatlarda, ► yabancı bir dil olarak değerlendirilebilir.*

Temel alınan müfredat: ► *Kendi eğitim türü ve / veya ders alanı* ne olursa olsun tüm öğrenciler için ortak olan çekirdek müfredat. Bir yıllık veya belli bir süre için merkezi (veya üst-düzye) eğitim yetkilileri tarafından belirlenen çekirdek müfredat seçenekleri / temin edilme seçeneklerinden ve bütün zorunlu derslerden oluşur. Temel alınan müfredat, ► *eğitim imkanının asgari düzeyinin* parçasıdır. ► *Esnek bir müfredat* olmadığında onunla eş değerde olur.

CLIL (İçerik ve Dil Entegreli Öğrenim): “İçerik ve dil entegreli öğrenim”in kısa adıdır. Bu kısa ad, iki dilli eğitimin her çeşidini belirtmek için kullanılan genel bir terimdir. Temelde, dil dersleri dışında, en az iki farklı dilde yapılan eğitim imkanını içermektedir.

Esnek müfredat: Merkezi (veya üst-düzye) eğitim yetkilileri tarafından belirlenen ► *asgari düzeyde eğitim imkanını* sağlamak üzere okulların ve / veya belediyelerin seçmek ve sunmak zorunda oldukları bir dizi ders. Diller bu dersler arasında olabilir de olmayabilir de. İki olası durum şu şekilde olabilir:

1. esnek müfredatta dahil olan dersler ► Temel alınan müfredatta öğretilen derslere ek olabilir;
2. merkezi bir asgari müfredat yoktur. Esnek müfredat, her okulun zorunlu olarak karar verdiği dersler olsun olmasın veya öğrencilerin seçmek zorunda oldukları bir dizi derse ait olan dersler gibi öğretilen bütün derslere karşılık gelmektedir.

Esnek zaman: Müfredat, yalnızca öğretilmesi gereken dersleri onlara tahsis edilen zamanı belirtmeden göstermektedir. Bu gibi durumlarda, okullar zorunlu dersler için ne kadar zamanın ayrılmış olması gerektiğine karar vermede özgürdür.

Yabancı dil: Merkezi (veya üst-düzye) eğitim yetkilileri tarafından belirlenen ve müfredatta “yabancı” (veya modern) olarak görülen bir dil. Bu tanım, eğitim tabanlı bir tanımdır ve dillerin politik durumlarıyla ilgili değildir. Bundan dolayı, politik açıdan ► *bölgesel veya azınlık diller* olarak görülen belirli diller yabancı dil olarak müfredatta yer alabilir. Aynı şekilde, belirli ► *antik diller* belirli müfredatlarda yabancı dil olarak ele alınabilir.

Alternatif olarak yabancı dil: Merkezi (veya üst-düzye) eğitim yetkililerinin ► *eğitim imkanının asgari düzeyinde* bir veya birkaç dersin yerine bir yabancı dilin öğretilmesi kararını okullara ve / veya belediyelere bıraktıkları durum. Okullara verilen bu özerklik, sadece müfredatta bir dil (fakat başka bir ders değil) ekleneceği zaman uygulanabilir. Genel olarak, bu öğretim imkanı diğer dersleri öğretirken harcanan zaman sırasında yer alır. Bu dersler bu yüzden müfredattan tam olarak çıkmaz. Okulların ve belediyelerin bu şekilde dil öğretimi sağlamaya karar verdiklerinde, bu durum ilgili okuldaki bütün öğrenciler için zorunlu hale gelir. Örneğin, merkezi (veya üst-düzye) eğitim yetkilileri, belli bir yılda haftada dört saat tarih dersi öğretilmesi gerektiğine karar verir, fakat aynı zamanda da okullara veya belediyelere bu dört saatin bir kısmını yabancı bir dili öğretmek için tahsis etmelerine de izin verir. Alternatif bir ders olarak dilin konumu genellikle dil öğretiminin eğitim imkanının (daha) zorunlu olmadığı yıllarda müfredatta görünür, örneğin; ilköğretimin ilk yıllarında. Bu

nedenle unutulmamalıdır ki okullara verilen özerklik çok sınırlıdır, çekirdek müfredatta yer alan diğer zorunlu derslerin yerine sadece dil öğretilir.

Dört iletişim becerisi: Dört alandaki iletişim becerileri: dinleme (dinlediğini anlama), konuşma (sözel ifade), okuma (okuduğunu anlama) ve yazma (yazarak ifade etme).

Öğretmen: Yabancı diller de dahil olmak üzere, müfredatta yer alan bütün dersleri (veya hemen hemen bütün dersleri) öğretmeye yetkili öğretmen. Böyle öğretmenler, yabancı dil alanında herhangi bir eğitim alıp almadıklarına bakılmaksızın yabancı dil öğretiminde görevlendirilir.

Göçmen çocuklar: Kendi ülkelerinin veya ebeveynlerinin veya ebeveynlerinin anne babalarının ülkeleri dışında bir ülkede okula giden çocuklar. Bu iş tanımı, mültecilerin, sığınmacıların, göçmen işçilerin çocuklarının, uzun süreli ikamet statüsüne sahip olan üçüncü ülke vatandaşlarının çocuklarının, uzun süreli ikamet statüsüne sahip olmayan üçüncü ülke vatandaşlarının çocuklarının, düzensiz ikamet eden çocukların ve özellikle eğitimle ilgili yasal imkanlardan ister istemez yararlanmayan göçmen kökene sahip çocukların ayırt edici durumlarını içeren birkaç ayırt edici durumu içine almaktadır. Bu tanım, ülkelerde iki nesilden fazla yerleşmiş olan dilsel azınlıklar için geçerli değildir. *Avrupa'daki Okullarda Dillerin Öğretimi Hakkında Temel Veriler*, özellikle dil konularına yoğunlaştığından, göstergelerde sadece yabancı ana dile sahip göçmen çocukları kapsamaktadır.

Zorunlu ders olarak dil: Merkezi (veya üst-düzye) eğitim yetkilileri tarafından belirlenen müfredattaki zorunlu derslerden biri olarak öğretilen dil. Bütün öğrenciler bu dersi almak zorundadır. Kendi dilini (dillerini) seçmede özgür olmadıkları zaman, söz konusu olan dil ► *özel zorunlu dildir*. Bu kavram, ► *farklı eğitim türleri ve / veya ders alanlarına* yönelik belli müfredatları veya ► *eğitim imkanının asgari düzeyini* (bütün öğrenciler için) sunmada kullanılabilir.

Çekirdek müfredat seçeneği / temin edilme seçeneği olarak dil: Okulların (merkezi olarak karar verilen müfredatlara göre) bir dizi seçmeli ders arasından en az bir yabancı dili sunmak zorunda oldukları durum. Aynı merkezi olarak karar verilen müfredata göre, her öğrenci bu ders dizisinden en az birini (bir dil olmak zorunda değil) seçmek zorundadır.

Eğitim imkanının asgari düzeyi: ► *Eğitim türüne veya ders alanına* bakmaksızın merkezi (veya üst-düzye) eğitim yetkilileri tarafından kurulan, bir yıllığına veya birkaç yıllığına, bütün öğrenciler için zorunlu asgari müfredat ve / veya asgari öğretim zamanı. Bu imkan, bazı ülkelerde ► *esnek müfredatı* olduğu kadar ► *temel alınan müfredatı* da kapsar.

O alana ait olmayan dil: “Devletin vatandaşları tarafından kullanılan ve devletin nüfusunun geri kalanı tarafından kullanılan dilden veya dillerden farklı olan, fakat geleneksel olarak devletin toprakları içinde kullanılmasına rağmen belirli bir alan için tanımlanamayan” dil (*Bölgesel veya Azınlık Diller için Avrupa Sözleşmesi'ndeki* tanıma göre Avrupa Konseyi, 1992). Örneğin, Çingenece o alana ait olmayan bir dildir.

Resmi dil: Herhangi bir devlette belli bir alan içinde yasal veya idari amaçlara yönelik kullanılan dil. Resmîyetlik konumu, devletin belirli kısımlarına göre sınırlı olabilir veya bütün toprakları üzerine yayılabilir. Bütün ► *devlet dilleri* resmi dillerdir fakat resmi dil konumuna sahip her dil devlet dili olmayabilir. (Örneğin, Almanya'da resmi dil konumuna sahip Danimarkaca, bir ► *bölgesel veya azınlık dilidir*, devlet dili değildir).

Aşamalı: Yabancı dil öğretimiyle ilgili yeni bir yasa bütün okullarda hemen tanıtılmaz, bu

yüzden gereksinimlere yavaş yavaş uyarlanabilmesi için zaman tanınır.

Pilot proje: Zamanla sınırlı deneysel bir projedir ve en az kısmen ilgili eğitim yetkilileri tarafından kurulmuş ve finanse edilmiştir. Bu türde deneyler sistematik değerlendirmeye tabidir.

Bölgesel veya azınlık dil: “Geleneksel olarak devletin nüfusunun geri kalanından sayıca daha küçük bir grup oluşturan o devletin vatandaşları tarafından bir devletin belirli bir toprağında kullanılan” dildir; o devletin ► *devlet dilinden (dillerinden)* farklıdır. (*Bölgesel veya Azınlık Diller için Avrupa Sözleşmesi*'ndeki tanıma göre Avrupa Konseyi, 1992) Genel bir kural olarak, bu diller ilgili alanlarda etnik kökleri olan veya nesillerdir söz konusu bölgelere yerleşmiş olan nüfusun dilleridir. Azınlık / bölgesel dillerin ► *resmi dil* konumları olabilir, fakat tanıma göre bu durum konuşuldukları alanla sınırlıdır.

Yarı-uzman öğretmen: Biri veya daha fazlası yabancı dil olan en az üç farklı dersi bir gruba öğretmekle yetkili olan öğretmen.

Uzman öğretmen: Söz konusu öğretmen, ya biri yabancı dil olan iki farklı dersi öğretmekle ya da yalnızca yabancı dil öğretmekle yetkili olan öğretmendir.

Belirli zorunlu dil: Başka bir dil seçeneği olmayan bütün öğrenciler (► *eğitim türlerine ve / veya ders alanlarına* bakmaksızın) için zorunlu olan belirli bir yabancı dil. Merkezi (veya üst-düzye) eğitim yetkilileri hangi dilin öğretileceğine karar verir.

Devlet dili: Bütün ülkede resmi konuma sahip herhangi bir dil. Her devlet dili ► *resmi dildir*.

Eğitim türü ve / veya ders alanı: Bir çok ülkede, öğrenciler orta öğretim düzeyinde çeşitli olasılıklar arasından bir ders alanı seçmek zorundadır. Bazı ülkelerde, örneğin, Almanya'da *Gymnasium, Realschule* v.b farklı okul türlerinden birini seçmeleri gerekmektedir. Bu türdeki okullar eğitim türü olarak kabul edilir. Diğer pek çok ülkede, öğrenciler, ders alanı olarak kabul edilen, edebiyat veya bilimsel çalışmalar, özel çalışmalardan seçmek durumundadır.

III. VERİ TABANLARI

Eurostat veri tabanı

UOE (UNESCO/OECD/Eurostat) veri toplama, temelde bilginin idari kaynaklarını kullanan yıllık bir taban üzerinden bu üç kuruluşun, ortak bir şekilde, eğitim sistemlerinin önemli yönleri hakkında uluslar arası karşılaştırılabilir veri topladığı bir araçtır. ISCED 1997 sınıflamasına ve içeriğine, yeni girenlere, mezunlara, eğitim personeline ve eğitim masraflarına göre veri toplanır. Bu dağılım, eğitim düzeyini, cinsiyeti, yaşı, müfredat türünü (genel, mesleki), süresini (tam zamanlı / yarı zamanlı), kurum türünü (kamu / özel), eğitim alanını ve milliyeti içerir.

ISCED 1, 2 ve 3 eğitim düzeylerindeki eğitim sistemlerinde çalışılan dil sayısı ve dil kurslarına katılımı ilgili veri yabancı diller hakkındaki veri Eurostat anketinden elde edilmiştir. (Eğitim ve öğretim sistemleri hakkındaki UNESCO/OECD/Eurostat veri toplamasındaki Eurostat belirli tabloları)

Anketin amacı, UOE veri toplama bağlamından da anlaşılacağı üzere, hareketlilik için bir ön şart olarak eğitim / öğretim sırasında **konuşulan yaşayan dillerin** uygunluk ve iletişim kurma derecelerini değerlendirmek için formal eğitimdeki dil öğrenme boyutunu ölçmektir. Bu nedenle, Antik Yunanca, Latince, Esperanto ve işaret dilleri dikkate alınmaz. “**Yabancı dil**” olarak öğretilen tüm modern yabancı diller (bütün 23 resmi AB dilleri de dahil olmak üzere) içermektedir.

Her ülkede dilleri “yabancı dil” olarak tanımlayan o ülkenin merkezi eğitim yetkilileri tarafından eğitim müfredatları tasarlanır. Eğer müfredat tarafından yabancı dillere (eğer aynı sürede öğretilirlerse) alternatif olabilirse, bölgesel diller de düşünülebilir. UOE toplamasından kullanılan veri temelde 2005/06 okul yılında kayıt

verilerini gösteren UOE 2007 veri toplama uygulamasında toplanan veridir. Zaman dizileri Eurostat'taki UOE veri tabanında bulunan verilere dayanarak sunulmaktadır.

PISA veri tabanı

PISA (Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı): Yaşamboyu Öğrenme alanında AB Eylem Programı'nda yer alan ülkelerin büyük çoğunluğunu içeren dünya çapında 40'dan fazla ülkedeki OECD'nin himayesi altında yürütülmüş uluslar arası bir araştırma. Araştırmanın amacı, okumada, matematikte ve fende 15 yaşındaki öğrencilerin performans düzeyini ölçmektir. Değerlendirme, isimleri PISA 2000, PISA 2003 ve PISA 2006 (mevcut yayını hazırlamak için kullanılan) olan üç yıllık döngüler halinde olmakta ve 2009 yılında yapılacak daha ileri bir değerlendirme de hazırlanmaktadır. Eurydice ağında yer alan ülkelerden, Kıbrıs ve Malta PISA 2006 için veri toplamada yer almamıştır.

Sonuç ölçümlerinin yanı sıra (okuma, matematik ve fen bilgisi sınavları), araştırma, bulguları açıklamaya yardımcı olabilecek aile ve okul şartlarıyla bağlantılı olan değişkenleri tanımlamak için düşünülen, öğrencilere ve okul başkanlarına yönelik anketleri içermektedir. Bu anketler mevcut yayındaki dört göstergiyi sunmak için kullanılan anketlerdir.

Araştırma, okulları tarafından seçilen, 15 yaşındaki orta öğretim öğrencileri temsilcilerine dayanmaktadır. Her okuldaki eğitim ISCED 2 ve / veya 3 düzeylerindeki veya bazı durumlarda hatta ISCED 1 düzeyindeki müfredata karşılık gelen birkaç yıl sürebilmektedir.

EK

Şekil B6 ve B7: CLIL tipi uygulamanın ve dillerin ilköğretimde ve orta öğretimde sunulması durumu, 2006/07

Açıklayıcı not

Gösterilen diller, CLIL tipi uygulamada çoğunlukla eğitim dili olarak kullanılan dillerdir. Fakat, var olan bütün olasılıkların tam kapsamlı bir listesini oluşturmaz.

Bazı ülkelerde, CLIL türü eğitimin sunulduğu eğitim düzeyleri, kullanılan eğitim diline göre farklılık göstermektedir. Farklılıklar, yıldız işaretiyle gösterilmektedir.

Ülke	CLIL tipi uygulamanın organizasyonu	İki farklı dilde yönerge		ISCED Düzeyi
		Dil konumu	Adı geçen diller	
BE fr		1 devlet dili + 1 yerli-olmayan dil	Fransızca-İngilizce	1-3
		1 devlet dili + 1 devlet dili	Fransızca-Hollandaca / Fransızca-Almanca	1-3
BE de		1 devlet dili + 1 devlet dili	Almanca-Fransızca	1-3
BE nl				
BG		1 devlet dili + 1 yerli-olmayan dil	Bulgarca-İngilizce / Bulgarca-Fransızca / Bulgarca-Almanca / Bulgarca-İspanyolca / Bulgarca-Rusca	3

CZ		1 devlet dili – 1 yerli-olmayan dil	Çekçe-İngilizce / Çekçe-Fransızca / Çekçe-İtalyanca / Çekçe-Almanca / Çekçe-İspanyolca	1, 2 ve 3
DK				
DE		1 devlet dili – 1 yerli-olmayan dil	Almanca-İngilizce / Almanca-Fransızca / Almanca-İspanyolca / Almanca-İtalyanca / Almanca-Rusça	1-3
EE		1 devlet dili – 1 yerli-olmayan dil	Estonca-İngilizce / Estonca-Fransızca / Estonca-Almanca	2 ve 3
		1 devlet dili + Resmi dil statüsü olmayan 1 azınlık/bölgesel dil	Estonca-Rusça	1-3
EL				
ES		1 devlet dili – 1 yerli-olmayan dil	İspanyolca-İngilizce / İspanyolca-Fransızca / İspanyolca-İtalyanca / İspanyolca-Almanca / İspanyolca-Portekizce	1-3
		1 devlet dili + Resmi dil statüsü olan 1 azınlık/bölgesel dil	İspanyolca-Bask dili / İspanyolca-Katalanca İspanyolca-Valensiya dili / İspanyolca-Galiçya dili	1-3
		1 devlet dili + Resmi dil	İspanyolca-Bask dili-İngilizce ya da	1-3
		1 devlet dili + Resmi dil statüsü olan 1 azınlık/bölgesel dil	İspanyolca-Bask dili / İspanyolca-Katalanca İspanyolca-Valensiya dili / İspanyolca-Galiçya dili	1-3
		1 devlet dili + Resmi dil statüsü olan 1	İspanyolca-Bask dili-İngilizce ya da Fransızca ya da	1-3

		1 devlet dili + Resmi dil statüsü olan 1 azınlık/bölgesel dil + 1 yerli-olmayan dil	İspanyolca-Bask dili-İngilizce ya da Fransızca ya da Almanca / İspanyolca-Katalanca-İngilizce ya da Fransızca ya da Almanca / İspanyolca-Valensiya dili-İngilizce ya da Fransızca ya da Almanca / İspanyolca-Galiçya dili-İngilizce ya da Fransızca ya da Almanca	1-3
FR		1 devlet dili + 1 yerli-olmayan dil	Fransızca-Almanca / Fransızca-İngilizce / Fransızca-İspanyolca / Fransızca-İtalyanca / Fransızca-Hollandaca / Fransızca-Portekizce / Fransızca-Rusça / Fransızca-Japonca / Fransızca-Çince / Fransızca-Arapça / Fransızca-İsveççe / Fransızca-Leh dili / Fransızca-Danimarkaca	1-3
		1 devlet dili + Resmi dil statüsü olmayan 1 azınlık/bölgesel dil	Fransızca-Bask dili / Fransızca-Katalanca / Fransızca-Bretonca / Fransızca-Korsikaca*	1-3 *(1 ve 2)
			Fransızca-Oksitanca- <i>Langue d'Oc</i> *	
IE		1 devlet dili + 1 devlet dili	İngilizce-İrlandaca	1-3
		1 devlet dili + 1 yerli-olmayan dil	İngilizce/İrlandaca-Fransızca, İngilizce/İrlandaca-Almanca,	1

			İngilizce/İrlandaca-İtalyanca, İngilizce/İrlandaca-İspanyolca	
IT		1 devlet dili + Resmi dil statüsü olan 1 azınlık/bölgesel dil	İtalyanca-Fransızca / İtalyanca-Almanca	1-3
		1 devlet dili + 1 yerli-olmayan dil	İtalyanca-İspanyolca	1-3
		1 devlet dili + Resmi dil statüsü olan 1 azınlık/bölgesel dil	İtalyanca-Fransızca / İtalyanca-Almanca	1-3
			Almanca	
		1 devlet dili + 1 yerli-olmayan dil	İtalyanca-İngilizce / İtalyanca-İspanyolca	1-3
CY				
LV		1 devlet dili + 1 yerli-olmayan dil	Letonca-İngilizce / Letonca-Fransızca / Letonca-Almanca	1-3
		1 devlet dili + Resmi dil statüsü olmayan 1 azınlık/bölgesel dil	Letonca-Leh dili / Letonca-Estonca / Letonca-Litvanyaca / Letonca-Ukraynaca / Letonca-Rusça / Letonca-Beyaz Rusça*	1-3 *1 ve 2
		1 devlet dili + 1 o alana ait olmayan dil	Letonca-Çingenece / Letonca-Yahudice	1 ve 2
		Resmi dil statüsü olmayan 1 azınlık/bölgesel dil + 1 yerli-olmayan dil	Rusça-Almanca / Rusça-İngilizce	3
		1 devlet dili + 1 azınlık dili + 1 yerli olmayan dil	Letonca-Rusça-İngilizce ya da Almanca	3
LT		1 devlet dili + 1 yerli-olmayan	Litvanyaca-İngilizce /	1-3

		dil	Litvanyaca- Fransızca / Litvanyaca- Almanca	
		1 devlet dili + Resmi dil statüsü olmayan 1 azınlık/bölgesel dil	Litvanyaca- Rusça	1-3
LU		1 devlet dili + 1 devlet dili	Lüksemburgça- Almanca	1 ve 2
		1 devlet dili + 1 devlet dili	Lüksemburgça- Fransızca	3
HU		1 devlet dili + 1 yerli-olmayan dil	Macarca- İngilizce / Macarca- Almanca / Macarca- Fransızca / Macarca-Rusça	1-3
		1 devlet dili + 1 yerli-olmayan dil	Macarca-Çince	1-2
		1 devlet dili + 1 yerli-olmayan dil	Macarca- İspanyolca / Macarca- İtalyanca / Macarca- Slovakça	3
		1 devlet dili + Resmi dil statüsü olmayan 1 azınlık/bölgesel dil	Macarca- Slovakça / Macarca- Hırvatça / Macarca- Romence / Macarca- Almanca / Macarca- Bulgarca	1-3
		1 devlet dili + Resmi dil statüsü olmayan 1 azınlık/bölgesel dil	Macarca-Sırpça / Macarca- Slovençe	1-2
MT		1 devlet dili + 1 devlet dili	Maltaca- İngilizce	1-3

NL		1 devlet dili + 1 yerli-olmayan dil	Hollandaca-İngilizce	1-3
		1 devlet dili + 1 yerli-olmayan dil	Hollandaca-Almanca	2-3
		1 devlet dili + Resmi dil statüsü olan 1 azınlık/bölgesel dil + 1 yerli-olmayan dil	Hollandaca-Frizye dili - İngilizce	1
AT		1 devlet dili + 1 yerli-olmayan dil	Almanca-İtalyanca	1
			Almanca-İngilizce / Almanca-Fransızca	1-3
			Almanca-İspanyolca	3
		1 devlet dili + Resmi dil statüsü olan 1 azınlık/bölgesel dil	Almanca-Hırvatça / Almanca-Macarca / Almanca-Slovençe / Almanca-Çekçe / Almanca-Slovakça	1-3
		1 devlet dili + Resmi dil statüsü olan 1 azınlık/bölgesel dil + 1 yerli-olmayan dil	Almanca + Hırvatça + İngilizce + Almanca + Macarca + İngilizce	1-3
			Almanca + Slovençe + İngilizce	3
			Almanca + Slovençe + İtalyanca	2-3
PL		1 devlet dili + 1 yerli-olmayan dil	Leh dili-İngilizce / Leh dili-Almanca / Leh dili-Fransızca / Leh dili-İspanyolca	2 ve 3
		1 devlet dili + Resmi dil statüsü olmayan	Leh dili-Beyaz Rusça / Leh dili-Almanca / Leh	1-3

RO		1 devlet dili + 1 yerli-olmayan dil	Romence-İngilizce / Romence-Fransızca / Romence-Almanca / Romence-İtalyanca / Romence-İspanyolca	3
		1 devlet dili + Resmi dil statüsü olan 1 azınlık/bölgesel dil	Romence-Macarca / Romence-Almanca / Romence-Ukraynaca / Romence-Sırpça / Romence-Slovakça / Romence-Çekçe / Romence-Hırvatça	1-3
SI		1 devlet dili + Resmi dil statüsü olan 1 azınlık/bölgesel dil	Slovençe-Macarca / Slovençe-İtalyanca	1-3
SK		1 devlet dili + 1 yerli-olmayan dil	Slovakça-İngilizce / Slovakça-Almanca / Slovakça-Fransızca / Slovakça-İspanyolca / Slovakça-İtalyanca	2 ve 3
FI		1 devlet dili + 1 devlet dili	Fince-İsveççe	1-2
		1 devlet dili + Resmi dil statüsü olan 1 azınlık/bölgesel dil	Fince-Sami dili	1 ve 2
		1 devlet dili + 1 yerli-olmayan dil	Fince-Fransızca / Fince-İngilizce / Fince-Almanca / Fince-Rusça	1-3
SE		1 devlet dili + 1	İsveççe-	1-3

SE		1 devlet dili + 1 yerli-olmayan dil	İsveççe-İngilizce	1-3
		1 devlet dili + Resmi dil statüsü olan 1 azınlık/bölgesel dil	İsveççe-Sami dili / İsveççe-Fince	1-3
		1 devlet dili + 1 yerli-olmayan dil	İsveççe-İngilizce	1-2
UK-ENG		1 devlet dili + 1 yerli-olmayan dil	İngilizce-Fransızca / İngilizce-Almanca / İngilizce-İspanyolca	1-3
UK-WLS		1 devlet dili + Resmi dil statüsü olan 1 azınlık/bölgesel dil	İngilizce-Galce	1-3
UK-NIR		1 devlet dili + Resmi dil statüsü olmayan 1 azınlık/bölgesel dil	İngilizce-İrlandaca	1-3
UK-SCT		1 devlet dili + Resmi dil statüsü olan 1 azınlık/bölgesel dil	İngilizce-İskoç Galcesi	1-3
IS				
LI				
NO		1 devlet dili + Resmi dil statüsü olan 1 azınlık/bölgesel dil	Norveççe-Sami dili	1-3
		1 devlet dili + Resmi dil statüsü olmayan 1 azınlık/bölgesel dil	Norveççe-Fince	1-3
TR				

- ☐ Kaynaştırma eğitiminin bir parçası olarak CLIL tipi uygulama
- ☐ Pilot projeler içerisinde CLIL tipi uygulama
- ☐ CLIL tipi uygulama mevcut değil

Kaynak: Eurydice.

Ek not

Belçika (BE nl): 2007/08'den itibaren pilot projelerde Hollandaca/Fransızca (ISCED 2-3), Hollandaca/İngilizce (ISCED 3) için CLIL tipi uygulama.

Çek Cumhuriyeti: 1990 yılından bu yana yabancı ortaklarla kurulmuş olup işbirliği içerisinde çalışan orta öğretim okullarından ayrı olarak, 2004 Eğitim Yasası, okulları, kullanılmakta olan belli şartları sağlayan düzeydeki CLIL'i tanıtımları için yetkili kılar.

İrlanda: CLIL, ISCED 1'de, İlköğretim'de Modern Diller'in bir parçası olarak sağlanmaktadır (MLPSI). Okullardaki eğitim dili, İngilizce ya da İrlandaca ve yerli olmayan bir dil olabilir.

Macaristan: CLIL uygulaması, Macarca/Çince olarak, 2008/09'dan itibaren ISCED 1-3'te sunulacaktır.

Hollanda: Hollandaca ve Almanca CLIL tipi uygulama, hali hazırda Almanya sınırına yakın bir okulda sunulmaktadır.

Polonya: ISCED 1 düzeyinde yalnızca devlet-destekli özel okullarda, “1 devlet dili + yerli olmayan bir dil” durumunda, CLIL uygulaması.

İsveç: Bazı okullar, CLIL tipi uygulamayı sunmakta ve İsveççe'nin yanı sıra istedikleri dili seçmektedir.

ŞEKİLLER TABLOSU

Bölüm A: Bağlam

Şekil A1: Avrupa'da resmi statüye sahip resmi devlet dilleri ve bölgesel veya azınlık diller, 2007

Şekil A2: Evde genellikle eğitim dili dışında bir dil konuştuklarını söyleyen 15 yaşındaki öğrencilerin oranı, 2005/06

Şekil A3: 15 yaşındaki göçmen öğrencilerin (ebeveynleri yurtdışında doğmuş) ve aynı yaşta olup evde genellikle eğitim dili dışında bir dil konuştuklarını söyleyen öğrencilerin oranı, o dil de ülkenin resmi veya yerli dillerinden biri değil, 2005/06

Şekil A4: Evde genellikle eğitim dilini konuştuklarını veya okula gittikleri bölgeye göre eğitim dili dışında bir dil konuştuklarını söyleyen 15 yaşındaki öğrencilerin oranı, 2005/06

Şekil A5: Evde genellikle eğitim dili dışında bir dil konuştuklarını söyleyen öğrencilerin en az %20'sinin kayıt olduğu bir okula giden 15 yaşındaki öğrencilerin oranı, 2005/06

Bölüm B: Organizasyon

Şekil B1: Öğretilen yabancı dillerin sayısı ve bu imkanın okul öncesi, ilköğretim ve orta öğretimdeki süresi, 2006/07

Şekil B2: Okul öncesi, ilköğretim ve orta öğretimdeki eğitim imkanının asgari düzeyi içerisinde okulların kendi girişimleriyle yabancı dil eğitimi sağlamaya yönelik kapsamları, 2006/07

Şekil B3: Öğrencilere ilk başta birinci zorunlu yabancı dilin öğretildiği yaştaki değişiklikler ve bu imkanın okul öncesi, ilköğretim ve orta öğretimdeki süresi, 1984, 1994, 2003 ve 2007

Şekil B4: Okul öncesi, ilköğretim ve orta öğretimdeki müfredatta iki yabancı dilin eğitimi, 2006/07

Şekil B5: Yabancı dillerin pilot proje olarak ilk başta öğretildikleri yaş ve bu imkanın okul öncesi, ilköğretim ve orta öğretimdeki süresi, 2006/07

Şekil B6: İlköğretim ve orta öğretimde CLIL uygulamasının konumu, 2006/07

Şekil B7: İlköğretim ve orta öğretimde CLIL için kullanılan hedef dillerin konumu, 2006/07

Şekil B8: İlköğretim ve orta öğretimde CLIL'e kabulü yöneten bilgi değerlendirme kriterleri, 2006/07

Şekil B9: Merkezi eğitim yetkilileri tarafından belirlenen zorunlu yabancı diller (tam zamanlı zorunlu eğitim), 1982/83, 1992/93, 2002/03 ve 2006/07

Şekil B10: Merkezi eğitim yetkilileri tarafından yayınlanan belgelere göre ilköğretim ve orta öğretimdeki belirli yabancı diller, 2006/07

Şekil B11: Merkezi eğitim yetkilileri tarafından yayınlanan belgelere göre ilköğretim ve orta öğretimdeki belirli bölgesel ve / veya azınlık dilleri, 2006/07

Şekil B12: Orta öğretimdeki müfredat içerisinde antik diller, 2006/07

Bölüm C: Katılım

Şekil C1: Öğrenilen yabancı dillerin sayısına göre bütün öğrencilerin yüzde dağılımı, ilköğretim (ISCED 1), 2005/06

Şekil C2: Öğrenilen yabancı dillerin sayısına göre öğrencilerin yüzde dağılımı, orta öğretim (ISCED 2 ve 3), 2005/06

Şekil C3: Öğrenilen yabancı dillerin sayısına göre bütün öğrencilerin yüzde dağılımındaki eğilimler, ilköğretim (ISCED 1), 2001/02, 2003/04 ve 2005/06

Şekil C4: İlköğretimde İngilizce, Almanca ve / veya Fransızca öğrenen bütün öğrencilerin (ISCED 1) yüzdesi. Bu dillerden birinin en yaygın olarak öğrenildiği ülkeler, 2005/06

Şekil C5: İngilizce öğrenen bütün öğrencilerin yüzdesindeki eğilimler, ilköğretim (ISCED 1), 2001/02, 2002/03, 2003/04, 2004/05 ve 2005/06

Şekil C6: Öğrenci başına öğrenilen yabancı dillerin ortalama sayısı, orta öğretim (ISCED 2 ve 3), 2005/06

Şekil C7: En yaygın olarak öğretilen yabancı diller ve bunları öğrenen öğrencilerin yüzdesi, orta öğretim (ISCED 2 ve 3), 2005/06

Şekil C8: İngilizce, Fransızca, Almanca, İspanyolca ve Rusça öğrenen öğrencilerin yüzdesi, orta öğretim (ISCED 2 ve 3), 2005/06

Şekil C9: Bu düzeyde öğrenilen bütün dillere ilişkin orta öğretimdeki (ISCED 2 ve 3 düzeyleri) öğrenciler tarafından öğrenilen Almanca, İngilizce, İspanyolca, Fransızca ve Rusça dışındaki diğer yabancı dillerin yüzdesi, 2005/06

Şekil C10: Orta öğretimde (ISCED 2 ve 3) İngilizce, Almanca ve Fransızca öğrenen öğrencilerin yüzdesindeki eğilimler, 2001/02, 2002/03, 2003/04, 2004/05 ve 2005/06

Bölüm D: Öğretmenler

Şekil D1: İlköğretimdeki yabancı dil öğretmenlerinin nitelikleriyle ilgili öneriler, 2006/07

Şekil D2: Orta öğretim I. kademedeki yabancı dil öğretmenlerinin nitelikleriyle ilgili öneriler, 2006/07

Şekil D3: İlköğretim ve / veya orta öğretim I. kademedeki uzman yabancı dil öğretmenleri arasındaki dersin uzmanlık düzeyi, 2006/07

Şekil D4: İlköğretim ve / veya orta öğretim I. kademedeki uzman veya yarı uzman öğretmenlere yönelik eğitimin başlangıç düzeyi ve asgari süresi, 2006/07

Şekil D5: İlköğretim ve / veya orta öğretim I. kademedeki yabancı dil öğretme yetkisi olan öğretmenlerin eğitimlerinin başlangıç içeriğiyle ilgili öneriler, 2006/07

Şekil D6: İlköğretimde (ISCED 1) ve orta öğretimde (ISCED 2 ve 3) CLIL alanında çalışmak için gereken nitelikler, 2006/07

Bölüm E: Öğretim Süreçleri

Şekil E1: Zorunlu yabancı diller için müfredattaki dört iletişim becerileriyle birleştirilmiş amaçlara verilen göreceli öncelik, tam zamanlı zorunlu eğitim, 2006/07

Şekil E2: İlköğretimde ve tam zamanlı zorunlu orta öğretimde bir yıl boyunca zorunlu

bir ders olarak yabancı dil öğretimi için önerilen saat sayısına yönelik eğilimler, 2002/03 ve 2006/07

Şekil E3: İlköğretimde ve tam zamanlı zorunlu orta öğretimde zorunlu bir ders olarak yabancı dil öğretimi için önerilen toplam asgari saat miktarı, 2006/07

Şekil E4: Birinci zorunlu yabancı dil öğretimi için önerilen toplam asgari saat miktarıyla bu imkanın tam zamanlı zorunlu eğitim süresine yayılma yılları sayısı arasındaki ilişki, 2006/07

Şekil E5: Tam zamanlı zorunlu orta öğretimde zorunlu bir ders olarak birinci, ikinci ve üçüncü yabancı dilin öğretiminde bir yılda önerilen asgari saat miktarı, 2006/07

Şekil E6: İlköğretimde ve tam zamanlı zorunlu orta öğretimde, zorunlu bir ders olarak yabancı dillere ayrılan asgari zamanın, asgari öğretim zamanına oranı, 2006/07

Şekil E7: İlköğretim ve tam zamanlı zorunlu orta öğretimdeki azami sınıf öğrenci sayısına ilişkin düzenlemeler ve öneriler, 2006/07

Şekil E8: Tam zamanlı zorunlu eğitimde anadili yabancı dil olan göçmen çocuklara sunulan eğitim dilini öğrenmeleri için destek türleri, 2006/07

Şekil E9: Tam zamanlı zorunlu eğitimin tamamlanması sonucu verilen sertifikaların yabancı dil bileşeni, 2006/07

Şekil E10: Tam zamanlı zorunlu eğitimi tamamlayan bütün öğrencilere verilen sertifikalardaki yabancı dil bileşeninin değerlendirilme türleri, 2006/07

Şekil E11: ISCED 1 veya ISCED 2'den itibaren geçerli olmak üzere bir değerlendirme aracı olarak Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı'nın (CEFR) kullanımı, 2006/07

TEŞEKKÜR
EĞİTİM, GÖRSEL-İŞİTSEL VE KÜLTÜR İŞLERİ
YÜRÜTME AJANSI

P 9 E U R Y D I C E

Avenue du Bourget 1 (BU 29)
B-1140 Brussels
(<http://www.eurydice.org>)

Genel editör
Arlette Delhaxhe

Yazarlar
Nathalie Baidak (Koordinasyon), Teodora Parveva

Kapak tasarımı
Patrice Brel

Üretim koordinatörü
Gisele De Lel

DIŞ UZMAN VE ORTAK YAZAR
Arnaud Desurmont, Maria Pafili

E U R O S T A T (Eğitim ve Kültür Birimi)

Eurostat ve dil veritabanına veri temin edenler

Jean-Louis Mercy, Lene Mejer, Georgeta Istrate, Tomas Uhlar, Amedeo Bidoli

B . EURYDICE ULUSAL BİRİMLER

BELÇİKA

Unité francophone d'Eurydice
Ministère de la Communauté française
Direction des Relations internationales
Boulevard Léopold II, 44 Bureau 6A/002
1080 Bruxelles
Contribution of the Unit: Joint responsibility;
Expert: Thierry Maudoux (Directorate-General of
Non-Compulsory Education and of Scientific
Research)
Eurydice Vlaanderen / Entiteit Internationalisering
Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Departement Onderwijs en Vorming
Hendrik Consciencegebouw 7c
Koning Albert II laan 15
1210 Brussel
Contribution of the Unit: Erwin Malfroy, Noel
Vercruysse
(Department for Higher Education)
Agentur Eurydice
Agentur für Europäische Bildungsprogramme
Ministerium der Deutschsprachigen Gemeinschaft
Gospertstraße 1
4700 Eupen
Contribution of the Unit: Suzanne Küchenberg
(Eurydice
Unit); Leonhard Schiffllers (Expert)

BULGARİSTAN

Eurydice Unit
European Programmes Unit
International Cooperation Division
European Integration and Bilateral Cooperation
Department
Ministry of Education and Science
2A, Kniaz Dondukov Bld
1000 Sofia
Contribution of the Unit: Joint responsibility

ÇEK CUMHURİYETİ

Eurydice Unit
Institute for Information on Education
Senovážné nám. 26
P.O. Box č.1
110 06 Praha 1
Contribution of the Unit: Joint responsibility

DANİMARKA

Eurydice's Informationskontor i Danmark
CIRIUS
Assessment of Foreign Qualifications
Fiolstræde 44
1171 København K
Contribution of the Unit: Joint responsibility

ALMANYA

Eurydice Unit
FiF Kontaktstelle Frauen in die EU-Forschung

EU-Büro des BMBF
PT-DLR
Heinrich-Konen-Straße 1
53227 Bonn
Eurydice-Informationsstelle der Länder im
Sekretariat der
Kultusministerkonferenz
Lennéstrasse 6
53113 Bonn
Contribution of the Unit: Brigitte Lohmar

ESTONYA

Eurydice Unit
SA Archimedes
Koidula 13a
10125 Tallinn
Contribution of the Unit: Kersti Kaldma

İRLANDA

Eurydice Unit
Department of Education and Science
International Section
Marlborough Street
Dublin 1

YUNANİSTAN

Eurydice Unit
Ministry of National Education and Religious
Affairs
Direction CEE / Section C
Mitropoleos 15
10185 Athens
Contribution of the Unit: Maria Tsakona, Katerina
Flotsiou

İSPANYA

Unidad Española de Eurydice
CIDE Centro de Investigación y Documentación
Educativa (MEC)
c/General Oraá 55
28006 Madrid
Contribution of the Unit: Ángeles Diego
Domínguez,
Jessica Gallego Entonado, Noelia Martínez
Mesones

FRANSA

Unité d'Eurydice
Ministère de l'Éducation nationale, de
l'Enseignement supérieur et de la Recherche
Direction de l'évaluation et de la prospective
61-65, rue Dutot
75732 Paris Cedex 15
Contribution of the Unit: Nadine
Dalsheimer

İZLANDA

Eurydice Unit
Ministry of Education, Science and Culture
Division of Evaluation and Analysis
Sölvholsgata 4

150 Reykjavík
Contribution of the Unit: Einar Hreinsson

ITALYA

Unità di Eurydice
Ministero dell'Istruzione, dell'Università e della Ricerca
c/o INDIRE
Via Buonarroti 10
50122 Firenze
Contribution of the Unit: Alessandra Mochi in
cooperation
with Carlo Finocchietti (CIMEA Information Centre on
Academic Mobility and Equivalence)

KIBRIS

Eurydice Unit
Ministry of Education and Culture
Kimonos and Thoukydidou
1434 Nicosia
Contribution of the Unit: Koula Afrodisi, Christiana
Haperi;
Experts: Erato Ioannou, Despina Martidou, Efstathios
Michael (Department of Higher and Tertiary Education)

LETONYA

Eurydice Unit
Socrates National Agency Academic Programmes
Agency
Blaumaņa iela 28
1011 Riga
Contribution of the Unit: Joint responsibility

LİHTENŞTAYN

Eurydice-Informationsstelle
Schulamt
Austrasse 79
9490 Vaduz
Contribution of the Unit: Marion Steffens with the
support
of Helmut Konrad

LİTVANYA

Eurydice Unit
Ministry of Education and Science
A. Volano 2/7
2691 Vilnius
Contribution of the Unit: Joint responsibility with the
Academic Mobility Division of the Higher Education
Department of the Ministry of Education and Science

LÜKSEMBURG

Unité d'Eurydice
Ministère de l'Éducation nationale et de la Formation
professionnelle (MENFP)
29, Rue Aldringen
2926 Luxembourg
Contribution of the Unit: Joint responsibility

MACARİSTAN

Eurydice Unit
Ministry of Education and Culture
Szalay u. 10-14
1055 Budapest
Contribution of the Unit: Katalin Zoltán (Eurydice
Unit);
Imre Radácsi (Expert)

MALTA

Eurydice Unit

Education Director (Research & Planning)
Department of Planning and Development
Education Division
Floriana CMR 02
Contribution of the Unit: Raymond Camilleri

HOLLANDA

Eurydice Nederland
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Directie Internationaal Beleid
IPC 2300 / Kamer 10.086
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
Contribution of the Unit: Joint responsibility

NORVEÇ

Eurydice Unit
Ministry of Education and Research
Department for Policy Analysis, Lifelong Learning and
International Affairs
Akersgaten 44
0032 Oslo

AVUSTURYA

Eurydice-Informationsstelle
Bundesministerium für Bildung, Wissenschaft und
Kultur
Abt. I/6b
Minoritenplatz 5
1014 Wien
Contribution of the Unit: Joint responsibility

POLONYA

Eurydice Unit
Foundation for the Development of the Education
System
Socrates Agency
Mokotowska 43
00-551 Warsaw
Contribution of the Unit: Magdalena Górowska-Fells

PORTEKİZ

Unidade Portuguesa da Rede Eurydice (UPRE)
Ministério da Educação
Gabinete de Informação e Avaliação do Sistema
Educativo
(GIASE)
Av. 24 de Julho 134-2º
1399-029 Lisboa
Contribution of the Unit: Isabel Almeida,
Guadalupe Magalhães, Rosa Fernandes; Ana Bastos
(Expert)

ROMANYA

Eurydice Unit
National Agency for Community Programmes in the
Field
of Education and Vocational Training
1 Schitu Măgureanu 2nd Floor
050025 Bucharest
Contribution of the Unit: Tinca Modrescu, Alexandru
Modrescu

SLOVENYA

Eurydice Unit
Ministry of Education, Science and Sport
Office for Development of Education (ODE)
Kotnikova 38
1000 Ljubljana
Contribution of the Unit: Joint responsibility

SLOVAKYA CUMHURİYETİ

Eurydice Unit
Slovak Academic Association for International
Cooperation
Socrates National Agency
Staré grunty 52
842 44 Bratislava
Contribution of the Unit: Joint responsibility

FİNLANDİYA

Eurydice Finland
National Board of Education
Hakaniemenkatu 2
00530 Helsinki
Contribution of the Unit: Joint responsibility

İSVEÇ

Eurydice Unit
Ministry for Education, Research and Culture
103 33 Stockholm
Contribution of the Unit: Joint responsibility

TÜRKİYE

Eurydice Unit
Ministry of National Education
Strateji Geliştirme Başkanlığı
(SGB Directorate for Strategy Development)
Eurydice Birimi Merkez Bina Giriş
Kat B-Blok No 1 Kızılay
06100 Ankara

BİRLEŞİK KRALLIK

Eurydice Unit for England, Wales and Northern Ireland
National Foundation for Educational Research (NFER)
The Mere, Upton Park
Slough SL1 2DQ
Contribution of the Unit: Sigrid Boyd
Eurydice Unit Scotland
International Team
New Educational Developments Divisions
The Scottish Executive Education Department (SEED)
Area 2B South / Mailpoint 28
Victoria Quay
Edinburgh EH6 6QQ
Contribution of the Unit: Jeff Maguire (SEED)

EUROSTAT İLETİŞİM NOKTALARI

Avrupa Komisyonu Eurostat
F4 Birimi: Eğitim İstatistikleri
Ofis adresi: Bech Buidling B3/434, 5 rue
Alphonse Weicker, L-2721 Luxembourg

Bu raporu hazırlamada yer almış olan
ulusal iletişim noktaları

BELÇİKA

Ministère de la Communauté française
Direction des Relations Internationales
Boulevard Léopold II, 44
1080 Bruxelles
Contribution: Nathalie Jauniaux
Department of Education and Training
Flemish
Community (Belgium) Departmental Staff
Koning Albert II-laan 15
1210 Brussels
Contribution: Ann Van Driessche

BULGARİSTAN

Statistics of Social Activities Division
NSI of Bulgaria
2, P. Volov street 1038 Sofia
Contribution: Svilen Kateliev

ÇEK CUMHURİYETİ

Czech Statistical Office
Institute for information on Education
Senovazne nam. 26
P.O.Box 1,
110 06 Prague 1
Contribution: Vladimir Hulik

DANİMARKA

Ministry of Education
Frekeriksholms Kanal 25
1220 København K
Contribution: Julie Grunnet Hansen
Statistics Denmark
Sejrøgade 11
2100 København Ø
Contribution: Leo Jensen

ALMANYA

Statistisches Bundesamt
Gustav-Stresemann-Ring 11
65189 Wiesbaden
Contribution: Christiane Krueger-Hemmer

ESTONYA

Statistical Office of Estonia
Endla 15
15174 Tallinn
Contribution: Tiiu-Liisa Rummo-Laes

İRLANDA

Department of Education and Science
Marlborough Street
Dublin 1
Contribution: Gillian Golden

YUNANİSTAN

Ministry of National Education and Religious
Affairs
Directorate of Planning and Operational
Research

Andrea Papandreou 37
15180 Maroussi (Athens)
Contribution: Angelos Karagiannis

İSPANYA

Ministerio de Educación y Ciencia
Plaza del Rey 6
28004 Madrid
Contribution: Jesus Ibáñez Milla

FRANSA

Ministère de l'Éducation nationale et
Ministère de
l'Enseignement supérieur et de la Recherche
61 rue Dutot
75732 Paris Cedex 15
Contribution: Fabienne Rosenwald

ÍZLANDA

Statistics Iceland
Education and Culture Statistics
Borgartuni 21a
150 Reykjavik
Contribution: Asta M. Urbancic

İTALYA

Ministry of Education
Statistical Office
Via Michele Carcani 61
00153 Roma
Contribution: Paola Di Girolamo

KIBRIS

Statistics of Education
Michalakis Karaolis Street
1444 Nicosia
Contribution: Demetra Costa

LETONYA

Central Statistical Bureau of Latvia
Lacpleša St. 1
1301 Riga
Contribution: Anita Svarckopfa

LİHTENŞTAYN

Office of Economic Affairs
Contribution: Harry Winkler

LİTVANYA

Education and Culture Statistics Division,
Statistics Lithuania
Gedimino av.29,
01500 Vilnius
Contribution: Daiva Marcinkeviciene

LÜKSEMBURG

Ministère de l'Éducation nationale et de la
Formation professionnelle (MENFP)
29, rue Aldringen
2926 Luxembourg

Contribution of the Unit: Jérôme Levy

MACARİSTAN

Hungarian Central Statistical Office
Keleti Károly u. 5-7
1024 Budapest
Contribution: Katalin Janak

MALTA

National Statistics Office
Lascaris
Valletta
Contribution: Joslyn Magro Cuschieri

HOLLANDA

Statistics Netherlands
Education Statistics
P.O Box 4000
2270 JM Voorburg
Contribution: Dick Takkenberg

NORVEÇ

Statistics Norway SSB
Division for Population and Education
Statistic
Oterveien 23
2225 Kongsvinger
Contribution: Terje Risberg

AVUSTURYA

Statistik Austria
Guglgasse 13
1110 Wien
Contribution: Wolfgang Pauli

POLONYA

Central Statistical Office Poland
Al. Niepodleglosci 208
00925 Warsaw
Contribution: Chojnicka Malgorzata

PORTEKİZ

Ministry of Education
Office for Education Statistics and Planning
Av. 24 de Julho 134 2º
1399-054 Lisboa
Contribution: Nuno Rodrigues

ROMANYA

National Institute of Statistics
General Direction of Social Statistics
16 Libertatii Boulevard
70 542 Bucharest, Sector 5
Contribution: Nicoleta Adamescu

SLOVENYA

Statistical Office of Slovenia

Vožarski Pot 12
1000 Ljubljana
Contribution: Tatjana Skrbec

SLOVAK CUMHURİYETİ

Statistical Office of the Slovak Republic
Stare grunty 52
842 44 Bratislava
Contribution: Alzbeta Ferencicova

FİNLANDİYA

Statistics Finland
P.O. Box 4B
00022 Finland
Contribution: Mika Tuononen

İSVEÇ

Statitiska centralbyran
Statistics Sweeden
701 89 Örebro
Contribution: Kenny Petersson

TÜRKİYE

Turkish Statistical Institute
Education Statistics Team
MEB Strateji Gelistirme Baskanligi
Bakanliklar Ankara
Contribution: Nilgün Duran

BİRLEŞİK KRALLIK

dcsf
International
Department for children, schools and families
Room W606
Moorfoot
Sheffield
England S1 4PQ
Contribution: Tony Clarke

EACEA; Eurydice; Eurostat

Avrupa'da Okullarda Dil Öğretimi Hakkında Temel Veriler

2008 Baskısı

Brüksel: Eurydice

2008 134 p.

(Temel Veriler)

ISBN 978-92-9201-085-0

DOI 10.2797/37454

Betimleyiciler: yabancı dil öğretimi, yabancı dil imkanı, öğretilen dillerin sayısı, dilsel farklılık, müfredat dersi, öğretim zamanı, bölgesel dil, azınlık dil, İçerik ve Dil Entegreli Öğrenim, anadili yabancı olan öğrenci, dil becerileri, sertifika, sınıf mevcudu, kurumsal özerklik, öğretmen eğitiminin başlangıcı, karşılaştırmalı analiz, ilköğretim, orta öğretim, eğitim, pilot proje, eğitime katılım oranı, istatistiksel veri, EFTA, Türkiye, Avrupa Birliği

EURYDICE, Avrupa Eğitim Bilgi Ağı

EURYDICE, eğitim sistemleri ve politikaları hakkında tüm Avrupa'yı kapsayan güvenilir ve kolayca karşılaştırılabilir bilginin toplanması, izlenmesi, işlenmesi ve dağıtılmasından sorumlu kurumsal bir ağıdır. Ağ, öncelikli olarak Avrupa'da eğitimin bütün kademelerde nasıl yapılandığı ve organize edildiği konusuna odaklanmaktadır. Eurydice tarafından yayımlanan raporlar, genel anlamda ulusal eğitim sistemlerine ilişkin açıklamalara, belirli konularla ilgili karşılaştırmalı çalışmalara, göstergeler ve istatistiklere ayrılabilir.

EURYDICE temel olarak ulusal düzeyde eğitim politikalarının oluşturulmasında ve Avrupa Birliği kurumlarında yer alanlar ile hem bölgesel hem de yerel düzeydeki kurumlar için çalışmaktadır. Ancak EURYDICE tarafından yayımlanan belgelere herkes başvurabilir ve bu yayınlara hem çıktı olarak hem de internet üzerinden ulaşılabilir.

1980 yılında Avrupa Topluluğu tarafından kurulan **EURYDICE** Ağı, Avrupa Komisyonu tarafından Brüksel'de kurulan bir Avrupa Birimi ile Avrupa Birliğinin eğitim alanındaki eylem programı olan Socrates'e katılım gösteren bütün ülkelerin eğitim bakanlıkları tarafından kurulan Ulusal Birimlerden oluşmaktadır. **EURYDICE**, 1995 yılından bu yana Socrates'in ayrılmaz bir parçasıdır. Ağ, sistemler ile politikalar hakkındaki bilgi değişimini geliştirerek ve eğitim sistemlerinde ortak olan konular hakkında çalışmalar yaparak eğitim alanında Avrupa işbirliğini güçlendirmektedir.

EURYDICE, yürüttüğü çalışmalara bütün Birimlerin katkı sağladığı dinamik ve birbirine bağlı bir Ağıdır. Avrupa Birimi, Ağı faaliyetlerini koordine eder, yayımlayacağı çalışmaların çoğunu hazırlar ve dağıtır ve **EURYDICE**'nin veri tabanı ile merkezi web sitesini tasarlar ve yönetir. Ulusal Birimler, bu faaliyetin dayandığı verilerin sağlanması ve işlenmesi görevini yürütür, EURYDICE Ağı tarafından üretilen çıktıların ülkelerindeki hedef kitlelere ulaşmasını sağlar. Çoğu ülkede, Birimler eğitim bakanlığının bünyesindedir. Ancak bazı ülkelerde bu Birimler, kütüphane kaynak merkezlerinde veya yönetim ve araştırmadan sorumlu organların bünyesinde yer almaktadır.